

Zetev 2004

Pridelki pod pričakovanjem

Str. 3

Sem kiparka svojega telesa

Str. 30

Brigita Brezovac, miss fitness: »To je vse,
kar sem jaz: fitness in body building«

Nepreslišano

V enem dnevu okoli sveta

Str. 35

Svet v malem v Arboretumu Volčji Potok

poglej in odpotuj!

RABAC

3* hoteli, akcija "no-name",
turistična pristojbina vključena

31.7.-7.8./3D/POL 28.770

POREČ, Sončkov klub

2* hoteli, bogata športna vsebina,
(dodatni dan 7.000 SIT)

31.7.-21.8./5D/POL 34.490

KLEK, Sončkov klub

2*, bogata vsebina, brezplačno do
12 let, doplačilo za bus 9.500 SIT

31.7.-14.8./7D/POL 45.900

TUNIZIJA, Monastir

2* Kaiser, polet iz Ljubljane
(14D že za 102.900 SIT)

10., 17.8./7D/POL 86.900

SONČEK

TUI potovalni center

M. Sobota 02/521 41 92

Tel. prodaja: 02/22 080 33 • www.soncek.com

Str. 7 - Rambo Amadeus,
turbo folk rap zvezda»Danes lahko
igra vsaka
budala«Str. 9 - Gostinski lokali
po izboru bralcev

NAROČNIK

Mercator

Hypermarket Murska Sobota, Pleše 1. Supermarket Ljutomer, Užiška 13 in Supermarket Lendava, Kolodvorska 2a

PARIŠKA KLOBASA 854.-

DEBRECINKA 790.-

GRIL PLOŠČA - ČEVAPČIČI 988.-

POLTRDI SIR TILZIT 990.-

Posebna
ponudba

RASTLINSKA SMETANA

330 ml, Pomurske mlekarne

150.-

SIR V LISTIČIH

8 lističev, 150 g

165.-

KORNET ESKIMO

125 ml, 3 okusi: vanilija, čokolada, jagoda, Vigros, Murska Sobota

129.-

STIL POMARANČA

1,5 litra, Radenska, Radenci

99.-

Ponudba velja do prodaje zalog.

Potrjen peti primer BSE v Sloveniji

Pobili ne bodo nobene živali

Iz Veterinarske uprave Republike Slovenije so včeraj sporočili, da so izsledki dodatnih preiskav potrdili peti primer bolezni norih krav v Sloveniji. Kot smo že poročali, so sum te bolezni odkrili pri kravi rejca Štefana Kuharja iz Košarovec, ki je bila pred leti uvožena iz Nemčije.

Kuharjevi, ki so se usmerili v rejo krav molznic, imajo v hlevu 70 glav govedi, od tega 40 krav molznic, zato so bili ob novici, da so pri njihovi kravi posumili na to bolezen, upravičeno zaskrbljeni, saj so se bali, da bo treba pobiti vse živali. Ker pa se je krava skotila v Nemčiji in je bila v Slovenijo uvožena, v skladu s predpisi ne bodo ubili nobene druge živali iz hleva. L. K.

Zahteve Pomurcev po hitrejši gradnji avtoceste

Rop v Radgoni

Bo v ponedeljek cesta Gornja Radgona–Lendava ponovno zaprta?

Pogajalska skupina za izgradnjo avtoceste, ki jo sestavljajo župani Gornje Radgone, Beltincev in Lendave, poslanci državnega zbora Feri Horvat, Ciril Pucko in Marija Požonec ter predstavniki civilne iniciative iz Lendave, Beltincev in Gornje Radgone, se bo danes v prostorih Pomurskega sejma v Gornji Radgoni sestala s predsednikom vlade Republike Slovenije Antonom Ropom, ki ga bosta spremljala minister za promet Marko Pavliha ter minister za okolje, prostor in energijo Janez Kopač.

O pospešeni gradnji avtoceste od Maribora do Pince se je pogajalska skupina na prometnem ministrstvu nazadnje pogovarjala pretekli teden. Sestanek je organiziral predsednik parlamenta in hkrati tudi član pogajalske skupine Feri Horvat. Zahtevali so zagotovilo države, da bo ta del slovenskega avtocestnega

križa zgrajen in urejen do konca leta 2008 in ne šele do leta 2010.

»Na neki način smo prišli do končnega sklepa, da je pri nekaterih lokacijskih umestitvah v okolje potrebna tudi pomoč lokalne skupnosti. Na koncu smo se dogovorili, da bi se 36,1 kilometra ceste začelo graditi leta 2005. Ta čas bi se pripravljali preostali del, se pravi še 24 kilometrov. Z njegovo gradnjo pa bi začeli leta 2007. Seveda bo treba to še potrditi. Pričakujem, da se bomo s predsednikom vlade Antonom Ropom še do potankosti dogovorili, in ko bo on dal zagotovilo, ne vidim več razloga, da bi se še naprej ukvarjali z drugim kot pa s tem, da bomo dosledno spremljali vsak korak, vsako pridobitev papirjev in seveda izgradnjo po mesecih tako, kot smo si v odboru zadali,« pravi župan občine Gornja Radgona Anton Kampuš.

Predstavniki pomurskega od-

bora za spremljanje izgradnje pomurskega kraka avtoceste od predsednika vlade pričakujejo, da bo posamezne resorje, ki sodelujejo predvsem v fazi umeščanja avtocest v prostor, pritegnil k maksimalnemu sodelovanju, kar bo omogočilo skrajševanje postopkov in posledično hitrejšo izgradnjo pomurskega kraka avtoceste.

Ker se je število težkih tovornjakov na pomurskih cestah po vstopu Slovenije v Evropsko unijo povečalo za skoraj 75 odstotkov, člani odbora poleg hitrejšega dokončanja pomurskega kraka avtoceste vztrajajo tudi

pri omejitvi prometa težkih tovornjakov med 22. in 6. avgustom, sobotah, nedeljah in praznikih.

»O umiku zapore se niti slučajno nisem pogovarjal, ker smo dobili le ustna zagotovila. Ko bo vse to na papirju in potrjeno, potem se bomo začeli konkretno pogovarjati, ali zapora bo ali ne,« pravi Kampuš. Ali se bo promet na glavni cesti med Gornjo Radgono in ponedeljek, 2. avgusta, ustavil ali ne, je torej odvisno od današnjih pogovorov članov odbora z magistrom Ropom.

Vanja Poljanec

V lendavskem gradu pa je danes predvideno tudi srečanje z županom občine Lendava Antonom Balazkom, ki mu bo minister za promet Marko Pavliha slovesno predal uredbo o državnem lokacijskem načrtu za odsek avtoceste Lendava–Pince z odcepom hitre ceste pri Dolgi vasi.

Dobrodelnost

Tisoč Tuševih nasmehov

Podjetje Tuš je v humanitarni akciji Za tisoč nasmehov omogočilo letovanje tisoč otrokom iz socialno ogroženih družin na Debelem rtiču

Tuš je akcijo organiziral skupaj z Rdečim križem Slovenije, ki je v sodelovanju z območnimi združenji in centri za socialno delo na osnovnih šolah po Sloveniji izbral otroke, ki so se in se bodo še udeležili letovanja.

Letos so za dobrodelne projekte predvideli 100 milijonov, pri izbiri projektov pa se želijo

vrniti v okolje, kjer so prisotni s svojo dejavnostjo. Direktor Engrota Aleksander Svetelšek je ob tem povedal, da z dobrodelno akcijo otrokom želijo pričarati nepozabne počitnice in da bo taka oblika počitnic pomagala pri razvoju otroškega in mladinskega znanja, razvijanju njihovih spretnosti in spodbujanju ustvarjalnosti.

Predsednik Rdečega križa Slovenije Janez Remškar je o Debelem rtiču povedal, da je to eno od dveh letovišč v Sloveniji, ki je namenjeno otrokom. Otroci v njem letujejo že od leta 1956. Takrat je prvič letovalo, in to pod šotori, 300 otrok.

Vlasta Mramor-Jovanovič pa je predstavila letovanje socialno ogroženih otrok. Programi so

načrtovani in prilagojeni starosti otrok v skupini. Organizirane so likovne ustvarjalne delavnice in športne aktivnosti. Otroci tako lahko plavajo, igrajo badminton, odbojko na mivki, šah, med delavnicami pa najdemo bodypainting, izdelovanje mozaika iz trganke ... Vsaka skupina izda tudi časopis.

Andrej Bedek

Humanitarna akcija podjetja Tuš iz Celja in Rdečega križa Slovenije se je začela 14. junija in bo trajala do 30. avgusta. Na Debelem rtiču bo tako v humanitarni akciji skupno letovalo tisoč socialno ogroženih otrok od 6. do 15. leta starosti iz vse Slovenije.

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH

Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.

Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ladislav Kovač (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rituper Rodež, Bernarda Balazek-Peček, Jože Grač, Majda Horvat, Milan Jerše (novinarji), Nataša Kuhnov, Jurij Zaupner (fotograf), Nevenka Ermi (fotograf), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert I. Kurač (računalniški preloz).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.c. 531 19 60, 534 80 17 (novinarski vestnik), Venera (trženje) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Ne-naročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za tui mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.900,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.500,00 SIT, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.100,00 tolarjev, izvod v kolportuži je 300,00 SIT. Celoletna naročnina za internetno izdajo je 12.400,00 SIT ali 52 EUR. Transakcijski račun za naročnike pri Raiffeisen Krekova banka 24900-9000247884.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Verže.

Devek ne dodano vrednost je vračunan v ceno izvida in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Skupna cena: 15.900 izvodov.

Elektronska pošta:

Vestnik: vestnik@p-inf.si,

Venera: venera@p-inf.si,

Naročniška služba: oglas.vestnik@p-inf.si

WWW stran: http://www.vestnik.si

110 let Gasilskega društva Hodoš

Najbolj aktivne so članice

Eno najstarejših prostovoljnih gasilskih društev v Pomurju je na Hodošu, ki je v času občinskega praznika praznovalo sto deseto obletnico delovanja. V soboto na slovesnosti jim je župan v zahvalo za uspešno delovanje in visoko obletnico podelil zlato plaketo občine Hodoš. Ob tej priložnosti so podelili tudi več kot sto priznanj za delovanje članov društva ter prispevek k razvoju in delovanju društva, poleg tega so podelili tudi državna priznanja Gasilske zveze Slovenije. Slavnostni govornik je bil generalmajor Ladislav Lipič.

Poudaril je pomen gasilstva ter vlogo pri zaščiti in reševanju, ki jo imajo gasilci v posamezni lokalni skupnosti. Ko se je pred več kot stoletjem gasilsko društvo organiziralo, mu je takratna vaška skupnost podari-

la prvo ročno brizgalko, nekaj let pozneje pa so tudi sami kupili eno. Društvo je preživelo in se ohranilo po I. in II. svetovni vojni ter si leta 1961 kupilo prvo gasilsko opremo, leta 1982 pa prvo kombinirano orodno vozilo. Danes ima društvo tri gasilska vozila, dve orodni brizgalni in eno cisterno ter prikolico s popolno gasilsko opremo. Društvo šteje sedemdeset članov, ki prihajajo s Hodoša in Malega Krplivnika/Domačeh, in skoraj ni hiše, kjer ne bi bilo vsaj enega člana, ponekod pa so člani kar vsi pri hiši. Najmlajši člani PGD so komaj začeli hoditi v šolo, najstarejši pa so stari več kot 70 let.

Že dve leti je predsednica društva Karolina David, ki je gasilka že od osnovnošolskih časov naprej. V prostovoljnem društvu imajo štiri enote: članic, članov, pionirk in mladink. Čeprav so vsi člani aktivni in delovni, so

najbolj aktivne in najbolj večče na tekmovanjih prav članice, zato ne more nikogar presenetiti,

da Gasilsko društvo vodi Karolina. Naša skrita želja je, nam je zaupala predsednica, da bi lahko kupili kombinirano vozilo.

Poleg prizadevnosti in aktivnosti na tekmovanjih namenjajo veliko pozornost tudi sodelovanju z drugimi gasilskimi društvi.

Med drugim vsako leto pripravijo skupne vaje z gasilskim

društvom iz Bajarskega iz Madžarske. Na slovesnosti ob stoletnici pa je prišlo kar 150 članov društev iz Madžarske, eno iz Avstrije in devet iz Prekmurja. Na srečo pa dela s požari in ogroženimi velikimi, nazadnje so pri časom pomagali gasiti je morda gozdni požar.

A. Nana Rituper Rodež

Foto: Albert Abraham

Šolanje končala peta generacija pumovcev

Marsikdo je presenetil sebe in druge

Šolniki posneta peto generacijo pumovcev, preden bo vsak samostojno in z več samozavesti stopil na svojo pot. Morda na nadaljnje izobraževanje ali v drug izobraževalni program, morda pa v službo. Tisti, ki so se v skupino vključili sredi leta, bodo jeseni nadaljevali s tem programom in pridobivanjem sposobnosti.

Na Ljudski univerzi v Mur-
skem Soboti je v ponedeljek kon-
čala šolanje peta generacija
učencev projektnega uče-
nja za mlajše odrasle ali kar
pumovcev, kot jim mnogi radi
pravijo. Vanj so vključeni
mladi odrasli, ki so zaradi
mali koli razlogov opustili
šolanje. V peti generaciji so za
projektno opravljen program
prejeli priznanja. »Ta genera-
cija nam bo ostala v spominu
kot ta generacija, ki se ni

želela pretirano izpostavljati,
ki si je zastavila veliko ciljev
in jih veliko tudi dosegla,« je
ob tej priložnosti menila di-
rektorica soboške Ljudske
univerze Lilijana Grof.

Pum je v tem šolskem letu obis-
kovalo osemindvajset mladih, od
tega je bilo trinajst deklet in pet-
najst fantov. Če preštejejo vse iz-
pite, ki so jih opravili, se jih je na-
bralo za šestintriideset, dve ude-
leženki sta uspeli pridobiti poklic,
trem pa bi naj to uspelo še avgus-
ta. Ena se je zaposlila, dva pa sta

trdno odločena, da kmalu dobita
službe. Pet se jih je odločilo za
preusmeritev na druge izobraže-
valne programe, devet pa jih na-
daljuje šolanje na izbranem pro-
gramu, je le nekaj števil, s kateri-
mi je Darja Dravec, vodja progra-
ma PUM, predstavila uspešnost
programa in učne dosežke. Sicer
pa je Projektno učenje za mlajše
program, ki se ne da meriti le v
številkah. Ti mladi se v tem pro-
gramu naučijo tudi odgovornosti,
razvijajo delovne navade, postavl-
jajo si začetno življenjske cilje in
spoznajo, zakaj je pomembno zju-
traj vstati in se odpraviti v šolo ali
na delo. Dosedanje evalvacijske
študije kažejo, da ima Pum dolgo-
ročne socialno integracijske učin-
ke, pri tem se uresničuje temeljni
cilj tega programa - nadaljnje šo-
lanje ali iskanje poklicne poti.

A. Nana Rituper Rodež

Pum je javno veljavni program
neformalnega izobraževanja, ki
mladostnike motivira, da se pono-
vno vključijo v proces izobraže-
vanja in se usposobijo za večjo
konkurenčnost na trgu delovne
sile. Zanje pripravijo svetovanje in
spoznavanje različnih poklicev.
»Ob tem izobraževanju smo v dela-
vnicah razvijali tudi svoje ročne
spretnosti, se učili potrpežljivosti
in vztrajnosti ter razvijali kreativ-
nost,« je med drugim poudaril Bo-
ris, eden najgovornejših udele-
žencev Puma. Naučili pa so se tudi
pogovarjati o svojih težavah, pro-
blemih in tudi strahovih, pri tem
pa so pridobili samozavest in izgu-
bili strah pred neuspehom. »Tega
nam ne bi uspelo brez mentorjev,
ki so nam ves čas stali ob strani in
bili na voljo,« so poudarili. Men-
torji PUM-a Darja Dravec, Mihalea
Flisar in Andrej Vidonja so tudi
posebej usposobljeni za to delo.

V tem času so pripravili tudi
nekaj izletov, ekskurzij in obiskov
različnih institucij in ustanov, ne
samo v bližnji, ampak tudi v širši
okolici. Ob tem so se učili prilagajanja
posameznikov skupini, okolju,
pridobivali so nova prijateljstva
in še kaj. Naučili so se tudi,
kako pomembno je, da drug dru-
gemu pomagajo. Navezali pa so
tudi stike s tujimi partnerji. Pono-
sni so, ker jih je v lanskem letu
obiskala Angelina Young, žena
ameriškega veleposlanika v Lju-
bljani. Prejšnja generacija pumo-
vcev je obiskala Nottingham, v
prihodnjem šolskem letu pa bodo
mladi in njihovi mentorji iz An-
glije obisk vrnil. Ta projekt je že
podprla Nacionalna agencija Mla-
dina - Movit. V zadnjem času pa so
začeli še tesneje sodelovati z upo-
ravniki Ozare, skupne projekte pa
pripravljajo tudi s podobno orga-
nizacijo Lebenshilfe iz avstriske
Radone.

Žetev 2004

Pridelki pod pričakovanimi

Letošnja žetev pšenice se je
že krepko prevesila v drugo
polovico, in če ne bo pona-
gajalo vreme, bo v prvi polo-
vici prihodnjega tedna pride-
lek v glavnem pospravljen.
Letos se je spravilo pšenice
začelo dobra dva tedna po-
zneje kot običajno, in čeprav
so posevki napovedovali obi-
lne pridelke, so ti pod prič-
kovanji, pravijo v Kmetijs-
kem gospodarstvu Rakičan,

kjer so imeli letos pšenico na
1.350 hektarjih. Moča je pač
opravila svoje in temu pri-
merna je tudi kakovost.

Pomurski pridelovalci z od-
kupno ceno niso zadovoljni, saj
jim z žitarji ni uspelo najti skup-
nega jezika. Tisti, ki so se usme-
rili v tržno pridelavo in nimajo
skladiščnih zmogljivosti, so jo
prisiljeni prodati, tisti, ki jo lahk-
o skladiščijo, pa bodo s prodaj-
jo počakali.

L. K.

Kärntner Sparkasse svetuje:

Varčevanje po shemi

Prve nacionalne varčevalne sheme je konec. Že veste, kaj storiti s pridobljenim
denarjem? Obstaja dobra rešitev. Sparkasse nudi varčevalne produkte z zelo
ugodnimi obrestnimi merami. Pri Sparkasse bomo skupaj z vami izdelali varčevalni
paket po meri, ki vam bo omogočil dobro naložbo vašega denarja.

Pokličite še danes in predstavili vam bomo naše varčevalne produkte.

Najbolje doslej

Vestnik in Radio Murski val sta pomurska regionalna me-
dija, ki so ju podatki nacionalne raziskave branosti - NRB
2004 - v prvem polletju uvrstili zelo visoko v slovenskem
medijskem prostoru in še posebej med sebi sorodnimi.

Kot je bilo objavljeno na tiskovni konferenci NRB, ki jo izvaja
pod okriljem Slovenske oglaševalske zbornice od januarja 2002
družba CATI, je doseg Vestnika v obdobju januar-junij 2004 4,4,
to pa pomeni, da Vestnik tedensko prebere 76.000 bralcev. V
družbi sorodnih regionalnih poltednikov in tednikov ga takšna
branost uvršča na drugo mesto med slovenskimi regionalnimi
časopisi, takoj za poltednikom Primorske novice, ki se bodo sredi
septembra letos preoblikovale v dnevnik. V nacionalno raziskavo
branosti se je letos prvič uspelo uvrstiti tudi redni tedenski prilo-
gi slovenskih regionalcev TV OKNO, ki je že takoj dosegla dober
podatek branosti. Njen doseg je 9,4, torej jo tedensko prebere
161 tisoč bralcev.

REZULTATI BRANOSTI V 1. POLLETJU 2004 (NACIONALNA RAZISKAVA BRANOSTI)

TABELA 1: BRANOST REGIONALNIH TEDNIKOV IN POLTEDNIKOV

ZAP.ŠT.	TEDNIK	VALUTA*	DOSEG(v tisoč)
1	PRIMORSKE NOVICE	6,0	110
2	VESTNIK	4,4	76
3	GORENJSKI GLAS	3,5	61
4	DOLENJSKI LIST	3,5	60
5	NOVI TEDNIK	3,1	52
6	ŠTAJERSKI TEDNIK	2,0	35

* Povprečni doseg enega izida v odstotkih.

Radio Murski val se je v prvi polovici letošnjega leta znašel v
elitni družbi desetih najbolj poslušanih radijskih programov v Slo-
veniji, ki jih je skupaj več kot 80. Je na zavidljivem sedmem mestu
z dosegom 2,9, kar v številkah pomeni, da ga dnevno posluša
49.000 poslušalcev. Med regionalnimi in lokalnimi radijskimi pro-
grami posebnega pomena pa je Radio Murski val po poslušnosti
na prvem mestu in je tako najbolj poslušan slovenski regionalni
radio posebnega pomena.

REZULTATI POSLUŠANOSTI V 1. POLLETJU 2004 (DNEVNI DOSEG) - RAZISKAVA CATI

TABELA 1: DESET NAJBOLJ POSLUŠANIH RADIJSKIH POSTAJ V SLOVENIJI

ZAP. ŠT.	RADIO	DOSEG (v tisoč)
1	VAL 202	237
2	SLO 1	187
3	HIT	62
4	MODRI VAL	54
5	CITY	54
6	OGNJIŠČE	51
7	MURSKI VAL	49
8	KRKA	47
9	MARIBOR	45
10	NET FM	38

Med slovenskimi dnevniki so še vedno najbolj bran časopis Slo-
venske novice, sledi jim Delo, med prilogi slovenskih časopi-
sov pa vodi Vikend. Za televizijo je bil predstavljen na tiskovni
konferenci zanimiv podatek o gledanosti glede na starost. Med
mlajšimi gledalci do 30 let starosti je s precejšnjo prednostjo v
vodstvu POP TV, med starejšimi pa ima več gledalcev prvi pro-
gram TV Slovenija.

Proizvodno podjetje ICL, d. o. o., ekskluzivni predsta-
vnik firme DORMA z lastno proizvodnjo in montažo
avtomatskih in požarnih vrat, steklenih sten in fasad

vabl k sodelovanju

- strojnega inženirja - projektanta
- strojne tehnike
- strojne ključavničarje
- varilce

Od kandidatov pričakujemo: izobrazbo ustrezne smeri, delovne izkušnje,
zanesljivost, voziški izpit B-kategorije.
Prijave z življenjepisom in dokazili pošljite do 6. 8. 2004 na naslov:
ICL, d. o. o., PE M. Sobota, Pleše 9, 9000 M. SOBOTA.

Elvira Benko

Osebnostna finančna svetovalka
Poslovna enota Murska Sobota
Slovenska ulica 29
Telefon: 02/512 45 20
info@sparkasse.si

Več na www.sparkasse.si

SPARKASSE
Moderna evropska banka

V Nafti Lendava prisilna poravnava

Najboljša rešitev za dolžnico in upnike

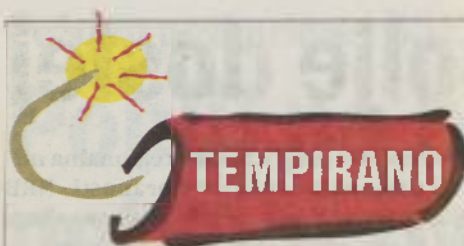
Po uspešni poravnavi bo Nafta
ohranila svoj poslovni in razvojni
potencial ter delovna mesta

Naše napovedi v prejšnji številki Vestnika, da bodo v Naf-
ti začeli s prisilno poravnavo, so se uresničile. Uprava
o, je »amreč« prejšnji četrtek vložila na okrožno sodišče v
Murski Soboti predlog za uvedbo postopka prisilne porav-
nave s tem naj bi družba prešla v sklepno fazo pred leti
začetka sanacijskega programa, z njegovo uresničitvijo pa
bo Nafta omogočen nov poslovni zagon.

Kot je na novinarski konferenci povedal predsednik uprave
Nafta Lendava, so že leta 2002 pripravili in potrdili Sporazum o
osnovnih pogojev za sanacijo družbe, ki je predvide-
vala programsko, organizacijsko, kadrovsko in finančno sa-
nacijo. Z uspešnim programskim, organizacijskim in kadrovskim
reševanjem v minulih dveh letih si je Nafta zagotovila
temelje za prihodnje poslovanje, uprava družbe pa je ves
čas iskala tudi najustreznejše rešitve za sanacijo finančnih bremen

Nafta Lendava 15 milijard tolarjev starih obveznosti,
1,6 milijarde tolarjev do države (Pariški in Londonski
konvenciji), 1,6 milijarde tolarjev do Janafa (Jadranski naftovod), ob
tem pa ima še nekaj obveznosti do dvesto manjših upnikov. Ker
Nafta teh obveznosti iz rednega poslovanja ni sposobna v celoti
povečati, je predlagala prisilno poravnavo, takšen način reše-
vanja starih obveznosti pa je optimalna rešitev tudi za oba naj-
večje dolžnike Nafta se bo po uspešni prisilni poravnavi razbreme-
nila potenciala ter večino delovnih mest.

Po uspešni organizacijski in kadrovske sanaciji je v Nafti ob kro-
vni hčerinskih družbah, zaposlenost se je zmanjšala s
494 delavcev v odprto brezposelnost pa je prišlo le 19
delavcev. So pa v zadnjih treh letih zaposlili 47 pripravnikov. Vse
družbe so po besedah Borisa Žalika lani poslovale poziti-
vno, sredem ko je krovna družba zaradi starih obveznosti poslo-
vanje leto končala z 1,6 milijarde tolarjev izgube. Ludvik Kovač

Cveto Žalik, predsednik uprave Naftne Lendava: »V letu 2002 pripravljen in potrjen Sporazum o zagotavljanju osnovnih pogojev za sanacijo nafte Lendava, ki je predvideval njeno programsko, organizacijsko, kadrovsko in finančno sanacijo, je bil na prvih treh področjih v celoti izveden. Nafta se je v minulih dveh letih uspešno programsko, organizacijsko in kadrovsko prestrukturirala in si s tem zagotovila zdrave temelje za prihodnje poslovanje.«

Renata Murmayer, direktorica družbe Proconi, kjer je že vse nared za proizvodnjo pripravljenih jedi: »Način življenja se spreminja, za pripravo jedi nam ostaja vedno manj časa, zato se tudi naše prehranjevalne navade spreminjajo. Pripravljeni obroki, ki jih bomo ponudili pod blagovno znamko *Pogrej in pojej*, so inovativen proizvodno-prodajni program, ki ima velike možnosti za uveljavitev na domačem in tujih trgih.«

Elica Horvat, koordinatorica za turizem in kulturo Občine Beltinci: »Ustanavljamo zavod za turizem in kulturo, v okviru katerega bomo oblikovali ter izvajali skupno promocijo in ponudbo na turistično-kulturnem področju. Imamo zares kaj pokazati, to je več etnoloških, kulturnih in naravnih znamenitosti. Zdaj je tu folklorni festival.«

Janez Janša, predsednik SDS: »V tem času v številnih vladnih uradih in ministrstvih predvsem potekajo aktivnosti, na podlagi katerih ali pa s katerimi želi sedanja politična oblast postaviti na zelo pomembna mesta v državni upravi zelo politične kadre za naslednjih pet let, se pravi tudi za čas praktično celotnega mandata vlade, ki bo delovala po naslednjih državnozbornih volitvah. Menimo, da je takšno ravnanje v nasprotju z osnovno politično kulturo, predvsem pa sporno s pravnega vidika ter z vidika stroškov, ki jih takšno ravnanje povzroča državnemu proračunu, torej za slovenske davkoplačevalce. Dejstvo je namreč, da je mogoče za vsa visoka mesta izvršiti menjave po imenovanju nove vlade samo ob plačilu zelo visokih odpravnin.«

Jožef Poredoš, župan občine Tišina: »V naseljih Vanča vas in Borejci živi 380 Romov. Mnogi nam lahko zavidajo, kako se razvija naše romsko naselje, saj je najbolje urejeno v Sloveniji. Ima urejeno kanalizacijo in samo vprašanje časa je, kdaj se bodo priključili tudi na čistilno napravo. Vsi pa so priključeni na telefonsko omrežje.«

Izobraževalno-informativno središče za Rome

Za vključevanje Romov na trg dela

Vanča vas - Borejci središče, delo pa bo vezano na vsa romska naselja

V naselju Vanča vas - Borejci so z odprtimi rokami pričakali Romski izobraževalno-informativni center, ki so ga pred časom v Serdici zavrnil. Ponudili so prostore športnega društva ob nogometnem igrišču. »Tu bo izobraževalno in svetovalno središče za Rome ter sedež romskih mentorjev in pomočnikov, ki bodo delovali v romskih naseljih,« je povedal Alan Juraković, direktor Pomurskega zavoda za izobraževanje in raziskave. Projekt bodo objavili pobudi Equal, konec oktobra pa bodo izvedli, kako se bodo financirali in v kakšnem obsegu naj bi zaživel. Ne glede na rezultate bodo prvo tovrstno središče v Sloveniji odprli 31. avgusta. Pričakujejo pomoč evropskih skladov in države.

Imajo veliko upanja, da bodo za svoj projekt pri pobudi Equal sredstva tudi dobili. Ta program podpira programe za populacijo s težavami pri vključevanju na trg dela. Projekt podpirajo različne organizacije: Center za socialno delo, RRA Mura, Gospodarska zbornica, Zavod za zaposlovanje, Zveza Romov, posamezne vzgojno-izobraževalne ustanove in deset pomurskih občin, kjer živijo Romi. Občine, ki sodelujejo, pri tem naj ne bi imele finančnih obveznosti.

Če bodo oktobra na razpisu uspeli, lahko dobijo do 1,2 milijona evrov, ki jih bodo porabili v treh letih, za izvedbo programov in dograditev prostorov. V največjem prostoru centra, kjer naj bi bila učilnica, so že pobarvali stene, dozidati pa želijo še prostore za pisarno in bivalni prostor, kjer bi lahko za potrebe delavnice prespalo tudi petnajst otrok. Za izgradnjo prostorov imajo na voljo še dodatne tri milijone tolarjev, ki jih bodo prispevali sponzorji iz Ljubljane.

Center bo v Vanči vasi in bo prvi tovrstni center v Sloveniji, delo centra pa bo vezano na vsa romska naselja v Prekmurju, kjer bodo delovali romski mentorji. Izpostave bodo imele še na Pušči, Cankovi, Serdici in v Lendavi. Stike pa navezujejo tudi s partnerji iz Francije, Belgije in Madžarske. Program Equal pa naj bi začeli izvajati konec leta s šestmesečnim pripravljalnim obdobjem, ko se bo za različna dela in znanja usposobilo šest romskih mentorjev. Pri tem bodo imeli svoj sedež tudi romski pomočniki, ki se skoraj leto dni izobražujejo za delo na terenu. V nadaljnje šolanje bo 28. septembra vključenih 23 Romov, kar je več, kot so

predvidevali. Vsi udeleženci, ki uspešno opravijo izpite, pa prejmejo certifikat za romskega pomočnika in jih bo financiralo šolsko ministrstvo.

V teh prostorih bo imela vsa romska populacija dostop do internetnega portala, izvajalo se bo svetovanje Centra za socialno delo, pomagali bodo pri izpolnjevanju obrazcev in svetovali glede konfliktov v romski populaciji. Svetovali pa bodo tudi na področju zaposlovanja, pomagali pri izobraževanju v deficitarnih poklicih in izvajali osnovno šolo za odrasle. Taki so okvirni načrti za naslednji dve leti in za primer, da se dobijo predvidena sredstva. Načrtujejo, da bi po končanju program Equal središče zaživel kot javni zavod pri ministrstvu za delo. To bi bil največji dosežek, in če bo šlo vse po načrtih, bi tu lahko nekoč zaposlili še 23 Romov. Oblikoval pa naj bi se tudi posebni fond za štipendije.

Najbolj urejeno romsko naselje

V prostorih prihodnjega Romskega izobraževalno-informativnega središča so predstavili projekt, katerega osnovni namen je, da bi se Romi uspešneje vključili na trg dela in v družbo.

V občini Tišina živi v naseljih Vanča vas in Borejci 380 Romov, ki slovita po urejenosti in dobri organiziranosti. »Mnogi nam lahko zavidajo, kako se razvija naše romsko naselje, saj je najlepše in najbolj urejeno v Sloveniji,« je povedal Jožef Poredoš, župan občine Tišina, ter dodal: »Romsko naselje ima urejeno kanalizacijo in samo vprašanje časa je, kdaj se bodo priključili tudi na čistilno napravo. Vsi pa so priključeni na telefonsko omrežje.«

V prihodnjih dneh načrtujemo postavitve dveh zabojnikov za večje kosovne odpadke, s čimer želimo to naselje očistiti vseh odpadkov. Načr-

v zadnjem času vedno bolj vključujejo v druge šolske in obšolske dejavnosti.

»Tako lahko napreduje romska vas, če je skupnost notranje organizirana in se vključuje v lokalno samoupravo,« je povedal Slavko Čemer, romski svetnik in predsednik Forumu romskih svetnikov. Organizirani so v štirih društvih, nogometnem klubu, športnem društvu, kinološkem društvu in silsko društvo. »Čeprav je 90 odstotkov nezaposlenih, imajo lepo urejene hiše in obkledajo mnoga dela, s katerimi lahko pomagajo.«

A. Nana Rituper Rodež

Občina Turnišče

Kanalizacija v Nedelici

Turniški občinski svet je na izredni seji, ki je bila v četrtek, 22. julija, izbral JVGP (Javno vodnogospodarsko podjetje) Mura iz M. Sobote za izvajalca izgradnje osme faze kanalizacije v občini oziroma za naselje Nedelica.

Občina Turnišče je v Uradnem listu RS z dne 21. maja letos objavila razpis za izbiro izvajalcev za izgradnjo osme faze kanalizacije v naselju Nedelica. Razpisno dokumentacijo je dvignilo pet ponudnikov, ponudbo pa so podali trije, med njimi podjetje Granit, d. d., iz Slovenske Bistrice, Nograd, d. o. o., Hotiza in JVGP Mura. Vse tri ponudbe so bile na občino pravočasno dostavljene in pravilne. Vse so tudi izpolnjevale pogoje za ocenjevanje. Po merilih iz razpisne dokumentacije so dobile sprejemljive ponudbe naslednje število točk: Granit 93,91, Nograd 97,49 in Mura 97,82. Odbor za infrastrukturo in komisija, ki je izvedla ocenjevanje ponudb, sta predlagala občinskemu svetu, da za izvajalca del izbere JVGP Mura iz M. Sobote. Slednje je že gradilo kanalizacijo v Gomilici in prejšnje faze v Nedelici. Rok izgradnje je 31. januar prihodnje leto, vrednost projekta pa je 152,5 milijona tolarjev.

Andrej Bedek

Tudi njim v čast

Tako kot v večini občin v Pomurju je tudi župan rogaševske občine Janko Halb pripravil sprejem najboljših osnovnošolcev in jim čestital in podelil praktične nagrade. Odličnjaki so: Monika Lenarčič, Klaudija Nemec, Tanja Gosar, Milica Ciglar, Denis Lang, Maja Borc, Sabina Mencigar, Andreja Holsedel in Katja Donoša (vpisana je v zlato šolsko knjigo). Sprejema so se udeležili tudi predstavniki šole. J. G.

Seja občinskega sveta občine Sveti Jurij ob Ščavnici

Kdo bo vrnil denar občini?

Dolg staršev osnovni šoli znaša skoraj 7,2 milijona tolarjev

Med drugim so svetniki ob-
razovali poslovno poročilo
Osnovne šole Sveti Jurij ob
Ščavnici za preteklo leto in iz
poslovanja šole ugotovili, da
nara la občini vrniti 2,5 mi-
lijona tolarjev. Z denarjem iz
občinskega proračuna naj bi
si, tako so ugotovili pri Ura-
du Republike Slovenije za
predšolsko vzgojo in osnov-
no šolstvo, nekdanji ravna-
telj Ivan Dobaj neupravičeno
izplačeval dodatek za peda-

goško vodenje otroškega vr-
tca. Tak dodatek pa mu je že
pri njegovi plači zagotavljalo
ministrstvo.

Marko Kraner, sedanji ravna-
telj osnovne šole in občinski
svetnik, je pojasnil, da to vračilo
v bilanci finančnega poslovanja
ni nikjer predvideno, ker bi po
njegovem mnenju ta znesek pra-
vzaprav moral vrniti nekdanji
ravnatelj in ne šola.

Ampak, ker je občina dala de-
nar šoli in ne nekdanjemu rav-

natelju, terja šolo. Potemtakem
bi morala najprej šola od
nekdanjega ravnatelja zahtevati,
da vrne denar, ali ga od njega
izterjati s pomočjo sodišča.

Vodstvo šole dvomi o uspe-
šnosti tožbe, ker naj bi občina
pod vodstvom župana Slavka
Mihaliča takratnemu ravnatelju
zagotavljala denar za sporazum-
no dogovorjene nadstandardne
storitve, o čemer naj bi imel ne-
kdanji ravnatelj vso potrebno
dokumentacijo. Poslovno po-

ročilo o delu šole so zato svet-
niki sprejeli s pridržkom.

Opozorili pa so tudi na nepla-
čane obveznosti staršev do šole
za šolo v naravi, prehrano, delo-
vne zvezke in učbenike, fotoko-
pirni papir in fakultativni pouk
angleščine. Starši nekaterih ot-
rok šoli dolgujejo skupno blizu
7,2 milijona tolarjev. Vse nepla-
čane obveznosti staršev do šole
so iz obdobja, ko je šolo vodil
prejšnji ravnatelj. Danes naj bi
potekala izterjava teh obvezno-
sti sproti.

Občinski svetnik Andrej Vrzel
je bil mnenja, da bi pri izterjavi
starih obveznosti k sodelovanju
morali povabiti tudi socialno
službo in lokalno skupnost, saj
nekateri starši zapadlih dolgov
zaradi višine ne bodo mogli po-
ravnavati.

V. P.

Likovna razstava Življenje ob reki Muri

Prejšnji teden so na Hotizi in v njeni okolici ustvarjali
trije mladi slovenski slikarji in en slikar iz Združenih držav
Amerike, ki so se pri svojem delu lotili teme Življenje ob
reki Muri. Slike so razstavili v dvorani vaškega doma na
Hotizi in jih je mogoče tudi kupiti.

Udeleženec kolonije Simon Svetlik živi in dela v Izoli in pravi,
da je sodeloval že na več kolonijah po Pomurju, kjer se v lepi po-
krajini in ob dobrih ljudeh zelo dobro počuti, kar se pozna tudi
po njegovih slikah. Žiga Pilihi živi v Kopru in pravi, da mu je lepo-
ta krajine in ljudi v Pomurju narekovala uporabo preprostih mate-
rialov ter enostavnih prepoznavnih oblik in barv. Beno Kreže živi
v rojstnih Trbovljah, njegova specifičnost pa je uporaba živega
srebra v slikarskih delih, ki ga »zapira« v stvaritve. Andrew Margolies
Mezvinjsky pa prihaja iz Philadelphie v Ameriki, ki je v svojih
delih prekmurski simbol štorcelj stopil s subtilno lepoto različnih
materialov z željo, da bi spojil lepoto krajine ob Muri s svojim
izročilom.

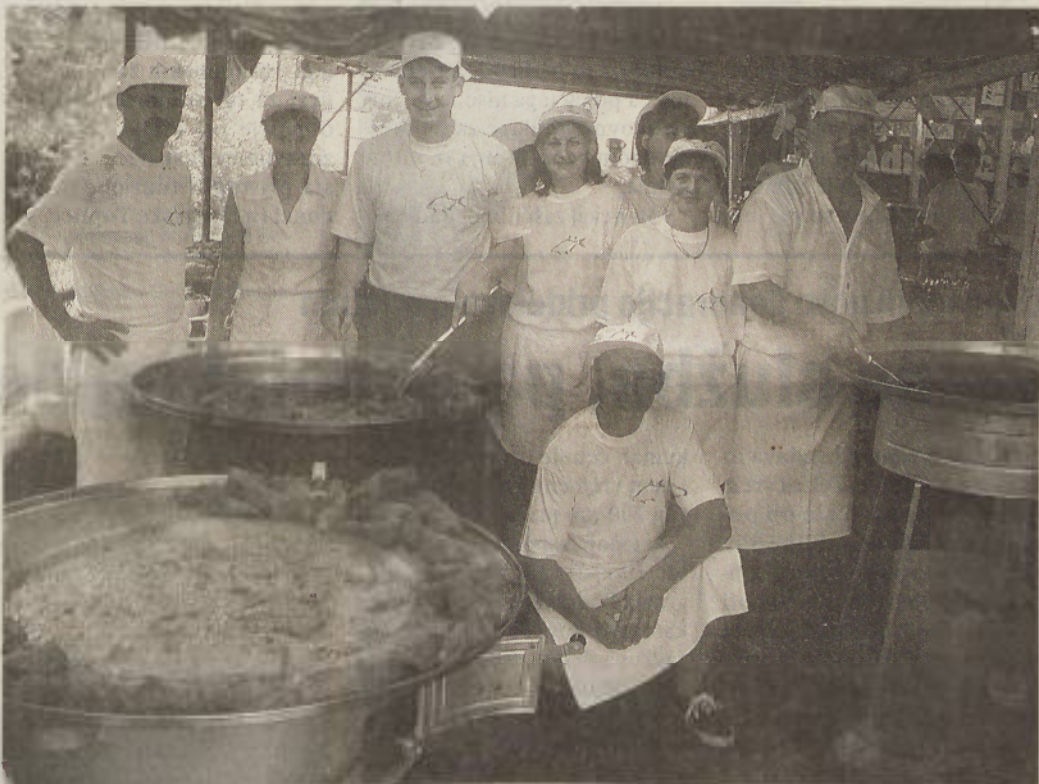
J. Ga.

Na Hotizi so vedno dobre ribe na mizi

Na Hotizi Pri Lizi so vedno
dobre ribe na mizi je verz, ki
je nastal pred kakim stole-
tem, ko reka Mura še ni bila
regulirana in je tekla tik ob
naselju Hotiza, vaščani pa so
bili znani kot ribiči in moj-
stri kuhanja ribjih jedi.

Na Pri Lizi je bila v sre-
dnosti od leta 1904 do
1910 daleč naokrog znana po-
staja za kuhanje rib. Tu so se po-
stojno razvijali tudi prevozniki s
ribami, ki so mimo vozili premog in
material z železniške postaje
Lendavi in so zjutraj naročili
ribje, opoldne pa so se ustavili in
jih pojedli, pravi predsednik orga-
nizacije Stanko Gjerkeš.

Na ške dneve na Hotizi so pr-
vi organizirali pred osmimi leti
in dan, potem pa so jih iz leta
v leto dopolnjevali z novimi vse-
binami in letošnji so trajali tri
dni. Pri organizaciji prireditve je
sodelovalo več kot 160 krajanov
in društva v kraju.

Ljubitelji ribjih jedi s hotiških ribiških dni nikoli ne gredo domov lačni, za kar poskrbi več kot deset kuharjev.

Kmalu kolesarska steza Martjanci-Moravske Toplice

Številni šoferji, ki se vozijo v smeri Moravskih Toplic, so lahko
že opazili gradnjo nove kolesarske steze med Martjanci in Mora-
vskimi Toplicami. Za to je poskrbela občina Moravske Toplice,
projekt pa je vreden 60 milijonov tolarjev. Gradbena dela izvaja
podjetje SGP Pomgrad iz Murske Sobote. Nova kolesarska steza
bo tako poskrbela za večjo varnost domačih kolesarjev in pešcev
ter tudi gostov iz zdravilišča Terme 3000, ki se sami radi večkrat
podajo na kolesarski izlet po bližnji okolici. V ta namen se že
lahko podajo po kolesarski stezi med Moravskimi Toplicami in
Tešanovci.

T. K.

Opozorili tudi na najbolj neurejene domačije

V skladu s sklepom odbora za okolje in prostor, turizem in kul-
turo pri občini Puconci je komisija za ocenjevanje urejenosti v
letu 2004 v juliju že začela s pregledom, svoje delo pa bo na-
daljevala tudi v avgustu in septembru. Izbirala bo najlepše urejene
vasi občine, najlepše obnovljene oziroma ohranjene tradicionalne
domačije, urejene in vsebinsko bogato gostinsko turistično ponu-
dbo ter najlepše vzdrževana avtohtona drevesa in domače brajde.
Zanimivost letošnjega ocenjevanja je še, da bodo opozorili tudi na
najbolj izrazito neurejene domačije z okolico. V občinskem glasi-
lu Občan bo komisija nato predlagala nujen poseg za ureditev in
čez šest mesecev bo preverila ter objavila učinek akcije pri
omenjenih domačijah. Občani lahko še vedno pošljejo svoje pre-
dloge na naslov: Naša vas, d. o. o., Moščanci 68, 9202 Mačkovci. V
komisiji so strokovnjaki s področja krajinarstva, arhitekture in
cvetličarstva.

T. K.

Ciganska noč na soboškem grajskem dvorišču

Romsko društvo Romani union je zaplesala priljubljene romske plesne.

Organiziralo to soboto že tri-
letno Ciganska noč, na kateri
so obiskovalci ob romski gla-
sbeni in plesni že tradicionalno
zabavali na grajskem dvo-
rišču v Murski Soboti.
Na začetku prireditve je goste
pripravil prednik Zvez Ro-

mov Slovenije Jožek Horvat -
Muc, v nadaljevanju prireditve
pa je priljubljene romske plesne
raznih koncev sveta zaplesala
srednja folklorna skupina Roma-
ni union, ki jo vodi Petra Hor-
vat, v njej pa pleše pet plesalcev.

Za zvoke romske glasbe poz-
no v noč pa je poskrbela romska
glasbena skupina Zoltan, ki pri-
pravlja svojo prvo zgoščenko

Roma sam, ki naj bi izšla še to
poletje, na njej pa bo šest
avtorskih skladb in štiri tradi-
cionalne romske pesmi.

Prireditve se je ob Romih
iz Pomurja in od drugod
udeležilo tudi precej Nero-
mov, ljubiteljev romske gla-
sbe in kulture sploh.

J. Ga.

Začeli so jih z otvoritvijo sli-
karske razstave Življenje ob reki
Muri v dvorani vaškega doma z
deli, ki so nastala na likovni kolo-
niji ob reki Muri, ki so se je ude-
ležili mladi slovenski slikarji Si-
mon Svetlik, Žiga Pilihi in Beno
Kreže ter Andrew Margolies Me-
zvinjsky iz Philadelphie v Ameriki.
V četrtek zvečer so pripravili ok-
roglo mizo o ribištvi, ekologiji in
reki Muri, v etno in pevskem ve-
čerju pa so nastopili skupina Pri-
stavske Ščuke, tamburaši z Raz-
križja, Polanski dečki in pevci ter
godci iz Maribora. V petek so pr-
pravili srečanje hotiških rojakov,
ki so se odselili iz kraja. Prišli so iz
raznih krajev Slovenije, Avstrije
in Nemčije, bili pa so tudi izseljenci
iz bolj oddaljenih dežel. Zvečer je
nastopila plesno-ritmična skupina
iz Lendave.

V soboto so pripravili srečanje
upokojencev, obiskovalci so si
lahko ogledali skoke padalcev,
ob večerih pa so nastopali znani
glasbeniki slovenske zabavne in
narodnozabavne glasbe.

Obiskovalcem so bile ves čas
na voljo tudi ribje jedi tako iz
murskih kakor tudi morskih rib.
Že tradicionalno pripravijo tudi
ribe po hotiško, pri čemer je re-
cept skrivnost, ki ga organiza-
torji ne želijo izdati, med ponu-
dbo pa je bila letos novost tudi
enolončnica iz rib in zelenjave.

J. Ga.

»Žejtev tešanovska«

Kulturno-turistično društvo Tešanovci je priredilo minulo nedeljo pri vaško-
gasilskem domu prireditve z naslovom »Žejtev tešanovska«, kjer so si obisko-
valci lahko ogledali žetev pšenice po starem s kosami in srpi ter mlačev z 90
let starim strojem. Organizatorji so prikazali tudi delo s starejšimi stroji, ki so
povezani s spravilom pšenice, kot so čiščenje, sejanje in spravilo. Na priredi-
tvi so nastopili folklorni plesalci in pevci, skupina Lajkoši in Trio Prekmurci,
na ogled pa so bili tudi stari jekleni konjički na dveh kolesih. Posebna zani-
mivost je bil tudi traktor Steyr iz leta 1952 z 28 konjskimi močmi lastnika
Jožeta Oslaja z Ivanec. Med kulinarico ponudbo so obiskovalci lahko po-
skusili tudi t. i. »mašinske pogače«. T. K.

Vanja Poljanec

ru tega projekta
gijo razvojnega projekta
obdobje do leta 2010. Tudi v
ljo doseči predvsem povečanje
zasedenosti že obstoječih kap
citet za približno 35 odstotkov v
obdobju treh let ter povečanje
dohodkovnosti in dobičkonosti
poslovanja za okoli 20 odst
tkov v naslednjih petih letih.
Postopoma pa si budi tudi pri
zadevali za doseganje vsakega
karikovostnega razreda celotni
tarišne ponudbe v Pomurju.

Pri tem pa se bo treba zave
dati, da lahko pomurska zavi
stična podjetja uspešno nasti
pajo na širšem trgu le, če se po
vežejo in gostom ponudijo ce
lovito in pestro paleto storit

A. M. R. 3

Na podlagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (Ur. list RS št. 62/94 in 17/97) in 30. člena Statuta Občine Beltinci (Ur. list RS št. 46/00, 118/00, 67/01 in 11/03) župan Občine Beltinci objavlja

POGOJE ZA PLAKATIRANJE MED VOLILNO KAMPANJO NA OBMOČJU OBČINE BELTINCI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S temi pogoji je določeno plakativiranje in postavljanje panojev, transparentov in stojnic, ki se uporabljajo v času volilne kampanje na območju Občine Beltinci.

II. OBJEKTI IN PRAVILA PLAKATIRANJA

2. člen

Plakativiranje s pomočjo katerih se izvaja volilna kampanja, so: stalna plakativna mesta na območju Občine Beltinci, panoji, jumbo panoji, transparenti, stojnice, prostostoječi panoji, stojnice.

1. Dimenzije objektov za oglaševanje so:
 - pano (4 x 2 m) brez konstrukcije,
 - jumbo pano (5,1 x 2,4 m, 4 x 3 m) s konstrukcijo,
 - transparent (širina ceste x maksimalno 1,5 m - višina),
 - prostostoječi pano (2 x 1,5 m) - lahko večstranski,
 - stojnica (2 x 1 m).

3. Razdalje med posameznimi objekti za oglaševanje so:
 - med dvema ali več panoji je minimalna razdalja 15 m,
 - med dvema ali več transparentoma je minimalna razdalja 50 m,
 - med dvema ali več prostostoječimi panoji je minimalna razdalja 5 m,
 - med dvema stojnicama je minimalna razdalja 5 m.

III. NAČIN PLAKATIRANJA

3. člen

Posamezni organizator volilne kampanje ima lahko na območju Občine Beltinci postavljenih največ:

1. jumbo pano, od tega 4 v Beltincih in po 2 v preostalih KS Občine Beltinci,
2. prostostoječe prenosne panoje v vsakem naselju v Občini Beltinci,
3. stojnico v posameznem naselju,
4. transparent v posameznem naselju,
5. jumbo pano v vsakem naselju v Občini Beltinci.
6. Postavitve in odstranitve objektov volilne kampanje, razen že obstoječih objektov za plakativiranje, izvede organizator volilne kampanje na stroške, enako velja tudi za plakativiranje.
7. Na obstoječih plakativnih mestih bo opravljala plakativiranje Komuna, javno komunalno podjetje Beltinci, d. o. o., Mladinska 2, 9231 Beltinci.
8. Stroški plakativiranja znašajo 10.000,00 SIT in jih je treba plačati na mesečni račun Komuna, javno komunalno podjetje Beltinci, d. o. o., Mladinska 2, 9231 Beltinci (dokazilo o plačilu je treba predložiti pred plakativiranjem).
9. Organizator volilne kampanje mora dostaviti plakate podjetju Komuna, ki bo plakativiranje opravilo v enem dnevu od prevzema plakatov ter izvesti kontrolo in zamenjavo plakatov (strgani ...) na obstoječih plakativnih mestih.
10. Plakativiranje se bo izvajalo po vrstnem redu, kot so bili prevzeti plakati.
11. Na nekem obstoječem objektu za plakativiranje se lahko nalepi največ ena enega organizatorja volilne kampanje.
12. Presejanje plakatov ali uničevanje plakatov drugih organizatorjev volilne kampanje je prepovedano.

IV. POTREBNA DOVOLJENJA IN SOGLASJA

4. člen

Za postavitve novih objektov za plakativiranje morajo organizatorji volilne kampanje pridobiti dovoljenje Občine Beltinci.

1. Vlogo za pridobitev dovoljenja vsebuje:
 - lastnika zemljišča, na katerem bo objekt za plakativiranje stal,
 - opisano mikro lokacijo objekta za plakativiranje,
 - plan, ki kaže vlogo nanaša na javne površine oz. zemljišča, ki so na območju Občine Beltinci, ni treba prilažati soglasja lastnika zemljišča.

2. Vlogo za dovoljenje je dovoljeno izključno na tistih mestih, za katere je izdal dovoljenje pristojni občinski upravni organ, ter na obstoječih oglašnih mestih.

5. člen

1. Vsi objekti iz 3. člena, ki so postavljeni brez dovoljenja Občine Beltinci, se odstranijo na stroške organizatorja volilne kampanje, ki jih je postavil.

2. V času predvolilnega moka je prepovedano lepiti oziroma nameščati plakate.
3. Na končnih volitvah so organizatorji volilne kampanje dolžni odstraniti vse volilne propagandni material in vse na novo postavljene objekte iz volilnega prostora v roku 15 dni, sicer to opravi od občine pooblaščenca na njihove stroške.
4. Organizator volilne kampanje mora določene pogoje opravljati pooblaščenca Občine Beltinci.
5. Občina Beltinci ne nosi odgovornosti za poškodbe ali prekrivanje objektov.
6. Občina bo za plakativiranje na javnih površinah poskušala zagotoviti organizatorjem volilne kampanje čimbolj enakovredno porazdelitev prostora.
7. Tiskani priročnik se objavlja na oglasni deski Občine Beltinci, na spletni strani Občine Beltinci in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

8. Priročnik se objavlja na oglasni deski Občine Beltinci, na spletni strani Občine Beltinci in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

9. Priročnik se objavlja na oglasni deski Občine Beltinci, na spletni strani Občine Beltinci in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

10. Priročnik se objavlja na oglasni deski Občine Beltinci, na spletni strani Občine Beltinci in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

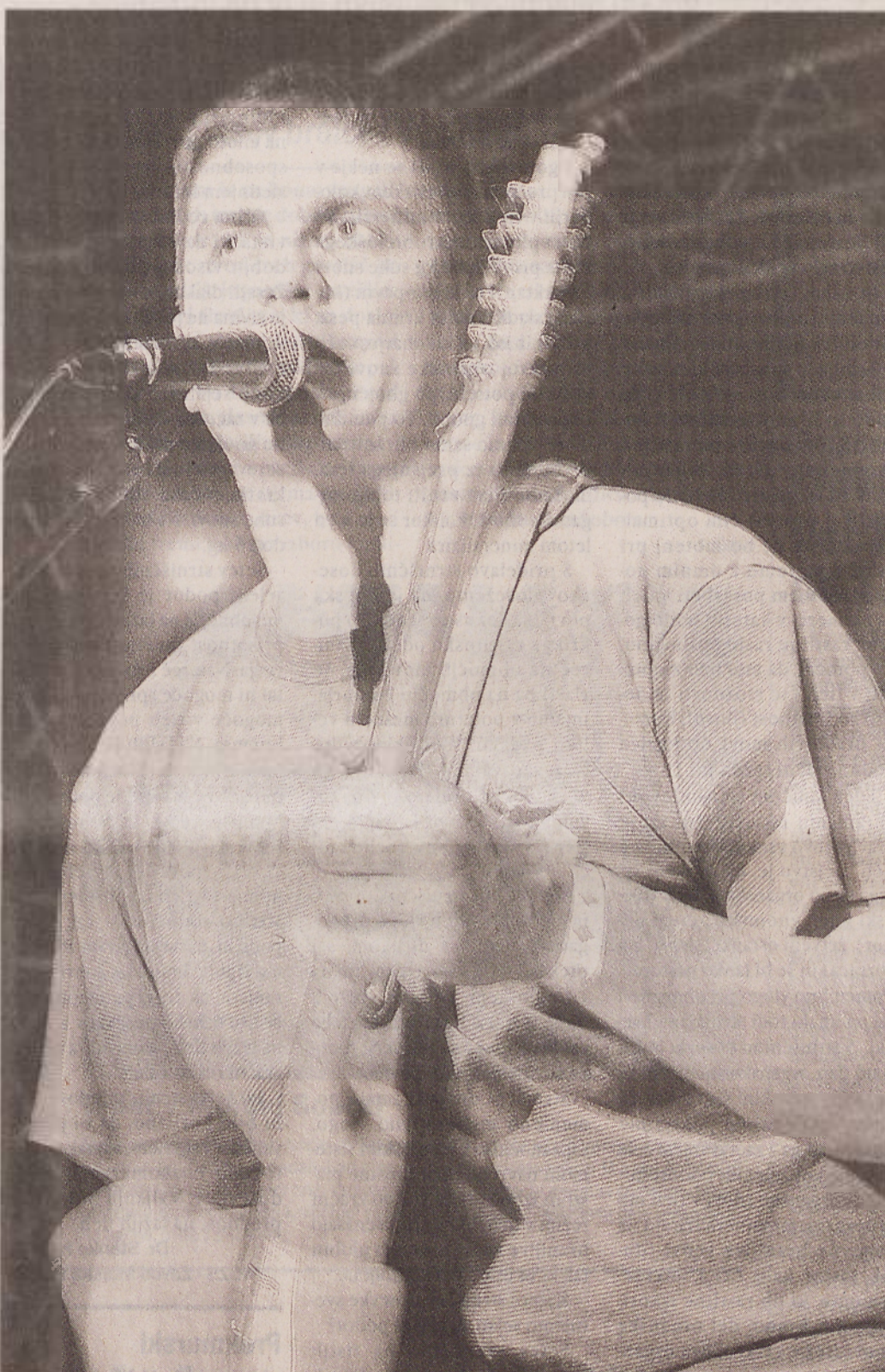
11. Priročnik se objavlja na oglasni deski Občine Beltinci, na spletni strani Občine Beltinci in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

Župan Občine Beltinci
MILAN KERMAN

Rambo Amadeus, turbo folk rap zvezda

»Danes lahko igra vsaka budala«

Turbo folk je nadomestilo za jugonostalgijsko

Antonije Pušić, možakar iz črnogorskega primorja, je povsem normalen družinski človek, oče treh otrok. Pa vendar, njegovi otroci v šoli lahko le rečejo, da je njihov očka svetovni megacar – Rambo Amadeus. Pevec, reper, virtuoz na kitari, a hkrati zabavljaj, zafant in cinik družbe. Daleč naokrog – brez primere. Soboška publika ga je imela minuli petek čast spoznati in on tudi njo, kot je dejal, na edinem, že tretjem velikem festivalu alternativne glasbe v Sloveniji »Te Mikka« na letališču Rakičan.

V bistvu je tvoje polno umetniško ime Rambo Amadeus Svetki Mega Car (svetovni megacar, op. p.). Si se okronal sam ali te je okronal kakšen »pristojni organ«?

»To je realnost dolgočasne estrade, dolgočasnega show businessa in popolnoma je bilo normalno, ko sem se pojavil, da sem s pomočjo svoje kronske skupščine dobil ta naziv; doslej

tudi še nikomur ni padlo na pamet, da se »buni«. Nenazadnje pa dejstva govore sama za sebe.«

Torej si po taki »logiki« edini monarh v SiCG in tudi na Balkanu?

»Ne, to je svetovni naziv in ni omejen na neko državo ali teritorij, poudarjam: to je svetovni naziv, titula. Čeprav se mora v kratkem sestati kronska skupščina, da razširi naziv v »interkozmični giga harašov biznis svetski megacar«, trenutno čakamo na glasove iz Asiriusa...« (odgovori povsem resno)

Na sceni si že dvajset let, lahko bi rekli, da danes zabavaš že tretjo generacijo fenov. So kakšne razlike med tem, kako te je občinstvo sprejemalo, recimo leta 1990 in danes?

»Ma, vse ovce se enako strižejo...« (smeh)

... torej ni kakšne posebne razlike?

«... nikakršne razlike ni. Edina razlika je samo internet, ki marsikaj olajša...«

Zoprno vprašanje, ampak

kako si preživel vojno na Balkanu?

»Bil sem eden od najsposobnejših dezertarjev.«

Pa je imelo to kakšen poseben vpliv na tvoje ustvarjanje?

»Seveda. Povsem normalno je, da umetnik, ki živi v intenzivnem »zgodovinskem okolju«, reagira na dogajanje okrog sebe. Če pogledate malo učbenike za zgodovino umetnosti, boste lahko videli, kdaj in kako so se umetniki povsem zliili z dogajanjem okrog njih.«

Potem takem bi lahko rekli, da obstaja bojazen, da bodo o Rambu pisali, da je bil balkanski Frank Zappa (kar mnogi glasbeni kritiki in novinarji uporabljajo za opis njegove glasbe, op. p.) ...

»Ma, ljudje te najraje povežejo z nečim, da lažje razmišljajo, te sprejmejo. Razumeš? To je tako, kot če neki fant sreča neko punco in mnogo lažje doživi krekcijo, če je ona podobna neki znani igralki. (vsí v smeh)

Pred kratkim si napisal glasbo za baletno predstavo »Igra«. Lahko poveš, kaj več o tem?

»Pa to je ... to je pravzaprav posledica poznanstva mene in Jane Menger, slovenske plesalke in koreografinje (videli smo jo tudi v Murski Soboti, kot plesalko v Faričevem »Terminalu«, op. p.). Jana je hotela, da ji napišem glasbo, jaz sem to naredil. Potem je ona naredila koreografijo in sedaj se to igra...«

Premiera je že bila?

»Da, bila je v Beogradu, sedaj pa se selimo v Budvo, pa na dubrovniške poletne igre, v Lazare, Lazarine ali kaj so že... pa še kje ... ne vem, verjetno bomo do oktobra še kje »zavrteli« predstavo.«

Boste prišli z »Igro« tudi v Slovenijo?

»Kaj jaz vem, ne bi bilo slabo. Veš, jaz v bistvu rad sedim na vaji, tako sam v prvi vrsti v praznem gledališču in gledam na oder, kako mlade plesalke vrtijo ... vrtijo svoje ritke.« (doda hudomušno)

Aha, no, obline pa so tudi značilne za neki poseben glasbeni žanr, kateremu si ti bojda dal ime, namreč turbo folk?

»Ma, dobro nekako sem tudi nakazal smer razvoja glasbe, mu dal ime, in to je to; kakor sem naredil tudi z mnogimi drugimi rečmi.«

Res je, ampak termin turbofolk si tudi nekako teoretsko razdelal. Ga lahko za naše bralce še enkrat pojasniš?

»Lahko. Torej folk je narod, ne? Turbo pa je ... turbo pa je, recimo, način zgorevanja goriva v motorju z notranjim izgorevanjem s pomočjo turbine, katera pod pritiskom »meče« gorivo v cilinder ... Če se to prenese na glasbo, potem to pomeni, da je turbofolk vrsta muzike, katera »pali«, pospešuje »paljenje«, tako da vpliva neposredno na poslušalčevo hrbtenico, mozev in njegove najnižje instinkte. To je pravzaprav to.«

Ampak zanimivo, da je prav turbo folk popularen po vsej prejšnji skupni državi ...

»Pa turbo folk je pravzaprav, s tem ko je »jugo nostalgija« v nekaterih »banana republikah« prepovedana, turbo folk pa ne, nekakšno nadomestilo za to »jugo nostalgijo.«

Znan si tudi kot dober kitarrist, vendar se pri tebi zdi, kot da ti kitara ni dovolj. Stefanovski na primer, ki je gostoval pred tedni pri nas, je na trenutke »izgubil« poslušalca, poslušalko, je izreden, vrhunski kitarrist, a žal nič več kot to?

»Ne, ne, kitara nikakor ni dovolj! V 18. stoletju je bilo dovolj, da si bil virtuoz na enem instrumentu. Vendar pa je evolucija človeškega živčnega sistema tako hitro napredovala, da ... Poglej, do pred nekaj več kot dvesto leti nismo imeli niti strojev za tkanje, danes imamo vesoljska plovila, torej je človeški živčni sistem, neka psihomotorika, danes pri človeku že toliko razvita, da ni neki »kunšt« naučiti se igrati na kitaro. Dandanes lahko igra vsaka budala ... to? Hm, sledeča velika stvar je unplugged-rave-hipno-etno!«

Antonije, hvala!

»Prosim in lep pozdrav prav vsem bralcem.«

Jernej Šavel,
foto: J. Š.

Cene strniščnih dosevkov in mineralnih gnojil v kmetijskih trgovinah

Trgovina Robert Hozjan, Žižki

vrsta strniščnega dosejka:	pakiranje:	mpe v sit/kg:
mnogocvetna ljujka	10/1	550,00
mnogocvetna ljujka	1/1	610,00
landsberška zmes	1/1	755,00
landsberška zmes	10/1	670,00
ozimna grašica	1/1	590,00
črna detelja - cv. viola	1/1	1.085,00
oljna redkev - cv. raula	1/1	560,00
oljna redkev - cv. raula	10/1	510,00
inkamatka	1/1	775,00
facelija cv. bala	1/1	920,00

sudanska trava - cv. susu	1/1	580,00
sudanska trava - cv. susu	10/1	550,00
stniščna repa	0,20490,00/kom	
krmina ogrščica - cv. stara	1/1	650,00
krmina ogrščica - cv. akela	1/1	490,00
krmina ogrščica - cv. akela	10/1	450,00
bela gorjušica - cv. serral	1/1	370,00
bela gorjušica - cv. zlata	1/1	370,00
bela detelja	0,25620,00/kom	
TDM 2	10/1	670,00
TDM 1	10/1	650,00
ml. gnojilo:	pak.: mpe v sit/kg:	
NPK 7-20-30	50/1	67,50
NPK 15-15-15	50/1	57,90
KAN 27% N	50/1	49,20
UREA 46% N	50/1	52,60
NPK 8-16-24	50/1	64,20
apnenec	50/1	12,70

Živila Kranj, Agrooprema, Murska Sobota

vrsta strniščnega dosejka:	pakiranje:	mpe v sit/kg:
krmini ohrov	1/1	688,00
črna detelja, cv. viola	1/1	1.250,00
oljna redkev, cv. raula	1/1	719,40
inkamatka	1/1	861,00
facelija	1/1	918,00
sudanska trava	1/1	645,00
sudanska trava	5/1	4.155,00
stniščna repa	0,20	670,00
facelija	1/1	918,00
krmina ogrščica	1/1	688,00
bela gorjušica	1/1	698,20
lucerna	1/1	1.250,00
bela detelja	0,20	422,00
travnik 2	1/1	1.031,00
mineralno gnojilo:	pakiranje:	mpe v sit/kg:
NPK 7-20-30	50/1	64,94
NPK 15-15-15	50/1	54,31
KAN 27% N	50/1	49,00
UREA 46% N	50/1	51,32
NPK 6-12-24	50/1	51,39
NPK 8-26-26	50/1	70,36
apnenec	50/1	11,4

Trgovina Ljutomerčan, Kolodvorska ul., Ljutomer

vrsta strniščnega dosejka:	pakiranje:	mpe v sit/kg:
mnogocvetna ljujka	10/1	534,00
črna detelja	1/1	990,00
inkamatka	1/1	750,00
facelija	1/1	890,00
sudanska trava	10/1	534,00
stniščna repa	0,20	980,00
bela gorjušica	10/1	309,00
lucerna	1/1	990,00
bela detelja	0,25	380,00
travnik 2	1/1	890,00
miner. gnojilo:	pak.: mpe v sit/kg:	
NPK 7-20-30	50/1	69,80
KAN 27% N	50/1	43,40
UREA 46% N	50/1	57,00
apnenec	50/1	10,00

Strokovnjaki svetujejo

Z zelenim podorom do boljše rodovitnosti

Z vprašanjem rodovitnosti obdelovalnih kmetijskih površin so se ukvarjali že naši predniki. Ščasoma so sejali vedno več koristnih rastlin in jih tudi hkrati zlahčali. Prešli so od tako imenovanega enopolja na dvo- in tripoljno gospodarstvo, največji napredek pa so dosegli v 18. stoletju, ko so razvili tako imenovani štiripoljni ali Norfolški kolobar, pri katerem se zvrstijo okopavine, jarine z deteljo in ozimine. Za tiste čase je bil Norfolški kolobar za kmetijstvo zelo velik napredek.

In zakaj toliko govorimo o pomenu rodovitnosti na obdelovalnih kmetijskih površinah?

Zemlja je substrat, kjer se rastlina ukorenini in iz nje črpa vodo in hranljive snovi. S pomočjo fotosinteze pa rastline producirajo novo organsko snov ali asimilate. Da bodo potekali ti procesi čim optimalneje oz. da ne bo motenj pri oskrbi, moramo z umnim gospodarjenjem poskrbeti v tleh za razmere, v katerih bodo gojene rastline rasle optimalno. To pomeni, da moramo zagotoviti v tleh vse možnosti za dobro rodovitnost (dovolj humusa, hranljivih snovi, optimalen vodno-zračni režim itd.)

Eden ključnih elementov pri ohranjanju rodovitnosti tal je prav gotovo vsebnost humusa v tleh. Dejstvo je, da so izvor tega samo organska gnojila (hlevski gnoj, gnojek, zeleni podor), žetveni ostanki (slama, koruznica, in še bi lahko naštevali). Pomembno vlogo pri obogatitvi tal pa imajo tudi strniščni dosejki. S strniščnimi dosejki bogatimo tla z organsko snovjo, in sicer s koreninskim sistemom, če zeleni del rastline pokrmimo živalim, ali pa z zaoravanjem cele rastline kot zelenim podorom.

Del organske snovi v tleh mikroorganizmi mineralizirajo na osnovne hranljive snovi (dušik, fosfor, kalij, CO₂), mikroelemente, ki jih rastline izkoristijo kot hrano, del organske snovi (težje razkrojljiva organska snov) pa se spremeni v trajni humus. Ima pomembno vlogo v tleh, saj veže hranljive snovi in vpliva na vodno-zračni režim. V lahkih peščenih tleh je

visoka vsebnost humusa še toliko pomembnejša, saj nadomesti vlogo gline. Se pravi, s pravilnim gospodarjenjem je mogoče povečati delež humusa v tleh, ni pa mogoče spremeniti teksturne sestave (povečati ali zmanjšati delež gline v tleh). Marsikje bi imele poletne suše manjše posledice, če bi tla vsebovala več humusa.

Ugotovljeno je, da se nekje v povprečnem slovenskem kolobarju v tleh letno mineralizira pod vplivom mikrobiološkega življa pribl. 3000 kg suhe snovi na hektar. Več je okopavin (koruza, sladkorna in krmna pesa, krompir itd.) v kolobarju, večji je razkroj organske snovi oz. večje so potrebe po gnojenju z organskimi gnojili. To pomeni, da če želimo samo ohraniti nivo humusa iz prejšnjega leta, moramo tlem vrniti toliko organske snovi, kolikor se je med letom mineralizira.

S pridelavo strniščnih dosevkov dosežemo, da je njivska površina čez vso vegetacijo pokrita z rastlinsko odejo. Namreč na območju Slovenije, še zlasti pa na območju Pomurja, imamo v poletnih mesecih veliko padavin in obliki neviht. Nezavarovano površino padavine močno zbijejo, na nagnjenih površinah pa lahko intenzivne padavine povzročijo močno erozijo.

Detelje kot strniščni dosevek imajo pomembno vlogo pri bogatitvi zemlje z dušikom, saj prek bakterij, ki živijo v sožitju na koreninskem sistemu, vežejo dušik iz zraka. Na ta način detelje veliko pripomorejo k večji rodovitnosti kmetijskih površin.

Strniščni dosejki imajo pomembno meliorativno vlogo, saj s močnim koreninskim sistemom navrtajo neprepustne plasti in izboljšujejo vodno-zračni režim v tleh, hkrati pa prenašajo hranljive snovi iz večjih globin tal, ki bi bile sicer izgubljene.

Katere strniščne dosejke svetujemo sejati za zeleni podor?

Setev svetujemo na tistih kmetijah, ki nimajo dodatnih potreb po kakovostni voluminozni krmi ter na izključno poljedelsko usmerjenih kmetijah. Dejstvo je, da je mogoče s pa-

metnim gospodarjenjem in pravilno izbiri strniščnega dosejka nadomestiti druga organska gnojila kot vir humusa v tleh. To so v glavnem tisti dosejki, od katerih ne zahtevamo kakovosti, kot na primer pri setvi za krmo, ampak da dajo v najkrajšem času po setvi čim obilnejši pridelek suhe snovi na enoto površine in da nimajo sposobnosti regeneracije v naslednjem letu.

Oljna redkev je hitro rastoča vrsta, ki da v zelo kratkem obdobju visok pridelek zelinj. Zaradi dlakavih stebel in listov je živina ne je rada. Na hektar je sejemo od 20 do 30 kg v 12 cm medvrstni razdalji. Sejemo z žitno sejalnico konec avgusta ali v začetku septembra. Za zeleno gnojenje pride v poštev tudi setev gorjušice, ki da v zelo kratkem času obilen pridelek suhe snovi. Na hektar je sejemo do 15 kg.

Setev strniščnih dosevkov za zeleni podor je še toliko pomembnejša na lažjih tleh, kjer je prisotnost poletnih suš vedno večja. Namreč teksturne sestave tal ni mogoče spremeniti, je pa mogoče v tleh povečati delež humusa. Na lažjih tleh, kjer je v teksturni sestavi vsebnost glinenih delcev manjša, je potreba po humusu večja, kajti humusne snovi skladiščijo hranila in vodo. Torej s povečano vsebnostjo humusa v tleh izboljšujemo posredno rodovitnost tal, to pa pomeni, da na eni strani zmanjšamo izgube hranilnih snovi z izpiranjem, na drugi pa zagotovimo boljšo oskrbo posevkov z vodo, na težjih tleh pa uravnava vodno-zračni režim v tleh.

Po setvi strniščnih dosevkov bi bilo koristno, da bi jih povaljali z valjarjem, saj tako zagotovimo enakomernejši vznik dosevkov. Valjanju bomo dali prednost na lažjih tleh.

Dr. Stanko KAPUN, KGZS - Zavod Murska Sobota

Prekmurski vinogradniki izbirajo Osma vinska kraljica

Prekmurski vinogradniki letos izbirajo že svojo osmo vinsko kraljico. Natečaj za izbor je tudi tokrat razpisalo Društvo vinogradnikov Dobrovnik, rok za prijavo pa se izteče 31. julija, torej v soboto. Za naziv prekmurske vinske kraljice se lahko potegujejo dekleta od 18 do 24 let, ta laskavi naziv pa bo pripadel dekletu, ki bo komunikativno in bo pokazalo največ znanja iz vinogradništva in vinarstva.

Kandidatke za prekmursko vinsko kraljico lahko predlagajo vinogradniška in turistična društva ter posamezniki. Vinsko kraljico za leto 2004/2005 bo izbrala posebna komisija, okronali pa jo bodo 14. avgusta na 9. tradicionalnih vinogradniških igrah in postavljanju klopotca pred kulturnim domom v Dobrovniku.

L. K.

Prejeli smo

»Zakon o dohodnini krivičen do kmetijstva« – zadnjič

Gospod Meolic s pismom (objavljenim v Vestniku 15. julija 2004) očitno nadaljuje predvolilno kampanjo ali gonjo proti pomurskim poslancem v zvezi z zakonom o dohodnini. Meni mo, da so potrebne naslednje pojasnitve:

1. Res je, da smo o Zakonu o dohodnini glasovali celo dvakrat, vendar v celoti, ko Zakon govori o obdavčevanju vseh državljanov in ne samo o obdavčevanju kmetov. Naraženi ureditev pa je za večino Pomurcev boljša, ker prinaša večje olajšave.

2. Na predlog Kmetijsko-gospodarske zbornice in Sindikata kmetov so tudi po zaslugi katerega od pomurskih poslancev sprejete olajšave: splošna do 590.000 sit za medosedsko pomoč, za dopolnilne dejavnosti, možnost vodenja enostavnega knjigovodstva in prehodno obdobje – začetek veljave reforme – do leta 2008 (Sindikat kmetov je predlagal 2007). Glede na vse no splošne olajšave več kot 90 % kmetov ne bo plačevalo nič.

3. Nove rešitve (pravičnejša obdavčitev) po zakonu o karstskem dohodku bodo še ugodnejše, kar ugotavlja tudi gospod Meolic. Do leta 2008 pa lahko mogoče spremembe zakona postavijo celotno rešitev na glavo.

S tem končujemo polemiko o obdavčevanju kmetov.

Geza Džuban, poslanec DZ RS
Feri Horvat, poslanec DZ RS
Marija Pozsonec, poslanka DZ RS
Ciril Pucko, poslanec DZ RS
Jožef Špindler, poslanec DZ RS

Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni Jubilejno vinsko ocenjevanje

V ponedeljek se je začelo v prostorih Pomurskega sejma v Gornji Radgoni največje slovensko ocenjevanje vin. Ocenjevanje, ki poteka v okviru 42. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma, praznuje letos 30. obletnico, tri strokovna komisije, ki jih sestavljajo priznani slovenski in tuji enologi, pa bodo do konca tedna ugotavljale kakovost letošnjih vin. Organizatorji ocenjevanja so dobili tokrat v ocenitev 627 vzorcev vin iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Italije in Slovenije, dobra udeležba vinarjev pa potrjuje, da imajo priznanja, podeljena na tem ocenjevanju, težo in prispevajo k promociji in trženju vin.

Radgonsko ocenjevanje, ki so ga v preteklosti poimenovali kar olimpiada slovenskih vin, tokrat prerasča v mednarodno ocenjevanje, to pa kaže, da ga vse bolj sprejemajo tudi tuji vinarji. Sicer pa je radgonsko ocenjevanje iz skromnih začetkov pred tridesetimi leti preraslo v eno največjih tovrstnih ocenjevanj. Če je bilo na prvem ocenjevanju le šest vzorcev,

Člani strokovnih komisij tudi letos ne bodo imeli lahkega dela, saj so posušili njihovo število v najboljših letih doseglo skoraj tisoč, zdaj pa dobiva ocenjevanje mednarodne razsežnosti, pa se bo število vzorcev še povečevalo.

Tudi letos bodo najboljšim vinom podelili bronaste, srebrne, zlate ali velike zlate medalje, najprestižnejše priznanje – sampon – pa bodo prejela najboljše ocenjena vina v skupinah, v katerih pa mora biti vsaj toliko vzorcev, kot določa pravilnik, morajo pa prejeti vsaj zlato medaljo.

Nagrajena vina bodo razstavili v vinskem hramu na 42. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu, ki bo letos od 28. avgusta do 3. septembra, odličja najboljšim pa bodo podelili 31. avgusta na dan vinogradnikov.

L. K.

Turnišče:

Cene pujskov

Prejšnji četrtek so prodajali na sejmu v Turnišču 27 pujskov starih od osem do enajst tednov in težkih od 22 do 50 kilogramov. Za posameznega pujska so zahtevali od 9.000 do 10.000 tolarjev, vendar so prodali le štiri.

Po naših znanih poteh

Gostišče osvežišče 2004

Gostinski lokali po izboru bralcev

Gostilna Marič v Sebeborcih

Vlastni Marič se že vrsto let trudijo, da bi izboljšali ponudbo jedi, po katerih so postali znani daleč naokrog. In pri tem je pohvalno, da dajejo iz leta v leto večji poudarek domačini. Tako je ves čas na voljo vrsta domačih jedi, kot so ajdovi žganci, dōdōli, iz tūnke ... Gost ima na izbiri več prostorov v lokalu in tudi na terasi pred njim.

Okrepčevalnica in picerija Popaj v Ljutomeru

Med predložitelj za gostišče je dobila med prejšnjimi največ vaših glasov Okrepčevalnica in picerija Popaj v Ljutomeru, ki je ob vhodu v mestu. Gre za gostinski lokal, kjer obiskovalci najprej opazijo zanimivo notranjo opremo, saj se sodobni elementi spretno združijo s tradicionalnimi predmeti. Pri ponudbi hrane so v ospredju pice iz krušne peči, da so tudi druge jedi.

Enajsti Mlinarski dnevi na Bistricah

Tisto, kar se je dogajalo pred mletjem

Pa so vendarle pod streho, čeprav je nekaj časa kazalo, da letos mlinarskih dnevov, tradicionalne prireditve na Bistricah, ne bo.

Priljubljeni »za« je padla, potem ko je prevzela organizacijo Prostovoljno društvo Gornja Bistrica in Mlinarski klub Bistrica. Sodelovalci pa so obljubili še bistriško turistično, kulturno in folklorno dru-

Številni mlinarji so znani pripravljati dobro polento iz pšenične moke in takšno so ponujali tudi na letošnji prireditvi.

V prejšnji številki Vestnika smo predstavili tisto pomurska gostišča, ki jih je izbrala naša komisija, ko si je ogledala gostinske lokale, ki so dobili vaše glasove. Tokrat pa predstavljamo tri gostišča, ki so dobila največ glasov bralcev Vestnika

Za zdaj vam še ne bomo zaupali, katero od teh treh je dobilo največ glasov, kakor tudi še nismo obelodanili, katero od treh gostišč po oceni komisije je gostišče osvežišče 2004. Za tri finaliste, ki so doslej dobili največ glasov, boste namreč lahko glasovali še do zaključne prireditve, ki bo 14. avgusta. Pred tem bomo vse glasove sešeli in na prireditvi razglasili zmagovalca.

Kot ste najbrž opazili, se izbor bralcev in komisije ujema pri gostilni Marič iz Sebeborcev, ki je med prvimi tremi tako po izboru komi-

sije kakor po številu glasovnic, ki smo jih dobili. Ob tem gostinskem lokalu pa sta med tremi, katerim ste dodelili največ glasov, še gostišči B-bar iz Murske Sobotne in Okrepčevalnica in picerija Popaj iz Ljutomeru. Še en dokaz, da so okusi glede tega, kaj je dober gostinski lokal, zelo različni in da o tem odločajo mnogi dejavniki. Tokrat lahko glasujete le o treh finalistih po izboru bralcev. Vaše glasovnice pošljite na naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

J. Ga.

B-bar v Murski Soboti

Murskosoboško gostišče B-bar je ob Bakovski ulici in ga obkrožajo trgovski lokali z različno ponudbo. Čeprav je nedaleč od glavnih cestnih povezav skozi Mursko Soboto in železniške proge, je prostor tako razporejen, da ponuja gostu možnost sprostitve tako v prijetno urejeni notranjosti kakor tudi na terasi pred lokalom, kateremu daje senco lesena ograja, ovita z zelenjem.

že pripravljene dobrote kmečkih žena in deklet pa še kaj. Kot neke vrste dodatek prireditve je bil še prikaz vrtanja lesenih vodovodnih cevi, s čimer se je predstavila etnološka skupina iz Trebuše pri Tolminu. Gledalcev je bilo nekoliko manj kot na minulih Mlinarskih dnevih.

Besedilo in foto:
Jože Graj

Med zabavno prireditvijo so Bistričani zaigrali, prikazali in povedali, kako je bilo nekoč, ko so se odpravljali na žetev.

GOSTIŠČE 2004
osvežišče

GLASOVNICA

Glasujem za gostinski lokal:

Naslov prijavitelja

(če želi sodelovati pri končnem žrebanju):

Pomurski poletni festival
v Veliki Polani

Več kot 40 prireditev
od 1. do 8. avgusta

V nedeljo, 1. avgusta, se bo začela v Veliki Polani prireditev Pomurski poletni festival, ki bo v osmih dneh vključevala več kot 40 glasbenih, kulturnih, turističnih in športnih dogodkov. Društvo Štrk Slovenija, ki prireditev organizira, je v ponedeljek letošnji program predstavilo na novinarski konferenci.

Predsednik društva Štrk, ki ima sedež v prostorih domačije Miška Kranjca v Veliki Polani, Štefan Jaklin je povedal, da so si pred leti zastavili cilj, razvijati prireditev tako, da bo postala največja tovrstna prireditev v Pomurju, kar so po mnenju mnogih sedaj že uresničili. Dogajanje bo potekalo v središču Velike Polane, ki bo v tem času zaprto za promet, urejeni pa so obvozi. Ob tem so tudi letos izdali glasilo Modrijaš, v katerem so tudi natančnejši podatki o nastopajočih, informacije o dogajanju na prireditvi pa je mogoče dobiti tudi na internetni spletni strani www.ppf2004.tk.

Župan občine Velika Polana Andrej Lebar je dejal, da bo v teh dneh zaradi kakovosti glasbenih izvajalcev in prireditev v celoti Velika Polana središče poletnega pomurskega dogajanja. Gostje pa imajo ob tem priložnost, da spoznajo tudi druge posebnosti in lepote krajev.

Vodja projekta Damijan Jaklin je v predstavitvi programa prireditve povedal, da so tudi letos v ospredju trije glavni programski sklopi, kjer bo največ obiskovalcev gotovo pritegnil sklop koncertov, ki se bo dogajal na dveh koncertnih prizoriščih obenem. Poimenovali so ga Puckova banda festival, v njem pa bodo nastopili Tinkara Kovač, Čuki, Big Foot Mama, Vlado Kreslin, Psycho-path, Davor Radolfi, Alya, Posodi mi jūrja, D'kwachen retashy in drugi.

Lani je bila dvorana v Veliki Polani natrpana ob nastopu gledališke skupine Improvokatorji, zato so pripravili letos v okviru Miškovega festivala Impro tekmovanje skupin v gledališki improvizaciji, ki bo potekalo sedem dni, v literarnoglasbenem večeru pa bodo nastopili Dušan Šarotar, Feri Lainšček, glasbena skupina Langa in glasbenik Marko Globler.

Med športnimi prireditvami so v programu kolesarjenje, off road balinanje, odbojka na mivki, ulični nogomet, prireditev Sam svoj čolnar in kmečka olimpiada za polanski venec na ranču Vermida. Na prireditvenem prostoru pa se bo predstavili tudi slovenska policija in vojska. Iztok Trček z mejne policijske postaje Lendava je na tiskovni konferenci povedal, da bodo ob predstavitvi policijskega dela prikazali še vaje vodnikov službenih psov, predstavil pa se bo tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Predstavniki slovenske vojske Branko Bratkovič pa je dodal, da bo slovenska vojska na prireditvi predstavila naborniški sistem, vojaška vozila, opremo in usposabljanje. Lani je bilo na prireditvi 20.000 obiskovalcev in približno toliko jih organizatorji pričakujejo tudi letos. Vrednost prireditve je 26 milijonov tolarjev, od česar 80 odstotkov zagotovi društvo Štrk.

J. Ga.

Portret

Sabina Barbarič

Vodja animacije v Zdravilišču Radenci

Pod pojmom zdraviliški animator si seveda lahko predstavljamo vsa mogoča dela in opravila, ki zajemajo različna področja človekove izrabe prostega časa, vendar je med njimi gotovo na pomembnem mestu tudi kultura, v širšem in ožjem pomenu te besede, najsibo organiziranje gledaliških predstav, literarnih večerov, koncertov, nastopov ljudskih godcev in folklornih skupin, prikaz vaških tržnic ali drugih materialnih in duhovnih nasledkov ljudske kulture.

Sabina Barbarič je očitno večša pri vsem in sama pravi, da se je pri delu našla, je najbližje temu, kar je v življenju hotela početi - biti z ljudmi in vedno doživljati kaj novega.

V radenskem zdravilišču oziroma hotelu Radin dela že peto leto, tudi pred tem je delala v turizmu in si pridobila dobre izkušnje, znanje nemščine in angleščine, ki sta pri njenem delu neobhodni, pa na ljutomerski gimnaziji. Ker pa znanja nikoli ni dovolj, jo v kratkem čaka še diploma na visoki turistični šoli.

Kot animatorka ima kar precejšen delokrog, ki obsega dajanje informacij, pripravljanje in izvajanje programov, povezovanje z zunanjimi dejavniki, skratka vse, kar je povezano z gostom. Programe oziroma sklope programov pripravljajo po obdobjih posebej za pomlad, poletje ter jesen in zimo, delijo jih na splošne, športno-rekreativne, zabavne in otroške. V tem času potekajo poletne dejavnosti, zaradi dopustov nekoliko okrnjene, pa vendar dovolj bogate: ob sredah organizirajo tematske večere z nastopi folklornih skupin, naslednji teden jih bo recimo obiskala folklorna skupina Mandrač iz Kopra, ki bo nastopila tudi na beltinskem folklornem festivalu. Ob četrtnih prirerajo na terasi hotela piknike z vaško tržnico, na kateri sodelujejo okoličani. Ponovno so uvedli nedeljske matineeje v zdraviliškem parku – na pomoč jim je priskočila Glasbena šola iz Gornje Radgone s komorno skupino saksofonistov, godbo na pihala in harmonikarskim orkestrom, ki nastopajo izmenično. Pred kratkim so jim tekači iz Nemčije prinesli olimpijski ogenj, mimo je tudi Večer na terasi, ki so ga organizirali pred kratkim skupaj z Murskim valom.

Zelo pestra, pravi Sabina, je bila pomlad s koncertoma MePZ Radenska in Ljutomerskega okteta, še posebno zanimivo pa je bilo, ko so gostili konjenico EU, ki jim je prinesla tudi zastavo (na fotografiji). Tradicionalno je bilo srečanje oldtajmerjev skupaj z godbo na pihala.

Jesenski program pa bo spet vključil tudi »prave« kulturne dogodke: gledališke igre, literarne večere, predavanja, čeprav je treba poudariti, da je za tujce treba pripraviti drugačen, ne-jezikovni program – torej glasbene prireditve.

Pri tako obsežni dejavnosti ne preostaja kaj dosti časa, saj mora biti o vsem na tekočem. Prebrati mora veliko časopisov in se na osnovi tega odločiti, koga povabiti ali ne, misliti pa je treba tudi na zunanje goste, krajanje Radencev in okolice. Včasih so delovne tudi sobote in nedelje, kar pa ostane časa, ga porabi za branje, predvsem potopisov in duhovne literature pa tudi kakšen dober roman, zadnji je bila Enajst minut Paula Coella, pri vsem pa jo spremlja glasba, ki daje življenju poseben čar.

Poleg kulturnih pa seveda sodeluje tudi pri drugih programih. Je podpredsednica organizacijskega odbora Maratona treh src in skrbi za vse spremljevalce prireditve, rada pa ima tudi klasične izlete ali vodenja, saj okolič ter njene naravne in kulturne znamenitosti dobro pozna.

B. B. L.

Kresnik 2004: Lojze Kovačič – Otroške stvari

Veselje do spominjanja, veselje do pisanja

Junjsko dogajanje okoli kresnika, nagrade za najboljši slovenski roman preteklega leta in žal umrlega dobitnika Lojzeta Kovačiča, je spet dvignilo na površje ime pisatelja, doslej bolj znanega poznavalcem in zares zavzetim bralcem, čeprav je bil v naši književnosti gotovo prisoten kakšnih pet desetletij, izmenoma zaželen in nezaželen, njegov obsežni opus pa redkokdaj spregovori o čem drugem kot o njem samem, vedno znova, vedno malo drugače: »Na žalost ima človek samo eno življenje in tako piše zmeraj samo eno knjigo. Nekdo neha pri prvi, drugi pa, ker mu je za prvo ostalo dosti črepinj, ki zavoljo forme, sloga ali snovi niso mogle vanjo, napiše drugo, dodatno knjigo, in ker tudi po njej ostane veliko nedotaknjene, napiše tretjo, četrto in tako naprej, vse dotlej, dokler še zaznava skrivne točke, ki vežejo koordinate njegovega življenja v celoto.«

Tako tudi Otroške stvari, s katerimi se vrača v zgodnje obdobje svojega in, kot meni, slehernega življenja: »Večina nas je najodločilnejše stvari preživela v otroštvu. Je edino razdobje, ki ga lahko generacije brez ve-

čjega sprenevedanja ali sramu primerjamo med seboj.« In še malo pozneje: »Naj je torej otroštvo v tej knjigi še tako pretrgano, vseskozi je ostalo v meni kot začetek stvarjenja sveta in človeka, ki se hkrati odvija v življenju našega telesa, v življenju srca, življenju duše, v življenju duha.«

Iz vsega navedenega sledi, da se v Otroških stvarih srečujemo znova in z vsemi, ki smo jih že tako dramatično in boleče srečali v Prišlekih - z očetom Alojzom, mamo Elizabeto, sestrama Klaro in Margrit, nečakinjo Gizelo - le da je tokrat čas druženja krajši, obsega enajst let avtorjevega življenja od rojstva naprej. Tudi zapisi so malo drugačni, Kovačič se tokrat res, kot zagotavlja naslov, posveča različnim stvarim, jih pogleda od blizu in daleč ter opisuje, opisuje. Zgodba ali zgodbe se zdijo drugotnega pomena, so bolj stvari in njih stanje: plava odejica, ki pokriva dojenčkovo košarico, postave, ki se približujejo in oddaljujejo, predmeti, ki jih začenja razpoznavati kot dom, vonjave, ki bodo ta dom tvorile, kjerkoli bodo. Nato svet, ki se počasi odpira: hiša, ulica, ljudje, mesto Basel pa bolnišnica, sanatorij, nato osvovra-

žena šola in sovražni svet nasploh, a vsekakor vreden, da ga živimo. Vmes legende – kako je bilo pred njim. Kako sta se srečala oče in mati, kako ga je bilo strah, da se to ne bi zgodilo. O očetovi lahkomiselnosti, materinih očitkih, revščini, v katero so drsli, a tudi ta je nekam barvita in živa. Nato nosečnost in odhod v Jugoslavijo – očetovo pravljično domovino. Strašna resničnost Cegelnice, kjer se ni dalo razumeti ne jezika ne življenja, ljubljansko življenje v revnem predmestju, bližajoča se vojna, pečat hitlerjanstva, ki ga ni bilo.

Podobe otroštva, ki se jih pisatelj z užitkom spominja, jim dodaja, odvzema, premešča, pretvarja, potvarja – kot da gre za vaje v slogu, ki jih je zastavljal učencem v šoli kreativnega pisanja, tokrat pa sebi samemu – le glejte, kako imenito bom zdaj tole opisal! In je res. Pisani kalejdoskop je izdelan do konca v vrsti popolnih slik. Tudi tiste, že davno v spominu zamegljene, so vredne, da se potrudiš zanje: »Še neka ženska je bila zraven, bleda v črnem. Še nikoli je nisem videl. Je bila naša služkinja? Nismo imeli služkinje. Je bila moja varuška? Nisem imel varu-

ške. Odkod je prišla? Po stopni
cah? S ceste? Tudi ona se je sk
nila, a ne da bi me pobrala, a
pak poljubila. Lepa, bela, t
sa. Dišala je. »

V spremni besedi se obrača k svojim, kot pri redkim bralcem, a upam ni tako. Svoje bralce, no, posebno še od prišel prej. Zdaj s kresnikom družujejo novi. Skoda, bilo tako. Kovacic namre pisatelj za literarne kritike brance, v tem pogledu treba bati, saj ga verjetno slovenskimi pisatelji, s pisanjem bi se bralce preprosto, malone ljubje stovetil. Mar nismo (bili) otroci - imeli mam, očera rodni, dom in svet, ki ga treba vzljubiti in osvojiti pa stane, kar hoče.

Prejeli smo

Obljube niso dovolj

Ob spoznanju, kakšno je stanje zborovskega petja v Pomurju, se je porodila ideja o obliki izobraževanja oziroma nudenja strokovne pomoči zborovodjem, ki nimajo ustreznih glasbene izobrazbe, in tistim, ki imajo željo, da si že osvojeno znanje poglobijo.

Zborovodja je namreč duša zbora, njegov vadiatelj in učitelj ter dober prijatelj. Pri njegovem delu morajo pevci videti smotnost, strokovnost in s tem tudi možnosti za uspeh. To pa bo zborovodja dosegel samo s stvarnostjo, s strokovnim znanjem in resnim delom. Hkrati mora imeti tudi posluš za želje in potrebe današnjega mladega človeka. V ta

namen smo ustanovili »zborovdsko šolo«, kjer bi nudili vse te možnosti za oblikovanje zborovodij. Tako bi glasbeno izobraženi posamezniki, ki bi se ukvarjali z vodenjem zborov, dvignili kakovost petja na višji nivo. S koncerti nastopajočih bi bilo tudi bolj poskrbljeno za popularizacijo ljudske in umetne glasbe med širšim prebivalstvom. S tem bi se dvignila splošna glasbeno-kulturna rast prebivalcev Pomurja, dvignila bi se kakovost glasbene poustvarjalnosti, dvignila bi se splošna skrb za ohranjanje ljudskega izročila in s tem zavedanje pomembnosti za pomursko kulturo. Navsezadnje bi se dvignila tudi promocija Pomurja ter s tem turistično zanimanje za ta prostor. Zborovodje mnogo svojega prostega časa posvetijo dejavnosti, ki ni neobhodno potrebna za preživetje in ne prinaša materialne koristi, tako kot tudi ne lepota, vendar pa prinaša človeku v vsakdanjem življenju veselje, srečo in zadovoljstvo in mu pomaga premagovati vsakodnevne življenjske stiske in težave, kar pa pomembno prispeva k njegovemu boljšemu počutju, ustvarjalnosti in uspešnosti na delovnem mestu, v družbi in doma v družini.

Večina udeležencev vodi otroške ali mladinske zборе. Ugotovljeno je, da so otroci, ki pojejo v pevskem zboru, v šoli uspešnejši, strpnji do staršev, učiteljev, do drugih in drugačnih ter so odpornejši do negativnih navad, razvad in zasvojenosti, ki danes ogrožajo mlade. Zanje veljajo drugačne, humane življenjske vrednote.

Danes je, naš zvočni prostor prenasičen z glasbo, ki je večinoma dvomljive kakovosti in negativno vpliva na mladega človeka. Mediji povečujejo tako glasbo zaradi komercialnih

vzrokov. Petje v pevskem zboru, ki pomeni najširšo obliko glasbenega izobraževanja, oblikuje v človeku glasbeni vrednostni sistem, da bo znal ločiti pleve od semena, da si bo znal izbrati za različne življenjske trenutke tako glasbo, ki bo nahranila njegovo dušo z lepoto in dobroti, da ne bo odvisen le od ponujene komercialne glasbe.

Prvo leto izobraževanja so udeleženci »zborovodske šole« končali s koncertom, na katerem je sodelovalo več kot 900 nastopajočih. Že na prvem koncertu je bil opazen napredek pri podajanju in izvajanju zborovskih del. Svežino so prinesla tudi nova glasbena dela, pisana prav za potrebe njihovih zborovskih sestavov. Največji napredek pa je bil opazen pri dirigiranju in vokalni tehniki. Vaje dirigiranja in podajanja, na katerih je bil največji poudarek, so prenesli v prakso, kar je bil tudi namen usposabljanja. Sklenili smo, da naslednje leto nadaljujemo z delom, vendar se je zataknilo tam, kjer smo najmanj pričakovali. Na materialnem področju. Župani, ki so obljubili pomoč za udeležence iz svojih občin, niso nakazali obljubljenih sredstev. Razen županov občin Odranci, Čren-

županov občini Gurančci, Crenšovci in Cankova, ki se zavedajo pomembnosti tovrstne dejavnosti in so priskočili na pomoč, so drugi odpovedali. Župan iz Ljutomeru, ki je bil na zaključnem koncertu in podprl tovrstno dejavnost, si je pozneje premislil. Župan iz Križevac pri Ljutomeru je večkrat obljubil pomoč, vendar je ostalo le pri obljubah. Najslabše od vseh pa se je odrezala občina Beltinci, od koder prihajajo tudi največ udeležencev. Dogovor je bil sklenjen s prejšnjim županom, vendar je to referencka urejala po svoje, tako da še po dveh letih niso poravnane finančne obveznosti. Edini, ki nam je v beltinski občini priskočil na pomoč, je bil župnik Benkovič, ki nam je dal na razpolago

prostore za dejavnost v ver-
ni učilnici. Tako smo bili
ljeni po prvem letu prekinit
posabljanje.

Od obljube do realizacije
velik ali pa majhen korak. O
sno od tega, kakšno kulin
nosi vsak posameznik v svo
Ali mu je kaj do tega, da se
mu nudi pomoč, ali pa so p
cipi in vzvišenost tako veliki
ne prenese dejavnosti, pro
ri ne vidi lastne koristi. O
voljenega predstavnika ljud
va bi se pričakovalo, da je v
v nazorih, da daje enakovred
poudarek dejavnostim, ki p
našajo materialne in duhovne
ne, duhovne koristi. Vendar
opazamo iz konkretnega pri
ra, da ni tako. Ostajamo se
prej ujeti v ta mali prostor.
Muri, kjer si je vsak zgradil
mali fevd in ne dovolji, da
kaj premakne, kar bi nas dvig
lo v širši prostor. Kjer bi im
vrč možnosti pokazati znanje
delo in znanje naših ljudi. N
se še zmeraj bojimo posre
nikov, ki znajo razsižljati - s
jo glavo? Niso ti časi že min
Upam, da bodo ljudje v pri
dnje znali oceniti, kdo je ali
ki se mu lahko zaupa in ki
dovolji, da bo padlo kaj umbo
Z njihove bogate materialne
delo.

Prekmurska pesem je
še kulture, dediščina naše
turne preteklosti, zato smo
dolžni ohraniti rodovni
prihajajo. Je odsev naše
ne prekmurske duševnosti na
soodločala pri oblikovanju na
pomurske zgodovini, imeli
na katerem naj bi rasli sedanji
in prihodnosti. Vsem,
kulturno politiko, priložnosti
naj imajo to v mislih in ni
bo kultura vrednota ključna
no ceno ter globok poznanje
kulturo našega naroda, za n
identiteto, drugače bomo iz
plen sosednjih kultur in s
bomo lahko izgubili v širšem
evropskem prostoru.

Folklor v Beltincih živi in Beltinci živijo za folkloro

34. mednarodni folklorni festival

»Prijte fsi, šteri ste od kolena vekši, pa od podplata meši, z glasnimi gutami, friškimi petami ino trdimi mošnjami,« so verzi, s katerimi KUD Beltinci vabi goste, da se udeležijo zdaj že 34. mednarodnega folklornega festivala, ki bo od 29. 7. do 1. 8. 2004 v parku in v prostorih gradu v Beltincih.

Beltinčani se zavedajo, kako pomembno je ohranjati svojo tradicijo in korenine, zato vsako leto povabijo skupine iz različnih krajev Slovenije in po svetu, da se jim pridružijo zadnji konec tedna v juliju in skupaj z njimi z ljudskim plesom, pesmijo in obrtjo v današnji svet vnašajo del zgodovine.

V štirih dneh bo v okviru festivala mnogo prireditev. Četrtekvečer je tako namenjen tamburašem, petkov večer tuji folklori, sobota etno glasbi, nedelja pa je rezervirana za državno srečanje odraslih folklornih skupin.

Hkrati bo na festivalu kar nekaj vzporednih aktivnosti. Naj omenim samo glasheno in lončarsko delavnico (slednja je letošnja novost), razstavo »Zacvetel je festival«, kjer se bodo predstavili cvetličarji, vrtnarji in domači obrtniki, razstavo Stara glasila in stare vezenine ter »Senje« (sejem ljudske obrti).

Celotno prireditev bo letos prvič v celoti posnela državna televizija in jo predvajala v štirih ter-

minih. Organizatorji pričakujejo pet do šest tisoč obiskovalcev, toliko se jih je namreč festivala udeležilo tudi v zadnjih letih. Pravijo, da slabo vreme prireditve ne bo zmotilo, saj je občina Beltinci priskrbea nov prireditveni šotor.

Priseditev bo stala okoli 3,5 milijona tolarjev, organizatorji delajo prostovoljno, prizadevajo pa si, da bi stroške v prihodnjih letih še zmanjšali. Del denarja so dobili na javnem razpisu, del je prispevala občina, drugo pa namestajo zbrati s pomočjo sponzorjev, z vstopninami in srečelovom. Festival bo svoje odpel, znova pokazal nekaj novega, organizatorji pa goste vabijo, da se jim v čim večjem številu pridružijo pri oživiljanju tradicije.

Simona R.

Brez alkohola na Hrvaškem

Nov cestni zakon

Visoke kazni

Hrvaški parlament je sprejel novi zakon o varnosti v cestnem prometu. Po novem bodo morali pri naših sosedih in mi sami biti trezni, saj bo kazniva že vsaka prisotnost alkohola v krvi. Treba pa je paziti tudi pri hitrosti. Za lažje razumevanje prispevka: ena kuna = 32,44 tolarja.

Ko na Hrvaškem vozite pijani

Hrvaški so storili to, česar mi Slovenci nismo. Sprejeli so namreč novi cestni zakon, ki ne dovoli več prisotnosti alkohola v krvi voznika. Kakšne so posledice? Do 0,5 promila alkohola je kaznen 1500 kun in ena kazenska točka, do 1,5 promila je kaznen 2000 kun, tri kazenske točke in odvzem vozniškega dovoljenja, nad 1,5 promila pa je kaznen 3000 kun in dolgotrajen odvzem vozniškega dovoljenja.

Ko na Hrvaškem vozite prehitro

Z družino se peljete na dopust. Ker bi radi čimprej skočili

v hrvaško morje (sicer ne vem, kaj manjka slovenskemu, op. p.), malce bolj pritiskate stopalko za plin v svojem jeklenem konjičku. Ne mine dolgo in vas ustavi patrulja hrvaških varuhov reda in miru, ki opravlja kontrolo hitrosti. Če ugotovijo, da ste vozili 10 km/h nad najvišjo dovoljeno hitrost v naselju ali 30 km/h nad najvišjo dovoljeno hitrostjo zunaj naselja, vas bodo kaznovali s 300 kunami. Vaša denarnica bo za 500 kun tanjša, če »divjate« več kot 30 km/h kot smete v vaseh in mestih na Hrvaškem ali več kot 50 km/h zunaj le-teh vasi in mest. Če pa boste, mi upamo, da tega ne boste storili, prekoračili dovoljeno hitrost za 50 km/h ali pa boste kar za dvakrat prekoračili hitrost, vas čaka v prvem

primeru 2000 kun kazni, v drugem pa 3000 kun.

Kazni za tujce

Vozniku s tujim vozniškim dovoljenjem, torej Slovencu, ki stori prometni prekršek na Hrvaškem, lahko izrečejo oziroma bodo izrekli prepoved vožnje in uporabe voznškega izpita med bivanjem na njihovem ozemlju. Najnižja kazen za prometne prekrške bo znašala 300 kun namesto dosedanjih 50, veljala pa bo med drugim za tiste, ki bodo med vožnjo uporabljali mobilni telefon, ne bodo pripasani, nosili zaščitnih čelad ali ne bodo prižgali avtomobilskih luči.

Andrej Bedek

Radgonski ribiči

Bron s svetovnega prvenstva

Tekmovalna ekipa DR Radgona je na svetovnem prvenstvu v sportnem ribolovu v ekipni osvojevala bronasto medaljo. Bronasti ribiči iz Gornje Radgone (od leve proti desni): Stanko Verstovšek, Miro Kandler (vodja); Miro Kandler; Ales Kandler, Željko In Gosti Prelog.

– Internacional Murska Sobota; Zeotan Bedič in part. Rakičan; Pomurski sejem Gornja Radgona; Elrad Internacional Gornja

Radgona; Blisk montaža Murska Sobota; Tratnjek Murska Sobota; Čisto! Gornja Radgona; Kmetijska zadruga Gornja Rad-

gona; Gostilna Ratnik Ivanovci; Keramičarstvo Kerin Zoran Laško; Radenska Radenci; Mlinopek Gornja Radgona; Vektor - Viator Ljubljana; MIR Radenci; Turistično društvo Radenci in NES Ptuj.

Tekmovalna ekipa RD Radgona

Bodo morali Vanečani organizirati zelene straže?

Prigrizek ali počitek z muhami

To kar lahko vidite nekaj metrov pred naseljem Vaneč, če se pripeljete ali pride tja iz soboške smeri, je skoraj neverjetno! Bil sem že marsikje po Sloveniji, a česa takega res nikjer nisem videl. Nam je dejal eden od domačinov: »Ženski glas je tukaj.« To je brez primere. Ti morali to odložit, bi morali to odložit in pustiti na miru. To je van-

ostanki hrane (najbrž s piknikov), ki namesto turistov privabljajo muhe in drug mrčes. Vanečani, ki jih takšno početje zelo moti in jezi, so prepričani, da največ odpadkov pripeljejo tja domačini iz okoliških krajev in lastniki počitniških hišic. Da je res tako, so se prepričali na lastne oči, ko se je eden od njih skril v bližnjem gozdu (tudi tja mečejo smeti) in fotografiral avtomobile, s katerimi so se pripeljali tja nepridipravi. Nekatere so odkrili tudi tako, da so odpirali vrečke z odpadki in iskali pisne sledi (dokaze). Zaenkrat še nikogar niso prijeli policiji oz. sodišču, razmišljajo pa tudi o tej možnosti ali o tem, da bi organizirali zelene straže.

In le kaj si mislijo turisti, ki jih vodi pot mimo tega počivališča?

Besedilo in foto: J. G.

Bi lahko sedli k tej mizi in jedli, pili ali počivali za krajši čas? Družbo bi vam takoj delale številne muhe.

STE BILI POŠKODOVANI
V PROMETNI
NEZGODI?
ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?
PE MURSKA SOBOTA, Staneta Rozmana 16
TEL. ŠTEVILKA: 080 13 14

Zgodilo se je ...

Med 20. in 27. julijem se je zgodilo na pomurskih cestah 44 prometnih nesreč, v katerih je ena oseba umrla, 15 se jih je lažje telesno poškodovalo, pri drugih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Policisti Policijske uprave Murska Sobota so 53-krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 18-krat na javnih krajih in 35-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 34, med njimi 17 tatvin, 3 vlomi, 10 poškodovanj tuje stvari, ponarejanje listin, grožnja, goljufija in odvzem motornega vozila. Na mejnih prehodih so zavrtili 68 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

13 mrtvih na pomurskih cestah

Prejšnjo sredo ob deseti uri zvečer se je zgodila prometna nesreča s smrtnim izidom. Voznica avta, ki se je peljala iz Martjanec proti Sebeborcem, je zaradi vožnje preblizu desnega roba ceste trčila v peško. Le-ta je šla v isti smeri in v naročju nesla manjšega psa. Po trčenju jo je vrglo na pokrov avta, nato pa v jarek, kjer je mrtva obležala. Psa so našli mrtvega za sedežem voznice. Slednja je bila v nesreči lažje ranjena. Letos je na pomurskih cestah umrlo 13 oseb, lani v celem letu 18.

Tri nezgode pri delu

Prva nezgoda se je pripetila pri prečrpavanju fenola iz cisterne v enem od lendavskih podjetij. Dva delavca sta se pri snetju cevi s fenolom poškropila po rokah zaradi napake na varnostnem ventilu. Oba sta bila prepeljana na zdravljenje v soboško bolnišnico. Do druge nezgode je prišlo v Šulincih. Domačin je žagal na krožni žagi metrska polena. Pri tem mu je spodrsnilo in se s trebuhom naslonil na list žage. Žaga mu je na srečo poškodovala le kožo in podkožno tkivo. V podjetju v Gornji Radgoni je delavec čistil prostore in s stroja snel približno 10 kilogramov težak nož. Pri tem mu je nož zdrsnil iz rok, padel na nogo in mu prerezal tetivo palca. Zdravniki so nastalo poškodbo ocenili kot hudo.

Pretepli šoferja in odpeljali tovornjak

Sredine zgodnje jutranje ure niso bile nič kaj prijetne za šoferja tovornjaka – cisterne v Gornji Radgoni, saj so ga trije neznanici ustavili, potegnili iz kabine in pretepli. Nato so mu odpeljali še tovornjak. Policisti so tovornjak našli v Podgradu in enega od storilcev, druga dva pa še iščejo.

V ograjo in avta

Minuli petek dopoldan je voznik avta v Bakovcih domnevno, ker je vozil prehitro, najprej trčil v ograjo stanovanjske hiše, nato pa še v dva parkirana avtomobila. Pri tem se je lažje ranil, nastalo pa je za milijon tolarjev in pol škode.

Dvakrat v tovornjak

Ker je nepravilno prehitel, je voznik avta v Rihtarovcih trčil v tovornjak, ki je pripeljal nasproti. Pri tem sta se s sopotnico poškodovala, za tri milijone tolarjev pa je bilo materialne škode. Ker je odvezel prednost, je voznik avta v Nuskovi trčil v tovornjak. Pri tem se je lažje poškodoval, povzročil pa je za milijon tolarjev škode.

Ženska z 2,5; moški z 1,92 promila

Voznica avta, preizkus alkoholiziranosti je pokazal 2,57 promila alkohola v izdihanem zraku, je v nedeljo v Lemerju začela zavijati v levo, pred tem pa se ni prepričala, ali to lahko varno stori, saj jo je že začela prehitovati voznica motornega kolesa. Ta je pri trčenju padla in se ranila, materialne škode je bilo za 200 tisočakov. Voznik avta pa je med Verzejem in Križevci izsilil prednost pred motoristom, ki je se je v nesreči lažje poškodoval. Lastniku avta je bil ponujen alkotest, ki je ob deseti uri dopoldan pokazal 1,92 promila.

Nerodni kolesar v Črenšovcih in kolesar s 3,46 promila

Na dvorišču stanovanjske hiše v Črenšovcih je s kolesom padel starejši mladoletnik, ko je nameraval prevoziti tri stopnice. Posledica: zlomljena ključnica, kar v zdravniških krogih velja za hudo poškodbo. Policisti so v svojem poročilu še pripisali, da je tuja krivda izključena. So pa pripisali, da so pri kolesarju, ki je padel na Noričkem Vrhu, namerili 3,46 promila alkohola.

Kopališki heroj

Moški je v ponedeljek v soboškem kopališču vzel kitaro (ne vemo, zakaj, mogoče pa je, da mu ni bila všeč zvrst glasbe, ki jo je igral lastnik kitare, op. p.), jo zlomil in nato poškodoval še prho.

Ukradli so ...

Ta teden so ukradli: satelitsko anteno in pripadajoči kabel v Lendavi, pasjega mladiča nemškega terierja v Beltincih, prenosni telefon v Bunčanih, vrtnine v Bratoncih, jopo v zabaviščnem parku v Ljutomeru, kavo v Dolgovaških Goricah, pijačo v Lipovcih in 55.000 tolarjev iz kuhinjske omarice v M. Soboti.

Vandalizem

Nekdo je z neznanim škropivom poškropil dve drevesi v Babin- cih, poškodoval kljuko garažnih vrat in zlomil steklo na vhodnih vratih v Globoki, poškodoval dva kioska v Zvezni ulici v Murski Soboti, vlomil v mrliško vežico v Melincih, in vlomil v hišo v Peskovcih.

Andrej Bedek

Devet finalistov za ožji izbor v akciji Naj... domačija 2004 (1)

Dajte svoj glas za naj... domačijo

V tej in prihodnji številki bomo predstavili devet domačij, ki so se uvrstile v letošnji najožji izbor za naziv naj... domačija

V celotni akciji je sodelovalo triindvajset domačij, za naj... domačijo pa smo v ožji izbor med osemnajstimi izbrali devet domačij. Vse skupaj pa so še vedno v igri za nagrade v kategorijah vredno posnemanja in najlepša vrata. Vabimo vas, da glasujete za svojo naj... domačijo. Pri končni odločitvi in izboru bo imela komisija pet glasov, in sicer za posamezna področja: kmetijstvo, etnologija, urejenost okolja in vrta, arhitektura ter stil življenja. Glasovanje bralcev pa bomo upoštevali kot šesti glas. Ta bo odločilen, če bo komisija tehtala med dvema domačijama. Domačiji, ki bo prejela največ glasov bralcev, bomo podelili posebno priznanje po izboru Vestnikovih bralcev. Med devet finalistov so uvrščene naslednje domačije:

1. Družina Baša, Kamovci 29

Pri Baševih so prepričani, da na mladih svet stroji, in tako je mladi gospodar prevzel kmetijo pri 21 letih. Na 72 hektarjih kmetujejo po načelih okolju prijazne pridelave, redijo 43 krav molznic, 20 telic in 20 telet. Dosegajo visoko mlečnost, z 260.000 litri prodanega mleka na leto so drugi najpomembnejši rejec krav molznic v Pomurju. Oče je predsednik vaškega odbora in pobudnik dogajanja na vasi. Vključeni so v SKOP in kmetujejo po evropskih standardih.

2. Družina Cigüt, Noršinci 62

Podjetniška kmetija z integrirano pridelavo poljščin obdeluje 200 hektarjev, ima osem traktorjev, sodobne linije strojev od obdelave tal do žetve, opravljajo tudi strojne storitve, imajo sodoben hlev za prosto rejo 500 govejih pitancev ter tudi konje. Na kmetiji imajo pet zaposlenih. Mama je v društvu za promocijo prekmurske šunke, prav mesni izdelki, šunka in mesnine, pa so specialiteta te kmetije. Zanje dobivajo priznanja na prireditvah, kjer ocenjujejo dobrote slovenskih kmetij. Aktivni so v društvih, lepe uspehe pa dosegajo tudi na tekmovanjih oračev.

Glasovnica

Glasujem za družino:

Pod številko:

Moj naslov:

Glasovnice pošljite do 5. avgusta na naš naslov: Vestnik, Ul. arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Trije pošiljatelji glasovnic, ki jih bomo izžrebali na prireditvi, bodo prejeli lepe nagrade.

3. Družina Galunder, Frana Kovačiča 5, Veržej

Praščerejska kmetija s statusom vzrejnega središča za plemenske svinje, ki je vedno odprta za novosti. Velik poudarek dajejo ekonomiki proizvodnje in po proizvodnih rezultatih že leta spadajo prav v vrh uspešnosti. Kmetijo širijo, letos pa načrtujejo gradnjo prostorov za potrebe turizma na kmetiji. Oče in sin plešeta pri veržejski folklorni skupini in sta aktivna člana v KUD Veržej, mati pa v aktivu kmečkih žena, oče je tudi sodnik na kasaških dirkah. Dvorišču je v okras dobro ohranjena vinogradniška stiskalnica iz leta 1924.

4. Družina Horvat - Sraka, Ivanci 7 in 8

Na kmetiji se ukvarjajo z živinorejo in zelenjadarstvom. V rastlinjakih gojijo papriko in kumare, na prostem pa pridelujejo široko paleto vrtnin, od mladega krompirja, cvetače in zelja do solate. Med prvimi so se vključili v sistem namakanja. V sosednjih hišah živijo generacije, ki počasi, a vztrajno gradijo svojo kmetijo. Staro domačijo so pred časom lepo obnovili in je lahko dober zgled, saj so se odločili za dobro izbiro barv in pri obnovi ohranili vse arhitekturne elemente.

5. Družina Mencigar, Pertoča 101

Družinska kmetija, obdelujejo 14 hektarjev zemlje, redijo 10 krav in 10 govejih pitancev, poleg njiv in travnikov imajo še vinograd in pridelujejo hren. Tikotovi, kot jim pravijo po domače, so družina štirih generacij z osmimi člani in občutkom močne generacijske povezanosti. Stara mati rada poje cerkvene pesmi, njena vnukinja pa pri cerkvenem zboru. Čeprav živijo na samem, se pri njih obrne veliko ljudi. Aktivni pa so tudi na vasi.

6. Družina Petovar, Bunčani 13

Na kmetiji obdelujejo 16 hektarjev in pol zemlje, njihova osnova usmeritev je reja krav molznic. Imajo enajst krav molznic in petnajst pitancev. Pri poljedelstvu so usmerjeni v krmne rastline in sladkorno peso. Vključeni so v okoljski program in integrirano pridelavo. Njihova domačija je eden najlepših primerkov obnove stare zidane panonske hiše, tipične za ravenski del. Pri obnovi so dosledno ohranili vse arhitekturne elemente, dopolnjuje pa jih pristno oblikovana okolica. Člani družine so aktivni v vseh društvih, ki delujejo na lokalnem in širšem nivoju.

7. Družina Štuhec, Logarovci 55

Govedorejska kmetija, kjer redijo 40 krav molznic lisaste pasme. Glavna dejavnost je reja krav molznic, povprečna mlečnost je izjemno visoka, to pa je posledica načrtnega selekcijskega dela in doslednega upoštevanja tehnoloških reje. Izstopajo po sonaravnem kmetovanju, tretjina pridelave pa pridelava na loški način. Pri združevanju optimalnih kombinacij ukrepov programa SKOP so lahko vzor prav vsem. Imajo pravo zakladnico starih dokumentov, znanje pa prenašajo na najmlajšo generacijo. Družina treh generacij s štirimi oploje izjemno povezana in odprta navzven.

8. Družina Smodiš, Kušanovci 65

Družinska kmetija, kjer obdelujejo 45 ha zemlje, imajo sodoben hlev za prosto rejo 34 krav molznic in 16 plemenskih telic, redijo še prašiče in petkrat letno po 14.000 piščancev. Kmetija je računalniško vodena in zgrajena po evropskih standardih, po njihovem načrtu pa gradijo tudi druge kmetije. Imajo tudi vinograd. Medtem ko v okolici kmetije opuščajo, sami še vedno vztrajajo in rjamejo v kmetijstvo ter pravijo, da se moraš znajti. Aktivni so v društvih in lokalni skupnosti.

9. Družina Žalar, Grabe 22

Osnovna dejavnost te napredne kmetije je praščereja z zaporednim ciklom reje. Dosegajo visok delež mesnatosti prašičev. Kljub visoki intenzivnosti pridelave upoštevajo okoljevarstvene norme in standarde. Gospodarju žetelo in konje. So družina treh generacij, ki dajejo občutek, da so tim medsebojno povezan. Družjenje, vključevanje v društveno in vaško življenje, prenašanje kmetijskih znanj na mlajšo generacijo tiste vrline, s katerimi živijo.

A. Nana Riturup Rodež
Vanja Poljanec, A. N. R. R.

Ljubljanska banka

Novo Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Pomurje

TONDACH
SLOVENIJA
WWW.TONDACH.SI

PINUS
TKI Rače

Nov izum

Kajak brez vesel

Hitrejši od drugih

»Zmeraj iščem nekaj novega, nekaj, kar se da preurediti, popraviti, izboljšati, kaj dodati. Tako je bilo tudi za kajak, enostavno sem razmišljala o tem, kaj bi se dalo narediti, kako bi lahko bil drugačen. Že zaradi tega, ker današnje tržišče išče nekaj novega, privlačnejšega,« pravi rečkar in inovator Drago Fiala, ki je hkrati tudi predsednik Društva inovatorjev in izumiteljev Pomurja. Tokrat je na soboškem jezeru javnosti predstavil kajak, ki nima vesel, pač pa se poganja z ročnim vrtenjem.

Novost je v tem, da ima kajak s to namneno mnogo večjo hitrost, kot jo imajo običajni kajaki s pogoni. Tako se z lahkim ročnim vrtenjem dosega velika hitrost, obenem pa stranske loputice plovilu tudi boljše stabilnost. Fiala pravi, da takšni pogoni pridejo v poštev posebej sedaj, ko je prepoved uporabe motornih pogonov. Po njegovem mnenju bo kajak primeren tudi za otroke, ki se hodo lahko brez večjih težav popeljali po jezeru. Kajak namreč

Za izdelavo kajaka brez vesel je porabil dva meseca.

namesto vesel, ki jih vsakdo ne zna uporabljati, pa tudi utrušiš se hitro, poganjaš z vrtenjem ene same ročice, smer vožnje pa spreminjaš s pomočjo nog.

Društvo inovatorjev deluje tako, da si člani v glavnem pomagajo z nasveti, izdelavo in nadaljnje postopke pa opravi vsak sam. Tokrat sta Fiala pri izdelavi kajaka brez vesel s svojimi strokovnimi

Drago Fiala: »Pri nas smo še vedno navajeni na to, da kaj kopiramo, saj sami nič ne iznajdemo. Nato še nismo navajeni.«

nasveti pomagala Miran Vereš iz Bako- vcev, nekdanji evropski prvak v tekmo- vanju z kajakom, in strojni ključavničar Oto Breznik iz Murske Sobotice.

Projekt izdelave kajaka brez vesel je podprlo nemško podjetje Prijon, ki izdeluje tovrstna plovila. Ko bo kajak izpopolnjen in popolnoma dokončan, Fiala pričakuje, da bo to že konec av- gusta, bodo za Prijon pripravili poseb- no predstavitev, podjetje pa se bo nato odločilo, ali bodo kajak tudi začeli izde- lovati.

V. P., Foto: N.J.

Barometer

Ultramaratonec Martin Strel uspešno nadaljuje serijo svojih podvigov. Čeprav je imel med zadnjimi etapami plavanja po reki Jangce nekaj težav, Strel ne popušča.

Andrej Perhavec, vodja plavalnega tečaja v Murski Soboti, je učitelj plavanja že 29 let. V tem času je naučil plavati nekaj tisoč otrok in tudi nekaj odraslih.

Mag. Anton Vodovnik ostaja še na- prej generalni predsednik slovenske vinske olimpijade. Letošnje vinsko ocenjevanje je že trideseto, pridelovalci pa so poslali na ocenitev 627 vzorcev vin. Ocenjevanje v Gornji Radgoni dobiva mednarodne razse- žnosti, saj so na letošnjem oce- njevanju že vina iz petih držav. Ko k nam priletijo lastovke, je to naznani- lo, da prihaja pomlad. Ko v Pomurje začnejo prihajati državni politiki, pa je to naznaniilo, da se bližajo volitve.

Mag. Anton Rop naj bi danes v Go- rnji Radgoni naznanil bližajoče voli- tve.

Inovator Drago Fiala še kar naprej izumlja. Tokrat je na soboškem jezeru predstavil svoj najnovejši izum, kajak, ki ga namesto vesel poganjajo lopute. Projekt je podprla znana nemška fir- ma Prijon, ki izdeluje tovrstna plovila.

Vanja Lebar iz Dolnje Bistrice

Na morju izvedela, da je zlata

»Trideset,« je prijateljica po- vedala Vanji. Pa ji je Va- nja, ki je bila s fantom na morju, odgovorila: »Ja, pri nas je toliko stopinj.« Ni niti to mislila, ampak da si je presenetila Vanjo, ki sicer ni bila toliko točka pri splošni matu- ranti, da mature ne bi naredila, ampak da bi bila, če bi zbrala 30 točk, je povedala. Rezultat je bil zanj velika presenečenje. In ker se je zlata maturantka, ki je ko- nčala Gimnazijo Franca Miklošiča v Ljubljani, po predstavljanju potepala po morju, jo predstavljamo tokrat. Spoznajmo jo tako, kot smo spo- znali druge zlate maturante.

Študij, ki si ga izbrala, in kje ter kaj želi postati?

»Rad bi študirala želim pravo v Ljubljani, po končanem študiju pa bi se najraje ukvarjala s mednarodnim pravom.

Poleg šole in obveznosti se ukva- ram še z...

Š športom se ukvarjam rekreacijsko, še najraje se rolam in kolesarim. Knjige berem, če imam čas, kar se glasbe tiče, pa poslušam vse, kar je po radiu. Vedno pa si najdem tudi čas za družbo in prijatelje, s katerimi kdaj pa kdaj obiščemo kakšen disko.

Kje in kako boš preživela počitnice?

Doslej so počitnice potekale bolj mi- rno, predvsem pa v čakanju na rezulta- te. Edino za štiri dni sem s fantom odšla na morje v Izolo, kjer sem si ogledala Festival morja in sonca. Nikoli ne de- lam načrtov, ampak se sproti in hitro odločam, zato še ne vem, kaj vse bom počela v naslednjih dneh. Rada pa bi si poiskala tudi kakšno počitniško delo in si priskrčila še kakšen tolar.

Česa te šola ni naučila ali kaj ti ni dala? Kje imaš šolo za življenje?

Veliko sem se naučila doma v družini in ob prijateljih. Tu sem se naučila razumevanja človeka, medčloveških odno- sov in še kaj drugega. Kakor koli, poleg

vseh prizadevanj si v šoli še vedno le številka. Zelo pomembno je, da se nau-

čiš, kdaj in na koga se lahko v kakšni si- tuaciji obrneš po pomoč ali nasvet.

Knjiga, predstava, koncert, osebnost, ki te je v zadnjem času pose- ben navdušila, in zakaj?

To je težko vprašanje, saj me zunanji svet ne fascinira tako. Več mi pomeni to, da sem sama zadovoljna in da me v družbi in okolju sprejemajo takšno, kot sem, in brez pretvarjanja.

Če dobiš »cvek« ali doživim neus- peh, potem...

»Cveka« še nisem dobila. Vendar če dobiš slabo oceno ali doživiš neuspeh, pomeni, da nisi dovolj delal. Pomeni, da nisem na pravi poti in da moram poskušati kako drugače. Če doživim kak- šen neuspeh, sem v začetku malo »pok- lapana«, vendar ne dolgo. Vsekakor pa vedno obstaja druga pot, ki vodi do ci- lja.

Moto, ki te spremlja skozi živl- jenje?

Zaupaj vase in najbližjim okoli sebe.

Se boš po končanem študiju vrni- la domov, v domačo pokrajino?

Mislím, da se bom vrnila, saj sploh ne razmišljam o tem, da bi živela kjer dru- gje kot v Prekmurju.

A. Nana Rituper Rodež

Spoznavali so Slovenijo

»Vedno smo že pisali o slovenski šoli v Hamiltonu v Kanadi, ki deluje v okviru tamkajšnjega slovenskega kulturnega društva. Vodi jo Darinka Zorko, ki se je preselila v Hamilton skupaj s svojimi starši po končanem 2. razredu osnovne šole v Gancanih. Na njeno pobu- do učencev slovenske šole pred leti prvič obiskala Slovenijo, da bi videli, od kod izvirajo njihovi starši in stari starši oziroma predniki. Vzporedno s tem so se organizirali skupinski izleti v Slovenijo. Skupina je štela 47 udeležencev, med katerimi so bili tudi učitelji in voditelji ter nekateri starši. Srečali smo jih lahko tudi v Beltincih, Ižakovcih, Črenšovcih, Veliki Polani, Murski Soboti in še nekaterih drugih krajih v Pomurju. Za nekaj časa smo se jim pridružili pred gradom v Beltincih, kjer so jim gostitelji (občina, kulturno-umetniško društvo idr.) pripravili priscen sprejem. Podobno je bilo tudi v drugih krajih, ki so jih obiskali. J. G.

Stara občina se poslavlja

Občinska uprava občine Dobrovnik je bila ob izteku leta 2001 preseljena v prostore nekdanje trgovine RCS. Gre za objekt, ki je eden najstarejših v tem kraju in je kulturnozgodovinska dediščina. Zgradba je svojčas prestala temeljito obnovo in je svoje poslanstvo opravljala vse do današnjih dni. Sčasoma je postala neprimerna in pretesna, saj se je v zadnjih letih življenje te občine zelo spremenilo. Z zgraditvijo prizidka pri kulturnem domu so Dobrovničani pridobili poslovno-stanovanjsko stavbo, kjer bodo med drugim tudi prostori uprave občine Dobrovnik. Slovesna otvoritev celotnega objekta bo septembra letos, stara občinska zgradba pa se tako poslavlja. Franc Bobovec

Umetnik v Domu Lukavci

Milan oblikuje iz gline

Milan Marčenko stanuje v Domu Lukavci. Pred tem je vrsto let delal v Švici in si tako prislužil pokojnino, s katero se zdaj preživlja. Po desetih letih trdega dela v Švici se je vrnil domov in s prihranki zgradil hišo, v kateri zdaj živi njegova mama. Opravljal je razna dela in se učil tujega jezika, tako da se je v življenju kar dobro znašel.

Zdaj je že nekaj let v Domu Lukavci in dela v terapevtski delavnici. Izdeluje lepe glinene okraske in mozaike, ki so prava umetnija. Zadnji njegov izdelek je rimska vaza, ki jo je oblikoval izjemno umetniško. Ob delu rad zapoje kakšno domačo pesem in si tako krajša čas. Njegova mama še živi in Milan jo z veseljem obiskuje. Dobro se razume tudi z brati in sestrami, ki si med sabo

Poglejte, če Milan ni pravi mojster pri oblikovanju gline!

vedno pomagajo. Ker je Milan dobrega srca, vedno priskoči na pomoč prijateljem, ki so v stiski.

Dneve v domu si krajša tudi z dopisovanjem s prijateljico in

pravi, da je med njima resna ljubezen. Želimo mu, da bi še naprej z veseljem izdeloval okraske, živel v ljubezni ...

Lado Nedeljkovič

Iz Črenšovca

Slike na ogled

Čez poletje so v občinski sejni dvorani Klekovega doma v Črenšovcih na ogled novejšje oljne slike domačega slikarja iz Črenšovca Marjana Horvata. Razstavljene so manjše oljne slike, umetniška plava, katerih se avtor poigrava z različno motiviko, idejami in razpoloženji, katere nudi s svojo številčnostjo poljetno izpolnijo in veličnijo življenje prostora.

Marjan Horvat, učitelj nemškega jezika na Dvojčini osnovni šoli 1 v Lendavi, se je dve leti predstavil s svojimi likovnimi deli tudi na omenjeni šoli. Tako se je tudi predstavil z razstavo manjših oljnih slik, z razstavo slik različnih tehnik, s ciklusom risb iz šev in zbirko pastelnih slik. Pričakovati je, da se bo v senci ali zimskih mesecih slikar Marjan Horvat znova predstavil s kakšno novo razstavo v domačem kraju v Črenšovcih in vzpodbudi novo prijetno druženje domačinov. Dejan

Mladi so se družili, ustvarjali ...

V Črenšovski župniji se je končal tretji oratorij, ki se ga je udeležilo 128 mladih. Družili so se sedem dni, ustvarjali v številnih delavnicah, se zabavali ... Srečali so se tudi z mlado invalidko Matejo Koštrac iz Dolnje Bistrice. Vodja oratorija je bil župnik Ivan Krajnc, pomagalo pa mu je 20 animatorjev. J. Ž.

Lepše in varneje v cerkev

Cerkev svetega Jakoba v Dobrovniku s svojo znamenito figuro že od daleč zbuja pozornost mimoidočih, s svojo notranjo in zunanjo podobo pa je privlačna točka za obiskovalce. Pred kratkim so pred vhodom v cerkev opravili še eno pomembno delo. Stopnišče je dobilo novo preobleko in je sedaj lepše, predvsem pa varnejše. Franc Bobovec

Beltinci

Komisija za ocenjevanje mačij in kmetij v občini Beltinci se je tudi letos odločila, da bo v sodelovanju s turističnim društvom izbirala občinske domačije in naj... kmetije. V vseh občini Beltinci (Beltinci, Lipa, Gancani, Bratonski vci, Dokležovje, Metkova, kovci) si bo komisija ogledala in ocenila ter izbrala po eno domačijo in tri kmetije za ogled bor. Letos bodo izbrani tudi najlepšo obnovljeno epizodo panonsko hišo (lahko tudi kmetijo). Komisija bo med drugim tudi zbirala ter zabeležila značilnosti in posebnosti krajev, kot so hišne ognje, različni vrtni, balkonske različne zanimiva drevesa, koruzni idr. J. Ž.

Olimpijski prvak se je vrnil

Feri Šimonič je legenda lendavskega namiznega tenisa, ki v zadnjem času beleži največje uspehe v zgodovini tega športa v Lendavi. Feri se je po uspešni karieri hudo poškodoval, a ni vrgeł puške v koruzo. Postal je olimpijski zmagovalec in svetovni prvak med invalidi. Sledilo je zatišje, razveseljivo pa je, da se je Feri po dolgih letih premora vrnil k zelenim mizam in sodeloval na mednarodnem turnirju veteranov v Laškem. Čeprav je Šimonič že srečal abrahama, je dokazal, da še kako zna ravhati z loparjem. F. B.

Med gasilce je prišel pomožni škof dr. Jožef Smej

Bil je tudi veličasten mimohod

Gasilsko društvo Bratonski letos praznuje 80-letnico obstoja in delovanja društva. Osrednje letošnje praznovanje so proslavili s prireditvijo, ki se je odvijala pri gasilskem domu.

Pred začetkom uradne slovesnosti je bila v bratonski kapeli Marije Pomočnice zahvalna maša za gasilce, ki jo je daroval (ob so-maševanju duhovnikov) pomožni

ni mariborski škof dr. Jožef Smej. Sicer pa so obiskovalci lahko videli tudi veličasten mimohod gasilcev po bratonski ulici, na katerem je sodelovalo 122 gasilcev z 19 prapori. Slovesnosti so se med drugim udeležili predstojnik slovenskih gasilcev Bratonski Eöry, ki je gasilcem obiskovalcem čestital, župan Občine Beltinci Milan Kerčan, predsednik GZ Beltinci Jože Lehar in drugi gostje.

Kot izhaja iz kronike, je bil prednik ustanovitve Stefan Špišak, ob njem pa so bili še Ignac Zver, Štefan Krauthaker, Martin Štefanec, Martin Kavac, Stefan Matjašec, Ignac Novak, Janez Pivarc, Jože Pivar. Danes je društvo vključeno s sodobno gasilsko opremo. Ob jubileju je društvo prejelo gasilsko odlikovanje 1. stopnje GZS državnega silska odličja pa so prejeli strokovno Antolin, Jože Kolar in Antolin Vörös. Pester kulturni program so obogatili pevci domačega turnega društva Stefana Špišaka in mladi iz Bratonskega. Besedilo in foto: J. Ž.

Bili smo na Domajnskem bregu

Najprej taščice, potem pa ...

Problem številka ena je voda

Priljubljeni pravi čas – trije mladiči so se vedno sedeli v gnezdu, ki si ga je njihova mama naredila kar v višjem lončku z rožami. Tilika iz Domajne, ki nas je policala, je bila namreč v skrbi, da se bodo mladiči »speljali« in se postavili na lastne noge, preden bi ta zanimiv primer fotografirali. To smo z veseljem storili, potem pa so nas začele še druge stvari.

Sončnice za ptice

Tudi pravi smo kar s temo o pticah. Tako Tilika kot njen mož sta se po preselitvi na Domajnski breg, da mama ne

bi živela sama na domačiji (to je bilo leta 2000, potem ko je umrl Štefanov oče), odločila, temeljito »obnoviti« okolico z rožami, okrasnimi rastlinami idr. Na drevesa sta nastavila valilnice in krmilnice za ptice in tako uspela privabiti v svojo okolico taščice, pogorelčke, pastirice, detelje, škorce, sinice, kose in druge ptice. Pozimi imata zanje pripravljenih okrog 70 kilogramov sončnic. Nekaj jih pridelata na bližnji njivi, preostalo pa kupita. Pred kratkim sta odkrila, da si je ena od taščic namesto valilnice na drevesu izbrala viseči lonček z rožami. To je ugotovil tudi ma-

Taščica si je našla gnezdo za svoje mladiče v visečem cvetličnem lončku.

ček, ki pa dobro ve, da ne sme storiti pticam nič slabega. Tako sta ga namreč poučila pred nekaj leti.

Njuna skupna pot

Ker smo med pogovorom zaznali, da Tiliki uide kakšna beseda povsem drugače (»po slovensko«), kot bi pričakovali za domačine v Domajincih, smo »drezali« dalje v njuno življenje. Torej, Tilika res ne more prikriti, da je prišla v te kraje od drugod, in sicer je njen rojstni kraj Logatec.

Štefana je spoznala v gostilni Pri Mačku v Ljubljani, kjer je on

pred njenim prihodom že delal kot kuhar.

Tudi ona se je izučila za kuharico. Iz Ljubljane ju je skupaj vodila pot v Portorož, kjer sta delala v gostišču Pri Tinetu (tam sta spoznala tudi danes znanega gostinca Franca Jakoba iz Rakičana, sedaj lastnika Zlatega sidra v Portorožu, ki smo ga že predstavili v Vestniku), leta 1975 pa sta spet oba skupaj prišla v Prekmurje, saj sta si v Veščici zgradila novo hišo.

Štefan je dobil najprej službo v Družbeni prehrani, nato je bil nekaj časa kuhar v gostilni pri Lovenjaku v Polani, nekaj časa pa šef kuhinje v soboški bolnišnici, od 1988. pa je zaposlen kot kuhar v zdravilišču v avstrijski Radgoni. Tilika se je najprej zaposlila v kuhinji Mesne industrije, zadnje leto pred upokojitvijo pa je delala pri Lovenjakovih.

Zdaj je glavna kuharica doma, Štefan pa raje skrbi za rože, okolico in razna druga opravila pri hiši. Marsikdo, ki pride mimo njune domačije (uradno je lastnica Štefanova mama), pove, da je tam kot v raju. Tudi nam se je zdelo vse lepo, zanimivo ...

Vode ni, vodovod je na vidiku

No, bilo bi res prelepo, če ne bi bilo vseeno tudi kakšnega problema, in ta je na Domajnskem bregu pomanjkanje pitne vode.

Tilika in Štefan zbirata deževnico, večkrat pa morata naročiti, da jima pitno vodo pripeljejo s cisterno.

Letos je bilo na njuno srečo še kar precej dežja, tako da jima je zmanjkalo vode v zbiralnem rezervoarju le dvakrat, lani pa se je to zgodilo skoraj vsak teden.

Ker so lani začeli zbirati namenska sredstva za zgraditev vodovodnega omrežja tudi v njihov predel naselja – mesečni znesek znaša trenutno 20.200,00 tolarjev –, bo morda že letos, skoraj gotovo pa prihodnje leto rešen tudi ta problem.

Predvidena je gradnja voda iz Beznovec do hiše na vrhu Ropče, kamor jo bodo »potiskali« s črpalko, od tam pa bo imela voda primeren prosti pad, tako da bo dovolj pritiska, ko bodo odpirali vodovodne pipe.

To bo za deset domačij na Domajnskem bregu velik zgodovinski dogodek.

Besedilo in foto: Jože Graj

Osemdeset let gasilstva na Petanjcih

Tudi PGD Petanjci praznuje letos 80-letnico delovanja. Pobudnik ustanovitve je bil gostilničar Jožef Šafarič. Na jubilejni proslavi so jim čestitali predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry, poveljnik Gasilske zveze Tišina Franc Vukan in župan Občine Tišina Jože Poredoš. Ob jubileju je društvo prejelo odlikovanje prve stopnje GZS, državna odličja pa so prejeli tudi Mirko Telkeš, Boris Šafarič, Andrej Telkeš, Slavko Žemlič in Anton Šoštar. Kulturni program so pripravili učenci Osnovne šole Tišina pod vodstvom Marije Škalič. J. Ž.

80 let gasilstva v Dokležovju

Na proslavi ob 80-letnici PGD Dokležovje se je zbralo veliko uniformiranih gasilcev iz GZ Beltinci in sosednjih gasilskih društev. Ob jubileju so pregledali društveno kroniko, iz katere je razvidno, da je bil prvi predsednik Martin Lukač, poveljnik pa Franc Klemenčič. Po mimohodu gasilcev s prikazom stare gasilske tehnike po dokležovskih ulicah sta gasilcem ob jubileju čestitala župan Občine Beltinci Milan Kerman in predsednik Gasilske zveze Beltinci Jože Lebar. Ob tej priložnosti je Gasilska zveza Slovenije društvo odlikovala z odlikovanjem I. stopnje. Državna odlikovanja III. stopnje pa sta prejela Stanko Kavaš in Ervin Lukač. Podeljena so bila tudi priznanja GZ Beltinci, spomnili pa so se tudi gasilskih veteranov, in sicer Janeza Miholiča, Franca Pleja in Alojza Loperta. V kulturnem programu so nastopili domači moški pevski zbor in ljudske pevke. Besedilo in foto: J. Ž.

Ivanjševci

Proslavljanje 80. obletnice ustanovitve PGD Ivanjševci, vasici z vsega petnajstimi hišnimi številkami in 42 prebivalci v občini Moravske Toplice, je bil za tamkajšnje gasilce in krajanke velik dogodek. Društveno kroniko je prebral predsednik Koloman Hari, med drugimi, ki so spregovorili na proslavi, pa sta bila tudi predsednika Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry in Občinske gasilske zveze Moravske Toplice Slavko Škerlak. Podžupan Občine Moravske Toplice Geza Džuban pa je ob tej priložnosti svečano predal namenu lani kupljeno motorno brizgalno. Državna gasilska odlikovanja so prejeli Franc Varga, Koloman Hari, Ludvik Kučan in Evgen Kranjc (I. stopnje). GZS je podelila priznanje tudi PGD Ivanjševci. A. G.

Na valovih reke Mure

Potem ko so maja letos v Lentiju na Madžarskem podpisali dogovor o sodelovanju med Gasilsko zvezo Lendava in Gasilsko zvezo Zalske županije na Madžarskem, so ta dogovor že začeli uresničevati tudi v praksi. Tako je lendavska gasilska zveza organizirala prvo meddržavno srečanje s prikazom gasilske reševalne vaje na valovih reke Mure, in to s šestimi reševalnimi čolni od broda pri Krogu do mosta čez Muro Srednja Bistrica-Razkrižje. V Veržetu, kjer so se ustavili pri Babičevem mlinu, je bil prikaz gašenja z različnimi gasilskimi pripomočki. Ustavili so se tudi na Otoku ljubezni v Ižakovcih, kjer so si med drugim ogledali naravne in kulturne značilnosti, kot so plavajoči mlin, bájraški muzej ter bájranje reke Mure. Vestali so še do bistrške kantine, kjer je bil družabni del srečanja. J. Ž.

Na kratko

Dolnja Bistrica

Prostovoljno gasilsko društvo Dolnja Bistrica je na vadbah pri gasilskem do-... pripravo jubilejno meddruštveno ... članov in članic za ... Kreslina, ki je ... gasilskih aktivist. Zbrane ... pred tekmovalnim ... Cigan in povelj ... Lendava Ma- ... je največ ... ekipa PGD Sebe-

borci, ki je osvojila prehodni pokal, sledijo PGD Gomilica, PGD Dolnja Bistrica, PGD Črenšovci in PGD Srednja Bistrica. Pri ženskah pa je prvo mesto pripadlo PGD Mihovec - Dragonja vas, drugo mesto PGD Mala Nedelja in tretje mesto PGD Miklavž pri Ormožu. J. Ž.

Bodonci

Pri podružnični OŠ Bodonci že dalj časa pogrešajo primeren parkirni prostor, prav tako še ni urejeno tudi avtobusno postajališče. Glavni vzrok za to so bile doslej težave v zvezi z zemljiščem. Končno je evangeličanska cerkvena občina pripravljena brezplačno odstopiti

del zemljišča. Z deli bodo začela jeseni, izvajalo pa jih bo podjetje Pomgrad. J. Ko.

Lendava

Krajevna skupnost Lendava načrtuje ob pomoči Občine Lendava (na komunalnem področju) zgraditev krožišča Lakoš-Lendava, delno rekonstrukcijo obstoječe ceste na relaciji Viator-hotel Lipa-križišče pri prvi dvojezični osnovni šoli, gradnjo kanalizacijskega omrežja, krožišča pri trgovini Borovo, rekonstrukcijo ceste v Glavni ulici, ureditev trga, zgraditev ceste do srednješolskega centra, postavitev ekoloških otokov za ločeno zbiranje odpadkov, pripravo projektov za ureditev tržnice in vzdrževanje cest, ureditev pločnika v Mlinski ulici, preureditev pešpoti na Cerkvenem trgu, ureditev parkirišča v Tomšičevi ulici, rekonstrukcijo ceste do spodnjega pokopališča, ureditev križišča in posodobitev ceste v Trimlinih ter še nekatera druge naložbe v komunalno infrastrukturo. J. Ž.

Selo

V občini Moravske Toplice gradijo prvo fazo vodovodnega omrežja za naselja Selo in Fokovci. Projekt izvajajo ob pomoči sredstev EU, delno programa Sapard. Naložba je ocenjena na 136 milijonov tolarjev. Gradbeno dela izvaja podjetje Pomgrad iz Murske S. J. Ž.

Zaživela skupina ljudskih pevk iz Logarovca

V Logarovcu je bila upokojenec pri Ljutomeru je začela z delom novoustanovljene sekcije ljudskih pevk iz Logarovca, katere vodja in gonilna sila je bila Stanjko. Gre za priljubljene ženske, ki so se zbrale, da bi za mladi rod nepesem, ki je ponekod že pozabljen. Kot pravi Stanjko, so se zbrale v do-... in srcem. Prvič so se pred kratkim predstavile v do-... Logarovci. J. Ž.

Moje počitnice

Moje aktivne počitnice so se kar hitro začele, kajti že prvi teden smo imeli v načrtu potovanje v Grčijo, na otok Karpatos. Še preden smo šli, smo imeli veliko smolo, ker sem dan pred odhodom zbolel, zaradi česar smo morali spremeniti termin počitnic. Vsa družina me je zbadala, da je moja vročina posledica strahu pred letenjem. Morda je v tem tudi kanček resnice. Med pričakovanjem odhoda na zaslužene počitnice sem se hodil kopat v ŠRC in se družil s prijatelji, končno pa je prišel dan odhoda.

Zjutraj smo se zbudili polni pričakovanja, saj smo vedeli, da bomo še istega dne na grškem otoku. Pot nas je vodila do Brnika, od tam pa še 2,5 uri letenja in že smo pristali na Karpatosu. Moj prvi vtis na otoku je bil: veter, veter in še enkrat veter. Ko smo izstopili iz letala, smo začutili tako močno pihanje vetra, kot ga v Lendavi ne pomnim. Vendar ta veter na otoku pride zelo prav, ker blaži tamkajšnje veliko sopro in vročino. Odpeljali smo se proti hotelu. Bil je tik ob obali. Hitro smo se odpravili na plažo, saj smo bili željni kopanja in plavanja. Voda je bila kristalno čista, kajti otok ima le 6700 prebivalcev in je brez industrije. Tudi naslednji dan smo se kopali. Dan zatem smo se odločili, da se bomo odpravili na izlet po otoških vaseh. Otok ima dvanajst vasi, ogledali smo si jih deset, kajti dve ležita na severu otoka in sta dokaj nedostopni. Večina vasi je zgrajenih v osrednjem, hribovitem delu otoka, saj je več stoletij otoku grozila nevarnost piratskih vdorov, ta del otoka pa je težko prehodni. Na tem poučnem izletu smo izvedeli veliko o načinu življenja, arhitekturi in običajih Karpatanov. Zvečer smo se vrnili v hotel. Naslednji dan smo preživeli na eni najlepših plaž v Grčiji, mogoče celo v celotnem Sredozemlju. Plaža se imenuje Apella – kar pomeni beli kamenčki. Ime se ji povsem prilega, saj so na njej drobni beli kamenčki, poseben čar pa ji doda še visoko in strmo skalovje, ki jo obdaja. Plaža je zelo nedostopna, zato smo se do nje odpravili z ladjo. Meni je bilo najbolj zanimivo, ko se je ladja ustavila na odprtem morju in smo skakali s palube. Užival sem v štirimetrskih skokih v globoko morje. Na plaži nam je kapitan pripravil slastno grško hrano. Dan je hitro minil in proti večeru smo se vrnili v hotel. Nato sta dva dni minila v užitkih kopanja in plavanja ter poskušanja tradicionalnih grških jedi. Prekmalu se je približal zadnji dan počitnic, ki smo ga preživeli na izletu v vasi Olympos. To je ena najzanimivejših, najskrivnostnejših in hkrati najtradicionalnejših vasi na otoku. Ker je zelo nedostopna, smo se do nje odpravili z ladjo. Vas do leta 1973 sploh ni imela nobene prometne povezave. Bila je torej izolirana od sveta. Posledice tega so vidne še danes, kajti ljudje živijo povsem tradicionalno. Njihova oblačila imajo poseben pomen, npr.: če je ženska vdova, mora vse življenje nositi črno obleko, če pa je poročena in njen mož še živi, nosi črno krilo in belo majico. Vas z okolico je znana po timijanovem medu. Tega smo lahko poskusili, predvsem pa smo ga zavohali, kajti cela vas diši po timijanu. Posebnost vasi je tudi, da je zgrajena stopničasto na vzpetini hriba. Vse ulice so obarvane belo, da se ljudje ponoči ob luninem siju lažje prebijajo skozi ozke ulice in se tako obvarujejo pred številnimi prepadi. Dan je hitro minil in že smo se opravili v hotel. Še zadnjič smo se skupali v kristalno čistem morju. Naslednji dan je bil hkrati tudi naš zadnji dan na otoku. Odpravili smo se proti letališču in odleteli v Slovenijo.

Kot spomin na Karpatos so mi ostali šopka timijana in bazilike ter kozarec slastnega medu, ki sem jih prinesel domov. Včasih, ko zunaj dežuje ali pa mi je le dolgčas, jih povoham in že sem z mislimi na tem krasnem, sončnem otoku.

Aleksander Gönter, 8. razred, Dvojezična OŠ Lendava

Obisk Krnskega jezera

Najlepši dogodek z mojih počitnic je bil obisk Krnskega jezera v Triglavskem narodnem parku.

S starši sem bil v Novi Gorici. Bili smo na obisku pri sorodnikih. Dogovorili smo se, da bomo odšli na obisk v gore. Na pot smo se odpravili zgodaj zjutraj. Seboj smo vzeli nahrbtnik s hrano in pljučo. Pot nas je vodila mimo reke Soče do Bovca in do Lepe na. Tam se je začela naša pešpot na goro Krn. Vzpenjali smo se dve uri in pol, preden smo prispeli do Krnskega jezera. Jezero je bilo čisto in lepe barve. V njem je bilo toliko rib, da sem jih lovil kar z roko. Jezero obdajajo visoke gore in lepi gozdovi. Ko smo si odpočili, smo se odpravili proti dolini. Med potjo smo se ustavili v planinskem domu, kjer sem se vpisal v planinsko knjigo. Nato smo se vrnili v dolino. Izčrpani smo prišli do avtomobilov in se odpeljali v Novo Gorico na pico.

Imel sem se lepo, ker sem videl veliko novih krajev.

Luka Kološa, 4. c, OŠ I Murska Sobota

Utrinki iz otroštva – spor z bratom

Vsakemu človeku se kdaj zgodi nesreča, pa naj bo le malenkost ali zelo resna stvar. Vsak tudi kdaj sam povzroči nesrečo, a ko se tega zave, je že prepozno. Takrat se zamislimo nad tem, kaj nas je pravzaprav pripeljalo do tega, da brezglavo naredimo veliko škodo, obenem pa povzročimo razočaranje in žalost.

Meni se je nekaj takega pripetilo že v ranem otroštvu, ko sem bila stara devet let. Prišla sem iz šole in odšla v sobo, da bi naredila domačo nalogo. Iz torbe sem vzela knjige in začela pisati. V sobo je prišla mama, ki se je pravkar vrnila iz službe. Ko je videla, da delam nalogo, se je nasmehnila. Vedela je, da sem vedno vestna učenka in tudi drugače je nisem nikdar razočarala. »Kako je bilo danes v šoli?« me je vprašala. Pogledala sem jo in kratko odvrnila: »Kot ponavadi.« »Aha. Pa si dobila kakšno oceno?« Odkimala sem in se spet zatopila v nalogo, zato je odšla iz sobe.

Čez čas je k meni prišel brat. Zanimal je, da mu napišem domačo na-

logo. Ker sem ga zavrnila, me je začel zbadati. Vedela sem, da bo kmalu odnehal, zato ga nisem poslušala. A ni in ni dal miru, zato mi je prekipelo. Na ves glas sem zakričala in se pognala nadenj. Hitro je pobegnil, vendar sem tekla za njim na hodnik. Bil je že pri vhodnih vratih, zato sem pobrala najbližji čevlji in ga vrgla za bratom. Naenkrat je glasno počilo in slišalo se je, kot da nekdo hodi po razbitem steklu. Pogledala sem proti vratom in na tleh zagledala koščke razbitega stekla. Čevlji je namreč zgrešil brata in razbil steklo v vratih. Ko sem se zavedla, kaj sem pravkar storila, sem se brezglavo pognala na dvorišče. Ozrla sem se okoli sebe, ali je mama že odkrila nastalo škodo. Brat ji je zdaj verjetno že vse povedal. V tistem trenutku bi ga najraje premlatila. Stekla sem nazaj v hišo in se skrila v omari v dnevni sobi. »Tu me ne bo nihče našel,« sem si mislila.

Bilo me je nepopisno strah in noče so se mi tresle, zato sem s težavo sedela na polici. V omari sem ostala kar

nekaj časa. Tuhtala sem, zakaj se je to moralo zgoditi. Naenkrat v omari nisem več zdržala, zato sem odprla vrata in poiskala mamo, da se ji opravičim. Ko me je zagledala, me je, namesto da bi me okarala, stisnila k sebi. Bila sem zelo presenečena nad njenim vedenjem. »Le kje si bila? Povsod sem te iskala!« me je pogledala s solzami v očeh. Tudi mene so obile solze in komajda sem se ji opravičila, tak občutek krivde sem imela. Naredila sem veliko škodo, obenem pa povzročila hudo bolečino, ko sta me oba starša iskala. Oče je rekel, da škoda ni velika in da bodo vrata kmalu popravljena, da pa naj se nikoli več tako ne skrivam. Nasmehnila sem se in si obrisala solze. Bila sem vesela, da se je na koncu vse dobro izteklo.

Že čez dva dni je bilo steklo popravljeno, vendar tega dogodka ne bom nikoli pozabila. Nehote sem povzročila veliko hudega svojim bližnjim, in čeprav so mi takoj oprostili, tega dogodka nikoli ne bom izbrisala iz srca.

Saša Klor, 8. razred, OŠ Bogojina

Rad imam košarko

Košarka je zelo zanimiva igra, zato jo rad igram. V skupini košarkarjev sem najmlajši. Treniramo pod vodstvom novega učitelja. V skupini nas je 16 učencev. Upam, da bom nekoč

dober igralec košarke. Moja ati in mama sta zelo vesela, ker imam rad košarko. Tako se vsaj ne potepam po ulicah.

Phillip Smith, 3. c, OŠ III Murska Sobota

Moji stari starši

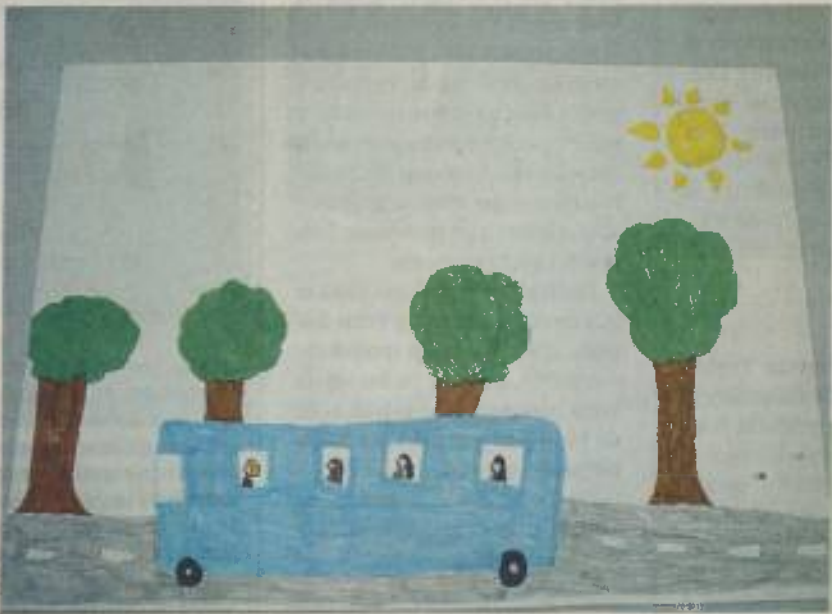
Moji stari starši živijo v Mariboru in v Murski Soboti. V Mariboru živita deda in babica, v Murski Soboti pa oča in stara mama.

Moja deda in babica sta imela hudo prometno nesrečo. Deda se ni huje poškodoval, babica pa od takrat ne more več hoditi. Za njo zdaj skrbi in ji kuha deda. Ker živita v Mariboru, me vsak dan pokliče. Ker babica ne more več hoditi, se z njo pogovarjam, igram in jo

tolažim. Babica si želi, da bi z mano hodila na sprehode. Ko sem bil še majhen, sem jo vlekel za roko, da bi me lovila, saj nisem vedel, da ne more hoditi. Takrat me je deda vzel v naročje in mi začel pripovedovati pravljice.

Moje stare starše imam zelo rad. Zelo mi je žal, ker moja babica ne more hoditi. Želim si, da bi se ji uresničila želja in bi lahko znova hodila.

Vid Kutoš, 4. c, OŠ I Murska Sobota

Kapa

Kdo je moja kapo vzel?

Nočni zajček jo je vzel.

Zvečer, ko si ti zaspal,

v sobico je priskakljal.

Kapa zapuščena vsa

je pod posteljo bila.

Pa si jo je zajček vzel,

dal na glavo in odšel.

Sara Klemenčič, 5. a, OŠ Bakovci

Moja mama

Moji mami je ime Kristina, stara je trideset let. Je visoka in ima kratke rdeče lase. Po poklicu je bolniška strežnica. Mama ima rada pospravljeno hišo. Ko pride domov iz službe, vpraša, ali imava domačo nalogo in ali sva bili v šoli vprašani.

Sestrnici vedno pomaga pri nalogi, meni pa le, če je potrebno. Potem gre kuhat, pospravljat, dela pa tudi na vrtu. Včasih ji pomagam pri delu. Ko to opravi, ima malce počitka, ob večerih pa lika oblačila. Mama v prostem času obiskuje babico ali sosedo. Zvečer skuha večerjo in nato pomije posodo. Potem gleda nadaljevanke, novice ali kakšen film in gre spat. Naslednji dan pa vse znova. Jaz jo imam rada takšno, kakršna je.

Megy Jerebic, 3. b, OŠ Beltinci

Izlet

Še vedno se rada spominjam planinskega šolskega izleta z avtobusom – Narisala Jasna Rus, 1./9, Podružnična OŠ Cven

Čarobna krmilnica

Sem čarobna krmilnica. Med letom sem počivala v hladni senci v dvorani. Ko je prišla zima, me je gospodar obesil na drevo. Vame je natresel seme. Nisem bila dolgo samska, ker so me kmalu obiskali ptički. Namestoma pa so vsi ptički zbežali. Močno me je streslo. Namesto ptičkov je bil moj gost debeli muc. Gospodar ga je opazil in pregnal. Moji prijatelji ptički so se spet vrnili. Ko je naslednjič muc zopet prišel, sem ga sama pregnala.

Vsak dan rada klepetam s ptički, zato se bojim, da bo kmalu prišel po me moj gospodar in me odnesel v dvorano, kjer bom zopet samevala.

Tjaša Prantberger, 3. b, OŠ Apele

Svet ob Muhi

Rada se sprehajam ob Muhi in uživam njene mrtvice, saj so lepe v vseh letnih časih. Opazujem snovi v njih, ki počasi izginejo, zato rada v njihnem babici in dedku, ki mi pripovedujeta o njem. Tako zvečer v njih gnezdi, kjer so nekoč gnezdi, kjer so štorke in skrbe za svoj narod. Vsega tega danes ni več, saj je v Dolenjski ostalo samo še eno gnezdo in še ne ostalo samo še eno gnezdo, kjer gnezdi v nevarnosti, saj je v slabem stanju. Pravijo, da bodo stare hiše, kjer gnezdi, diho štorke, podiri. In kaj bo potem? Tem nočem niti razmišljati in komaj čakam pomlad, ko se bodo začele sčati ptice selivke. Močno, močno si želim, da bi se naše štorke vrnile v svoje staro gnezdo in bi se na timijan zopet zaslislalo njihovo klepetanje s močnimi kljuni.

Snežne zaplate je pobral zadnji veter in izpod listja so pokukali prvi zelenilci pomladi – zvončki. Vse pomlad je in pozvanjajo s svojimi belimi cvetovi. Tudi sama sem jih nabrala v svojem pek in jih odnesla babici. In tako je na tem prehodu nastala tudi moja zgodba.

Tina Zver, literarna delavica DPM Dolenjske

Rad bi videl

Rad bi videl svet, rad bi videl ptičico v očeh. Rad bi videl gore in planine, rad bi videl svet prelepe domovine. Rad bi videl čebelico in rožice in ves preljudi naš planet. Rok Janža, 4. b/8, OŠ Turnišče

Vestnik skupaj z Arsenalovimi zvezdami

Bergkamp: »Nisem se pripeljal z avtom iz Anglije«

Slovo Marinka Šarkezija

Vrsta čast londonskemu Arsenalu. Pri tem klubu so zares vsi profesionalci. Čeprav so mediji najavljali ne-ko drugo različico prvega mo-šta je Arsenal tudi z nekaterimi (manj znanimi) igralci tekmo z Mariborom odi-šal nakup nogometnih posta-ov in kateri je tokrat prijzna-ajarska publika večkrat zavpi-»Ole!« To je bil pravi nogo-etni praznik pred 5000 gledal-či, ki so ga s svojimi zadetki začeli Dennis Bergkamp, Jeremy Aliouare in Robin Van Persie, med najboljšimi na igrišču pa je bil še pesni bočni igralec Jer-maine Pennant. Kot verjetno ve-še je Arsenal zmagal s 3 : 2, po-kratiti pa je treba tudi trenerja Wengera, ki je največji zvezdi Bergkampu in Reyesu v tekmi ob-čutil vse do konca. Na vratih sta Almunia in Taylor, poleg

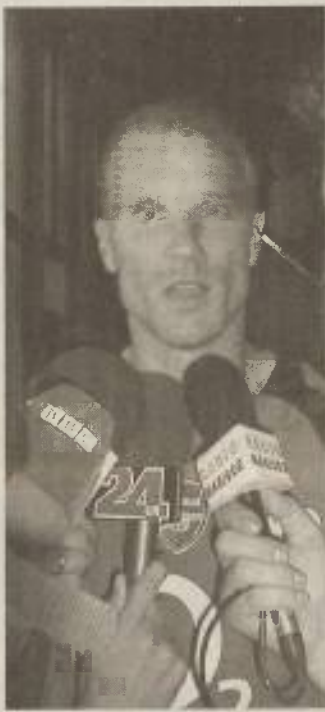
omenjenih pa so igrali še: Lau-
ren, Clichy, Fabregas, Hoyte, Se-
nderos, Gilberto Silva, Svard,
Marco, Ne in Eboue.

Še večji praznik pa je bil po
tekmi, saj so se Arsenalovi zve-
zdniki pustili fotografirati vsa-
komur do mile volje, lahko si jih
trepljal po ramenih in hrbtu,
brez pritoževanja so delili av-
tograme, Bergkamp pa je vsem
pridno dal intervjuje. To bo
verjetno njegovo zadnje leto v
dresu Arsenalu: »Letošnja sezona
bo za nas zelo težka. Dvomim,
da bomo ponovili takšen rekord
kot v minuli sezoni, ko smo bili
neporaženi.« Že legendarni je
njegov strah pred letali, zato naj
bi tudi na priprave prišel kar z
jeklenim konjičkom z Otoka,
kar pa je sam zanikal: »Ne, ni res,
da sem se pripeljal z avtom iz
Anglije.« Kako je v resnici prišel,
pa nam vseeno ni izdal.

Tomo Koleč

Trener Arsenalu Arsen Wenger je lani
osvojil naslov državnega prvaka brez
enega samega poraza. Njegova ve-
lika želja je triumf v Ligi prvakov, zato
je to njegov največji motiv, ki ga v le-
tošnji sezoni še žene naprej. Arsenal
se je pripravil v avstrijskem zdravi-
liškem kraju Bad Waltersdorf, ki leži
kajih 60 kilometrov severno od Gra-
dca. V soboto so Londončani prema-
gali še GAK z 2 : 1, zadetka za »Top-
ničarje« pa sta dosegla Bergkamp in
Van Persie.

Največje medijsko zanimanje je velja-
lo Dennisu Bergkampu. Intervju z
njim je v Mariboru naredil tudi kolega
britanskega radia BBC.

Španec Jose Antonio Reyes je bil najbolj iskana Arsenalova osebnost za skup-
no fotografiranje. Kot kaže, je najbolj priljubljen med mladimi, saj bo tudi sam
1. septembra letos dopolnil šele 21 let, a je kljub temu že velika prihajajoča
zvezda. Rodil se je v mestu Utrera v okolici Seville, za FC Seville pa je nastopal
v vseh selekcijah. Svoj veliki boom je doživel lani kot najboljši strelec Seville,
kar je opazil tudi Arsene Wenger in ga med zimskim premorom 2003/2004 pri-
vabil v svoje vrste.

Nogomet - Liga SiMobil

Mura v nedeljo zvečer pri Mariboru

1.krog:
Petek, 30. 7., 20.30:
CMC Publikum - Kumho Drava
Sobota, 31. 7., 17.30:
Koper - HIT Gorica
Nedelja, 1. 8., 17.30:
Ljubljana - Zagorje
Domžale - KD Olimpija
Primorje - Bela Krajina
Nedelja, 1. 8., 20.00:
Maribor PL - Mura
Glavni sodnik: Darko Čeferin (Kranj).
Dreji Murini gari:
8. 8.: Drava - Mura
14. 8.: Mura - Bela Krajina
22. 8.: Olimpija - Mura
29. 8.: Mura - Zagorje
12. 9.: Gorica - Mura
19. 9.: Mura - Publikum
22. 9.: Koper - Mura
26. 9.: Mura - Ljubljana
3. 10.: Domžale - Mura
17. 10.: Mura - Primorje
24. 10.: Mura - Maribor
31. 10.: Mura - Drava
7. 11.: Bela Krajina - Mura
15. 11.: Mura - Olimpija
21. 11.: Zagorje - Mura
27. 11.: Mura - Gorica

Razpored tekem Pomurske nogometne lige

V prvem krogu vsi v soboto, 14. avgusta
Na sedežu Medobčinske nogometne
zveze Murska Sobota so bili izžrebani
pari Pomurske nogometne lige za
tekmovalno sezono 2004/2005. V
prvem krogu bodo vsi igrali v soboto,
14. avgusta, zaradi praznika, ki bo
naslednji dan. Drugače pa so Segrap
Ljutomer, Roma, Bakovci in Arcont
Radgona zaprosili, da bi svoje tekme
igrali ob sobotah, Rakičan pa ob
nedeljah dopoldne. Polana in Panonija
Gaberje bosta igrala tekme ravno
nasprotno kot ekipa druge lige Nafta.
Pred članskimi tekmami bodo vedno
tudi mladinske. Prvak PNL gre
direktno v 3. ligo, izpadeta pa zadnja
dva ali pa več, to bo odvisno od
formata 3. lige.
1.krog, 14. 8. 2004
Bakovci - Odranci
Panonija Gaberje - Roma
Polana - Segrap Ljutomer
Tromejnik - Beltinci
Petišovci - Renkovci
Bistrica - Čarda
Rakičan - Arcont Radgona
2.krog, 21./22. 8. 2004
Odranci - Arcont Radgona
Čarda - Rakičan
Renkovci - Bistrica
Beltinci - Petišovci
Segrap Ljutomer - Tromejnik
Roma - Polana
Bakovci - Panonija Gaberje
3.krog, 28./29. 8. 2004
Panonija Gaberje - Odranci
Polana - Bakovci
Tromejnik - Roma
Petišovci - Segrap Ljutomer
Bistrica - Beltinci

Rakičan - Renkovci
Arcont Radgona - Čarda
4.krog, 4./5. 9. 2004
Odranci - Čarda
Renkovci - Arcont Radgona
Beltinci - Rakičan
Segrap Ljutomer - Bistrica
Roma - Petišovci
Bakovci - Tromejnik
Panonija Gaberje - Polana
5.krog, 11./12. 9. 2004
Polana - Odranci
Tromejnik - Panonija Gaberje
Petišovci - Bakovci
Bistrica - Roma
Rakičan - Segrap Ljutomer
Arcont Radgona - Beltinci
Čarda - Renkovci
6.krog, 18./19. 9. 2004
Odranci - Renkovci
Beltinci - Čarda
Segrap Ljutomer - Arcont Radgona
Roma - Rakičan
Bakovci - Bistrica
Panonija Gaberje - Petišovci
Polana - Tromejnik
7.krog, 25./26. 9. 2004
Tromejnik - Odranci
Petišovci - Polana
Bistrica - Panonija Gaberje
Rakičan - Bakovci
Arcont Radgona - Roma
Čarda - Segrap Ljutomer
Renkovci - Beltinci
8.krog, 2./3. 10. 2004
Odranci - Beltinci
Segrap Ljutomer - Renkovci
Roma - Čarda
Bakovci - Arcont Radgona
Panonija Gaberje - Rakičan
Polana - Bistrica
Tromejnik - Petišovci
9.krog, 9./10. 10. 2004
Petišovci - Odranci
Bistrica - Tromejnik
Rakičan - Polana
Arcont Radgona - Panonija Gaberje
Čarda - Bakovci
Renkovci - Roma
Beltinci - Segrap Ljutomer
10.krog, 16./17. 10. 2004
Odranci - Segrap Ljutomer
Roma - Beltinci
Bakovci - Renkovci
Panonija Gaberje - Čarda
Polana - Arcont Radgona
Tromejnik - Rakičan
Petišovci - Bistrica
11.krog, 23./24. 10. 2004
Bistrica - Odranci
Rakičan - Petišovci
Arcont Radgona - Tromejnik
Čarda - Polana
Renkovci - Panonija Gaberje
Beltinci - Bakovci
Segrap Ljutomer - Roma
12.krog, 30. 10. 2004
Odranci - Roma
Bakovci - Segrap Ljutomer
Panonija Gaberje - Beltinci
Polana - Renkovci
Tromejnik - Čarda
Petišovci - Arcont Radgona
Bistrica - Rakičan
13. krog, 6./7. 11. 2004
Rakičan - Odranci
Arcont Radgona - Bistrica
Čarda - Petišovci
Renkovci - Tromejnik
Beltinci - Polana
Segrap Ljutomer - Panonija Gaberje
Roma - Bakovci

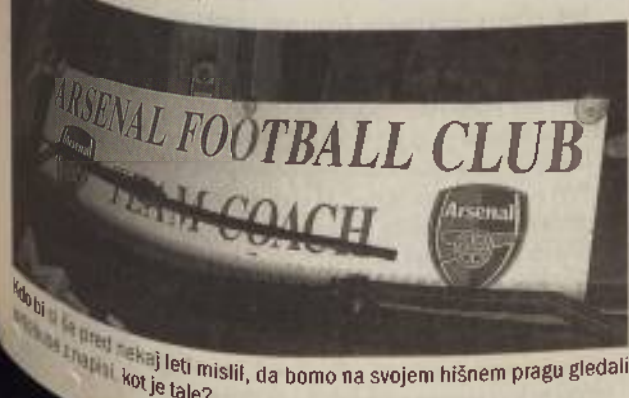
T. K.

V 11. minuti tekme se je od vijoličastega dresa poslovil branilec Marinko Šarke-
zija, ki je del svoje kariere preživel tudi pri Muri in Beltincih. Največje uspehe je
dosedel pri Mariboru. Še posebej bo v spominu kvalifikacijska tekma za
vstop v Ligo prvakov proti Lyonu, kjer je popolnoma onemogočil brazilskega
napadnika Sonnyja Andersona. Sliko s tem motivom je Marinko dobil tudi kot
ob slovesu z igrišču, angleški novinar Richard Clarke pa je na Arsenalovi
strani zapisal, da tako slovesnega odhoda, kot je bil Šarkezijev, v Lon-
donu najverjetneje ne bo doživel niti Dennis Bergkamp.

Marinko Šarkezija je vzhajajoča zvezda angleškega nogometa, redni član U-21
reprezentance Anglije, občasno pa že trka na vrata A-reprezentan-
ce. Rodil se je 15. januarja 1983 v Nottinghamu, trener Arsene Wenger pa ga je
v Arsenalu, ko je bilo Jemalnu le 15 let. Še danes nekateri navijači Notts
Countyja obtožijo Wengera, da je »ukradel« njihovo največjo zvezdo (mladi ta-
lent je Arsenalu stal le dva milijona funtov, op. p.). V prejšnji sezoni je bil Pen-
nanton najverjetneje ne bo doživel niti Dennis Bergkamp.

Branko Gros, predsednik komisije za ženski nogomet pri NZS

Dekleta čedalje bolj navdušujejo

Ženski nogomet tudi v po-
murskem prostoru doživlja
vedno večji razcvet. Branko
Gros je predsednik MNZ
Lendava in predsednik Ko-
misije za ženski nogomet
pri Nogometni zvezi Slove-
nije: »Ženski nogomet je
doživel v zadnjih letih na
različnih koncih zemeljske
oble pravi razmah. Razcvet
pa se dogaja tudi v naših
krajih, kjer je dobro organi-
ziran in ima perspektivo.
Predvsem mislim na klub
Pomurje LEN Filovci, ki po
organiziranosti skupaj z no-
vomeško Krko izstopa v slo-
venskem prostoru. Izredno
dobro se dela z mladimi
igralkami, kar se že ob-
restuje pri rezultatih mlaj-
ših kategorij. Tudi interes in
naklonjenost medijev v po-
murskem prostoru prispe-
vata k uveljavitvi ženskega
nogometa. Le-ta morda ni
tako atraktiven in donosen

kot moški, pa tudi
tradicije nima kot
drugi športi, a se us-
pešno prebija.«

Ovire pa vendarle še obstajajo?

»Na slovenski žen-
ski nogomet se pri-
nas še vedno gleda z
določenim podcenje-
vanjem, odnos do nje-
ga pa je ponekod prav
mačehovski.

No, v teh dveh treh
letih, kolikor sem na
čelu komisije za žen-
ski nogomet pri NZS
in imam vpogled v
stanje, lahko trdim, da se je na-
redil odločen korak naprej.

Aktivnosti so se razširile, če-
prav je igralni kader skromen,
saj je v vsej Sloveniji le okrog
360 registriranih igral.

Baza je torej ozka. Malo je tudi
klubov in le-ti se povsod sreču-
jejo z resnimi, predvsem finan-

čnimi težavami. Dela se na ljubi-
teljski osnovi in ob zagnanosti
posameznikov.«

Bili ste na svetovnem prven- stvu v ZDA.

»Da, bil sem udeleženec sim-
pozija Fife o ženskem nogome-
tu v času svetovnega prvenstva
v Los Angelesu.

Vtisi s prvenstva in simpozija
so enkratni. Fifa dejansko daje
velik poudarek razvoju ženske-
ga nogometa in nekateri to s pri-
dom izkoriščajo. Epicentri so
Skandinavija, Nemčija, v za-
dnjem obdobju tudi Francija in
Anglija, razmah dobiva v Južni
Ameriki, za Severno Ameriko in
Kanado pa tako vemo.

Danes je na Fifini svetovni le-
stevici že 134 reprezentanc. Slo-
venije še ni med njimi, ker na
uradnih tekmovanjih ne nasto-
pa z A-reprezentanco, ampak z
mlado U-19. Na svetovnem pr-
venstvu sem si ogledal srečanje
za bronasto medaljo med ZDA
in Kanado. Bil sem resnično na-
vdušen. Dekleta v tehničnem
pogledu le malo zaostajajo za
fanti, slabše so v dvobojih, v
skoku in agresivnosti, to pa je
odvisno tudi od fiziologije.
Vrhunski ženski nogomet je
zelo lep za gledanje.«

F. B.

Nogomet (ž.)

Slovenija :
Češka v so-
boto v Odran-
cih!

V soboto, 31. julija, bosta na igrišču v Odrancih odigrani izjemno zanimivi meddržavni prijateljski tekmi ženskih reprezentanc Slovenije in Češke. Ob 15.30 se bosta najprej pomerili vrsti Slovenk in Čehinj U-19, ob 18. uri pa je na sporedu glavni dvoboj med A reprezentancama Slovenije in Češke. Na Fifini rang listi zaseda Češka dokaj visoko 20., na evropski lestvici pa 12. mesto (prva na svetu je Nemčija, Madžarska je 28., Srbija in Črna gora pa 30., op. p.). Selektor slovenskih ženskih reprezentanc je nekdanji trener moške vrste Mure in še drugih pomurskih klubov Zoran Cirkvenič, ki pravi, da bomo v Odrancih spremljali zelo kvalitetno reprezentanco Češke. To bo pravi preizkus za Slovenke, ki jih septembra čakajo mladinske kvalifikacije za evropsko prvenstvo, v ciklusu 2005–2007 pa članske kvalifikacije za svetovno prvenstvo. Trenerka slovenske vrste je Andreja Lapajne, od pomurskih igralok, ki so vpoklicane v reprezentanco, pa velja omeniti Jernejo Ploj, Jasmino Zelko, Matejo Zver, Aleno Milkovič, Natašo Nemec in Majo Makovec, medtem ko sta na čakanju Staša Špur in Saška Makovec.

T. K.

Nogomet

Veržejski
polčas za
Murino
streznitev

V prijateljski tekmi Veržeja in Mure, ki se je končala sicer visoko zmago Sobočanov z 8 : 2 (2 : 2), so domačini v prvem polčasu povsem izmučili črno-bele in celo zaslužen povedli z 2 : 0 z zadetkoma Sunčiča. Igralci tretjeligaškega Veržeja, ki jih vodi trener Bogdan Črnko, so pokazali maksimalno motivirano in odločno igro, polno domiselnih akcij in atraktivnih potez. Mura je ob jeznem trenerju Prašnikarju le počasi vzpostavljala ravnotežje, ob tem pa niso imeli niti športne sreče, saj so kar štirikrat zadeli okvir vrat (dvakrat vratnico in dvakrat prečko). Plod velikega truda sta bila zadetka Tišnikarja v 42. in Šopova v 44. minuti. V drugem polčasu, ko so Veržejci opravili že nekaj zamenjav, so stvari prišle na svoje pričakovano mesto in Mura je do dobra napolnilo mrežo domačinov. Najbolj se je izkazal Rakovič, ki je dosegel štiri zadetke (v 46., 51., 58. in 71. minuti), gola pa sta dosegla še Ipavec v 79. in Fajfar v 85. minuti. Zanimivost tekme je, da je v drugem polčasu veržejsko mrežo branil nekdanji vratar Mure Dejan Nemec.

Trener Mure Bojan Prašnikar je tekmo v Veržeju začel s postavo Pejčkovič, Miše, Bulajič, Kapič, Božič, Kokol, Peršič, Žilavec, Tišnikar, Šopov, Rakovič, ki naj bi začela tudi prvenstveno srečanje v Mariboru, saj Marič in Berko nista bila pravočasno registrirana, Ipavec pa nima pravice nastopa zaradi izključitve v zadnjem krogu minule sezone. Vse pogostejše in glasnejše pa se šušlja o nakupu Amurja Kariča, ki naj bi okrepil Murino vrsto, saj v Rusiji pri Torpedu Metalurgu ni prišel niti na rezervno klop.

T. K.

Nogomet

Mura : Panathinaikos 0 : 1 (0 : 1)

Stadion Fazanerija, prijateljska tekma, 1200 gledalcev, sodnik: Tratnjek (Murska Sobota).

Strelec: Epalle v 16. minuti.

Mura: Pejčkovič, Miše, Bulajič, Kapič, Kokol, Žilavec, Peršič, Božič, Tišnikar, Ipavec, Marič. Igrali so še: Mujčinovič, Mejač, Horvat, Balazic, Jeličič, Fajfar, Berko, Zemljič, Kulčar, Prša, Rakovič.

Panathinaikos: Galinović, Raquel, Kirgiakos, Kotsios, Münch, Konstantinidis, Andrič, Mitu, Epalle, Olisadebe, Konstantinou. Igrali so še: Kotsolis, Bykowski, Ntempa, Oxizoglov, Bousinakis, Morris.

V prvem polčasu, ko je Mura nastopila v najmočnejši postavi, se je zelo dobro upirala favoriziranim aktualnim grškim državnim in pokalnim prvakom, ki so imeli v svojih vrstah nekdanjega vratarja Kamen Ingrada in Osi-jeka Maria Galinoviča, nekdanja igralca Hajduka in Dinama Srdjana Andriča in Dimitruja Mituja, nekdanjega igralca Bayerna Marcusa Müncha, poljskega reprezentanta nigerijskega rodu Emanuela Olisadebeja in ciprskega reprezentanta Michalisa Konstantinouja, ob robu igrišča pa se je ogreval še danski reprezentant Rene Henriksen. A največ težav je Murini obrambi povzročal ka-

Panathinaikos – eno od najbolj slavnihih imen, ki je kdaj gostovalo v Fazaneriji.

merunski reprezentant Joel Epalle, ki je dosegel tudi edini zadelek na srečanju. Kljub temu je Mura v prvem delu izvedla nekaj lepih akcij, ki pa so se vse končale s strelom mimo gola. Še posebej velja omeniti podajo Ipavca z desne strani in strel z glavo Žilavca, ki je poletel po zraku, a žoga ni zadela cilja.

V drugem polčasu, ko so zaigrali tudi mlajši igralci, Mura ni bila več tako bojovita, domači

igralci pa so zaradi utrujenosti po nepotrebnem pretiravali z grobstvi. Tako jim je sodnik Tratnjek podelil štiri rumene kartone, izključil pa je grškega igralca Konstantinidisa, ki je dobil dva rumena kartona zaradi igranja z roko in vlečenja nasprotnika za dres. Moštvo izraelskega trenerja Itzaka Schuma je rutinirano obdržalo minimalno vodstvo do konca srečanja.

T. K. Foto: Jure Zauneker

Nogomet

Publikumu pokal Zvezde - Diane

Igralci celjskega Publikuma so zmagovalci prvega turnirja za pokal Zvezde - Diane, ki so ga minuli konec tedna prvič priredili v Rakičanu. Celjani so v finalu premagali drugoligaša Aluminija iz Kidričevega s 4 : 1, za Publikum so zadeli Srša v 5., Baldovaliev v 16. in 90. ter Robnik v 35. minuti, za Aluminij pa Repina v 19. minuti. V tekmi za 3. mesto je beograjski Radnički slavil proti Rakičanu s 4 : 1 z zadetki Žekša (avtogol v 30.), Skorupana v 35., Miloševića v 80. in Nikolića v 90. minuti, medtem ko je domače v vodstvo popeljal Sraka v 15. minuti. Omeniti velja še prečko Skorupana in njegov strel, pri katerem so domačini žogo pred golovo črto izbili v zadnjem trenutku, poleg tega pa je prazna vrata Rakičana zgrešil še Kovačević. Prvi dan je Aluminij premagal Rakičana s 4 : 1 z zadetki Ozima v 33., Flašerja v 40., Rozmana v 66. in Repine v 79. minuti, medtem ko je bil pri domačih že v 15. minuti uspešen Kosi. V najlepši tekmi dvodnevnega turnirja pa je Publikum premagal Radničkega s 3 : 2. Strelci za Celjane so bili: Brumen (34. min.), Štromajer (44.) in Rusič (47.), za Beograjč-

ne pa sta zadela Kovačević (68.) in Useni (70. min.). Turnir si je v dveh dneh ogledalo okrog 750 gledalcev, to pa je bil presežen cilj, ki so si ga zadali domači organizatorji. Tekme sta sodila sodnika Habjanič in Tratnjek iz Murske Sobote, dobro pa se je predstavil tudi član Pomurske nogo-

metne lige NK Rakičan, ki je v obeh srečanjih celo povedel, a z »rezervisti« v drugem delu ni vzdržal pritiska močnejših nasprotnikov. Končni vrstni red:

1. Publikum
2. Aluminij
3. Radnički
4. Rakičan

T. K.

Dvoboj nogometašev Rakičana in Aluminija. Foto: J. Z.

Nogomet – pari šestnajstine finala za pokal

Tako Veržej - Nafta

4. avgusta se bo začelo tekmovanje za pokal Nogometne lige Slovenije. Pari vzhodne skupine v šestnajstini finala so: Veržej - Nafta, Tišina - Železničar Maribor, Hotiza - Aluminij, Duplek - Radnički Velenje, Paloma - Zavrč in Radio Krka - Krško.

T. K.

Nogomet

Hat-trick
Ipavca v Rakičanu

V prijateljski tekmi se je na odlično pripravljenem igrišču sobotna Mura pomerila z domačim Rakičanom. Trener Bojan Prašnikar je nastopil z najmočnejšo Murino postavo, odmor je privedel le Kapič in Mišeju. Mura je po pričakovanju zmagala z visokim rezultatom 7 : 0 (3 : 0), Rakičan pa se je dobro upiral le do 20. minute, nakar je prišlo do izraza boljše fizična in tehnična pripravljenost sobotnih igralcev. Zadetke za Muro so dosegli: Božič (20.), Ipavec (23., 29. in 31.), Berko (34.), Jeličič (65.) in Rakovič (83.), slednji se je prvič v novi sezoni predstavil v Murinem dresu, igral pa je samo v drugem polčasu in pokazal zelo dobro pripravljenost. Zanimivo je, da je precej Murinih golov padlo s strel iz razdalje in da je sodnik Habjanič iz Murske Sobote pred 300 gledalci po dogovoru srečanje zaradi neznanosti vročine odpiskal že po 85. minutah. V drugi tekmi, ki jo je vodil sodnik Tratnjek iz Murske Sobote, je Radnički iz Beograda premagal Dravo z 2 : 0 z zadetkoma Skorupana in Majstorovića.

V ponedeljek je Mura v Gornji Radgoni v pripravljani tekmi premagala še pomurskega ligaša Radgono s 6 : 0. Trikrat je zadela Mura po enkrat pa Mejač, Šopov in Ipavec.

T. K.

Nogomet

Okrepljena Nafta
izgubila z ZTE-jem

Ena najmočnejših madžarskih prvoligaških ekip v tem trenutku, ZTE iz Zalaegerszga, ki ima v svojih vrstah tri reprezentance, je prestigla slovensko Nafto iz Lendave, ki nastopa v drugi ligi. Domačini so na obnovljenem mestnem stadionu pred tisoč gledalci premagali Nafto s 3 : 0 (1 : 0) z zadetki Jozsija v 43., Walterja v 47. in Jozsija Seboka v 61. minuti. Kljub temu je Nafta, ki se je okrepila z nekdanjim nogometaši Mure, Dravograda in velenjskega Rudarja Sebastjanom Vogrinčičem, Vedranom Madžarjem in Admirjem Suljičem, prikazala všečno igro in se večji del srečanja dobro upirala favoriziranim domačinom. Slednji so se večeraj še v Rakičanu pomerili v prijateljski tekmi proti beograjskemu Radničkemu. Pri Nafti so se odrekli srbskemu igralcu Ivanu Miliću.

F. B.

Nogomet

Mura pripeljala Šopova iz Slavie (Sofija)!

V nedeljo je za soboško Muro podpisal še en novi igralec, in sicer bolgarski napadalec Petar Šopov, ki je nastopil tudi na prejšnjem srečanju v spomin na Ferija Maučeca v Murski Soboti. V dresu slovenske Slavie je odigral obe tekmi, na srečanju proti Radničkemu je realiziral najstrožjo kazen, iz enajstmetrovke pa je zadela še enkrat odločilnem izvajanju »penalov« v boju za tretje mesto. Petar Šopov se je rodil 14. novembra 1978. leta, doslej pa je poleg Slavie igral še za Levski iz Sofije in srbskega prvoligaša Železnika, kjer si je ustvaril največji sloves, saj je dosegel v lanski sezoni 12 golov. Šopov je visok 187 centimetrov, težak pa 82 kilogramov. Gre za prvega bolgarskega igralca v Murinih vrstah. Slavia (Sofija) je bila v Sloveniji na pripravih, odigrala je srečanja tudi s tekmeči, kot so Pešter - Ljubljana in Drava, igralci pa so si ogledali tudi srečanje med Mariborom in Arsenalom. Po vsem sodeč bi moral biti Šopov dobro pripravljen za prvo srečanje z Mariborom.

T. K.

NK Beltinci

Vrniti del nekdanje slave

Beltinčani s prekrasnim športnim objektom danes niso niti senca nekdanje slave ekipe, ko so bili med vodilnimi ekipami prve lige in ko so po mnenju mnogih igrali najlepší nogometaši v Sloveniji. Danes so »žuti« člani Pomurske nogometne lige. S pripravi na novo evropsko sezono so pričeli 19. julija, cilj pa je boj za vrh in uvrstitev v SNL-vzhod, kar bi pomenilo vsaj delno povrnitev nekdanje slave. Prvi trener Nikola Škrbič, ki vodi stroko sam, ima na voljo 17 nogometašev. Kluba nihče ni zapustil, nihče pa tudi ni prišel na novo. Pričakujejo še kakšno okrepitev, saj je kadra številčno nekoliko manj, malo glede na to, da sta med kandidati tudi dva nogometaša, ki sta priključili k pripravi prvega moštva iz mladinskih ekip. V pripravljalnem obdobju bodo Beltinčani odigrali štiri prijateljska srečanja, nasprotniki pa so Izakovci, Mura (mladinci) in Glinčani, medtem ko četrtega nasprotnika še iščejo.

F. B.

EP v hokeju na travi (ž.)

Katastrofalen štart Slovenk

Na začetku evropskega prvenstva v igri do 21 let skupine challenge v Predanovcih so Slovenke v prvih dveh krogih preglede 13 zadetkov, medtem ko same niso dosegle niti enega. Priznanje jih je premagala močna Belgija (ki je pred dvema letoma izpadla iz višje skupine) z 9 : 0, pa bolj povprečno močno Avstrijo s 4 : 0. Včeraj so na igrišču z Belgijo, medtem ko bodo v četrtek ob 18. uri pomerile z Azerbajdžanom, v soboto ob 14. uri pa še s Hrvaško.

Rezultati prvih dveh krogov: Azerbajdžan : Belgija 3 : 1, Hrvaška : Avstrija 4 : 0, Azerbajdžan : Avstrija 2 : 1, Belgija : Bolgarija 1 : 0.

T. K. Foto: Jure Zauneker

Na evropskem prvenstvu U-21 skupine challenge sodelujejo reprezentance Azerbajdžana, Belgije, Bolgarije, Hrvaške, Avstrije in Slovenije, ki so jih v otvoritvenem govoru pozdravili predsednik hokejskega kluba Triglav Predanovci Branko Flisar, predsednik Zveze za hokej na travi Slovenije Franc Kučan, predsednik organizacijskega odbora Rudi Cipot in župan občine Puconci Ludvik Novak.

(v zelenih dresih) so v igri proti močnim Belgijkam doživele skoraj pravo katastrofo. Na koncu je bilo 0 : 9.

Odbojka na mivki

Novo igrišče v Odrancih

V Odrancih so zgradili dokaj velik športni center, kjer so poleg nogometa, asfaltirano igrišče za mali nogomet in košarko pokrite tribune. Občina pa še vedno nadaljuje z gradnjo. Letos namenu novo igrišče za igranje odbojke na mivki. Šlo je za novo domačo športniško in javni delavci. Na novem igrišču so naredili podlago, namestili filc in posebni pesek ter postavili mrežo. Naložba je stala občino okoli 2,5 milijona tolarjev. Sicer pa ima igrišče na mivki vse mere, ki so potrebne za igranje v rekreativnih parih. V začetku bodo tako v Odrancih priredili manjši turnirje. Občina pa bo še letos zgradila novo balinarno, ki jo bodo večinoma uporabljali odranski upokoenci pa tudi drugi športniki.

J. Ž.

Šiftarjeva osvojila Grintavec

Mednarodnega ekstremnega gorskega teka na približno 2600 metrov visoki Grintavec se je udeležilo 220 tekačev. Med njimi so bili tudi tekači sekcije Radenska, med katerimi se je na 36. mestu, solidne uvrstitve pa so dosegli tudi trije Klemenčiči. Ekstremni gorski tek na Grintavec velja za najtežjega v Sloveniji. Letos pa so se ga udeležili tudi tekači iz Italije, Bolgarije

T. K.

Štafetni tek na olimpiado skozi Pomurje

V soboto, 24. julija, je Slovenijo prečkala posebna štafeta, ki se je 17. julija napotila iz Nemčije proti Atenam. V našo državo je vstopila jutraj v Sotini, zapustila pa jo je zvečer pri Ormožu. Dogodek je bil zanimiv tudi za tekače tekaške sekcije Radenska, ki so se odločili, da bodo organizirali spremstvo te štafete od Gederovec prek Ljutomerja proti Ormožu. Po časovnem planu naj bi prispela štafeta v Gederovce ob 11.30, vendar se je vse skupaj zavleklo za kakšno uro. Kratek sprejem tekačev in spremstva je bil v zdraviliškem centru Radenci, nato pa so stekli proti Ljutomeru.

T. K. Foto: Jure Zauneker

Šah

Gjuran naš najboljši v Sombotelu

Mednarodnega šahovskega turnirja 4. Szombathely Open so se udeležili 104 šahisti iz osmih držav, med katerimi je bilo tudi pet Pomurcev. Po devetih krogih je končno zmago slavil madžarski vele mojster Attila Groszpeter s 7 točkami, najboljši od pomurskih šahistov pa je bil Denis Gjuran (ŠD Radenska Pomgrad M. Sobota), ki je bil šestnajsti s 5,5 točke. Drugi pomurski šahisti so se uvrstili takole: Miha Gomboc je bil 45. (4,5 točke), Jernej Buzeti 49. (4,5), Mitja Kovač 51. (4,5) in Jože Gaber 61. (4).

F. B.

Namizni tenis

Skromne uvrstitve in igra na EP

V Budimpešti se je končalo 47. evropsko mladinsko in kadetsko prvenstvo, ki slovenskim zastopnikom ni prineslo boljših uvrstitev, z izjemo mladink, ki so v ekipnem delu zasedle peto mesto. Kot je bilo pričakovati, so mladinci končali prvenstvo v prvi jakostni skupini že v predtekmovalju, nič boljši pa niso bili niti v

drugi jakostni skupini, ko so dosegli le eno zmago in pristali na 26. mestu. Od treh Sobočanov je dosegel Tim Fridrih v ekipnem delu štiri zmage, Tomaž Roudi eno, Tonček Ropoša pa je ostal brez nje. Kadeti so ekipni del končali na 34. mestu. Pucončan Dominik Škraban je igral le dva dvoboja in dosegel eno zmago,

potem pa zaradi poškodbe ni več nastopil.

V posamezni konkurenci in igri dvojic so vsi slovenski igralci izpadli že v prvem ali drugem kolu. Sicer pa je prvenstvo pokazalo, da igra slovenskih igralcev vedno bolj zaostaja za najboljšimi v Evropi.

M. U.

Kolesarstvo

337 udeležencev na Panonskem maratonu

Kolesarski klub Lendava je organiziral kolesarski maraton, ki se ga je udeležilo kar 337 kolesarjev iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Kolesarji so imeli na voljo tri razdalje: dolžina velikega maratona je bila 105, srednjega 50 in malega 10 kilometrov. Za veliki maraton se je odločilo 107 kolesarjev, za srednjega 204, medtem ko jih je bilo najmanj na

malem, ki je bil mišljen bolj kot turistična tura za starše in otroke. Slednjega se je udeležilo 26 kolesarjev. Najstarejši udeleženec je bil Sigmund Schubert iz Hranjincev blizu Sv. Tomaža pri Ormožu, rojen leta 1929, najmlajši pa Nikolaj Drvarič iz Črenšovca, rojen leta 2001. Maratona se je udeležil tudi župan občine Lendava Anton Balažek, ki se je po-

dal na 50-kilometrsko razdaljo. Proga velikega maratona je potekala kar prek treh držav: Slovenije, Madžarske in Hrvaške. Prireditev je odlično izpeljal KK Lendava, Panonski maraton pa je potekal pod pokroviteljstvom Olimpijskega komiteja v sklopu akcije Slovenija kolesari 2004.

F. H.

Najprej so s starta krenili udeleženci velikega maratona na 105 kilometrov. Foto: J. Ž.

Nogomet

Pet zadetkov Nafta Medžimurju!

Po blesteči predstavi, kakršne v Lendavi ne pomnijo, je Nafta v prijateljskem srečanju kar s 5 : 0 (2 : 0) premagala novega člana hrvaške prve lige Medžimurje iz Čakovca, sicer zmagovalca turnirja prvoligaških ekip na Tišini.

Zadetke za Nafto so po domiselnih akcijah in lepem nogometu dosegli: Madžar 2, Benko 2 in Ristič.

Gostje so zapravili edino pravo priložnost v 77. minuti, ko je Kovačević iz enajstmetrovke zgrešil okvir Naftinih vrat. Pred 300 gledalci je srečanje zelo dobro vodil Felbar s Hotize.

F. B.

Kolesarstvo

Ketiš drugi v mastersu

V Mislinjski dobri je bila kolesarska dirka z gorskimi kolesi XC Dobrava 2004 z dolžino kroga 3,15 kilometra in višinsko razliko kroga 80 metrov.

Nastopila sta tudi kolesarja KK Tropovci Simon Špilak in Dominik Ketiš.

V kategoriji starejših mladincev je imel Špilak okvaro na kolesu in je zato odstopil, Ketiš pa je zasedel v kategoriji masters drugo mesto.

T. K.

Golf

Kološa spet prvi

Rezultati turnirja Handicap, ki se ga je udeležilo 24 golfistov:

-Brutto: 1. Ljubomir Kološa (29), 2. Aljoša Bencik (27), 3. Aljaž Puklavac (24 točk).

-Tudi v neto razvrstitvi so bili doseženi zelo dobri rezultati, saj je kar nekaj igralcev z dosedanjim Dovoljenjem za igro (DI) le-tega potrdilo in tako prešlo na Handicap 36.

J. Ž.

Male oglase za objavo v Vestniku sprejemamo vsak delavnik do 15.30, za objavo v četrtek je treba oddati oglas v ponedeljek do 15.30.

CENIK:

- mali oglasi - do 80 znakov 1.785,00 sit
- mali oglasi - vsak naslednji znak 23,00 sit
- zavezanici za ddtv, s. p. - dodatek + 20 % - poudarjen tisk - dodatek + 50 % - naslov/sifra v upravi lista - 2.500,00

Osmrtnice in zahvale za fizične osebe:
2 kol x 7 cm - 16.520,00 sit
2 kol x 8 cm - 18.880,00 sit
2 kol x 9 cm - 21.240,00 sit
2 kol x 10 cm - 23.600,00 sit
2 kol x 11 cm - 25.960,00 sit
Narodniki Vestnika imajo 20 % popusta. Dodatek za fotografijo 4.000,00 sit. Vse cene so bruto in imajo vračunan 20-odstotni ddtv.

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usihajo življenjske moči,
to veš ti in vemo mi,
ki smo bili s tabo vse trpeče dni.*

ZAHVALA

V 77. letu je po hudi bolezni za vedno zaprl izmučene oči naš dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Ignac Petek

iz Velike Polane 47

V tihi žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste našega dragega očeta pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali vence, sveče, za svete maše, za Halasov sklad in cerkev. Posebej hvala sodelavcem OŠ Franceta Prešernu Črenšovci in podjetju Termika iz Ljubljane ter sostanovalcem obeh blokov v Črenšovcih za izrečeno sožalje.

Iskreno se zahvaljujemo tudi pogrebništvu Ferenčak za opravljene pogrebne storitve, g. župniku Francu Kodili za lepo opravljen pogrebni obred, govorniku gospodu Jožefu Tompi, pevcem za odpete žalostinke in godbeniku za odigrano Tišino.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat - iskrena hvala! Naj ti bo lahka zemlja domača, ki si jo tako neizmerno ljubil!

Žalujoci vsi tvoji najdražji

*Naj jim ostanem v spominu kot potok,
ki odžaja in pomirja,
z žuborečo pesmijo.*

*Naj ostanem kot kruh na mizi
za vse, ki se ustavijo
spotoma.
(Neža Maurer)*

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustila draga mama, sestra, tašča in babica

Ljudmila Kolenc

iz Dobrovnika 251d
1932-2004

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

Lepa hvala nekdanjim sodelavcem iz DOŠ Dobrovnika, g. monsignorju Režonji, g. župniku Frasu in šantaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornikom za globoko čuteče besede.

Hvala tudi osebju ZD Dobrovnika in internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za nego in skrb med njeno boleznijo. Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše, cerkev in prispevali za dobrodelne namene ter nam izrekli sožalje.

Žalujoci vsi njeni

*Zakaj temno je zdaj
in zlato sonce več ne sije?
V tišino svet je zdaj odet,
v grobu so opojne melodije.*

V SPOMIN

27. julija mineva deset žalostnih let od takrat, ko si nas zapustila, naša draga

Lilijana Krpič

iz Gornjih Slaveč 53

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

V žalosti vsi tvoji

*Le kdo pozabil bi očetovo srce,
ki neskončno nas ljubilo do
poslednjega je dne.
Ko zaželim tvoje si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine,
tam srce se tiho zjoče, da te ni,
še vedno verjeti noče.*

ZAHVALA

V 55. letu se je od nas mnogo prezgodaj poslovil naš dragi oče, dedi, tast, brat, prijatelj, boter, stric in svak

Alojz Kerec

z Vaneče 17b

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, denarne prispevke ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. župniku, pevcem, govornici za ganljive besede in pogrebništvu.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci tvoji najdražji

Dedi, vedno te bomo imeli radi.

Vnuki Sebastjan, Anna-Maria, Doroteja, Dominik

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

ZAHVALA

V 69. letu nas je zapustil dragi mož, oče, brat in dedek

Jožef Donko

iz Dolge vasi, Glavna ulica 214

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v dobrodelne namene.

Posebej hvala g. duhovniku Simonu Štihcu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Hvala tudi pogrebništvu Komunala Lendava in godbeniku za odigrano Tišino.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

DEDI - pogrešajo te vnuki

Janja, Tadeja in Mitja

*Ni te na pragu, ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sveče ti gortjo
in rože ti v spomin cvetijo.*

V SPOMIN

21. julija je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustila naša draga

Renata Cipot

iz Zenkovec 25

Za vsako lepo misel, položen cvet in prižgano svečo na njenem grobu - najlepša hvala!

Žalujoci vsi, ki smo te imeli neizmerno radi

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

V SPOMIN

28. julija mineva leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož in oče

Štefan Banko

iz Šalamenec

Vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu, položite cvet in prižgete svečo - iskrena hvala!

Vsi njegovi

*Odšla si tiho, brez slovesa,
niti roke nam podala,
v naših srcih zavedno boš ostala.*

ZAHVALA

V 79. letu je ob svitu polemega jutra zaprla trudne oči draga žena in sestra

Veronika Šnurer

roj. Vogrinčič

iz Severjeve ul. 7 v Murski Soboti

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali za svete maše, vence, sveče in druge dobrodelne namene. Posebej hvala zdravnikom, dr. Nadi Šavel - Švagerl, dr. Alojzu Horvatu, dr. Francu Štivanu in osebju internega oddelka. Lepa hvala župnikom g. Horvatu in g. Režonji za prelep pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Komunale iz M. Sobotice.

Žalujoci:

*mož Avgust, brata Štefan in Jožef z družinami
in drugo sorodstvo*

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le spomin nate ostaja.*

ZAHVALA

V 43. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, snaha in sestra

Erika Barbarič

iz Zenkovec 87

V žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, sveče in za dobre namene, nam pa pisno in ustno izrekli sožalje. Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi. Hvala pošti Slovenije, sodelavcem pošte Bodonci - Grad, mladincem, govornici Mariji ter socialnim negovalkam in Internemu oddelku bolnice.

Žalujoci vsi njeni

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
samo nekje daleč je ...*

ZAHVALA

Tiho nas je v 86. letu zapustila naša draga mama, babica in prababica

Frančiška Pasičnjek

iz Gorice

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam ustno in pisno izrekli sožalje, darovali v dobrodelne namene in za sv. maše ter vence, cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi g. duhovniku, pevcem in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi,

ki smo te imeli radi in te neizmerno pogrešamo!

*Čeprav že eno leto v grobu spi,
nas pa vedno še boli,
ko gledati smo, kako so ti
usihale moči.
To vemo mi, ki bili smo s tabo
vse trpeče dni.*

V SPOMIN

Danes, 29. 7. 2004, mineva eno leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš

Andrej Žižek

iz Ižakovec 167

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu

Vsi njegovi

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(M. Kačič)

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustila naša dobra
mama, babica in tašča

Tilčka Špur

roj. Cmrekar, s Cvena 1g

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem, njenim
prijateljem Zvonki Sovič, Mariji Plohl in Marti Cmrekar,
Ljutomer in dijakom 4. c-razreda Gimnazije Franca Miklošiča
Ljutomer, SO Ljutomer in vsem, ki so nam v težkih trenutkih
stali ob strani, poklonili cvetje in sveče, darovali za sv. maše in
pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala g. župniku Jožetu Vehovarju za pogrebni obred,
govornici Suzani Kolbl za besede slovesa, KSP Ljutomer,
pevcem za odpete žalostinke in trobentarju za odigrano Tišino.
Za pomoč smo hvaležni zdravnicam dr. Bredi Bavec, dr.
Jasminki Dukič in dr. Elgi Majdič z onkološkega inštituta v
Ljubljani ter osebju ginekološkega oddelka soboške bolnišnice,
ki so jo zdravili in ji lajšali bolečine zadnje dni življenja.

Zalujoči: sin Milan in hčerka Mira z družino

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 72. letu nas je po hudi bolezni
zapustil dragi mož,
oče, tast, dedek in brat

Ernest Kumin

iz Zadrzne ul. 19 v Černelavcih

Z bolečino izgubim se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na zadnji
poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter v
dobrodelne namene. Iskrena hvala g. duhovniku za pogrebni
obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi in
dušeniku za odigrano Tišino. Posebej hvala osebju pljučnega
oddela bolnišnice v Rakičanu in osebnemu zdravniku
dr. Felkarju za vso pomoč.

Zalujoči vsi njegovi najdražji

Videli ptico smo leteti,
želja naša je bila
na krilih njenih poleteti v kraj,
kamor bog odpeljal te je v večni raj.
Nežno poljubili bi ti lice, solzice svoje
pustili bi na tvojo dlan,
rekli bi besede eno le,
oh, kako pogrešamo, naš SIMON, te.

V SPOMIN

23. julija je minilo pet žalostnih let od takrat, ko nas je zapustil
naš dragi

Simon Fartek

iz Serdice 103

Hvala vsem, ki se ga z ljubeznijo spominjate!

Vsi troji, ki te neizmerno pogrešajo

Deset let na tvojem grobu
sveče že gorijo,
v žalostnih očeh pa
solze se iskrijo.
V naših srcih bolečina
je skeleča,
saj v grob s teboj
odšla je naša sreča.

V SPOMIN

3. avgusta bo minilo deset žalostnih let od takrat, ko nas je
tragično zapustil naš dragi mož in oče

Emil Gomboc

iz Mačkovec 38

Tvoja ljubezen je ostala z nami. Ostajaš z nami in v naših srcih
bo vedno živel. Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete
njegov grob in prižigate sveče.

*Globoko žalujoče:
žena Emilija ter hčerki Sandra in Sabina*

Kako je hiša prazna,
odkar Vas v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj temna in otožna se nam zdi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

Antonije Antolin

iz Bučecovec 21

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti, darovalcem
cvetja, sveč, darov za sv. maše, nam ustno in pisno izrekli sožalje
in z nami sočustvovali.

Hvala Pogrebništvu Bratuša iz Križevca pri Ljutomeru za
organiziran pogreb in poslovlilne besede.

Hvala g. župniku Vinkoviču za opravljen pogrebni obred,
ganljive besede slovesa in darovano sv. mašo.

Hvala pevcem za odpete žalostinke in gasilskemu društvu
Bučecovci ter godbeniku za odigrano melodijo.

Posebej se zahvaljujemo osebni zdravnici dr. Ljubici Gašparac
in dr. Kosu iz Radenec, ki jo je zadnje čase zdravil in ji lajšal
bolečine.

Vsem in vsakomur še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoči vsi njeni, ki smo jo imeli radi

Srce je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate bo vedno ostal.
Le kdo pozabil bi materino srce,
ki neskončno nas ljubilo do poslednjega dne.

ZAHVALA

V 88. letu nas je za vedno zapustila draga mama, tašča, stara
mama in prababica

Frančiška Kovač

roj. Andrejč, iz Bodonec 158

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste drago
pokojnico v tako lepem številu pospremili na vrt počitka, ji
poklonili cvetje, sveče, darovali v dobrodelne namene, nam pa
izrekli ustno in pisno sožalje. Posebna hvala g. duhovniku za
pogrebni obred, pevcem žalostink, govornici Heleni
in pogrebništvu Banfi.

Iskrena hvala vsem dobrim ljudem, ki so drago pokojnico
obiskovali med njeno dolgo boleznijo.

Zalujoči vsi, ki smo jo imeli radi

Z žalostjo sporočamo,
da je v 84. letu umrla
naša draga žena, mama,
oma in prababica

Pia Meolic

roj. Streicher - Colja

stanujoča v Stari ul. 30 v Murški Soboti

Od nje smo se poslovili
v ožjem družinskem krogu 15. julija 2004
na soboškem pokopališču.

Zalujoči vsi njeni

V SPOMIN

27. julija je minilo deset let od takrat,
ko nas je zapustila naša draga žena,
mama, babica in tašča

Terezija Köleš

iz Stare ulice 12 v Murški Soboti

Pogrešamo te!
Tvoji najdražji

Ljubi oče, dedi,
kje so tvoje skrbne roke,
ki skrbele so za nas?

V SPOMIN

2. avgusta bodo minila tri žalostna leta
od takrat, ko si nas za vedno zapustil,
ljubi mož, oči, opa, tast, brat in boter

Friderik Čurman

iz Sotine

Iskrena hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu in mu
prižgete sveče.

Zalujoči vsi tvoji najdražji

Dobrota tvojega srca
ne bo nikdar pozabljena ...

V SPOMIN

Minilo je sedem let od takrat,
ko nas je zapustil naš dragi

Alojz Barbarič

iz Ropoče

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi tvoji

Spomin je edini cvet,
ki ostane in ne ovane,
je edina luč, ki ne ugasne.

V SPOMIN

27. julija je minilo žalostnih
13 let od dneva, ko nas je mnogo
prezgodaj in brez slovesa zapustil
dragi sin, mož in ata

Andrej Hren

iz Veržaja

Vsem, ki se z lepo mislijo
ustavite ob njegovem grobu, iskrena hvala!
Vsi, ki te imamo radi!

ZAHVALA

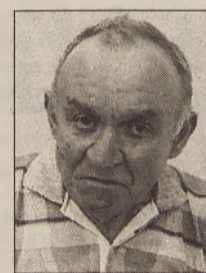
V 88. letu starosti nas je zapustil naš
dragi ata, dedek in pradedek

Andrej Lančaj

iz Serdice 102

Hvala vsem, ki ste dragega očeta pospremili na zadnji poti.
Hvala vsem sosedom za pomoč, sorodnikom in znancem,
gospodu župniku za opravljen obred, pevcem žalostink in
pogrebništvu Banfi.

Zalujoči vsi njegovi

Ne jočite ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
le spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite

ZAHVALA

V 74. letu nas je po hudi bolezni
zapustil naš dragi mož, oče, dedek,
brat, tast in stric

Karel Šandor

iz Serdice 73

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, znancem in prijateljem, ki so ga pospremili na
njegovi zadnji poti, izrekli sožalje ter darovali vence, cvetje in
sveče.

Iskrena hvala g. dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, pogrebništvu Banfi in godbeniku za odigrano
Tišino.

Hvala osebnemu zdravniku dr. Neratu, sestri Danici in
preostalemu zdravniškemu osebju za vso pomoč.
Iskreno se zahvaljujemo tudi družini Zavec za njeno pomoč.

*Zalujoči: žena Hilda,
sin Karel, sin Viktor z ženo Nada in hčerko Tadejo,
sestra Mica z družino in drugo sorodstvo*

Robert Kukovec, s. p., Mlinska ul. 22, 2000 Maribor

Do 6 let za vse zaposlene in upokojene (01,09). Možnost obremenitve dohodka prek tretjine. Stari kredit ni ovira.

GEO-VRTINA, d. o. o., Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota
tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih vod,
piezometričnih in ponikovalnih vrtin,
geomehanika, čiščenje vodnjakov

Poletje v TERMAH LENDAVA

Otroci! Kopanje s košilom
že od 1.500,00 sit,
celodnevno kopanje
pa že od 700 sit.

TERME LENDAVA
www.term-lendava.si

RELAX TURIZEM

NAJUGODNEJŠE POČITNICE NA HRVAŠKEM

Grčija, Boglarija, Tunizija, Španija, Turčija

LAST MINUTE ponudba

Obiščite RELAX Turizem, Slovenska 25, M. Sobota, tel: 02 530 37 80

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJILA!

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

garancije: osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

ARCONT

Prodaja in montaža:

Robert KOZAR s.p.

Hercegovščak 19/c
9250 Gornja Radgona

tel.: 02 583 10 46
GSM: 041 539 204

FLAMIK MS

YARIS BLUE TOYOTA

V ekskluzivnih
odtenkih
modre barve

Flamin MS d.o.o., ☎ 02 530 46 60, Industrijska 1a, 9000 Murska Sobota, www.flamin-ms.si

TERACERSTVO IN KAMNOSEŠTVO, d. o. o.

Kopališka 2, M. Sobota, tel. 02 531 14 02, faks: 02 521 15 09

Izdelujemo in oblikujemo:

- notranje in zunanje ureditve; tlake, stopnišča in stenske obloge
- okenske police
- spomenike iz različnega marmorja in granita
- obloge sten in tlakov s keramičnimi ploščicami

EKOLOŠKO KURILNO OLJE

POSREDNIŠTVO KURILKO

Tel.: 54 59 280

POREDOŠ, s. p., Brezovci 69a, 9201 Puconci

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILLO kupim. Tel.: 040 256 963. m19584

KOMBINIRANO VOZILLO MERCEDES SPRINTER 210 D, zaprt, letnik 1999, in dvoosno avtoprikolico z aluminijasto nadgradnjo,

letnik 1996, prodajo. Tel.: 041 756 150. m19646

RENAULT 19, letnik 1994, bele barve, 136.000 km, prodam za 420.000 SIT. Tel.: 041 374 915. m19683

živali

NESNICE, RJAVE, cepijene, stare 14 tednov, prodam za 600 SIT. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m19678

NESNICE, rjave, grahaste, pred nesnostjo, vsak dan, Babinici 49. Vzreja nesnic Tibaut, tel.: 582 14 01. m19684

NESNICE, mlade, hlsex, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, opravljena vsa celjenja. Prodaja FARMA PRI MOSTU - Vzrejališče

vseh vrst nesnic. Naročila: gostilna Horvat, Nemčavci, tel.: 528 11 90, Franc

Movrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostilna Železen Begovci, tel.: 549 10 25, gostilna Rajsar, Grad, tel.: 553 11 48, gostilna Četi, Nedelica, tel.: 573 51 53. m19692

posesti

HIŠO z delavnico v Slomškovi ulici v Murski Soboti prodam. Tel.: 031 218 279 ali 070 793 221. m19628

V NAJEM DAM OPREMLJENO ENOSOBNO STANOVANJE V MURSKI SOBOTO, tel.: 031 857 437. m19653

PRODAMO MAJHNO PREKMURSKO (GORIČKO) KMETIJO z 2 ha obdelovalne zemlje in 1,5 ha gozda. Asfalt do hiše na zelo

lepi legi. Druge informacije po tel.: 02 562 16 50 ali 040 791 931. m19680

LOKAL ZA FRIZERSKI SALON v Srdnici dam v najem. Tel.: 041 285 568. m19691

kmetijska mehanizacija

DEUTZ - AGROTRON 100, letnik 2000, klima, kompresor, po dogovoru prodam.

AVTO ARES d. o. o.,
Kroška ulica 58,
9000 Murska Sobota

OBJAVLJA Prosti delovni mesti

1. AVTOKLEPAR
2. AVTOLIČAR

Od kandidatov pričakujemo

- najmanj IV. Stopnjo izobrazbe
- 3 leta delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

Z izbranim kandidatom bomo sklenili pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Pismene ponudbe o doseženi stopnji izobrazbe in opisom sedanjih delovnih izkušenj posredujte v 8 dneh od dneva objave na naslov: AVTO ARES d. o. o., Kroška ulica 58, 9000 Murska Sobota.

MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA do 300.000,00 SIT do 12 OBROKOV

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

KURILNO OLJE, PREMÖG

Ugodne cene in možnosti plačila!

KURIMO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

Upravna enota Ljutomer

OBLIKOVALEC KOVIN
OBLIKOVALEC KOVIN - PO POTREBI MONTER; nedoločen čas, enozmenskodelo; delovno mesto je prosto: po dogovoru; delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, oster vid, ročne spretnosti, angleški jezik - osnovno, osnovna/srednja šola, strojne šole; delovne izkušnje s področja montaže in oblikovanja kovin; rok prijave: 03. 08. 2004; CLEANGRAD D. O. O., UL. RADA PUŠENJAKA 1, 9240 LJUTOMER ZIDAR
KVALIFICIRANI ZIDAR; alternativna izobrazba: ZIDAR ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE; določen čas 6 mes, dvo ali

Pomursko društvo za boj proti raku Murska Sobota, Ul. arh. Novaka 2b zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476 ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Tel.: 0043 6643 7504 47 ali 0043 347 626 25; m19664

DEUTZ - TORPEDO, s kompresorjem 60 KS, in dvobrazdni obračalni plug Regent, z dvosmernim cilindrom, vse v zelo dobrem stanju, prodam. Tel.: 031 555 109. m19665

DVA OBRAČALNA DVOBRAZDNA PLUGA, hidravlična, znamke Lemke Opal in Lansberg, predsetvenik širine 2,20 m, prodam. Pečarovič 91b, tel.: 551 80 53. m19672

TRAKTORSKI PODRAHLJALNIK za žitna strnišča in vinograd prodam. Tel.: 031 856 178. m19676

RAUKOMBI - PODRAHLJALNIC in trosilnik umetnega gnojila Vikon prodam. Tel.: 557 11 93. m19690

OBIRALNIK KORUZE in kosilnico BCS kupim. Tel.: 031 584 034. m19703

razno

FILTER IN SESALNIK ZA BAZEN prodam. Tel.: 041 717 049. m19654

ICL, d. o. o., Ul. svetega Štefana 31, Lendava, razpisuje kadrovske št. pendiljo za VII. stopnjo - univ. dipl. inž. strojništva.

več izmensko delo; delovno mesto je prosto: takoj; poskusno delo, voz. izpit kat. B, fizična moč; rok prijave: 06. 08. 2004; SLAVIČ STANKO S. P. ZIDARSTVO, LUKAVCI 44, 9242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
EKONOMSKI TEHNIK
ZAVAROVALNI ZASTOPNIK; alternativna izobrazba: TRGOVINSKI POSLOVOJKA; določen čas 6 mes, gibljiv/nestalen urnik; delovno mesto je prosto: po dogovoru; delovne izkušnje 2 leti, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, urejevalnik besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno, LASTEN PREVOZ; LAHKO TUDI KATERA DRUGA USTREZNA SMER V. STOPNJE; rok prijave: 14.08.2004; ADRIATIC-ZAVAROVALNA DRUŽBA KO-

Vloge pošljite na naslov: ICL, d. o. o., Plese 9, 9000 M. Sobota. m19668

delo

ZAPOSILIMO PEKA z izkušnjami in peka pripravnik. Prošnje na naslov: GAMBIT, d. o. o., Gregorčičeva 19b 9231 Beltinci. m19652

ZAPOSILIMO GRAFIKA Z IZKUŠNJAMI. Daren, Tiskanje dekorativnega papirja, d. o. o., Lipovci 251b, Beltinci, tel.: 02 541 20 60. m19662

srečanja

ZELO USPEŠNI, PROŽNI IN PRIJAZNI pri posredovanju stikov izključno za nevezane, resne člane. Ženitna posredovalnica v

"Zdravilnem dotiku", Majda Šiftar, s. p., Gederovska 14, Černelavci, tel.: 521 14 28. m19682

storitve

POLAGAMO STROJNE ESTRIHE. Estrihi, Ivan Matjašič, s. p., Biš 25, Trnovska vas, tel.: 031 328 563. m19663

-10%

**V nedeljo,
1. avgusta
2004.**

**Mercatorjevi kupci
lahko ponovno
kupujete ceneje!**

Prvi dan meseca avgusta boste ponovno lahko uveljavili **10 odstotni popust**, ki ga vsem kupcem podarjamo ob praznovanju naše 55 letnice. Zato vas vabimo, da v nedeljo, 1. avgusta, obiščete katero od odprtih prodajalnih Skupine Mercator* in izkoristite popust na nakupe iz vseh programov. Izkoristite odlične ugodnosti!

55 let v družbi prijemnih ljudi
Mercator

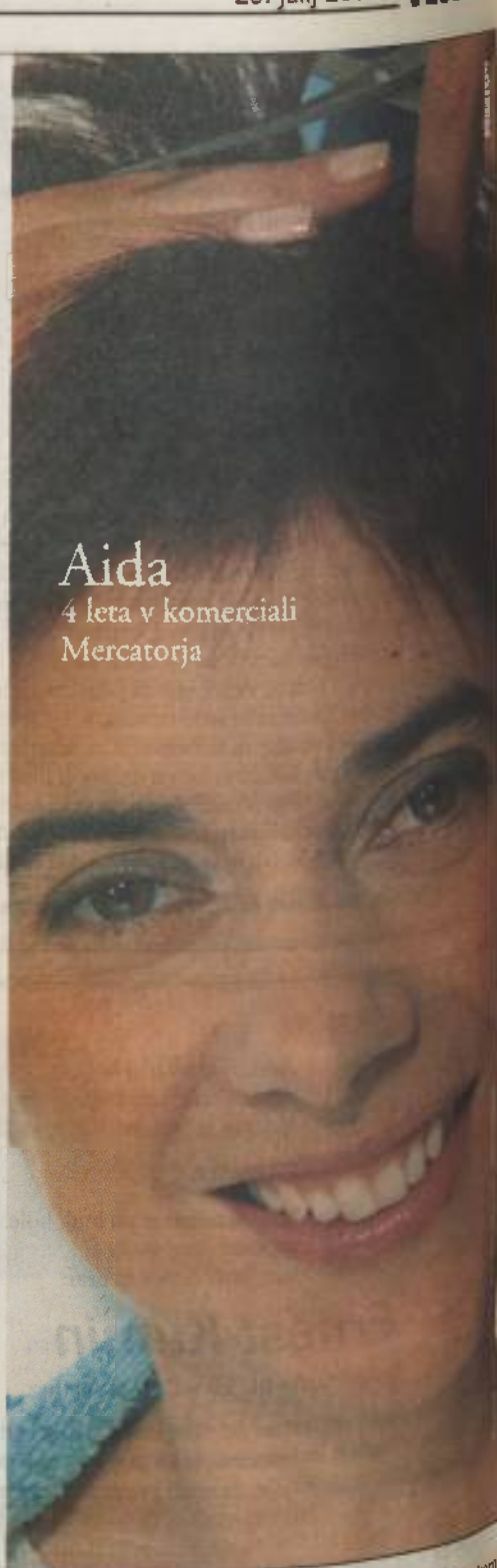
VINTERSPORT BEAUTIQUE

Mercator Tehnika Mercator Pehništvo

ZIVILA

* V Mercatorjevih franšiznih prodajalnah popust ne velja.

Aida
4 leta v komerciali
Mercatorja

PER PE MURSKA SOBOTA, ARHITEKTA NOVAKA 13, 9000 MURSKA SOBOTA
SREDNJA STROKOVNA ALI SPLOŠNA IZOBRAZBA
ZAVAROVALNIŠKI ZASTOPNIK; nedoločen čas, gibljiv/nestalen urnik; delovno mesto je prosto: od 01. 09. 2004; poskusno delo 1 leto, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, delo s preglednicami - osnovno; rok prijave: 21.08.2004; KASKO D. O. O., UZIŠKA 18, 9240 LJUTOMER
EKONOMIST ZA ANALIZE IN PLANIRANJE
ADMINISTRATOR, komercialist, promocija in reklama podjetja, pridobivanje strank - delovno mesto v Ljutomeru; nedoločen čas, gibljiv/nestalen urnik; delovno mesto je prosto: po do-

govoru; poskusno delo 6 mes. komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, vodenje skupin, slovenski jezik - tečajski, valniki besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno, lahki katerakoli druga izobrazba VI. stopnje; rok prijave: 21.08.2004; DELNICA D. O. O., TRŽAŠKA CESTA 2, 1001 LJUBLJANA
DOKTOR VETERINARNE MEDICINE
VETERINAR, PRIPRAVNIK; določen čas 1 leto, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto: po dogovoru; poskusno delo 1 mes. voz. izpit kat. B, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi. DELO NA TERENU; rok prijave: 30.07.2004; SANTI VETERINARSKA AMBULANTA D. O. O., BOLEHNEGA 40, 9244 Sv. Jurij ob Savi

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: VZDIŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KOST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 20 KM, PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBREŠTIL.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.,
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

D. E. POGREBNISTVO
telefon: 02/521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km. PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREJENJE DOKUMENTOV
ODJAVA ČISTENJE VARNOSTNIH
UREJENJE DOKUMENTOV
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBREŠTIL

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

KB

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 895 840

KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p., Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p., Sulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

VESTNIKOV KOLEDAR

29. julij, četrtek,	MARTA
30. julij, petek,	JULITA
31. julij, sobota,	IGNAC
1. avgust, nedelja,	PETER
2. avgust, ponedeljek,	ALFONZ
3. avgust, torek,	LIDIJA
4. avgust, sredo,	DOMINIK

1. avgusta bo sonce vzšlo ob 5. uri in 44 minut, zašlo pa ob 20. uri in 32 minut. Dan bo tako dolg samo še 14 ur in 48 minut, kar je za trinajst minut manj kot pred petimi dnevi. 31. julija ob 20. uri in 6 minut bo na nebu nastopil ščip.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 28. julija 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	239,0330	239,7523	240,4716
Hrvaška	HRK	191	1	32,3446	32,4419	32,5392
Madž.	HUF	348	1	0,9613	0,9642	0,9671
Švica	CHF	756	1	155,5192	155,9872	156,4552
V. Brit.	GBP	826	1	361,6234	362,7115	363,7996
ZDA	USD	840	1	196,3633	196,9542	197,5451

VANĀK TOU VICI

Klepetanje

Moški je prišel k spovedi in povedal duhovniku:

»Oče, jaz sem zelo grešil!«

»Sinko, kar povej mi!«

»Veste, neki dan je k meni prišla sestra moje žene.

Saj veste ... malo sva se zaklepetala, nato pa sem z njo seksal!«

»Sinko, saj to niti ni tako velik greh!« ga je potolažil duhovnik.

»Bog odpušča tudi večje grehe!«

»Toda, to ni vse ...« je nadaljeval

moški, »k meni na obisk je prišla tašča. Malo sva se zaklepetala in tudi z njo sem seksal!«

»Tudi to ti bo Bog odpustil!« je rekel duhovnik.

»Veste,« je nadaljeval moški pri spovedi, »nekega dne sem šel mimo polja, ki ga je obdeloval sosed. Malo sva se zaklepetala, potem pa sem seksal tudi z njim!«

»Prav, sinko, tudi to ti bo odpuščeno. Zdaj pa počasi odidi, da se ne bova zaklepetala.«

Spoštovani braici, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Mimoidoči v Beznovcih najbrž z zanimanjem opazujejo tale »dramski prizor« pod tamkajšnjo lipo, ki nazorno prikazuje, kaj se zgodi, če se ded napije in mora priti ponj žena. Vse to naj bi si v glavnem omislila in realizirala domačinka Kristina Grlec. Opozorilo pa velja vsem dedom! Zvedeli smo tudi, da je mlajšega otroka medtem nekdo ukradel, a so ga našli v Domajincih in ga vrnili na pravo mesto. Besedilo in foto: J. G.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

Pozornost novemu
naročniku, ki se na
časopis naroča PRVIČ:

majica

c) po položnici - trimesečno

Na turistični kmetiji

Rada bi poskusila pravo
prekmursko gibanico

Goste privabljajo v naše kraje termalna kopališča, ljudske obrti, vedno več pa jih išče oddih na samotnih turističnih kmetijah

Tako smo v Kraših na kmetiji Ferencovih srečali tudi mlad par iz Velenja. Petra in Iztok pravita, da sta se

pijeta jutranjo kavico. Uvajata neke vrste tradicijo, da gresta vsako leto, ob tem da gresta na morje, tudi na turi-

med kovanjem načrtov za naslednje dni. Povedala sta, da nameravata obiskati lončarja v Lemerju, kupiti kakšno lončeno poso-

Petra in Iztok v senci pod brajdami kujeta načrte za prihodnje dni.

za to kmetijo načrtno odločila, ker teh krajev še nista obiskala. Všeč jima je umirjena okolica, uživata, ko lahko v miru zajtrkujeta in po-

stično kmetijo, včasih pa se kar tako po službi za konec tedna usedeta v avto in skočita na kakšno kmetijo. Pravzaprav je cenovno isto, pravita, če greš s prijatelji na pivo, ko po rundi, dveh pade še pica, kajti za isto ceno lahko uživate prijeten konec tedna na samem na kateri od turističnih kmetij.

V Pomurju nameravata preživeti štiri dni. Potem ko sta se prvi dan osvežila v kopališču v Banovcih, smo ju ujeli drugo jutro njunega bivanja v Pomurju

do, v Gornji Radgoni bi si rada ogledala vinsko klet, kakšen drug dan pa bi raziskala okolico Kraš in grad pri Gradu, se ustavila ob Bukovniškem jezeru in morda še v katerem od kopališč. V Pomurju pa bi predvsem rada poskusila pravo domačo prekmursko gibanico in zaseko.

Petra pravi, da ju prijatelji ne razumejo, ko se onadva ob koncu tedna iz mestnega vrveža odpravita na kakšno kmetijo, sama pa je mnenja, da ljudje to vrsto turizma premalo poznajo.

Simona R.

PRAZNUJETE?

Vestnik vam
poklanja darilo!

VESTNIK vsem naročnikom, ki praznujejo rojstni dan med 15. julijem in 15. oktobrom, podarja knjigo Victorie Holt.

Pridite ponjo v naročniško službo, Ul. arhitekta Novaka 13, M. Sobota.

Skrbnik prekmurske divjadi Štefan Kovač se je vpisal med zeleno bratovščino. Za to se je odločil, da bi tudi sam aktivno sodeloval pri nujnih ukrepih za zmanjšanje divjadi. Kovačeva vključitev v zeleno bratovščino bo ugodno vplivala na poslovanje prekmurskih kmetov.

Beitinski župan Milan Korman si je osebno ogledal odlagalnišče odpadkov na govrzodu svoje občine.

Slovenski, še posebej prekmurski kmetje, ki si niso opomogli od lanske ne suše, nestrpno pričakujejo konec poletja. Vlada je namreč za takrat obljubila denar za delno sanacijo de. Kmetje pričakujejo, da bo obljuba izpolnjena, saj do državnoborskih volitev sicer ...

Člani Splošne kmetijske in druge Murske Sobotice in posleni v tej zadrugi niso obveščeni, kaj se dogaja z njihovo zadrugo. Ne vedo, ali so še sploh njeni lastniki, saj naj bi zadrugo že prepovedali brez njihove vednosti.

Dokler v ukrajinskih gozdovih ne bo zmanjkalo lesa, obstoj petrovske kmetijske zadruge ne bo ogrožen.

Sebebojski občani in mariborski vsakotopiški svetniki Aljo Glavač si že pripravljajo pismo in jumbo plakate za bojaznoje se državnoborsko volitve.

Iz dobro obveščenih krogov smo izvedeli, da je v državi zbor že vložen predlog zakona o izenačitvi poslanskega mandata s predsedniškim. Poslanci bi na funkcijo lahko bili izvoljeni le dvakrat po štiri. Pomurski poslanci predloga ne bodo podprli.

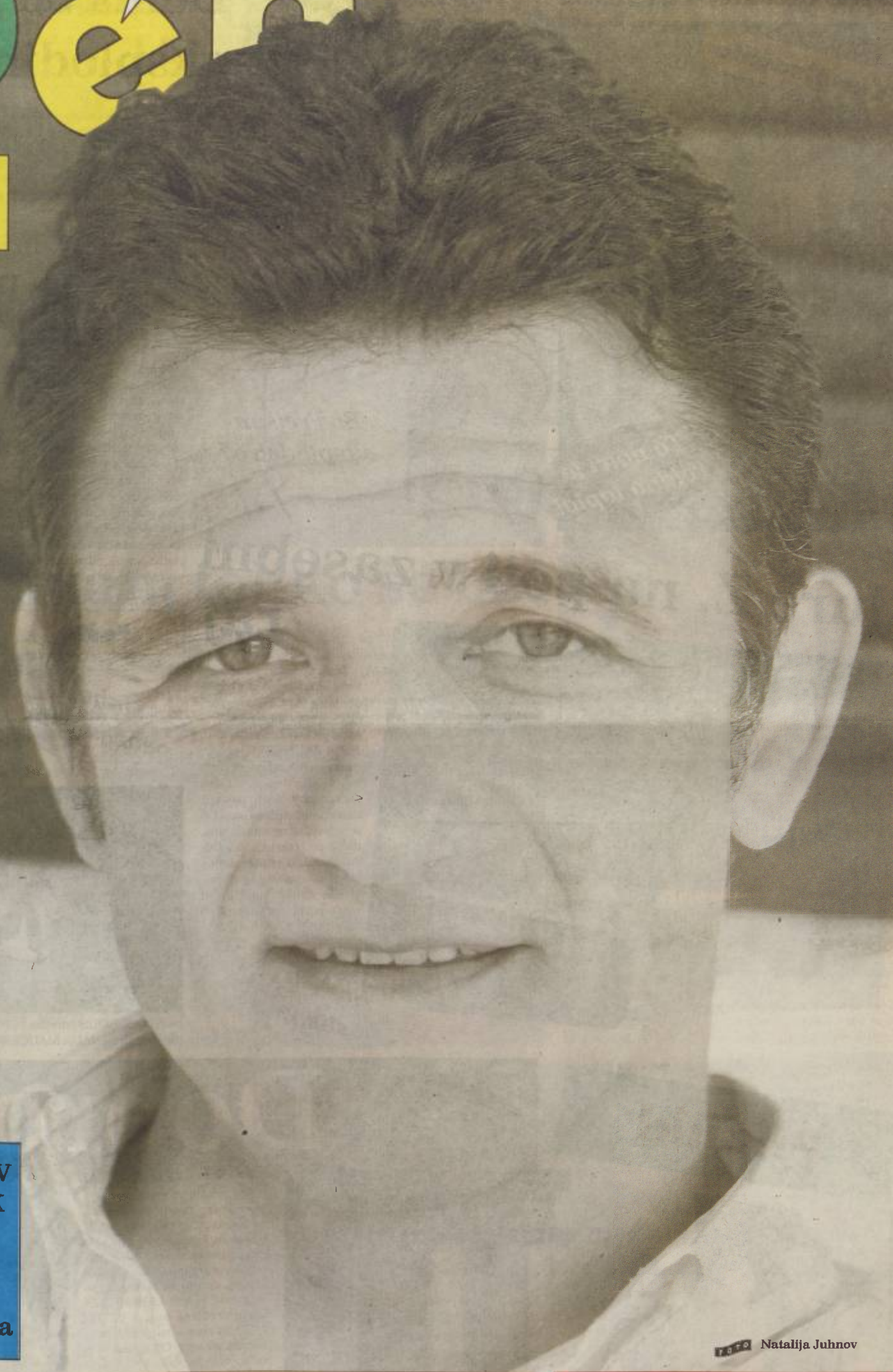
Največji živinorejci iz kraja dela Črenšovca občino Vukov Tunek je na občinski svet vložil prošnjo za sponzorcijo pri sponzoru kmetijskega gospodarstva. Spravilo bo oteženo zaradi izredne višine, saj je koruza že presegla tri metre in pol.

Tudi na letošnjem 42. mednarodnem kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni ne bo manjkalo kmetijskih kvasična sola jansko pa se bo predstavila še več vrst. Albina Horvat se je prijavila na začeti obiskovanja.

BESEDA NI KONJ

pén

... 2 olimp.
medalji
napovén.

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
29. julija
2004,
113. številka

 Natalija Juhnov

Mladenič, ki ga pravkar gledate, je olimpijske igre doživel v živo. Mi jih bomo te dni spremljali po ekranu, in ko boste 26. avgusta držali v rokah novi Pén, bo tudi že jasno, koliko medalj iz Aten je v Sloveniji.

**Franc Podlessek,
na OI v Seulu leta 1988
je bil osmi na svetu!**

(zgodbo z naslovnice najdete na 10. strani)

Marela na varnem

Fuzbal

Denis bo letos eksplodiral

(Samo)zaščita

Tü notri je réjdno topló!

Boš rejsan eksplodejro?

Denis Nataši sicer večkrat uide – pa ne čez plot, pač pa veliko zdoma zaradi svojega poklica. Trenutno je namreč edini Prekmurec v začetni enajsterici edine prekmurske prvoligaške ekipe. MURIN bočni igralec DENIS ZILAVEC se je pod taktirko trenerja Bojana Prašnikarja na letosnje prvenstvo (začenja se v nedeljo) pripravil tako dobro kot se nikoli in ni jih malo, ki pravijo, da bo to njegova sezona. Natasa pa je že tako ali tako (njegova)!

Kdo bo prodajal žlahtno kapljico?

Gornja Radgona ni znana samo po kmetijsko živilskem sejmu, ki se bliža, pač pa tudi po žlahtni kapljici. To seveda treba tudi prodati in v Radgonskih goricah so pri tem zelo uspešni. Posebej pa zasluge vodje komercialne scene nazdravili njegov sopriimejak

A prišel je čas, ko se je vrli Janez moral posloviti in predati čarom pokojninskega obdobja. Zadevo je seveda primerno proslavil, med drugim so mu ob odhodu s komercialne scene nazdravili njegov sopriimejak

Jure Z. na poti v zasebni raj

Fotoreporter, katerega fotke lahko iz tedna v teden ocenjujete v najpopularnejšem tedniku regije Vestniku, pa seveda tudi v Penu, JURE ZAUNEKER, ni več član ekipe znamenite Žute kuče. Odločil se je namreč za samostojno fotopot, z nekoč matično hišo pa bo še sodeloval. Jure seveda upa, da bo podjetje uspešno (beri: kapitalsko učinkovito) in bo sčasoma dosegel neslutene višave. Torej ga ni nihče, kot bi morda sodili po fotografiji, potisnil v kot!

Boš ešče sliko?

Fešte

Juhu, penzija je tu!

BOŠTJAN ROUS (zimsko oprema), DOLORES PUČNIK (brez očal) in NADA MAUČEC CIGAN.

Pikniki

Prva med pomurskimi levi je levinja, sicer direktorica Podjetja za informiranje, IRMA BENKO. Družbo ji delata domačina - predsednica kulturnega društva JANJA MAGDIČ in BORIS OSTERC.

ALOJZ REŽONJA in EMERIK HANC sta odlična vinogradnika, pa ne samo med člani lions kluba. Alojz je celo vinski vitez. S svojim pridelkom se ne bahata le z besedami, ampak konkretno - natočita ga in ponudita.

Dobro je

Bogastvo je po svetu neenakomerno razporejeno, zato je prav, da tisti, ki imajo več, nekaj odstopijo onim, ki imajo manj, pa zato niso nujno sami krivi. Med dobrodelnimi organizacijami, ki med drugim skrbijo za humanitarno dejavnost, je tudi LIONS KLUB. Levja družčina se je v VELIKI POLANI zbrala na predpustniškem pikniku. Ob druženju in dobri volji je padla tudi marsikakšna ideja za nadaljnje dobrodelne akcije. Ena izmed njih bo pomoč slabovidni mami iz Velike Polane, da bi lahko svoje tri otroke spremljala na morje

Levi so nej lejvi!

Da ne bo kdo mislil, da so lions brez glasbo: dirigentske sposobnosti pravi ERNEST EBENŠPANGRER, neboljši monikar med dobrodelniki pa je MAJAN KOČILA.

Špricanje

70 let je bilo

Uganke

Kdo
je kdo?

Gori na gori
gori.

Što li bi tou biu?

in najmanj toliko še bo!

Gasilstvo namreči! V ŽITKOVCIH so nedavno zaznamovali 70 let prostovoljnega humanitarnega delovanja. NA POMOCI jo reklo, ki so ga sposobni udejanjiti v vsakem trenutku, čeprav gre za eno najmanjših vasi v regiji. Poznavalci pa, da kljub temu ni treba skrbeti za nadaljnji obstoj žitkovskega gasilstva, fotografija pa to samo potrjuje! Frbo

Moški govorijo, ženske molčijo

Režurno si oglejte fotografijo in ugotovite, da se zdaleč ni res, da so ženske slepota klepetulje, moški pa modri očeneži. Tako stikata glavi in paberke gospoda NEKREP in ČAČINOVIČ, ki poleg njiju pa TOPLAK in GABER. Prvi je uveljavljen gornjeradgonski jezik, drugi priznani slovenski diplomat, tretji radenski zupan, četrti pa šolski maršter se dirkave. Retorično vprašanje: kaj pa dami na obeh krilih? Jog

Poslanke in poslanci si služijo kruh z jezikom. Seveda ne le z njim, pač pa tudi z možgani, ki jezikom narekujejo, kaj naj ti napletajo. A ni rečeno, da državnozborci zgolj govorijo. Veliko jih je, ki tudi radi kakšno zapojejo in zaigrajo. Kot na priloženih fotografijah – na prvih je stara, dobra prekmurska banda, na drugi pa DZ dixie band. Na obeh fotografijah je le ena ista oseba, vi po skušajte ugotoviti, kdo. V pomoč naj zapišemo, da je iz naših logov in je bil pred parlamentarno kariero kmetijski strokovnjak.

Kaj si rekel, da je on rekel, da sem rekel?

delati dobro

Regijskim lionsom se obeta, da bodo v treh letih deležni velike časti – njihov član dr. ANTON CAMPLIN bo takrat namreč postal guverner Slovenskih Lionsov, to pa po domače pomeni, da bo prvi med njimi. Na fotografiji je v družbi županove soproge Vide, ki se pogovarja še z enim levom, IVOM ROTDAJČEM. Sicer pa ste verjetno opazili, da na nobeni fotografiji ni gostitelja, prav tako zagnanega glasbenika in župana Velike Polane, ANDREJA LEBARJA. Razlog je preprost: vrli Andrej se je na pikniku prelevil v priložnostnega fotografa in je avtor prav vseh fotografij. V imenu redakcije Pentut upamo, da bo honorar za fotografskega mojstra primeren!

Levi in levine so zaplesali z domačini – to velja za dr. JOŽETA MAGDIČA in dr. BOJANA KOROŠČA. Nekateri pa so med rajanjem ovisli sami, oziroma z orodjem za lepšanje okolice. Zgodilo se je VILJU ŽIKU.

V soboški Upravni enoti edini v Sloveniji »krstijo« matičarje

Pelikan za neizbrisljive dogodke

Osrednji osebnosti druženja sta bili »krščenki« Anita Gumilar in Liljana Domjan, ki sta si za botra izbrali Štefana Benka in Slavka Cifra. Obe sta že imeli v rokah potrdili upravne akademije o uspešno opravljenih izpitih in do tega, da bosta pravi matičarki, jima je manjkala samo še ena stopnička.

Kot se spodobi, so krščenki tudi obdarovali. Načelnik soboške upravne enote Geza Farkaš jima je izročil nalivno pero Pelikan s črnilom, ki se ne da izbrisati (na fotografiji ga podeljuje Anita Gumilar). Menda naj bi to tradicionalno pisalo matičarki uporabljali samo še kakšno leto, potem pa bodo vse nadomestili računalniki. Čisto vse verjetno ne, tako da bo nalivno pero še kar ostalo delovno orodje matičarjev. In z darilom so prišli tudi predstavniki Ministrstva za notranje zadeve iz Ljubljane na čelu z državnim podsekretarjem in glavnim šefom za to področje mag. Bojanom Trnovškom. Krščenkama, na fotografiji je stisk roke Liljani Domjan, je podaril spominske obeske in jima zaželel uspešno delo.

Spremenile so se države in zamenjali politični sistemi, matični uradi, raztreseni po Sloveniji, pa so ostali. Razne reforme so jih samo oplazile, njihova osnovna vloga pa ostaja, kajti tam se opravljajo uradniški postopki, ki so za ljudi resnično pomembni. Tam nam uradno zabeležijo vse naše in naših najbližjih najpomembnejše življenjske dogodke in tam za vsako potrebo najdemo uradne podatke o sebi, prednikih in naslednikih. V matičnih knjigah, ki jih pišejo in hranijo na krajevnih uradih, so vpisani naše rojstvo, naša poroka, tudi naša smrt. To skrbno in natančno zapišejo matičarji, ki še vedno uporabljajo nalivno pero s črnilom, ki se ne da izbrisati. Ker so pri tem delu zelo natančni in se trudijo, da se pri tako pomembnih življenjskih prelomnicah ne zmotijo, so pri ljudeh deležni tudi širšega zaupanja in spoštovanja. Zato na krajevne urade ljudje pogosto prihajajo tudi po drugih opravkih, predvsem po kakšen nasvet ali s prošnjo za izpolnitev zahtevnejšega formularja. In čeprav to ni delovna obveznost zaposlenih, ljudem z veseljem priskočijo na pomoč. To je del državne uprave, ki je blizu državljanom in jim prisluhne. Na območju Upravne enote Murska Sobota tudi in predvsem po zaslugi 21 matičarjev, zaposlenih na 15 krajevnih uradih, raztresenih po Ravenskem, Dolinskem in Goričkem.

Eden glavnih »krivcev«, da se je v Puconcih zgodil ta prijetni dogodek, je Tonček Gider, vodja matične službe na oddelku za notranje zadeve v Murski Soboti. V navezi s sodelavci matičnega

urada v Puconcih, kjer je glavni »motor« Zlatica Glavač, pa čeprav dela samo štiri ure, je poskrbel za organizacijske podrobnosti, pa še spisal in prebral je matičarsko kroniko za leto 2004. Z njo je sodelavcem dal vedeti, da jih dobro pozna in da mu tudi kakšna zanimiva podrobnost ne uide. Z vzorom se da veliko narediti, pa tudi če gre samo za ples. Zaplesal je z Marjetko Domiter, medtem že poročeno Bertalanič, s Cankove.

V Upravni enoti Murska Sobota začetek matičarske službe ni povezan samo s koncem formalnega izobraževanja in pridobitvijo potrdila, ampak sta »pogoja« tudi matičarski krst in prisega pred šefi in celotnim matičarskim zborom upravne enote. Ideja se je pred leti porodila predvsem zato, da bi občasno sedli skupaj in se spričo pogovorili. Nekoč so bile za to priložnosti na strokovnih posvetih, potem se je način izobraževanja spremenil in formalnega razloga za druženje ni bilo več. Želja je ostala in v soboški upravni enoti so izbrali zanimivo in prijetno »nadomestilo« – krst novih matičarjev. No, krst povabilo so se odzvali vsi, samo en bolniški dopust in en šef pred tem rezerviran dopust sta bila razloga, da sta dva manjkala, povabilo pa sta se odzvala župana občin Moravske Toplice in Puconci, u katerih sta prihajali »krščenki«, in predstavniki Ministrstva za notranje zadeve. Zbrali so se konec junija v Puconcih, tole pa je »gasilsko« za spomin.

Krstni ceremonial je bil v duhu tamkajšnjega ekumenskega okolja. Opravila sta ga »duhovnika« dveh veroizpovedi – krstiteljica Zlatica Glavač, sicer matičarka v Puconcih, z besedami protestantske veroizpovedi in Štefan Zelko, matičar v Mačkovcih in Puconcih, po katoliškem vzorcu krstnega obreda. Ob asistenci botrov sta krst dobro prestali z željo in upanjem, da bo tudi njihovo poslej skrbno čuvala boginja Apolonia, zaveznica matičarjev.

Trije povabljeni, puconski župan Ludvik Novak, načelnik soboške Upravne enote Geza Farkaš in župan občine Moravske Toplice Franc Cipot, so se v matičarski družbi dobro počutili. Vsi trije znajo ceniti njihovo delo, za puconski matični urad pa velja, da je eden najboljše opremljenih v Sloveniji, kar ima zasluge tudi župan. In k fotografiji sodi še informacija, da so vse, kar je bilo na mizah sladkega, spekle matičarke same.

Tonček Gider, ki mu je glavni hobi spremljanje športnih dogodkov v Pomurju, pri organizaciji druženja ni mogel mimo vsaj ene tekmovalne točke. Tekmovalci so morali napiti srčke in zmagovalec je bil tisti, ki je napihal največjega. Trudili so se Marjetka Domiter, Anita Gumilar, Franc Cipot, upokojenka Marjeta Rogan in Bojan Trnovšek. Zmagal je Bojan, pa ne zato, ker je njihov glavni šef, ampak mu je res uspelo napihati najlepše srce.

Irma B.

FOTO Jure Z.

Pravijo, da se julija in avgusta po svetu poje največ sladoleda. Največ ga polijejo otroci, stari od dveh do dvanajstih let. V to statistiko sem vključen tudi sam. Ko sem imel devet let, sem šel k birmi. Moj birmanski boter je bil moj bratranec Štefan, študent medicine v madžarskem mestu Pecs. Namesto njega je prišel v soboško cerkev njegov oče, moj ujec. Obljubil mi je, da mi bo pravi boter kupil birmansko darilo, ko bo končal študij, zdaj pa me bo peljal samo k Paukovici na sladoled. Bil sem razočaran, kajti moj prijatelj Ciril je dobil birmansko ročno uro in sladoled. Roka mi je drhtela, ko sem vzel v roke sladoled, stopil sem nekaj stopnic iz slaščičarne, bila je gneča, neka »mamka« me je odrinila, obe kepici sladoleda sta padli v prah. Pojedel sem prazno »kučko« in razočaran končal svoj birmanski dan.

Daj nam naš vsakdanji sladoled

V Ameriki sem to nadomestil. Tam sem pred leti zagledal osemdeset različnih vrst sladoleda, tudi uvoženega. Kot vse stvari na svetu, ima tudi sladoled svojo prijetno, sladko zgodovino. Pravijo, da je pred več sto leti angleški kralj Charles I. pripravil banket, na katerem je njegov francoski kuhar postregel gostom s slaščico, ki je bila podobna svetlemu, zapadlemu snegu. Bila je to hladna, kremasta brazza, kakršne do takrat angleško plemstvo še ni imelo. Gostje so bili navdušeni, kralj je prosil, da ne izda skrivnosti recepta. Kuhar DeMirco je delal za tisti čas fantastični honorar v višini 500 funtov. Kralj Charles I. so leta 1649 obglavili, sladoled ni bil več svetel, kajti kuhar ni držal besede in je recept za sladoled zapel svojim sinovom. Menda so tudi kitajski cesarji poznali sladoled, sestavljen iz snega in leda, z okusom vina, medu in meda. Sladoled je lizal tudi Aleksander veliki, in to v velikih količinah, rimski cesar Neron je poslal kuharje, da so mu s planinskih vrhov prinašali sneg in led, kuharji pa vse to osladili s sadjem in medom. Tudi Marco Polo v svojih potovanjih prinesel recept za današnji vodeni sladoled. Tudi drugi plemiči, celo kronane glave so varovale recepte za sladoled. Šele 1718. je bila v Londonu objavljena prva zbirka receptov za sladoled. Tudi ameriški predsedniki so bili ljubitelji sladoleda. Thomas Jefferson je imel posebno kuhinjo za sladoled, v kateri je skladiščil med drugim tudi sladoled. Bil je tudi prvi, ki je tiskal ameriški recept za sladoled. Italijan Francesco Procopio dei Coltelli je začel prodajati Parizanom zaledenelo kremasto sladico v svojem Café Procopeu. Te okrašene zmrznjene sladice so postale vrhunska ponudba v pariških salonih. Led, ki so ga dobili iz planin, so posolili in tako omogočili lažji prevoz in shranjevanje. V osemnajstem stoletju je začel sladoled svoj svetovni pohod na ameriško celino. Phillip Lenzi je 1774. objavil v New Yorkskem časopisu novico, da je pravkar pripel iz Londona in da prodaja različne slaščice, med njimi tudi sladoled. Dve leti kasneje so v New Yorku odprli prvi ameriški salon za sladoled. Sladoled so delali v posebnih hladilnicah. Gospodinja Nancy Johnson iz Nove Anglije je leta 1846 izumila ročico za mešanje sladoleda. Patentirala jo je za svojo družino, vendar ni imela denarja za proizvodnjo, zato jo je prodala nekemu prodajalcu gospodinjstev. Sladoled je postal okusnejši. Naslednji velik uspeh je sladoled doživel leta 1919 v Ameriki razglasili prohibicijo in so ga uporabili za mešanje sladoleda. Nekaj let prej so si

izmislili kornet in sladoled je vse do danes ostal v tej »embalaži«, ki se je jedla skupaj s sladoledom. Danes je sladoled na jedilniku v vseh lokalih, v slaščičarnah pa je na voljo z več deset okusi. Vodi še vedno vaniljin, sledijo sadni sladoledi, sladoledi z okusom lešnika, čokolade ... Izšel je celo sladoledni kviz. Če imate najraje sladoled z okusom vanilje, potem ste živahna oseba, ki se ničesar ne boji na poti k zastavljenemu cilju. Od sebe pričakujete zelo mnogo. Če imate radi čokoladni sladoled, ste ustvarjalni, radi ste v središču pozornosti, navadne stvari vas dolgočasijo. Če radi lizate stračatelo, imate radi vsako tekmovanje, ambiciozni ste, prijetni v družbi. Če radi sežeta po sladoledu iz banan, se nikoli ne jezite, zelo ste prilagodljivi, velikodušni, poštene. Če stalno kupujete jagodov sladoled, ste sramežljivi, včasih preveč samokritični. In tako dalje. In da boste vedeli: največ sladoleda se proda v nedeljo. Da bi pojedli navadno porcijo sladoleda, ga morate petdesetkrat polizati. Največji sladoled s sadnim sirupom je bil visok štiri metre. Narejen je bil iz 17.640 litrov sladoleda in 3171 kilogramov sadnega sirupa. Bilo je to leta 1985 v Anaheimu v enem od primestnih krajev Los Angelesa. V ameriških prodajalnah prodajo letno sladoled za približno 13 milijard dolarjev. Tu se namreč proizvaja največ sladoleda na svetu. Na glavo prebivalca pride celo 14 litrov tega sladkega leda. Svetovni prvak v lizanju sladoleda je Dennett D' Angelo, ki je samo za devetdeset sekund pojedel kilogram in pol sladoleda. V svetu umetnosti in filma je bil največji občudovalec in potrošnik sladoleda sladokusec ter ameriški filmski režiser in igralec Orson Welles. Čez dan je pil viski, ponoči pa je odpiral hladilnik in jemal iz njega na kilograme sladoleda, tako da so mu prijateljice, ki so ga spremljale, zaklepale hladilnik. Umetnik se je stalno pritoževal, da je njegov hladilnik »pod ključavnico«. Tudi Sobota premore nekaj kioskov s sladoledom: moram reči, da je dober. V Zagrebu ga največ prodajo v slaščičarni Millenium, kepica stane štiri kune, to pa je približno 128 tolarjev. Mojstri za sladoled so v glavnem »Turčki«, sedanji Siptarji: spominjam se, da so ga na razne veselice, mitinge in proščenja vozili v trinožnikih. Imeli so bela oblačila in kape in okrog njih se je gnetlo več ljudi kot okrog oltarjev, zvočnikov in govorniških odrov. Včasih se kje pojavi kakšna salmonela, vendar to oboževalcev sladoleda ne moti preveč. Pomembno je, da se človek malo ohladi, pride k sebi, pozabi na grenki del življenja.

Branko Šomen

RAZMIŠLJANJE

Mag. Andrej Janc

Tuji turist je sedel ob nekem pomurskem jezeru in s suhimi usti ter še bolj suhim grlom čakal na ribji prijem. »Piti ali ne piti,« mu je kljuvalo po možganih, ko je v roki držal ribiško palico. Če se hoče odjezati, mora v precej oddaljeno gostilno, toda v tem času bo morda zamudil prijem »ribe svojega življenja«. Nikogar namreč ni bilo, ki bi mu v bližini jezera ponujal pijačo.

Ni čisto jasno, ali je bil omenjeni turist morda daljni potomec danskega princa iz Shakespearove tragedije Hamlet, vsekakor pa je doživljal podobno dramo v sodobni izvedbi.

Znano je, da temelji vsebina zgodbe v Hamletu na dvoboju med besedami in dejanji, kar lahko mirne duše prenesemo na Strategijo razvoja Pomurja, ki jo imamo v Pomurju že vrsto let, vendar je ne uresničujemo. V tem dokumentu je tudi veliko zvenceh besed o razvoju turizma, a kaj, ko do sedaj nismo pokazali prave volje in ambicij, da bi jih uresničili. Pa to še ni vse. Poleg pomurskega »Hamleta« smo dobili še slovenskega, saj nam je dr. Bogomir Kovač s sodelavci »predpisal« še Strategijo slovenskega turizma. Pomurci sicer globoko zaupamo izreku, da je vsak svoje sreče kovač, vendar pa smo hvaležni, če nam tak dokument napiše nekdo s tem rokodelskim priimkom iz Ljubljane. Saj nas je ta gospod že osrečil s poslovnimi načrti za preureditev kar nekaj graščin v Prekmurju!

Biti ali ne biti

(piti ali ne piti)

Še pred nekaj leti smo bili Pomurci ponosni, ker smo slovenska »žitnica« in imamo močna industrijska podjetja, ki so »paradni konji« tudi v Sloveniji. Dandanes kmetijstvo jemlje vrag, paradni konji pa so se spremenili v shirana kljuseta ali pa so jih novi gospodarji privezali v svoje »štalce«. Namesto cvetočih podjetij imamo ali pa bomo imeli kup muzejev, ki bodo obiskovalce spominjali na nekdane zlate čase. Namesto Planike bo pač »cvetel« čevljarški muzej, o nekdani moči in slavi Nafta bo pričal rudarski muzej in tako naprej. Obeta se nam še nekaj krajinskih parkov, na katere bomo zelo ponosni, vendar jih bomo smeli gledati le od daleč, saj bo gibanje v njih omejeno, da obiskovalec ne bi slučajno zmotil kakšnega metuljčka ali žabice pri vsakdanjem počitku.

V Pomurju imamo torej osnovne pogoje za razvoj turizma, vendar pa naše lepo zvence besede na mnogih področjih nikakor ne postajajo dejanja. Jasno je, da stavimo na zdraviliški turizem (bognedaj, da bi termalna voda usahnila). Naš adut so tudi kulinarčne dobrote in prijaznost ter ustrežljivost ljudi z obeh strani Mure. Vendar je to mnogo premalo. Čimprej moramo razviti nove vrste in oblike turizma in to s pomočjo domačih »kovačev«, ki se na to razumejo.

Vrnimo se za hip na začetek naše zgodbe. Če bi omenjeni turist ribaril v Soči, prav gotovo ne bi ostal žejen, saj so se v Posočju organizirali in od tujih ribičev letno iztržijo okrog 1,5 milijona evrov!

Glavna junaka v Hamletu na koncu tragično umreta. Tega si Pomurci zagotovo ne želimo. Zato za nas nikakor ne sme biti dileme »biti ali ne biti«. Biti moramo dobri v turizmu, če hočemo preživeti.

Z Brigito Brezovac, miss fitness

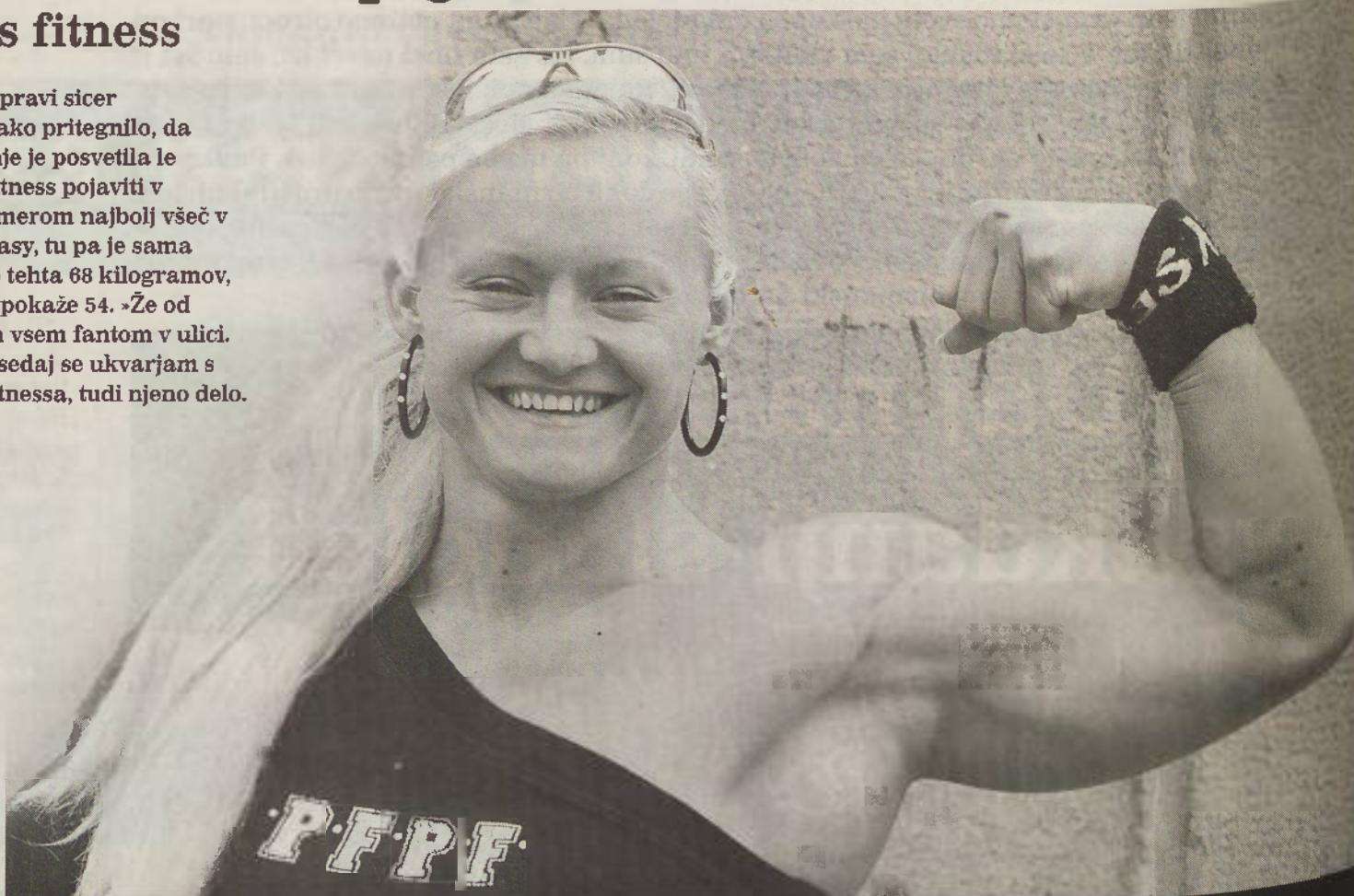
»To je vse, kar sem jaz: fitness in body building,« pravi sicer Ljutomerčanka Brigita Brezovac, ki jo je mesto tako pritegnilo, da sedaj že šest let živi v Mariboru. Vse svoje življenje je posvetila le enemu cilju. Uspeti in se v svoji kategoriji miss fitness pojaviti v Ameriki med profesionalci. Drugače pa ji je še zmerom najbolj všeč v Ljutomeru, ker je manjša gneča, »vse je bolj na easy, tu pa je sama norišnica«. Visoka je 163 centimetrov in trenutno tehtja 68 kilogramov, neposredno pred tekmovanjem pa ji jih tehtnica pokaže 54. »Že od malega me je vlekle v te vode. Zapovedovala sem vsem fantom v ulici. Takšna sem pač bila. Začela sem s karatejem in sedaj se ukvarjam s fitnessom.« Vse v njenem življenju se vrti okrog fitnessa, tudi njeno delo.

Najprej te moram vprašati, zakaj?

V bistvu je bil fitness na začetku le dopolnilna dejavnost pri karateju, v katerem sem tekmovala osem let, bila sem tudi državna prvakinja, potem pa ... pač delaš zraven fitness, da dobiš na moči, kondiciji in eksplozivnosti ... Pri karateju so se nato začele poškodbe, odprt zlom nosa in take stvari in sem ga opustila. Pa sem začela s fitnessom, v bistvu najprej bolj rekreacijsko, popolnoma zase. Tam sem spoznala nekaj ljudi, ki so mi rekli, zakaj pa ne bi ti tekmovala. In sem šla poizkušat, tako bolj za šalo kot za res. Navdušila sem se in tako se je začelo.

Koliko časa že treniraš?

Če seštejem vse skupaj, treniram že 10 let. Tekmovalno nekje tri, štiri leta.

Sem kiparka svojega telesa

Čemu vse si se za svojo postavo morala odpovedati?

V bistvu vsemu. Tak šport je garanje. Ni nobene dobre hrane. Ješ samo meso, zelenjavo, riž. Brez maščob in ogljikovih hidratov. Samo beljakovine. Odpovedati se moraš alkoholu, nočnemu življenju, to vse črtaš, začeti moraš zgodaj vstajati, da greš zjutraj na trening, vso hrano si moraš pripraviti vnaprej, pa zvečer še en trening, tako da ko prideš domov, padeš v posteljo.

Ne pogrešaš »normalnega« življenja?

Ne, sploh ne. Ker je taka disciplina in ravno to mi je všeč. Vse imaš določeno, celo na uro, in programa se je treba le držati.

Kdaj je potem tvoj prosti čas? Kdaj greš na morje?

V bistvu ga ni. Ne prostega časa ne dopusta.

Se pravi nikoli ne greš na morje?

Ne, na morje ne grem. Res ne (smeh). Že dve leti nisem bila na morju. No, razen če za morje štejem moj nekajdnevni obisk trenerja Duška Madžaroviča v Kopru. Tam treniram in jem tako, kot je potrebno. V bistvu to ni dopust. Vse je kot običajno, le da ne grem v službo.

Kdo ti kuha?

Sama. Pripravljam samo meso, puranje, piščančje prsi ali konjsko meso, v glavnem pusto meso, brez vsega. Samo malo začiniš, kar na teflon, brez olja, obrneš in konec. To je to.

Kaj pa priloga?

Ovisno. Če je tekmovalna sezona, je priloga le zelenjava, ker takrat ne uživam sestavin z ogljikovimi hidrati. Zunaj tekmovalne sezone pa je priloga malo riža ali testenin. Ampak res malo.

Kaj ne jesti in zakaj ne?

Če se želiš ukvarjati s fitnessom, moraš takoj črtati kruh, krompir, riž, testenine. Opustiti moraš tudi vse mastno, vse sladko. Jaz recimo jem sladoled le enkrat na mesec. Zaradi tega, ker se ti nabira maščoba na telesu in od tega nimaš ničesar drugega, razen maščobe. Mi pa tega ne potrebujemo, mi delamo za kvalitetno mišično maso brez maščob.

Kakšen je torej tvoj jedilnik?

Na dan jem desetkrat in pojem skoraj kilogram mesa. Za zajtrk pojem pet kuhanih beljakov, zraven košček polnozrnatga kruha in 150 gramov tune v lastnem soku. Za malico proteine. Za kosilo 300 gramov konjskega mesa, 100 gramov kuhanega krompirja in zelenjavo, potem vmes še enkrat proteine pa 200 gramov piščanca na

žaru z zelenjavo. Dvakrat po vsakem treningu aminokisline in eno jabolko. Za večerjo pa spet 200 gramov piščanca z zelenjavo in kakšno sadje. Pa še pet kuhanih beljakov. Nekje vmes še enkrat proteine in glutamin. Ampak vse, kar pojem, tudi »pokurim«. Kuham, ko pridem s treninga. Običajno si skuham za naprej in potem pogrejem v mikrovalovni pečici. Potrebo po sladkem pa potešim z zelo dobrimi proteinskimi tablicami, ko me že prime, da se malo pregrešim.

Kako so spremembo načina tvojega življenja sprejeli tvoji domači, tvoji prijatelji?

Doma so se navajali sproti, tako da ne opazijo. Ko pridem domov, vedno dobim piščančje prsi na žaru in solato. S fitnessom in body buildingom pa se večinoma ukvarjajo tudi moji prijatelji.

Treniraš sama?

Pomaga mi še prijateljica, ki jo tudi vleče v ta šport in ki je tako hkrati tudi neke vrste moj trening partner.

Kaj pa aerobni trening?

Trenutno ga imam le petkrat na teden po 40 minut, pred tekmo pa vsak dan. V poštev pridejo le stepper, kolo ali hitra hoja, saj je tek prevelika obremenitev za sklepe.

Pa tvoji tekmovalni dosežki?

Udeležila sem se tekmovanj v Kopru, Italiji in Franciji ... najprej sem začela z body

buildingom, na svetovnem prvenstvu leta 2001 sem zasedla 4 mesto. Leta 2002 je bilo odprto prvenstvo v Kopru, tam sem bila prva v kategoriji miss fitness, 2003., spet v Kopru, pa sem bila v kategoriji miss fitness tretja. Na svetovnem pa obakrat četrta. Sem pa tudi svetovna prvakinja v paru, ko tekmujem s svojim partnerjem. Imam namreč dovolj mišične mase, da lahko tekmujem tudi v body buildingu, čeprav je moja kategorija fitness.

Kakšno je torej tekmovanje v kategoriji za miss fitness?

Deli se na tri izhode. Najprej je izhod v večerni obleki, kjer se ocenjujeta ženstvenost in eleganca. Potem je izhod v kopalkah, kjer sodniki ocenjujejo simetrijo telesa, mišično maso, in definicijo. Čisto zadnji pa je prosti program, kjer na določeno glasbo izvajajo gimnastične elemente. Najtežji je seveda izhod v kopalkah. Če nimaš svojega telesa izklesanega, potem ti tudi druga dva izhoda nič ne pomagata.

Pa predtekmovalne priprave?

Pred tekmovanjem imam sto dni priprav. To je stroga dieta, zelo stroga dieta. Ješ samo beljakovine, ogljikovih hidratov le toliko, da lahko preživiš, da lahko dihaš. Treningi so seveda klasični, dvakrat na dan, le da zmanjšaš premore med določenimi vajami, poveča pa se aerobni trening.

In koliko največ dvigneš?

Ker grem še na tekmo power lifting, sem poskusila tudi to. Z mrtvim dvigom, torej s tal, dvignem 100 kilogramov, iz počepa 120, na benchu, potisku droga z rokami, pa 80 kilogramov.

Kaj pa finančno?

Dobro vprašanje. Zelo težko gre skozi, hvala bogu, da imava dva večja sponzorja, ki nama pomagata. Lansko leto je odšlo za eno tekmo dva milijona v treh mesecih. Na amaterskih tekmovanjih nagrade niso velike oziroma jih skorajda sploh ni. Najverjetneje kakšna škatla proteinov.

Zakaj so vsi body builderji pred tekmovanjem tako rjav?

Imamo posebno kremo, s katero se namažemo, ker so mišice tako bolj vidne, vidi se separacija mišice. Na odru je veliko reflektorjev, in če nisi rjav, skorajda črn, se tvoje mišice sploh ne vidijo.

Še posebej v tem športu se pogosto uporabljajo nedovoljena sredstva za povečevanje mišične mase ...

Jaz jih ne uporabljam, se pa uporabljajo v profesionalnem krogu, tam pa žal brez tega ne gre. Ampak jaz sem v kategoriji

fitness, tu je vse bolj na easy.

Kaj pa moški komentarji na tvoje telo?

V bistvu ni bilo nobenega prav posebnega, čeprav sem videti tako grozno ...

Meni se ne zdi, da si videti grozno ...

Počakaj, da se slečem ...

Potem sama o sebi ne misliš dobro?

Ne, ne, sploh ne. Jaz sem sama sebi všeč takšna, kot sem. Gibljem se v takšnem krogu, da sem vsem všeč, da zelo izstopam. Drugače pa se kakšen »terminator« že slisi izza hrbta seveda. Ampak to ni nič takšnega. To gre skozi eno uho notri, skozi drugo ven.

Kdo je tvoj vzor?

To je pa zelo težko vprašanje. Kakšnega konkretnega vzornika nimam. Imam svoj cilj, idejo, kakšna bi rada bila in kam bi ruda prišla. Zaenkrat mi še manjkajo izkušnje. Veliko stvari je treba še izpiliti, ampak za to imam trenerja. Veliko je še dela, preden prideš v Ameriko med profesionalce. To je moj cilj.

Kaj pa poškodbe?

Priznati moram, da me skorajda vedno nekaj boli. Ko tisto mine, začne boleti spet nekaj drugega, pa potem spet nekaj tretjega in tako naprej. Ampak tega se navadiš in brez tega ne gre.

Kaj je torej tvoja definicija telesa?

Telo sem v bistvu jaz ... sem kot kipar, ki dela svoj kip. Tam, kjer je preveč, vzamem stran, tam, kjer je premalo, pa kaj dodam.

In kaj bi ti predlagala slovenskim ženskam, ki imajo težave z lepoto in ne splošno z današnjim idealom, da je treba biti suh, lep, se pravi idealen?

Najprej je treba spremeniti mišljenje. Zavedati se je treba, da so vse fotografije manekenk popravljene in da v veliki večini ženske sploh niso take. Skratka, treba se je sprejeti ... si pač takšen, kot si ... z vadbo pa se da marsikaj spremeniti. Veliko se da narediti. Ampak ni vse v tem, da ne ješ, da se je le gibati in razlika se bo takoj pokazala. Če ne ješ, telo misli, da je čas lakote, in vse skladišči v maščobe, tako da z dieto ne dosežeš nič.

Ali je fitness v Sloveniji modna muha?

V bistvu naj bi bila, v Ameriki že je, ampak pri nas še ne tako zelo. Nekaj se je sicer začelo dogajati na tem področju. Ljudem ni za gibanje, preveč obremenitev imajo v službi in jim tako ni do gibanja, bodisi dirajo jih z vseh strani. Ampak to ni zgolj naša stvar. Če želiš, se da. Mislim, da ima vsak eno uro na dan časa, če ne za kaj drugega, vsaj za daljši sprehod.

Vanja Poljanec

1990 Natalija Juhrov

Velika TRIPENKETA

Šest Pomurk oziroma Pomurcev smo povprašali, ali jim lahko zastavimo tri vprašanja, ki niso ravno najbolj pametna, zahtevajo pa pameten odgovor. Rekli so nekako takole, da jih vprašamo lahko, če pa bodo odgovori primerni, pa niso povsem prepričani. No, pa presodimo!

1. Kdo si letos ne zasluži dopusta?
2. Kdaj boste likali zdaj, ko so električarji spremenili dvotarifni sistem?
3. Napišite seznam petih Pomurcev in Pomurk, ki bi regijo najbolj zastopali v novi sestavi državnega zbora!

Stanislav Škalič

direktor Muralesa iz Ljutomera

1. Glede na situacijo, ki nas v gospodarstvu spremlja, se sprašujem, kako si nekateri, saj veste, tisti v nepravih podjetjih, zaslužijo toliko dopusta. Sicer pa je z dopusti tako, da eni nimajo časa, drugi ne denarja – a v poprečju kar dopustujemo. Letos pa si vendarle vsi zaslužimo dopuste, saj imamo zasluge, da so Slovenijo sprejeli v EU. Politiki bi dejali, posebej pa še mi, ki smo za to trdo delali.
2. Ne glede na spremembo tarifnega sistema bomo likali še naprej. Imamo pa nekaj več sreče, saj je poletje in kopalk običajno ne likamo. Ni kaj, električarji so izvirni, saj nam s konkretnim primerom pokažejo, kako se da brez dela »fajn« zaslužiti.
3. Nisem politik, zato bi bilo naštevane imen verjetno jalov posel. Vsekakor pa bi želel, da so v parlamentu jalov posel. Vsekakor pa bi želel, da so v parlamentu jalov posel. Vsekakor pa bi želel, da so v parlamentu jalov posel.

Katica Mladenovič

prof. ped. in soc., Gimnazija, Murska Sobota

1. Dopust si zaslužimo vsi, da zbežimo od zakonske, družinske, delovne ali poslovne napetosti. Dopustniška sprostitev nas napolni z novo energijo, da lažje potujemo skozi psihične in fizične obremenitve vsakdana. Zaslužijo si ga tudi brezposelni, ljudje na čakanju, da premagajo bes, žalost, občutek odrinjenosti, krivde ...
2. Tako kot do sedaj, ko bom opravila vse druge obveznosti, ki so nujnejše. Na ceno katerekoli energije mislim, da lahko bolj vplivam s svojim odnosom do nje.
3. Regijo bi najbolje zastopali »moji: papek, mama, brat, svakinja, prijatelj in naša deca«, vseeno ali v levi ali desni politični opciji ali stranki. Tako bi bilo v DZ-ju več medsebojnega spoštovanja, sodelovanja, razumevanja različnih zornih kotov, strpnosti, konstruktivne kritike in večje odgovornosti. Vsekakor pa bi bolj prisluhnili in upoštevali ljudi, ki nimajo »moči«, morajo pa živeti s političnimi rešitvami »tistih, od zgoraj«.

Marijana Habjanič

učiteljica na občini Gornja Radgona, Grabonoš

1. Dopust si vsekakor ne zaslužijo tisti, ki med letom ne delajo oziroma delajo slabo. Zaradi muhastega poletnega vremena pa je mnenje »gospoda od zgoraj« po vsej verjetnosti takšno, da si v letošnjem letu dopusta ne zasluži nihče.
2. Osebo me sprememba dvotarifnega sistema električne energije ne moti, saj likam takrat, ko imam čas, ko je potrebno.
3. Verjamem, da je prav pomurska regija ena najbolj zastopanih in nazadujočih v naši državi (vodimo samo po številu brezposelnih oseb), zato je še kako pomembno, da bomo v državni zbor izvolili osebe, ki bodo imele poleg zelo dobro pripravljenih predlogov oz. zahtev s praviimi obrazložitvami tudi politično preostalih poslancev v državnem zboru. Prav gotovo imamo na območju naše regije sposobne ljudi za državni zbor, vprašanje pa je, ali bodo tisti, ki bi bili zares sposobni zastopati našo regijo, sploh na kandidatni listi.

Nataša Brulc Šiftar

novinarka Radia Murski val iz Murske Sobotice

1. Na listi, ki dobesedno del leta preživljajo v »hladovini«. Da bi jih naštevati? Premalo prostora je v Peni za vsa ta imena ...
2. Nikoli se nisem ozirala na tisto »ta drago« in ono »ta poceni« energijo. Tako kot doslej bom likala, kadar bodo potreba, čas in volja ... Da bi se ozirala še na električarje?
3. Navdušena mamica Mojca iz Ljutomera, ker bo pametno končno opremljena nova porodnišnica. Kmetovalka Irena iz Puconec, ker bodo kmetje dobili denar, ki jim ga dolguje država za lanskoletno sušo. Upokojenka Slavica iz Beltince, ker bomo končno dobili avtocesto do meje z Madžarsko. Študentka Nada iz Radenec, ker bomo Pomurci dobili kakšen perspektiven visokošolski program, ki ga bo sredi financirala država. Pridelovalka vina Marjeta s Kapelskega Vrha, da bomo znali prodati odlična vina iz dežele ob Muri.

Mag. Milan Šadl

svet. župana, Moravske Toplice

1. Soboški župan, ker je odstopil v prvi polovici leta.
2. Še vedno tedaj, ko je perilo suho.
3. Glede na sestavo parlamenta sem mnenja, da sta sedanja poslanca dobro opravila svoje delo in bi lahko zastopala Pomurce tudi v naslednjem sestavu. Pri izbiri drugih kandidatov si želim, da ne bi bilo vodilo medijska prepoznavnost, ampak strokovnost. Predvsem pa naj so kandidati ustrezno izobraženi.

Matija Kuzma

podjetnik iz Odranec

1. Na dopust ne bi poslal vseh tistih, ki si med letom neupravičeno z bolniškimi dopusti kopičijo proste dneve in kar naprej počivajo. Delajo škodo sodelavcem, delodajalcem in državi. In najbolj glasni so, ko je govora o pravici do letnega dopusta.
2. Zame zanimivo vprašanje. Prav zdaj smo si uredili lastno pralnico, ker so storitve drugje predrage, za potrebe gostinskega lokala pa je veliko pranja in likanja. In v minulih dneh sem tudi po dve noči zaporedoma likal. Druge porabe elektrike novemu tarifnemu sistemu ni mogoče prilagoditi, likanje pa pač lahko.
3. Anton Tornar, sedanji črenšovski župan, ki zgledno vodi svojo občino. Napredek kraja je viden na prvi pogled. Verjamem, da bi na enak način zmogel poskrbeti tudi za razvoj Pomurja. Ivan Markoja, sedanji župan moje domače občine, ki zna prisluhniti ljudem in je dober gospodarstvenik. S podjetniškim razmišljanjem in pristopom bi znal zagnati pomursko razvojno kolo. Rudi Cipot, direktor območne enote Zavarovalnice Triglav, ker je eden redkih, ki se na glas in brezkompromisno zavzema za regijo in njen razvoj. Miran Lovrin iz Lendave, ki ga poznam predvsem kot priznanega kmetijskega cenilca in strokovnjaka. Po moje bi se znal postaviti za pomurskega kmeta in razvoj kmetijstva. Peto ime bi pustil rezervirano za nekoga iz mlajše generacije, ki ima dovolj znanja, volje in energije ter ni pokvarjen in obremenjen s preteklostjo. Prepričan sem, da imamo tudi takšne ljudi, vendar jih jaz žal ne poznam po imenu.

V prejšnjih treh mesecih smo petkrat objavili glasovnico, s katero ste lahko glasovali za svoja naj natakarka in natakario. Med natakaričami je glede na število glasov dokaj prepričljivo zmagala Marjana Vukanič iz okrepčevalnice Dom v Sebeborcih, med natakariji pa je dobil v resnejši konkurenci največ glasov Tadej Kocet iz Puba Desperado v Murski Soboti.

Zmagovalca sta Marjana Vukanič in Tadej Kocet

Na uredništvo Vestnika smo dobili glasovnice iz raznih krajev Prekmurja in Prlekije in med predlaganimi natakariji in natakaričami so bili tako tisti iz mestnih središč kakor tudi iz bolj oddaljenih krajev. Nedvomno je od tistega, ki v gostinskem lokalu gostom streže, veliko odvisno, ali bodo gostje šli prav v ta lokal in se vanj tudi vračali. Dejstvo pa je, da sta natakari in natakaričica še vedno vse premalo cenjena dejavnika našega turizma in gostinstva, saj čedalje zahtevnejši gost pričakuje kakovostno in prijazno postrežbo.

Ob zmagovalcih glasovanja je bilo kar nekaj natakarič in natakarijev, za katere ste glasovali že prejšnja leta, med njimi pa je tudi precej novih imen. Med natakaričami so dobile več glasov še Andreja Huber (Kuzmič, Krog), Verica Bencak (Zvezda, Murska Sobota), Urška Bagola (Ajda, Cankova), Liljana Slana (Party bar, Gornja Radgona), Nataša Kranjec (Pri Rudiju, Šalovci) in Marjana Lesjak (Pomaranča bar, Ljutomer) ter Nataša Hüll (Mencinger, Krajna). Med natakariji pa so dobili ob zmagovalcu Tadeju Kocetu večje število glasov še Oto Gaberšek (Gaberšek, Kuzma), Ivan Novak (Bar Pri Šariki, Petišovci), Goran Kološa (Marič, Sebeborci), Gorazd Bagoroš (Grill, Murska Sobota), Silvester Gomboš (Kaja, Križevci) in Miran Marič (slašičarna Tamara, Radenci).

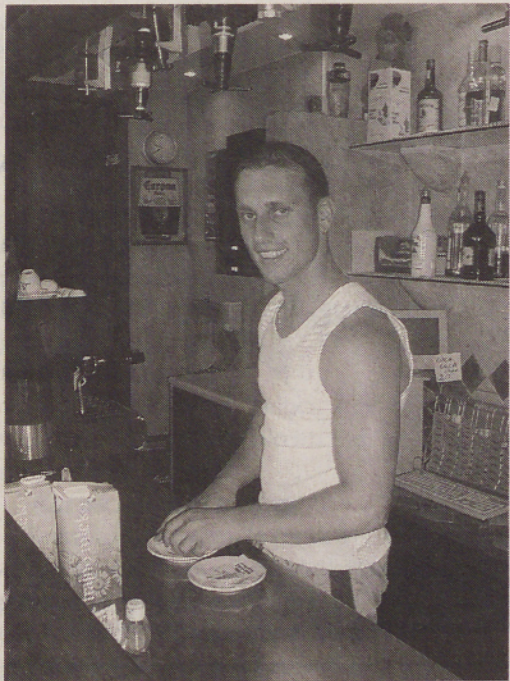
O natakaričah in natakarijih, ki so bili predlagani, smo sicer slišali precej različna mnenja obiskovalcev lokalov, glede Marjane Vukanič in Tadeja Koceta pa se večina strinja, da sta res natakaričica in natakari, ki sta drugim lahko za zgled. Zmagovalcema bomo podelili priznanja in nagrade na prireditvi Gostišče osvežišče, ki bo 14. avgusta.

J. Ga.

Naj natakaričica 2004 Marjana Vukanič, Okrepčevalnica Dom Sebeborci

Marjana Vukanič je prijazna in skromna natakaričica, ki dela v Okrepčevalnici Dom Sebeborci že devet let, zato je bila presenečena, ko smo ji povedali, da je dobila več kot 200 glasov. Ob našem obisku ji sicer še nismo zaupali, da je postala naj natakaričica 2004, ampak le, da je med tistimi, ki so dobili največ glasov. Okrepčevalnico, v kateri dela, obiskujejo zelo različni gostje, precej je tudi delavcev, ki prihajajo na malico. Lastnica lokala Gabriela Škerlak pravi, da je Marjana vedno prijazna do gostov, da jim prisluhne in se z njimi včasih tudi pogovori o njihovih težavah. Čeprav je delo zahtevno, si natakaričica, ki je doma na Kukeču, prizadeva, da bi bili gostje vedno zadovoljni s postrežbo. O obiskovalcih gostišča pravi: »K nam prihajajo mnogi redni gostje, ki se tu pogovorijo z znanci, kaj spišejo in dobrega pojejo, saj smo znani tudi po dobri kuhinji. Z mnogimi smo že stari znanci in z njimi ni nikoli težav, saj večina prihaja sem zato, da so v dobri družbi prijateljev.« Da se v tem gostišču dobro najdejo, so potrdili tudi gostje pri sosednji mizi, še posebej so pohvalili vampe. Marjana se v prostem času posveča družini in gospodinjstvu, tako da ob službi za kak drug hobi nima časa oziroma se v prostočasnih aktivnostih prilagaja svojima dvema otrokoma.

Naj natakari 2004 Tadej Kocet, Pub Desperado v Murski Soboti

S Tadejem Kocetom smo se pogovarjali na njegovem delovnem mestu, kjer so mu pri odgovorih na novinarska vprašanja pomagali njegovi znanci, ki so redni gostje Puba Desperado in so bili očitno tudi med tistimi, ki so poslali glasovnice na uredništvo Vestnika. Pravijo, da Tadeja poznajo kot vedno prijaznega natakarija in prijatelja, ki se rad pogovarja in kljub napornemu delu najde vedno čas, da se pošali z gosti. Doma je v Vučji Gomili, v Pubu Desperado pa dela štiri leta, torej od takrat, ko je končal šolanje za kuharja - natakarija v Radencih in po končani vojaški obveznosti. Pravi, da ga tudi delo kuharja veseli, a vseeno raje dela kot natakari, saj je tako ves čas v družbi, z ljudmi. O poklicu natakarija pravi: »Dejansko sem že od malih nog sanjal, da bom postal natakari. Mislim, da je kakovost postrežbe zelo pomembna, pa tudi, da gostje ne čakajo na pijačo, ki so jo naročili, še posebej v teh poletnih dneh, ko je res vroče in se pridejo odžejati. Pri nas je pogosto veliko gostov in takrat je treba pohiteži z delom.«

In kot smo tudi sami opazili in gostje potrdili, je Tadej precej hiter in spreten pri svojem delu. Tudi v prostem času skrbi za kondicijo s fitnessom, ob tem pa je tudi ljubitelj avtomobilov in vožnje z njimi.

Ker samota ubija ...

... je mnogo ljudi nesrečnih in žalostnih. Socialna delavka Majda Šiftar iz Črnejevec je pred leti začutila, da bi osamljenim lahko pomagala najti primerno družbo. V okviru podjetja Zdravilni dotik, ki ga imata z možem, je razvila ženitno posredovalnico. Uspelo ji je, saj se je doslej pri njej vpisalo okrog 1400 osamljenih, trenutno pa jih partnerja išče okrog 800. Ko predstavlja svojo ženitno posredovalnico, vedno poudari, da ne sprejema ponudb poročenih, ampak le samskih, ki si iščejo družbo za občasna srečanja, razna druženja, večina, predvsem starejših, pa za resno zvezo. V Zdravilnem dotiku se oglašajo predvsem ljudje, ki imajo preveč obveznosti, to so predvsem izobraženi moški in ženske, ki so tudi dobro situirani, pa seveda tisti sramežljivi, ki jim znanjka poguma, ko je treba odpreti srce. Nikomur ne piše na čelu, da je samski, in mi smo tu zato, pravi gospa Majda, da povežemo te ljudi, jih spoznamo in opogumimo sorodne duše, da zaživijo skupaj, in dodaja: »Ko se najdejo, z njimi delim srečo. Radi me pokličejo in nedavno sem bila celo priča paru, ki se je zblizal pri nas.«

Dejavnost ženitne posredovalnice je razvejana - od izpolnitve vprašalnika, osebnih pogovorov in srečanj, objavljanja oglasov do družabnih srečanj, ki so osamljenim še posebej draga. Konec junija je bilo eno takih na simboličnem mestu - pri Muri, na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Žal družbe željnim ta dan vreme ni bilo naklonjeno. Lilo je kot iz škafe, vendar jih je od 140 prijavljenih na srečanje vseeno prišlo več kot polovica. Gostiteljica Majdi je slabo vreme pokvarilo del programa, kljub dežju in do roba polni strugi Mure pa so dobro razpoloženi »pajali kruj«, jedli bograč, plesali in se nasmejali zanimivemu poročnemu obredu.

Tale zakon sicer ne bo veljal, čeprav so bili bela poročna obleka, poročni šopek, prstana in poročni prič, ker je šlo zgolj za popestritev druženja osamljenih. Vendar Olga in Tibor pravita, da kmalu ne bo več »hec« in da se bosta zares poročila. To naj bi bilo že septembra, ko se bodo na Otoku ljubezni spet srečali. In takrat bo Majda Šiftar iz ženitne posredovalnice Olgina prava priča.

Irma B.

Jure Z.

Stara navada je, da nevesta na koncu poročni šopek čez ramo vrže med svate, in kdor ga ujame, bo naslednje leto našel svoj par. Ta dan si je to najbolj želel Franci iz Koga (stoji za nevesto), ki se je na srečanje kljub močnemu dežju s Koga pripeljal z mopedom. Čeprav je vsak trenutek sledil nevesti in čakal, da vrže šopek, ga je zgrešil ... Ostajata pa mu priložnost v Zdravilnem dotiku in upanje, da ne bo več dolgo sam ...

Olga in Tibor iz Čentiba sta se našla v Zdravilnem dotiku. Sicer sta sodelavca v službi, vendar sta se nista zbrala dovolj poguma, da bi si odprla srce. Oba sta si želela partnerja. On se je vpisal v ženitno posredovalnico in po zmenitvi z dvema osebama to predlagal tudi sodelavki Olgi. In ko je gospa Majda povezala njuno željo, je Tiborju predlagala zmenek z Olgo, pa se ni odločil. Potem je bil pri osamljenih. Da ne bi želel sam, se je spomnil na Olgo. Povečalo se je sprejelo, plesala sta in si odprla srce. Zdaj se imata rada in na junjskem druženju na Otoku ljubezni sta se ob šaljivem obredu Ivana Marčeta za pokušino tudi poročila.

Policijski direktor se je zaljubil kot kadet in se poročil kot 19-letnik

Tašče o zeti & Zeti o taščah

Kako so se koroški svatje izgubili v Prekmurju

15

Penova nadaljevanka

Redki so odrasli prebivalci dežele ob reki Muri, ki niso vsaj slišali za Aleksandra Jevška. In to pravzaprav niti ne preseneča, saj gre za direktorja Policijske uprave Murska Sobota, po drugi strani pa gotovo ni veliko tistih, ki vedo, da se je Sandi, kot ga večina prijateljev in znancev kliče, ženil, ko je bil star komaj 19 let. To je nekako značilno za policijskega kadeta, in sicer da se zaljubi v prvo, katero spozna, potem pa se hitro z njo tudi poroči. Naš tokratni zet je bil kadet, 3. letnik, star 18 let, ko je v nekem disku v Dravogradu, torej na svojem koroškem, spoznal brhko Prekmurko Vlasto. In iskrica ljubezni se je hitro razplamtela, težava pa je prišla, ko je moral Sandi nazaj v Tabor. Toda vsakodnevna pisma, telefonski klici ter tudi redka srečanja so Vlasto, ki je danes zaposlena v NLB – Pomurska banka, in Sandija še bolj zblížili, tako da je po letu dni, 25. 4. 1980, prišlo tudi do poroke in začetka skupnega življenja.

„Bil je to težek začetek, saj sva začela iz nič, in sta nama bila v veliko pomoč tašča in tast, pri katerih sva nekaj časa tudi živela. Ko sem se moral preseliti v Ljubljano, saj sem pogosto moral delati zunaj Murske Sobote, je šla z mano tudi Vlasta. Tako sva kar sedem let živela po podnajemniških stanovanjih, hkrati pa sva na dvorišču njenih staršev gradila lastno gnezdo. Bilo je veliko odrekanih, toda sedaj lahko rečem, da sem zadovoljen. Vmes sem potem delal v Murski Soboti, nekaj časa v Mariboru, a ko sem pričakoval, da se bom po dveh letih vrnil v Prekmurje, je sledilo nadaljevanje kariere v Celju in šele pozneje sem prišel nazaj v Mursko Soboto,“ nam je pripovedoval Sandi, ki posebej poudarja pomen tašče Helene za njegovo življenje. Še zlasti ga veseli, da tašča vedno pripravi kosilo, popazi na hčerkico, na hišo ipd. Sandi poudarja, da sta si pač s taščo zelo blizu, tudi živita blizu, a kljub temu imata različna vhoda, v sosednjih hišah, tako da do česa hujšega niti ne more priti.

„Za to pa niti ni nobene potrebe, kajti s Sandijem nikoli ni bilo nobenih težav. Bila sem vesela, ko nam je Vlasta, sicer naša edinka, predstavila svojega fanta, in če se je ona odločila zanj, meni seveda niti na misel ni prišlo, da bi kaj oporekala. Vedno je bil priden in deloven, tako da ne morem o njem povedati niti ene kritične besedice. Tudi prav je, da se tako razumemo, kajti brez razumevanja in

soočevanja ni dobrega življenja,“ nam je povedala skromna tašča Helena Lutar, ki jesen življenja, kot rečeno, preživlja v sosesčini hčerine družine. Z možem Stankom sta sicer v pokoju, a še danes veliko dela in praktično nikoli ni počitka.

Posebna zanimivost poroke mladih Korošca in Prekmurke je tudi zgodba, ki se je dogajala tisti poroki večer in noč. Svojci Sandija Jevška, ki so prišli s Koroškega v koloni avtomobilov, so uspešno prišli na dom neveste Vlaste, potem tudi na soboško občino, toda pozneje se je zapletlo. Vesela gostija je bila predvidena na turistični kmetiji Černjavič v Gradišču, toda ko so se svatje po opravljenem poročnem obredu spravljali v avtomobile, je prišlo do »zapleta«. Korošci so se menda spet želeli peljati v koloni, in medtem ko so pripravljali svojo karavano, so se gostitelji iz Prekmurja že odpeljali proti Gradišču. A tam so potem zaman čakali nanje, kajti ženinovih svidcev ni bilo od nikoder. Morebiti so nekateri pomislili, da so se Sandijevi svojci premislili in zapustili poročno slavo še pred njegovim koncem. Toda ni bilo tako, kajti svatje s Koroške so v Murski Soboti nekoga od mimoidočih spraševali po »kmečkem turizmu«, toda brez imena. In ta nekdo jih je poslal proti Goričkemu, pravzaprav v Bokračje. Sledilo je iskanje in čakanje, ki se je končalo kljub temu, da je bilo veselo in razigrano, svatje pa so zamujeno nadomestili naslednji dan. V tem primeru je škoda, da je bil Sandi Jevšek komaj policist začetnik, kajti če bi bil na sedanji funkciji direktorja, bi mu kolegi zanesljivo hitro našli svate.

Oste B.

Slavistu Jožetu Ftičarju iz Mekinj so blizu prekmurščina, slovenščina, madžarščina

Slabe izkušnje z dobrimi ljudmi

V Mekinjah pod Kamniško-Savinjskimi Alpami živi 48 let slavist Jože Ftičar. Pred tem je živel šest let v Ljubljani. Izhaja iz Gomilice v Prekmurju. Njegova vez z rojstnim krajem je izjemna. Tja se še vedno vozi vsak mesec. Pogosto tudi dva- ali trikrat. Tudi v viharjih časih slovenske preteklosti je ohranjal pripadnost rodovni veroizpovedi in zato doživljal šikaniranja. Delal je kot lektor pri slovenskih filmih, na radiu in televiziji. Je prevajalec in velik ljubitelj prvobitne prekmurščine.

Vsiljena madžarščina

Jože Ftičar je rojen pred 74 leti. Priimek ima po ptici in ptice ima rad. Nekoč so na domačem dimniku gnezdiše storklje. In še danes je ostalo hišno ime pri Štrkovih. Štiri razrede osnovne šole je končal v Gomilici. In zatem so se štirje dečki iz vasi odpravili iskat nadaljnje znanje v soboško gimnazijo. Prekmurje so takrat zasedli Madžari. Učni in pogovorni jezik je bila madžarščina. Enajstletniki so s težavo dojemali tujo, vsiljeno govorico. Tako se je v Soboti kalil štiri leta. Po osvoboditvi so gimnazijci delali poseben izpit v slovenskem jeziku ali bolje v prekmurščini. In zatem so naredili še razredni izpit za peti razred. Državno gimnazijo v Soboti je končal leta 1949. Nedavno so pri njem v Mekinjah praznovali 55-letnico mature. Živih je še 14 nekdanjih soboških sošolk in sošolcev.

Dragoceno gradivo obležalo v predalu

Odločil se je za študij slavistike. Zanimanja za slovenščino je bilo tisto leto veliko in ni bil sprejet. Za leto dni se je zaposlil na soboškem socialnem zavarovanju. Leta 1950 je začel v Ljubljani študirati slovensko književnost, srbohrvaščino in ruščino. Med študijem je delal v rokopisnem oddelku Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Mentor mu je bil od začetka Prekmurec Vilko Novak. Njegovo najpomembnejše delo je bilo takrat zapisovanje prekmurskega narečja za lingvistični atlas Slovenije. Zajel je 9 vasi v dolinskem delu Prekmurja. Zaradi velike narečne sorodnosti se je lotil še govorice pri Sv. Martinu na hrvaški strani Mure. Za vsako vas je pripravil znanstveno poročilo. A se je zgodilo, da je to njegovo dragoceno gradivo obtičalo v predalih akademije.

Med študijem je še lektoriral za založbe. Diplomiral je leta 1958. Danes je eden od treh še živčih slavistov, ki so v Gomilici pognali korenine. Prvo redno zaposlitev si je našel kot lektor pri Triglav filmu. Takrat so snemali Babičeve Tri četrtine sonca. Filmske zvezde je učil pravilno govoriti slovensko. Delo je bilo zahtevno, saj je bilo veliko igralcev z juga Balkana. »S piljenjem slovensčine so bile velikanske težave,« poudarja Ftičar. Naredili so celo več 30 poskusnih posnetkov dialogov.

Miško Kranjec ni soglašal

Pisal je tudi filmske scenarije. Prvi je nastal po povesti Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Izdelek je dal v branje pisatelju Kranjcu, ki je dognal, da je v scenariju ostalo malo izvirne vsebine. Gospod Jože Ftičar mi je v zvezi s tem povedal, da je bilo v tistih časih veliko govorjenja o potrebi po sožitju dveh ideoloških svetov: socialističnega in krščanskega. In on je želel to problematiko v scenariju umetniško obdelati. A so film posneli po scenariju režiserja

Štiglic in njegovega pomočnika Andreja Hienga.

Ftičar pravi: »... Upam si trditi, da bi bil moj scenarij uspešnejši od realiziranega. Takrat je bil generalni direktor Triglav filma Branimir Tuma in je želel za ta film pritegniti celo znanega angleškega režiserja. Ta duhovno široka zasnova mu je tako ugajala, da ji je želel dati evropsko širino. Tumo so kmalu odžagali. In ta film je bil posnet s Štiglicem leto pozneje pri Viba filmu ...»

Po propadu Triglav filma se je Ftičar zaposlil pri nasledniku Viba filmu. Zelo lepe in ustvarjalne spomine ima na rojevanje filma Balada o trobenti in oblaku. Osnova je bila novela pisatelja Cirila Kosmača. Avtor je prihajal na snemanja in dajal koristne napotke. Snemali so na Jezerskem. In Ftičar ter Kosmač sta tam včasih do polnoči klesala dialoge. Na to uspešno sodelovanje ima so-govornik najlepše spomine, čeprav je sodeloval pri snemanju kakšnih deset filmov.

Nezadovoljstvo s Strici

Bil je lektor pri snemanju Prežihovih Samorastnikov, pri Hladnikovem Peščinem gradu ... Nazadnje je sodeloval pri Kranjčevih oziroma Štiglicevih Stricah. O tem pravi: »... Sodeloval sem kot lektor, a na vso nesrečo je bilo vse moje delo nekako pokopano. K delu so me pritegnili na začetku. Iz scenarija oziroma snemalne knjige sem izpisal dialoge in jih prestavil v prekmurščino. Vse dialoge za glavne vloge sem posnel na magnetofonski trak in dal na voljo igralcem za študij. Šlo je za prekmursko dolinsko izgovorjavo. A med snemanjem tega niso upoštevali. Najet je bil še lektor za delo na terenu ... Posneti dialogi so zdaj pomešani. Nekaj je soboškega, malo goriškega in delno dolinskega govora ...« meni Ftičar.

Ni omenjen kot strokovni sodelavec

Slovenskemu filmu so se začeli v tistih letih pisati težki časi. Ftičar je postal svobodni filmski umetnik. Lotil se je tudi občasnega dela pri Inštitutu za slovenski jezik. Pripravljaj je gradivo za slovar slovenskega knjižnega jezika. To je delal sedem let. Gradivo je bilo v slovarju upoštevano. Obljubljeno mu je bilo, da bo na koncu slovarja zapisan kot strokovni sodelavec, a ni. In ni zabeležen kot dialektološki svetovalec. Kot svetovalec je bil napisan le Vilko Novak.

Leta 1967 se je zaposlil kot lektor takratne Radio-televizije Ljubljana. Vmes je prevajal iz madžarščine knjige in filme. Filmskih prevodov je opravil okoli 40. Leta 1992 se je upokojil, a je še vedno prevajal iz madžarščine za potrebe Radia Slovenija. Potem je moral odnehati. Doživel je že tri infarkte. Nazadnje so mu zdravniki komaj obvarovali življenje. Zadnja leta plodno sodeluje s soboškimi Stopinjami. Poroča o novih knjigah.

Zgleden družinski dom

Jože si je med študijem v Ljubljani izbral za ljubečo življenjsko sopotnico Marico Kališnik. Poročila sta se leta 1956 in se preselila v njen rojstni Godič. Žena je končala Solo za umetno obrt v Ljubljani in bila nazadnje zaposlena v kamniški tovarni Svit kot vodja oddelka za keramiko. Zakonca sta povila 4 otroke. Najstarejši je sin Tone. Je slavist in je v Kamniku glavni na področju ljubiteljske kulture. Hči Marjanca je diplomirala iz etnologije

in slavistike in doktorirala iz etnologije. Dela na glashenonarodopisnem oddelku SAZU. Hčerka Helena je zdravnica, specializirana za pediatrijo. Veronika je končala pedagoško akademijo. Zaposlena je v osnovni šoli na Bledu. Ftičarjevi so se leta 1973 vselili v zgleden družinski dom v Mekinjah.

S staršema živi sin Tone s svojo številno družino. Ima 6 otrok. Hišo so nedavno domiselno obnovili. V njej ima tudi vsak otrok lastno sobico, večja pa jim je namenjena za skupne dejavnosti, igro, prosti čas. Življenje jim teče urejeno in zdravo, saj je mama otroška zdravnica.

S pismi razveseljeval teto

Jože Ftičar je izjemen ljubitelj domačega narečja. Korenine za to najdemo v njegovem otrostvu. Od 2. razreda osnovne šole v Gomilici in do 2. razreda gimnazije v Soboti je pisal pisma teti Scholastiki Rajh v Budimpešto. Bila je redovnica zelo strogega reda. Ni smela gledati niti skozi samostansko okno. Na mamino prigovarjanje ji je začel Jože pisati pisma v narečju. Hudomušno je pisal o vsem, kar se je dogajalo v Gomilici. Prvi del teh pisem je nedavno izšel v knjigi pri soboški založbi Stopinje z naslovom Za napršnjek vedrine.

Ni se uklonil

V času socializma je javno kazal svojo versko pripadnost. Prepričan je, da ga je ves čas spremljala njemu škodljiva karakteristika, ker se ni udeležil partiji. Negativne ocene se je nalezal med udarniškim delom. Enkrat je sodeloval pri gradnji proge Šamac-Sarajevo, dvakrat je krampal na avtoputu. V slednji akciji se je družil z dvema neupogljivima fantoma. Pogosto je bilo treba delati zunaj dogovorjenega časa, pozno v noč. In trojka je rekla komandirju, ki je bil po rodu iz Veržje: »... Delali bomo od zore do mraka, potem gremo v barako!« In komandir je bil strog: »Nismo dosegli plana in moramo delati v noč ... Vi ne boste igrali neke uporniške elite ...« Nič ni pomagalo, četudi jih je nadrejeni skoraj kleče prosil ...

O preživetem razmišlja slavist Jože Ftičar, ko se vozi na obisk v Prekmurje. Bil je najmlajši izmed treh otrok. Sestri sta že pokojni. Na domačiji v Gomilici živi svak Jožko Sobočan. Prihodnje leto mu bo 90 let. In tam so še drugi sorodniki. Ob srečanjih se niza spomini iz preteklosti cemeštrovih družin. Sobočanovi so bili nekoč cerkveni ključarji in to delo je opravljal Jožetov oče 35 let.

Franček Štefanec

Denis
Nunn

Njegova hiša je nekoliko odmaknjena od glavne ulice v Motvarjevcih in do nje pelje opečnata potka, ki potem vodi tudi med široka polja in travnike ter v preostalo prekmursko naravo, ki jo ceni tudi Denis Nunn, ki je svoj dom na Škotskem zamenjal za domovanje v deželi ob Muri ter o življenju v naših krajih pravi: »Pri vas na Goričkem so otroci še vedno otroci, starši še vedno starši in predvsem ljudje so še vedno ljudje, ki jih sodobni svet še ni pokvaril.«

Ljudje so še vedno ljudje

Jutranje prebujanje

Njegove korenine segajo v London, v tisti del vzhodni del mesta, iz katerega menda prihajajo originalni Londončani, toda leta pred prihodom v Slovenijo je preživel na Škotskem. Več kot 15 let je bil prebivalec otoka Isle of Mull na škotskem zahodu. Tamkajšnja pokrajina je polna skalovja, po drugi strani pa spet nepreglednih zelenih površin. »Škotska narava je skoraj tako čudovita kot pri vas, toda vaše vreme je veliko boljše in to vem že od leta 2000, ko sem prvič prišel k vam,« je povedal Denis. Našo državo je sicer poznal že od prej, saj je njegovo prevozniško podjetje sodelovalo s soboško tovarno oblačil Mura. V naše kraje je takrat prišel na povabilo poslovnega partnerja, ki je želel, da mu pokaže, kaj vse se je spremenilo v Sloveniji v zadnjih letih.

»Že prvič sem stanoval v Motvarjevcih. Najlepši trenutki, ki so ostali v mojih mislih, so trenutki jutranjega prebujanja. Vstajal sem ob sedmih in okoli mene je bilo vse spokojno in mirno. Le ptiči so prepevali na bližnjih drevesih. Nikomur se ni mudilo, ljudje so bili polni toplote in neizmerno prijazni, njihova vrata so bila široko odprta, bilo je čudovito za mojo dušo,« se spominja Denis.

Prva zima

Obisk je ponovil leta 2001 in nato še enkrat 2002., ko je bila z njim tudi njegova prijateljica Emma. Navdušena nad pokrajino sta se odločila, da za vedno ostaneta v

Prekmurju. V začetku ni bilo lahko. Kupila sta starejšo hišo. »Prvo zimo sva preživila s slabim električnim napajanjem, voda je bila iz zunanjega studenca, zunaj pa je bilo več kot minus dvajset stopinj Celzija,« je razložil Denis. Danes je hiša obnovljena, tudi njena okolica je lepo urejena. Veliko postorita sama, toda včasih Denisu pomagajo tudi domačini in prijatelji iz Motvarjevec. »V začetku se je bilo težko pogovarjati, saj komunikacija zaradi različnih jezikov ni in ni stekla. Jaz namreč nisem govoril slovenščine, ko pa sem se naučil nekaj besed, sem ugotovil, da nekateri starejši ljudje v Motvarjevcih razumejo

Denis in Emma pred hišo v Motvarjevcih

samo madžarski jezik in tako od mojega znanja ni bilo koristi. Če sem se želel pogovoriti s svojim prijateljem, ki mi veliko pomaga v Motvarjevcih, sva potrebovala včasih pol ure in več, da sva na primer razvozlala, da mi želi samo preprosto povedati, da ima avto, ali kaj podobnega. Na srečo je moja prijateljica Nizozemka, tako da govori še nemščino, in v tem jeziku se tudi največkrat sporazumevava z drugimi,« smo izvedeli v Motvarjevcih. O tem, da bi se morebiti lahko nekaj jezika naučil ob gledanju ali poslušanju slovenskih televizijskih in radijskih programov, ne razmišlja, saj televizijskega sprejemnika

v Motvarjevcih nima. Tehnologije sodobnega sveta ne pogreša. Obvezen je edinomurčan, saj internet za Denisa pomeni povezavo s svetom in stike z njegovimi sorodniki v Veliki Britaniji. Tudi slednji so že obiskali naše kraje in nekateri so že navdušeni izrazili željo, da bi si na Goričkem urotili vsaj počitniško hišico. Po drugi strani je Denis omogočil nekaterim slovenskim prijateljem, da so si lahko ogledali del Velike Britanije in Nizozemske, nekaj pa jih namreč še popeljati predvsem na Škotsko.

»Pogrešam morje«

»Ker sem včasih živel na otoku, je edino kar pogrešam pri vas, morje,« je odgovoril Denis na vprašanje o spominih na nekdanje življenje. Tudi na Škotskem je živel v podeželski hiši, sredi neokrnjene narave in med ljudmi, ki niso bili obremenjeni s tempom sodobnega sveta. »Nato se je vse spremenilo, materializem je prišel tudi na njegov otok in ljudje so postali drugačni,« smo še izvedeli od Denisa, ki je dejal, da se nas v prihodnosti pričakuje, da se bodo stvari in človeški odnosi na Goričkem spremenili. Ob tem ga tolaži dejstvo, da bo do takrat preteklo še kar nekaj let, ki jih bosta zadovoljno preživila s prijateljico v svoji hišici v Motvarjevcih, kjer mu je tako všeč, da ga niti ni zamikalo, da bi na veliko obiskoval še druge kraje po Sloveniji in v sosednjih državah. »Bila sva že v Ljubljani in na hrvaški obali. Veliko ljudi me tudi vpraša, ali si bom kdaj ogledal Portorč ali Bled, pa vedno odgovorim, da so ti kraji še dovolj natrpani s turisti, ki si ogledujejo cerkve in gradove. Mene pa zanima pravo življenje, ki ga kot turist ne moreš spoznati prav tako kot ne morete spoznati Slovenijo pravega Londona, če greste samo na ogled Buckinghamske palače ali pa Big Bena ali pa na tradicionalne angleške ribe in krompirček,« je razmišljal Denis. In če se že omenil hrano, naj zapišemo, da mu je ostala najbolj v spominu kuhinja njegove mame, ki je pripravljala najboljše jedi njegovega otroštva, za našo hrano pa pravi, da je že poskusil bograč in druge dobrote prekmurske kuhinje ter da mora pohvaliti tudi kuhanje svoje prijateljice, sam pa obožuje indijsko hrano, ki je polna začimb. »Človek kar ne more verjeti, koliko sestavin in začimb za indijsko kuhinjo se dobi tudi pri vas,« je bil zadovoljen Denis.

»To je moj dom«

O svojem bivališču v Motvarjevcih Denis zdaj že s ponosom trdi: »To je moj dom.« Na Goričkem se bosta s prijateljico poskušala ustaliti in uživati življenje, čeprav bi bilo brez dela tudi dolgočasno, zato se Denis pomalem ukvarja z nepremičninskim poslom. To poletje bo skušal urediti in obnoviti še eno hišo v Motvarjevcih, po drugi strani pa se družiti tudi s tamkajšnjimi ljudmi ter uživati v lepotah, ki jih ponujata narava in mirno življenje.

Dejan Fido

Denis pogreša morje

Isle of Mull na Škotskem, kjer je Denis živel pred prihodom v Slovenijo

V enem dnevu okoli sveta

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, Slovenija

Hundertwasserjeva cerkev v Bärnbachu, Avstrija

Eifflov stolp v Parizu, Francija

Mavzolej Emira Gurkana v Samarkandu, Uzbekistan

Ker se prejšnji teden nismo imeli kam dati, smo se odločili, da se odpravimo na pot okoli sveta. In smo šli. Pot nas je vodila v Ljubljano, prek Pariza do New Yorka, na koncu pa smo pristali v Uzbekistanu. Bilo je nepozabno. Če želite potovati z nami, vam svetujemo, da se udobno namestite, poiščete senco, pripravite velik kozarec osvežilne pijače in se nam prepustite. Ste naredi? Torej, pojdimo!

Najprej smo se ustavili v Ljubljani, kjer smo si ogledali Narodno in univerzitetno knjižnico, ki so jo zgradili po načrtih Jožeta Plečnika. Graditi so jo začeli leta 1936. Med drugo svetovno vojno je na knjižnico strmoglavilo nemško letalo in jo precej uničilo. Po vojni so jo obnovili.

Nato smo skočili do avstrijskega Bärnbacha. Tam namreč stoji od leta 1979 ena od Hundertwasserjevih mojstrov, saj je cerkev želela imeti njega kot arhitekta obnove dotedanje cerkve v tem kraju. Nova cerkev je nenavadne oblike in značilna po svoji barvitosti. Iz Avstrije smo se podali v Pariz. Ustavili smo se pri 320 metrov visokem Eifflovem stolpu iz leta 1889. Zgrajen je iz jekla. Do leta 1930 je bil najvišja zgradba na svetu. Nato smo obvezno morali še v Veliko Britanijo, saj bi nam Britanci zamerili, če ne bi obiskali slavnega zvonika Big Ben, ki stoji poleg parlamenta. Visok je 97,5, postavili pa so ga sredi 19. stoletja.

Če smo že bili pri Britancih, smo obiskali še njihove zaveznike Američane. Le-ti se kitijo s 46 metrov visoko damo, ki ji pravijo Kip svobode. Leta 1886 so jim ga ob 100-letnici ameriške neodvisnosti podarili Francozi. Stoji v newyorškem pristanišču, obiskalo pa je že več kot 60 milijonov ljudi. Krepka dama je menda simbol ZDA kot varuha demokracije in človekovih pravic. Naslednja postaja je bila Mehika z majevsko piramido. Maji so zgradili 9-stopenjsko piramido v 5. stoletju ter ob njej doživeli kulturni in duhovni razcvet. Zanimivost piramide so štiri stopnišča z 91 stopnicami, ki ponazarjajo skupaj z vrhno ploščadjo število dni v letu.

Iz Mehike smo se odpravili v Egipt, kjer nam je ostalo v spominu 20 metrov dolgo in 57 metrov visoko levje telo s človeško glavo ali Sfinga. »Rodilo« se je leta 2500 pr. n. št., predstavlja pa sonce in kraljevo dostojanstvo. Njen »oče« je faraon Kefren. V tem delu sveta nismo mogli mimo stičišča krščanske, judovske in islamske kulture. To je gora Tempelj oziroma Svetišče na skali in Zid objokovanja v Jeruzalemu. Slednji predstavlja Judom največje zavetišče. Pravijo mu tudi Božji nabiralnik. Zadnja naša postaja pred vrnitvijo v Slovenijo pa je bil mavzolej Emirja Gurkana v Samarkandu v Uzbekistanu.

In? Si lahko predstavljate, da ste v enem samem dnevu prepotovali pet celin? Za vas ne vemo, ali lahko, mi pa smo to storili in ob vsem tem še uživali. Le zelo vroče nam je bilo ...

Andrej Bedek,
Vanja Poljanec
Nataša Juhnov

Big Ben v Londonu, Velika Britanija

Kip svobode v New Yorku, ZDA

Svet v malem v Arboretumu Volčji potok

Piramida El Castillo, Mehika

Sfinga v Gizi, Egipt

Svetišče na skali in zid objokovanja v Jeruzalemu

Andrej Lampret

je gospod, ki že nekaj let ne živi v naši pokrajini. Zlasti verniki se boste hitro spomnili tega obraza – nazadnje je bil župnik v Pečarovcih, potem pa se je odselil v Slovenj Gradec. Očitno naših krajev ni čisto pozabil, saj se je v uredništvu Pena oglasil s pristrčno reportažo iz Brazilije. Na fotografiji, ki smo jo namenili uvodu v reportažo, je v družbi velike dive, izredne pevke in osebnosti Ivete Sangalo. Rojena je v notranjosti Bahie, pri sedemnajstih se je preselila v Salvador, se poročila in uspela. »Mimo varnostnikov se mi je uspelo prebiti do nje, spregovoriti z njo nekaj besed, dobiti avtogram in se fotografirati. Državna TV pa je pridno snemala. Največje uspešnice Ivete Sangalo so Perere, Festa, Astral, Penso, Sorte grande ... Rad sem jo poslušal in moram odkrito priznati, da je numero uno. In to je tudi Chiclete com Banana, ki je nastopila na istem koncertu.«

Salvador je bil ustanovljen leta 1549, bil je glavno mesto Brazilije do leta 1763. Takrat so vlado prestavili v novo prestolnico Rio de Janeiro. Nato so v šestdesetih letih zgradili novo umetno narejeno prestolnico Brasília, ki je danes vladno središče te četrte največje države na svetu. Salvador je bil kar 214 let glavno gospodarsko, trgovsko, pomorsko, politično, kulturno in versko središče te kolonialne novonastale države. Bil je največje пристanišče Atlantika z vzhoda. Treba pa je povedati, da je najpomembnejše mesto v Južni Ameriki še vedno Sao Paulo, ki je 25. januarja obhajalo 450-letnico ustanovitve. To je bil praznik vseh praznikov, vendar ga je letos pokvaril dež. Poleg številnih drugih nastopajočih je sodelovalo tudi 32 triov elektricov. Fotografiral sem se s prvo kitaro Brazilije – Chiclete.

Bajanke nosijo posodo z rožami in vodo z različnimi dišavami, nato gredo v sprejemanje osebnosti, ki v tem kraju kaj pomenijo, od guvernerja do preprostih ljudi, in nato se praznovanje razvija. Nakar pride tudi, seveda brez tega ni praznika, trio elettrico. To je tovarnjak, na katerem je nastopajoča skupina oz. ansambl, ki igra kar nekaj ur brez prekinitev.

Brazilcem je

Malo je mest v zgodovini, ki bi se ponašala s tako lepo in kruto zgodovino, kot je Salvador de Bahia. Lepo zaradi prečudovite arhitekture cerkva, muzejev, slikarstva in kiparstva na Pelourinhu, to je zgornjem delu mesta. Ustvarili so ga, na začetku takratni osvajalci in ustanovitelji Salvadorja. Kruti ali žalostni del zgodovine pa je seveda ta, da so sem privedli tudi 8 milijonov sužnjev, ki so jih pripeljali največ iz Angole, Konga, Mozambika in drugih afriških držav, zato je ves ta del Brazilije temnopolit. Osemdeset odstotkov temnopolitega prebivalstva živi v veliki bedi v tako imenovanih »favelas« v velikih mestih. Revščina je tudi v notranjosti in na podeželju, saj je življenje kmetov in drugih ljudi tudi polno bede.

Še malo zgodovine in gospodarstva

Brazilijo je odkril portugalski pomorščak Pedro Alvares Cabral, ki se ni izkrcal v Salvadorju, mestu Rešitelja ali Odrašenika, temveč v Porto Seguru, ki je mesto z najlepšimi plažami na svetu in s kristalno čistim morjem. To je mogoče videti ne samo v teh dveh naštetih mestih, ampak tudi v vseh drugih mestih Bahie.

Ilheus je tudi največje svetovno pristanišče za kakav na svetu, ki pa je zadnja leta zgubil svoj sloves. Vse plantaže morajo obnoviti zaradi bolezni. Pristanišče bolj kot ne sedaj sameva. Tu določajo tudi borzno ceno kakava, v notranjosti v Feira de Santani, 110 km od Salvadorja, pa je borza za govedo. Zelo znana in privlačna za domačine in tuje turiste ter popotnike je Praia do Forte s prekrasno cerkvijo in trdnjavo. Predvsem je znana po želvah. V tem delu Brazilije oz. Bahie je toliko lepota, da popotnik ob njih obstane in samo opazuje. Ob 8.500 km obale je narava ustvarila veliko pravih biserov.

Zgodovina, ki se je začela leta 1500 s Cabralom, se je nadaljevala z znanim pomorščakom Amerigom Vispuccijem, ki se je 1. novembra leta 1501 izkrcal v Salvadorju in zaliv poimenoval po tem datumu Todos os Santos – vsi sveti. Viri tudi povedo, da je mesto začel ustanavljati Diogo Alvares, ki je bil odposlanec portugalskega kralja Janeza III. Ta kralj je imenoval tudi prvega guvernerja Thoma de Souza, ki je v zgodovini Brazilije prvi guverner in general. Souza je bil guverner do leta 1553 in se je nato vrnil v Lizbono, zamenjal pa ga je guverner in general D. Duarte da Costa.

Prvi škof Brazilije, ustoličen leta 1556, je bil D. Pedro Fernandes Sordinho. Kipa obeh velikih mož stojita na starem Pelourinhu, nedaleč drug od drugega.

Mesto se je nato hitro razvijalo in takratnemu gospodarstvu je primanjkovalo delovne sile. Prvotni prebivalci Indijanci niso bili zmožni delati na plantažah sladkorja in bombaža od zore do mraka. Upirali so se. In tukaj se začne takratna tragedija suženjstva, uvožene delovne sile iz Afrike, v 16. stoletju.

Sužnje so vozili predvsem iz Angole, Konga, Mozambika in od drugod. To je bil največji svetovni trg sužnjev. Danes je tukaj slaven turistični butik Mercado Modelo do Pelourinha, trg s prekrasno arhitekturo: s številnimi cerkvami, od katerih je najbolj čudovita baročna cerkev, samostan in muzej Sao Francisco – sv. Frančiška, Basílica da Se, imenovana Catedral Basílica – stolna cerkev, muzej, cerkev in samostan karmeličanov, cerkev karmelske Matere Božje, cerkev sv. Dominika in še bi lahko naštevali. Nekaterne cerkve so zelo slabo vzdrževane, na srečo pa so jih že začeli obnavljati. Tu so bili zastopani vsi redovi cerkve, ki so takrat kaj veljali v razdalji slabega kilometra. Tukaj so vladna palača, mestni muzej in skoraj vse ustanove, ki jih mesto potrebuje. Ta del mesta najbolj obiskujejo domačini in tujci. Z eno besedo: tu je kaj videti. Že portugalski kralj Janez VI. je ustanovil šolo za medicino in potem je tu nastala prva medicinska fakulteta v Braziliji. Zgradba je v slabem stanju in so jo na srečo začeli obnavljati, tako da bo lahko spet rabila svojemu namenu. Stavba je izjemna.

Leta 1583 je imel Salvador dva parka, tri ceste in okoli 1600 prebivalcev. Rastoče bogastvo mesta pa je pritegnilo pozornost tujcev, predvsem Nizozemcev in Francozov. Mesto so večkrat napadali tuji osvajalci, napadi so se vrstili v XVI. in začetku XVII. stoletja. Ko pa sta se leta 1580 združila dela kraljestva Portugalske in Španije, so se začeli prepri med Evropo in novo Brazilijo. Leta 1624 so prišli v Salvador Nizozemci, ki so delali velik nered. Hoteli so zasedeti mesto, vendar so jih Španci leta 1625 izgnali s 40 ladjami na sever. Ta država se imenuje Pernambuco z glavnim mestom Recife, od koder je doma tudi znani nogometaš Rivaldo. Salvador je bil do XVIII. stoletja glavno središče Brazilije.

Najpomembnejši praznik v Salvadorju je Nossa Senhor do Bonfim, ki se začne z devetdnevnimi slavnimi mašami in procesijami, nato je ognjemel seveda glasba, ki je Brazilcem v krvi, zlasti v tem delu Brazilije, ki se močno razlikuje od preostalega. Tu se je treba ustaviti. Cerkev ni zavirala močnejših verovanj, ki so ga prinesli s seboj sužnji, temveč je dopustila, da ga izvajajo še danes. Kdo ne verjame, naj se sam prepriča.

2. februarja je praznik na morju Rio Vermelho imenujejo ga Iemanjá - Festa de Iemanjá - Festa das Águas - Rdeča reka. Častijo boginjo Iemanjá. Ta praznik naj bi prišel iz Angole. Prinesli so ga seveda sužnji. Boginja naj bi jih spremljala na poti v kruto suženjstvo po morju, zato še danes z ločnimi odplujejo na morje in ji darujejo cvetje in dišave.

Kaj pa standard?

Najnižja plača je 70 dolarjev oz. 240 BS, ki jo bodo sedaj zvišali za malo manj kot 3 dolarje. Policist zasluži 180 dolarjev, medtem ko pilot, ki škropi na posestvu, 4000 dolarjev. In seveda na boljši delovni ljudje, poslanci, različno – od 15.000 dolarjev naprej. Neki nekdanji poslanec, ki je v pokoju, ima 32.000 dolarjev pokojnine. Govori pa se, da ima še enkrat več.

Zakaj? Ker je bila takrat (pred šestimi leti) domača valuta real v razmerju proti dolarju 0,80. Se pravi 0,80 reala za 1 dolar. Tudi družine so različne, revni imajo veliko otrok (8-10), srednji sloj in bogati pa komaj 2 otroke.

Treba je poudariti, da črno prebivalstvo živi v bedi in je zelo zapostavljeno. So pa razlike od države do države. V Arcaju-Sergipe nisem videl v mestu nobene tako imenovane favele. Zelo razvita država je Santa Catarina, njeno prebivalstvo je večinoma nemške in italijanske narodnosti.

glasba v krvi

Tako so črnici prinesli capoeira – ples, ki so ga plesali sužnji in ga je na Pelourinhu vedno mogoče videti, saj se povsod najde kakšna skupina, ki ga pleše. Če leš pa si ga je ogledati, če ga zapleše kakšna profesionalna skupina. Sam sem videl najlepšega v Casquinhi di Siri, to je restavracija z odličnim prostorom, gabo in hrano.

Poreklo capoeire je težko določiti in razložiti. Prišla naj bi iz Angole, Konga ali Mozambika. To so hitri zviti gibi in premiki, ki jih spremljajo glasba, petje in ritual borilne veščine. Pobegli sužnji in lovci na glave so drug drugemu postavljali zasede v visoki travi in zato naj bi capoeira pomenila vrsto bojevanja v visoki travi. Razlog je sveda več. V portugalsčini pomeni capoeira piščančji kurnik, ker naj bi sužnji v kasi travi, imenovanih capoeira, prodajali piščance.

Najboljši trio eletrico, tako pravijo prebivalci Salvadorja, je prav gotovo Chiclete com Banana in ga v svetovni glasbi strokovnjaki primerjajo z Rodom Stewardom, Paulom McCartneyem in Eltonom Johnom. Njegov najboljši CD se je prodal v nakladi 8 milijonov. Chicletijev največji hit je sedaj Rumba de Santa Clara (Mujeje), saj ko sem ga poslušal, so ga zaplesale tudi redovne sestre. Treba je povedati, da se med sveto mašo v Bahii med temnopoltim prebivalstvom tudi pleše.

Najpomembnejši pa je seveda karneval. V Salvadorju ima prav poseben pomen. To je največji praznik na ulici na tem planetu. Pri nas ljudje poznajo predvsem karneval v Rio, ki je karneval za turiste, ki pridejo tja, oz. za gledalce, medtem ko je karneval v Salvadorju za ljudi. Vsi pravijo, da je karneval v Salvadorju boljši od onega v Rio. Zbera se ob prirejenih tovarnjakih, posebej narejenih samo za karneval, in na tribunah, ki se imenujejo camarote. Navadno se na karnevalu zbere okoli tri milijone ljudi. Samo turistov je bilo letos 400.000, mesto Salvador pa ima 3 milijone prebivalcev. Za varnost skrbi okoli 30.000 policistov, slavlje pa traja šest dni. Ljudje vse leto živijo za karneval, pripravljajo se in ga pričakujejo. Sprevod se vala v razdalji 10 km od Pelourinha, starega dela mesta, prek Campa Grande do Odine. Posamezne skupine pa nastopajo po vsej Braziliji, tako da tudi tisti, ki ne morejo priti v Salvador, lahko doživljajo te dogodke v bližini svojih krajev, če le imajo več kot 100.000 prebivalcev. Tudi prijatelji reda niso z ničemer obremenjeni.

Cerkev je tukaj zelo prisotna in priljubljena. Salvador naj bi imel toliko cerkva, kot je dni v letu, saj naj bi imel 180 rimskokatoliških cerkva in tudi drugih verskih skupnosti je veliko. Poleg rimskokatoliške je tukaj najbolj močna protestantska cerkev. Bolje bi se temu reklo, da je to neka »sekte« Igreja universal de regno de Deus, ki pa ima zelo veliko moč. Trenutno je sedaj bolj na slabem glasu, ker je eden

od škofov, ki je hkrati tudi zvezni poslanec, vpleten v nečiste posle. V vseh velikih mestih ima omenjena cerkev velika svetišča, ki jih imenujejo Templo da Fe. Posnetek je z maše z nadškofom Felicio v Bajeju in nekdanjim pomožnim škofom v Salvadorju.

Cerkev se je po Kristusovem zgledu srečala z ubogimi in zanje veliko naredi. Najpomembnejši vidik Cerkve in njenega dela se tukaj kaže v odnosu do ubogih, s katerim je najbolj dosledno posnemala Kristusa. Kristus sam ni prišel k »zdravim«, ampak k »bolnim« udom družbe. Cerkev, ki želi aktivno služiti Bogu, je spoznala, da bo to najbolje uresničila, če bo pomagala bližnjim, ki so doživljali podobne stiske kot zavrženi ljudje v Kristusovem času. S svojim načelom delovanja je naredila preskok od Cerkve za uboge k Cerkvi ubogih. Cerkev je dokazala, da lahko ljudje s skromnimi odpovedmi in s prostovoljnimi darovi pomagajo mnogim trpečim in zapuščenim. Pomembno pri pomoči ubogim je prav gotovo ustvariti za ljudi na robu družbe razmere, v katerih bodo lahko našli svojo identiteto in ustrezno mesto. Družba, ki izključuje katerega koli člana, ni več prava človeška družba, saj bi morala biti vsaka družba v službi človeka na sploh. Posebej to velja za Cerkev. Seveda so v Cerkvi tudi problemi. Naj omenim primer škofa Giolia Felicia, ki je bil zelo priljubljen in prestavljen iz Salvadorja v Baje v državo Rio Grande do Sul na meji z Urugvajem. Verniki s tem niso bili zadovoljni. Bil je črnc med črnimi. Sedaj delujoča škofa pa sta bela.

Cerkve ne moremo deliti (lahko ločimo) na hierarhijo in »vernike«. Cerkev je bila od začetka Cerkev ubogih. Zaradi socialnih poudarkov je prišlo pred leti do tako imenovane TEOLOGIJE OSVOBODITVE, ki ni gola teorija, ampak ima začetke ravno v konkretnem, praktičnem angažiranju Cerkve in vseh ljudi dobre volje za vsestransko osvoboditev človeka. Cerkev se poraja. Oblikujejo se majhne skupine, imenovane TEMELJNE SKUPINE ali TEMELJNA OBČESTVA. Cerkev je tako postala Cerkev ubogih, ki se zavedajo svojih pravic do svobodnega in človeka vrednega življenja. Ker sem ob koncu osemdesetih leti tudi sam veliko študiral teologijo osvoboditve, mi je sedaj še veliko bolj domača in tudi naslovni gospod škof Vekoslav Grmič, ki je veliko govoril o tej teologiji pri nas, bi bil verjetno presenečen nad premiki v Južni Ameriki.

Cerkev tu živi in dela in nihče ne vidi v njej kakšnega sovražnika. Tukaj se očitno vidi, da opravlja tisto poslanstvo, za katerega je poklicana.

V glavnem bogatega območja so vidni še Timbalada in njen pevec Nina in Araketu s pevcem Tetajim. To so najboljše skupine že kar nekaj let. Treba je povedati, da najboljša glasba, seveda je za samba, izvira prav iz Salvadorja oz. Bahie. Sledi Gilberto Gil, pevec, hkrati pa sedanj minister za kulturo, ki je črnc. Sedanj predsednik Lula se je zelo potrudil, da so ga kot temnopoltga sprejeli v vlado. Potem so znani še Luciano & Zeze Di Camargo in Braga Boys, znan kot Bomba, nova mlada zvezda Clavdinha pri skupini Babano novo, Daniela Mercury, Margaret Meneses, E o Banda Eva, Harmonia do samba, Patchanka in še in še. Velik zvezdnik je tudi jezuitski pater Marcelo Rossi, ki ne zaostaja daleč za drugimi. Slišati in videti ga je na vseh radijih in televizijah, saj se pri njegovih mašah v Sao Paulo ali kje drugje zbere tudi po milijon ljudi. In tu je še diva Ivete Sangalo, lokalna zvezda med nastopom.

kak ge?

Penova
akcija

Je še tū što bole bole žeden,

2. »Ti si pa optimistična. Ge san tūj žeden.«

Na razbeljenem soncu sta se s pivom hladila dolgočasna prijatelja. Staša je prva pograbila velik kozarec prepotrebne tekočine. Čudno sta se spogledala, a vseeno nista mogla reči ne preznojenima dekletoma. Kaj pa je nekaj stotakov v družbi tako prijetnih deklet?!

Vsak pes te ugrizne, če ga zmotiš med jedjo. Obiskovalci letošnjega festivala Te MIKK-a pa so se izkazali za izredno radodarne. Kako bi reagirali vi, če bi si nekdo sam postregel z vašo hrano in pijačo?

Počitnice, sproščeno razpoloženje, sonce, glasba, druženje ...

Poletje očitno res dobro vpliva na ljudi. Kar naenkrat so vsi prijazni, radodarni in zgovorni. Kako drugačen bi bil svet, ko bi bilo vse leto poletje.

Potrudimo se in obdržimo sončka v sebi tudi takrat, ko bo odpadlo listje in bo ulice pobelil sneg. Delimo stvari in tudi drugi bodo svoje delili z nami!

1. »Ge bi zaj mogo čudno gledati, geli?«

Maja je bila lačna, zato se je zelo razveselila ocvrtega zrezka z žemljo, ki je počival na mizi pred še bolj sestradanim fantom. Prav nič se ni razjezil, čeprav se je že 500 metrov prej slišalo, kako mu kruli v želodcu. Očitno ve, da je v življenju stvari treba deliti. Pohvalno!

3. »Čudna organizacija, da imata vse zastonj. Zakaj pa potem nimata bonov za hrano?«

Ekipa pred šotorom je bila zelo dobro založena. Salama sir, paradižnik, kruh in hladna pijača - videti je bilo je, kot da imajo dovolj zalog še za dvoje lačnih ust. Sklucavali sva se na press kartico, ki jo je imela Staša, in zatrjevali, da imata organizirano brezplačno hrano in pijačo, kjerkoli se pojaviva. Najprej je dolgočasec čudno pogledal, nato pa je šel v šotor, v katerem je imel še nekaj hrane. Na plano je prinesel izvrstno lepinjo, jo narezal na manjše kose in namizno jo serviral na krožniku. Tako sva spoznali, da danes res ne bova ostali lačni.

4. »Cheese ...«

Senca je bila tista, ki naju je privabila k naslednjemu šotoru. Fantje, ki so si podajali frizbi, so naju ob našem prihodu hitro obstopili in si naju z zanimanjem ogledovali, eden pa je na plano potegnil celo svoj fotoaparati. Tudi pijačo sva dobili, meni pa se kar ni dalo vstati in zapustiti radodarnih fantov. Ko pa je v senci tako prijetno ...

5. »Te me poišči, ka plačaš pijačo.«

Mladi moramo držati skupaj. V dobrem in slabem. Mogoče sva bili videti že tako izžeti, da sva se razstili tudi dekletoma, ki sva ju zmotili med klepetom. Ostali sta brez besed, ko sem »napadla« njuno pijačo. Po prvem požirku sicer še ni bilo godrnjanja, ko pa nisem prenehala s pitjem, sem opazila oster pogled dekletin, ki brani svojo lastnino. Ko sva dejali, da je vse le del strne kamere in da bom pozneje »častila« pijačo, so je kmalu nasmejale!

Natalija Juhnov

Staša Pavlovič
& Maja Prettner

Andrej Perhavec:

»Starši želijo, da otrok takoj splava«

Šestletniki se navajajo na vodo, sedemletniki splavajo

V Murski Soboti na kopališču potekajo plavalni tečaji že več kot trideset let. Vsako leto se v času poletnih počitnic zvrsti od štiristo do petsto otrok, ki se učijo plavalne tehnike. Povprečno se tedenskega tečaja udeležijo sedemdeset, rekordno pa je bilo na tečaju sto štirideset otrok. Zaradi slabega vremena je letos nekoliko manj otrok. Vendar jih ob hladnejših in deževnih dnevih učitelji in starši vozijo v Radence, saj je v Radinu več pokritih bazenov, ki so primerni za učenje plavanja. O pomenu plavanja ter tudi o tem, zakaj je danes manj plavalcev, je spregovoril Andrej Perhavec, ki že 29 let na plavalnem tečaju uči plavanja in je učitelj z najdaljšim stažem.

vode ven, delamo različne vaje pod vodo in nad vodo, učimo se gledanja pod vodo, izdihovanja v vodi, najprej pa se naučimo plavati žabico.

Koliko stari otroci prihajajo na tečaj?

»Več kot polovica otrok na tečaju je starih od 5 do 6 let. Starostna meja v zadnjih letih močno upada. Še pred 15, 20 leti je bila povprečna starost otrok devet, deset let. Vsako leto pa so mlajši, povprečna starost danes je od pet do sedem let. Ne priporočamo, da bi hodili mlajši od 5 let, ker mlajši otroci še niso sposobni dojeti niti enostavnih plavalnih gibov. Koristno pa je, da mlajše otroke prilagajamo na vodo. Naučijo se popotiti, drsenja na vodi, s tem se

pa pri nas v Prekmurju, problematična. Bila je narejena raziskava, ki je pokazala, da 50 odstotkov ljudi, starejših od 25 let, ne zna plavati. Pri nas so rezultati še slabši. Pred leti je potekala akcija Naučimo se plavati, takrat je država financirala tečaj za starejše, ampak v petih letih sta prišla le dva.

To ne pomeni, da vsi znajo plavati, ampak...

»Seveda ne. V raziskavah so priznali, da se starejši neplavalci niso odzvali prav zaradi sramu. Prav želeli bi si, da bi prišli tudi starejši, ki še ne znajo plavati.

Kako je dandanes z mladino?

»V petem razredu imamo obvezno preverjanje, ali znajo plavati. Podatke zbira Zavod za šport

Podjetja pa imajo na morju prav tako vedno manj hišic, plavanje pa je vendarle velikega pomena in je del splošne izobrazbe.

Plavalna pismenost pada. Skoraj vsak drugi otrok ne zna plavati

Andrej Perhavec, 29 let učitelj plavanja: »Vsako leto so otroci, ki prvič pridejo na plavalni tečaj, mlajši, povprečna starost je danes od pet do sedem let, pred leti pa je bila devet, deset let. Po drugi strani pa plavalna pismenost pri nas upada.«

Tudi v srednjih šolah Zavod za šport sofinancira tečaj za neplavalce, pa je udeležba slaba.

In kaj se lahko naredi, da se dvigne plavalna pismenost?

David Grilec, 9 let, iz Murske Sobotice: »Na plavalnem tečaju sem že sedmo leto in letos sem dobil zlatega delfinčka. Da dobiš zlatega, moraš plavati 50 metrov hrbtno, 50 metrov žabice in 50 metrov kravla. In to mi je uspelo. Dobro je na tečaju, saj se s prijatelji igramo in se lahko naučimo dobro plavati.«

Komu je namenjen tečaj?

»Namenjen je vsem, ki bi se radi naučili plavati. Učenje plavanja je proces, na to opozarjamo starše. Mogoče pridejo s prevelikim pričakovanjem. Radi bi, da bi njihov otrok splaval v enem tednu, vendar to ne gre. Plavanje vsebuje zapletene motorične informacije za pet ali šest, tudi sedem letnega otroka. To je proces, ki traja več let. Mi želimo otroka pravilno naučiti plavati, in sicer iz

Sinja Milošević, 7 let, iz Murske Sobotice: »Jaz sem bila že večkrat na tečaju, morskega konjička sem že dobila in sem se naučila plavati. Včasih mi je bilo neprijetno iti v vodo, ker mi je bila premrzla. Sedaj pa sem se navadila. Na plavalnem tečaju je lepo, še najlepše pa, ko jemo lučke. Ampak tudi plavati je lepo.«

začnejo učiti plavati. Po končanem plavalnem tečaju so ti otroci še neplavalci. Starejši, motorično sposobnejši otroci se lahko na enem tečaju naučijo plavati. Otroke, ki so več let zaporedoma na tečaju, pa približno pri starosti 10 let naučimo dobro in lepo plavati osnovne stile plavanja.

Kako je s plavalnimi izkušnjami pri nas?

»Podatki kažejo, da je plavalna pismenost v Sloveniji, predvsem

Mirjam Jug, 6 let, iz Korovca: »Na tečaju sem že bila in sem se naučila plavati. Znam plavati žabico in znam drseti po vodi. Rada bi dobila morskega konjička, to pa pomeni, da znaš v vodi drseti in si upaš 'potunkati' glavico. V začetku me je bilo malo strah vode, zdaj pa ne več. In glavico si tudi upam 'potunkati'.

iz Ljubljane. Še pred tremi leti se je plavalna pismenost izboljševala, v zadnjem času pa podatki kažejo, da je začela upadati. Naj omenim, da smo na osnovni šoli I v Murski Soboti že prišli do tega, da je bilo pet do deset otrok v četrtem razredu neplavalcev, preden smo šli v šolo v naravi. Sedaj se je ta številka povzpela na 40 do 50 odstotkov (v šolo v naravi gredo v tretjem razredu). Razlogi so gotovo tudi v tem, da si zaradi slabega gospodarskega stanja ne morejo privoščiti toliko kopanja in da bi šli na morje.

Tajda Kolarič, 10 let, iz Odranec: »Letos sem drugič na plavalnem tečaju. Ponavljali smo žabico, naučila pa sem se plavati tudi kravla. Dobila sem srebrnega delfinčka, zanj pa sem morala preplavati 50 metrov kravla. Mogoče bom prihodnje leto že dobila zlatega. Igramo odbojko, učimo se plavati in se zabavamo. Spoznavam tudi nove prijatelje. Na morju me je malo bolj strah vode, v bazenu pa ne.«

»Država daje velik pomen opismenjevanju otrok pri plavanju. V prvi triadi devetletke plača 20-urni tečaj plavanja, ki ga izvajajo šole. Ta tečaj je za učence obvezen, država plača tudi vstopnino in prevoz na plavanje. V okviru šol pa se dodatno plača tečaj tistim učencem, ki se še niso naučili plavati. Odziv je zelo slab. Lani, na primer, je bilo na predmetni stopnji 25 neplavalcev, napisali smo jim vabila in jih povabili na brezplačni plavalni tečaj. Odzvala sta se dva učenca.

Jan Roš, 11 let, iz Černelaveca: »Na plavalnem tečaju sem petič. Letos sem se naučil plavati kravla in še boljše žabico. Plavati sem začel pri štirih letih, naučil pa me je oti. Potem pa sem šel še na tečaj. Vode se prav nič ne bojim. S prijatelji se srečamo, učimo se plavati, tudi igramo se. Dobro se imamo. Enim je voda mrzla, meni pa ni. Jaz skočim v vodo, hitro zaplavam in se takoj ogrejem. Najraje plavam kravla. Letos sem si na tečaju priplaval zlatega delfinčka.«

»V tem letu bomo poskušali starše še bolj animirati, da otroke pošljejo na plavalne tečaje, ker se ljudje, ki otrok ne pošiljajo na plavalni tečaj, ne zavedajo, kako pomembno je plavanje. Tega, da ne znajo plavati, se lahko mladi zavedo šele tedaj, ko kot fant in dekle prideta na kopališče ali na morje, pa si eden ne upa v vodo, ker ga je sram priznati, da ne zna plavati. Ampak seveda so tudi resnejši razlogi.«

A. Nana Rituper Rodež

Vsakemu otroku posebej postavimo cilj

Anita Horvat, absolventka na Fakulteti za šport v Ljubljani:

»Na plavalni tečaj so prijavljeni otroci različnih starosti in znanja, ki jih potem razvrstimo po skupinah. Tako sem imela na primer mešano skupino, štiriletnike, petletnike in sedemletnike. Nekateri so neplavalci, nekateri pa že znajo plavati. Učitelji se prilagodimo otrokom in za vsakega posebej postavimo cilje. Pri otrocih, starih med štiri in šest let, je poudarek na privajanju na vodo, da se potaplja, da potaplja glavo v vodo, da zna izdihovati, ne pa toliko na tehniki plavanja. Vendar otrok do 6. leta še ne more sprejemati toliko zahtevnih informacij. Sedemletni pa morajo že splavati. Dobro je, da dajo starši otroka čim prej učiti plavanja, vendar si starši velikokrat preveč želijo, da bi otrok takoj splaval.

Razlika, ali ga učijo starši ali učitelji, je v tem, da starši otroka prevečkrat silijo v vodo in da pri učenju ponavadi premalo uporabljajo igrice. Otrok se mora sam odločiti, se sprostiti in poskušati iti v vodo. Če ga prisilijo, bo težko spet šel v vodo. Slišala sem tudi, da kakšen svojega otroka kar vrže v vodo.

Letos je bilo malo slabše vreme, vendar se je sedaj izboljšalo in otroci so rajši v vodi, ker jih ni več tako mrzlo. S tistimi otroki, ki bolj ubogajo navodila, je lažje delati, z drugimi pa se je treba malo več ukvarjati. Pri tem delu z otroki sem dobila veliko izkušenj in verjamem, da mi bo to pri nadaljnjem delu precej koristilo.

Franc Podlesek, olimpijec

Zgodba z naslovnice

To je on

Po horoskopu sem rak, rojen 13. julija 1962. V osnovni šoli sem se ukvarjal z gimnastiko in odbojko. Ker sem živahne narave, sem kornaj čakal uro telesne vzgoje, da sem porabil odvečno energijo. Pri telovadbi smo imeli poudarek na akrobatiki in gimnastiki, kar mi je kasneje zelo koristilo pri treniranju rokoborbe. Pri tem športu moraš imeti razvite motorične sposobnosti, kot so moč, hitrost in vzdržljivost. Aktiven pa sem bil tudi na kulturnem področju, saj sem bil član pevskega zbora in folklornega društva.

Po osnovni šoli sem obiskoval gimnazijo. V drugem letniku sem začel aktivno trenirati najstarejšo olimpijsko panogo – rokoborbo, ki jo občasno treniram še danes.

S trdim delom so prišli prvi rezultati – najprej v republiškem merilu, kasneje pa še v državnem in mednarodnem. Štiri leta sem bil član tedanje jugoslovanske reprezentance, s katero sem osvojil številna mednarodna odličja. Večkrat sem bil državni prvak v kategoriji do 74 kilogramov, leta 1987 pa sem osvojil zlato medaljo na

mediteranskih igrah v Striji. Naslednje leto sem st z dobrimi rezultati izbral mesto v olimpijski reprezentanci in udeležil olimpijskih iger v Seulu ter dosegel osmo mesto.

Prav s tem vrhunskim tekmovanjem sem končal reprezentančne nastope za Jugoslavijo, ki je bila takrat še pred razpadom. Športno pot sem nadaljeval v Švici, kjer sem staknil hudo poškodbo kolena. Tako sem tudi plačal ceno vrhunskega športa, ki me je za eno leto oddaljila od tekmovalnega športa. Športno pot sem nadaljeval v Nemčiji, tekmoval šest sezon, se vrnil domov in se vključil v slovensko reprezentanco.

Letos je olimpijsko leto. Večkrat se spomnim, kako je bilo leta 1988 v Seulu, kjer smo najboljši športniki sveta tvorili veliko olimpijsko družino. Z besedami se teh občutkov ne da opisati, ampak jih moraš doživeti.

Na svoji športni poti sem spoznal mnogo ljudi, različne navade in kulture. Če bi se še enkrat rodil, bi ubral enako pot.

Zgodbe

ki jih piše
Žirljenja

Da življenje ni premočrtno, je Milorad Vidovič ugotovil že zelo zgodaj. Kot petnajstletni fant se je odločil, da zapusti rodno Bosno in pride v Slovenijo po znanje. Kljub ali pa prav zaradi revščine, ki jih je pestila doma, se je odločil, da bo njegovo življenje drugačno – bogatejše v vseh pogledih. Bosanec po duši in tamovec po izkušnjah je uspel. Vsrkano znanje in bogate izkušnje je ves čas nesebično delil mlajši generaciji in tudi danes, čeprav bi lahko užival zasluženi pokoj, mu delovna žilica ne da miru.

33 let v Soboti

»Prav danes je triinšdeset let, odkar sem prišel v Prekmurje,« pripoveduje. »To je točno pol mojega življenja, ki se je zasukalo tako, kot se je. Ni mi žal. Po prva znanja sem prišel v Maribor, v Tamovo industrijsko šolo. To je bila takrat najvišja industrijska šola v severovzhodni Sloveniji, ki je

trajala tri leta. Za vpis so bili potrebni celo sprejemni izpiti. Uspešno sem končal šolanje in se že tisti trenutek srečal s prvimi težavami, takrat morda tudi krivico. Prav po maturi so namreč ustanovili štiriletno šolo, kjer sem moral začeti od začetka, saj mi dotedanje izobrazbe niso priznali. Pa nič zato, sem se trmasto tolažil, bom že preživel. Pri skoraj dvajsetih sem bil najstarejši dijak, redno vpisan in z redno zaposlitvijo.«

Milorad je bil velik revež, od doma pomoči ni bilo, zato je delal kot ključavničar. Za sebe in svoje v Bosni. Pravi, da se je rad »boksar z mašinami«, spoznaval njihovo srce in ga skušal izboljšati.

Ravnatelj ali prisilni upravitelj?

Rad pohvali slovenske učitelje in trdo »Tamovo šolo«. Njej pripisuje industrijsko miselnost, spoštovanje do dela in delavcev ter do imetja. Rad se pošali, da tega prav gotovo ni prinesel iz Bosne. Uka želja je bila velika, zato se je vpisal na višjo tehniško šolo, spet ob redni zaposlitvi. »Po šestih letih

Rad je »boksar z

ključavničarskega dela in končani višji šoli so me zaprosili, da bi na šoli poučeval. Seveda sem ponudbo sprejel, saj je bila to zame velika čast. Do odhoda v vojsko sem učil matematiko in vse predmete, ki so z njo povezani. Trudi sem se, da bi bil dober učitelj, tak, ki ga učenci spoštujejo. Očitno so to ugotavljali tudi inšpektorji, zato so me poslali v Mursko Sobotu na tedanje poklicno šolo – za ravnatelja oziroma prisilnega upravitelja.«

Slednje pri trmastem Bosancu in izkušenem tamovcu ni prišlo v poštev. Čeprav je zelo hitro spoznal, da so tu res veliki problemi, se ni predal. Reševal jih je ob pomoči dobrih sodelavcev in veliko delal pri razvoju šole in njenih programov. Za nagrado je kmalu dobil še eno ravnanje na šoli za blagovni promet. Vmes, spet ob delu, je končal VEKŠ in kasneje tudi magisterij iz pedagogike.

7000 spričeval

Milorad Vidovič pravi, da je šola živ organizem s številnimi problemi, ki se morajo sproti reševati. Kot izkušenega pedagoga in ekonomista so ga imenovali za predsednika gradbenega odbora izgradnje Centra poklicnih šol. »Ni bilo lahko, vendar je bil naš dežnik za močnejši od vsega. Sodelavci sami smo zbrali denar za idejne projekte, z veliko trme in potrpežljivosti smo v Ljubljani izposlovali več kot 50 odstotkov nepovratnih sredstev. Kmalu je bila zgrajena prva faza šole, nato tudi druga. Centru poklicnih šol se je pridružila gimnazija in njo tudi številne težave. Sprevidel sem, da jih bom težko obvladoval, zato sem po štirih letih dal odpoved. Saj je bilo mojih podpisov na spričevalih dovolj, kajne.«

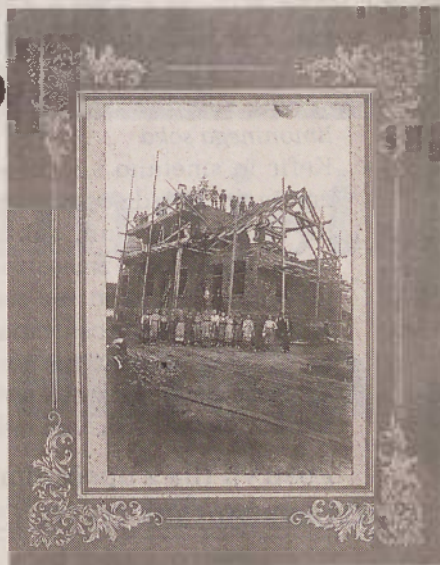
Mlad ključavničar v Tamovi delavnici pred 45 leti

Kdo pa so ti mladi fantje?

Pred Vlajevno vilo

Danes je v Vlajevi vili v Predanovcih gostilna v lasti družine Toma Hblerja, ki je kupil vso domačijo nekoč elitne veleposestniške družine. Današnje ime za zgradbo, zgrajeno leta 1922, je vila Viktorija, to pa iz dveh razlogov: izraz viktorija izhaja iz rimske besede viktorium in pomeni zmago. Drugi pomen tega imena je simboličen, saj je bilo v rodbini Vlajevih precej moških članov z imenom Viktor.

Na mestu, kjer danes stoji vila Viktorija, je konec 19. stoletja gostilna v lasti Viktorjevega pradede Istvana Vlaja, ki se je poročil z Ano Kuhar iz Puconec. Istvan je imel še tri brate, ki so vsi uspeli kot gostilničarji, eden v Predanovcih, drugi dva pa v okolici. Istvan je imel edinega sina Franca, rojenega leta 1883, ki se je poročil z Ano Gorčan iz Puconec. Leta 1906 se jima je rodil edini otrok Viktor. Istvan je bil poleg dela v gostilni še na sezonska dela v Slavonijo, Banat in Banat ter s prisluženim denarjem kupoval

Vila Vlaj, danes vila Viktorija, v dvajsetih letih prejšnjega stoletja

Med potekom gradnje leta 1922, po načrtih Janeza Pericha

obdelovalno zemljo, del denarja pa varčeval za gradnjo nove hiše v meščanskem slogu, ki jo je dal zgraditi njegov sin Franc. Tako je arhitekt Janez Perich leta 1919 v Murski Soboti projektiral imenitno vilo, ki je bila zgrajena leta 1922. Francov sin Viktor Vlaj se je poročil z Malvino Godina iz Lemerja, ki je izvirala iz pomembne evangeličanske družine, katere dva člana sta bila duhovnika. Pri hiši je bilo dovolj zemlje, da sta generaciji nadaljevali tudi s kmetijstvom in z delom žage, na kateri sta bila zaposlena dva delavca. Na domačiji so imeli tudi mlatilnico, ki je ob žetvi mlatila po širši okolici, največ v Predanovcih in Gorici. Nikoli niso bili brez dela, zato so imeli vedno dovolj služinčadi in hlapcev, da so delo pravočasno opravili. Pri hiši sta bila vedno dva para konj, s katerimi so obelovali polja in vozili iz gozda hlude, saj so imeli Vlajevi tudi veliko gozdov. Viktor Vlaj je bil daleč naokoli znan tudi kot prevoznik s konji. V ponos družine so imeli tudi paradnega konja za vožnjo z dvosedom na daljše proge, ali ko so se peljali v cerkev. Na domačiji so imeli vedno nekaj več kot trideset krav in prav toliko prašičev.

V vili so bile poleg stanovanjskega dela gostilna ter kmečka hranilnica in posojilnica, ki jo je nadzoroval okoliški nadzorni

odbor. Tega so sestavljali močnejši in napredni kmetje ali vplivni vaški funkcionarji. Viktor in Malvina sta imela štiri otroke: Frido, ki danes živi v Ljubljani, Štefana, ki je pred leti umrl, Franca, ki živi v Mariboru, in Viktorja, ki živi v Puconcih in mi je bil pripravljen pripovedovati o svojih prednikih in njihovi vili.

Prelomnica, ki je za Vlajeve pomenila veliko izgubo, je bilo leto 1948, ko jim je takratni režim nacionaliziral celotno premoženje. Tako so jim bili poleg vile, gozdov, polj in živine odvzeti vsi upi, načrti za razvoj posojilnice, gostilne in močne veleposestniške kmetije. Lastnik njihove lastnine je postala tovarna perila iz Murske Sobotice in nato Kmetijsko gospodarstvo Rakičan. Odvzetih jim je bilo kar 24 hektarjev zemlje in za bivanje v lastnem domu so morali plačevati najemnino še skupaj s tremi družinami, ki so bile po nacionalizaciji naseljene pri njih. Leta 1958 sta Viktor in Malvina hišo z najemom posojila odkupila, vendar brez obdelovalne zemlje. Po letu 1992, po smrti Viktorja Vlaja starejšega, očeta mojega sogovornika, so otroci vilo z domačijo leta 1995 prodali, vendar se je spominjajo kot svojega doma in doma svojih prednikov, ki so v njej prebivali.

Bojan Zadravec

mašinami

Radilo je službovanje v Ljubljani, imenovan je bil za svezem na Obrtni zbornici. Rad se pošali, da je živel zelo dobro, saj sta bila plača in delo neprimerljiva z ravnateljem. Če ne bi bilo domotožja, bi ostal v prestolnici. Tako je rnil in postal v sozdu ABC Pomurke direktor skupnih služb in centra za razvoj. Tu je doživel propad in se pri 53 letih spet znašel na začetku.

Iz levega v desni žep

Kaj zdaj? Spet bosanska trma in tamovska pridnost. Ustanovil je podjetje Poding, podjetniški inženiring, ki se ukvarja z investicijskimi programi, poslovnimi načrti, investicijskimi programi in ki ima tudi edino klub za zaposlitve v tem delu Slovenije.

Ni bilo enostavno, spet se je bilo treba dodatno izkazati in delati potrebne izpite za licence. Pred letom sem se odločil za pokoj. Izplačal sem si pokojno nagrado, ki sem jo tudi v celoti zapravil na veliki sodelavci - zdajšnjimi in tistimi od nekoč.

V področju vitalen podjetnik s pridom uporablja bogata in izkušnje. Čeprav bi lahko bil brezskrben, ki nikoli nima časa, se ne morem izpreči. Pravi, da se tudi v delu da uživati, smeje pravi Milorad, bosanec.

R. Ficko

No leto je. Malo je bilou vroče, zaj pa že pa nej. Pa ka moremo, mij smo nej od toga.

Doubili smo poročilo od dela državnoga zbora, f pretekli štiri lejtaj. Atija je cejli den glava bolela, da je vido, ka so f štiri lejtaj nanč telko nej tan f toj dvorani sideli, kak eden navaden delavec v enon leti napravi. Pa za tou dobijo 4 krat vekšo plačo. Pa zakon so sprejeli, mali milijon. Ati je pravo, če bi sakšega samo prešteli, bi še deset lejt šteli. Pa ka tou koga briga, glavno ka oni gumbe klačijo. Super ka so tou objavili pred volitvami. Ati je pravo, ka se zaj gvušno še bar ena četa manjakof da gor napisati na kandidacijske listje. Gesen še malo pa de tū. Što zna ka se njn po glavaj mota. Pa s kakšimi havbicami do se med sebof stranke strejlale. Gvušno, pa kaj vō najdejo, takšega ka se ne vejmo.

Najbole je pa atija julija geno prestop neodvisnoga novinara Mira Petka med Janšove SDSesovce. Pa nej samo tou. Prej ka ga je več strank med sebe vabilo. No lipou. Tak kak na tržnici, da se ove ka zelenjavo odavlejo derejo, štera ma falej. Samo se znankar nejde za felej, liki za tou što da več. Neodvisno novinarstvo ti pa prijde malo kak mazanje oči.

Samo je ati pravo, ka tej pejnec nega, ka bi se on dal biti, ka bi te lejko stoupo med Janšove.

Milijarde nas čakajo. Debele. Nemogoče dosta pejnec de z evropske unije priteklo v Slovenijo za razvoj slovenskoga kmetijstva. Kama do li tej pejneci šli? Ati pravi, ka do na ljublanskem asfalti kak grbanji po deždi začale rasti kmetije. Pa do kak sigdar najvejši pejneci v Lublano šli. Ka bi kaj nači bilou, od toga nanč maloga guča nega.

F politiko se pa vrača propali pouvaš picekof Marjan Podobnik. Našoj bajci se je že se toužilo po njen. Ka je prej sigdar tak lipou spakivani. Ovoga kanuista so stivali, pa je Marjanček fčasi priliko vido. Pravo je cilou, ka de leta 2008 SLS - Slovenska ljudska stranka, najmočnejša stranka v Sloveniji. Nika je nej nemogoučega. Ati je pravi, naj sakši mejsec volilcan tala po kišto picekof. Ovi njegovi srbski, pa de mogouče cilou mel šanse.

Ati se pa sakši telko časa dobro nasmije, da pomurski župani fkuper stopijo, pa

začajo na velko razlagati, kak dosta prometa je od tej ga mau, kak je Slovenija gratala članica EU-ja. Pa ka bi nujno trbelo avtocesto od Pinc do Maribora. Ati je pravo, ka se njemi tou tak vijdi, kak če bi gor prišo ka f kopalnici, če tan odpreš, kak je rdeče gor narišano, zača topla voda tečiti. Pa f ton predvolilnon časi, takšin milozvočin prošnjn pritegnejo tudi poslanci doma z naši krajof. Ka so do zaj delali, pa nišče ne vej?

Znanakar njn je nišče nej pravo, kak naj glasujejo. Pa koga briga Prekmurje, pa Pomurje. Saj tam imajo škorklje, pa so prijazni, pa industrije nimajo. Pravi raj na zemlji. Pa polno romske glasbe. Škoda ka se od toga bole slabo žive.

F predvolilnon časi se praf prijde. Samo kak je minister za promet, šteri se piše točno tak kak trbej - Pavliha, že večkrat pravo, ka s toga nakladanja pa prošenj ceste bar do leta 2010 nede. Pa še tou nej avtoceste liki dvopasovnice. Naši dragi volilci pa komaj čakajo, ka do volitve. Kandidatof za sedeti f tisti visiki stoucaj je že zaj več kak preveč. Vej njn je pa nej za zameriti. Pa što ne bi tak nalejci, štiri lejta majmuna glumo. Za velke pejnec.

Vači pa je se po staron Slovenija je zgodba o uspehu. Samo za koga, sigdar naš ati pijta. Eni majo telko pejnec ka bi lejko namsto dragoga kurilnoga z njimi kurili. Velka večina si pa brodi, kak de čeke plačala. Glavno ka smo mij člani EU-ja pa NATA.

Nišče nan nika nemre. Že pokojni Kardelj je pravo: »Pomagaj si sam ti bo pomagal.« Če tou coj gleda, kak se pri nas kradne, te je že rejsan stari grato, pa ne lada več sega.

Dragi moji, brodit se pomali, kak te deci knige kúpili, pa copate, pa taške, pa kak te kurilni oli naročili, če mate s koj.

P.S. Naš bivši predsednik, s Petrovec je nekan čudno tūo. Ka li on kūja? Pa Janšov pevski zbor tūj nika ne popejve. Naš ati pa pravi, ka se njemi že pomali se fkuper gnūjsi, tou sedanje stanje f slovenskoj politiki. Za vas pa san gvušen, ka te zaj med dopustami čedno premislili komi te ešče spoj zavúpali f toj našoj Sloveniji. Če te spoj šli na volitve. Ges gvušno nej, ka san še premali. Pa san po enon kraji fejst veseli.

Bojte vij tūdi, pa lipou se mejte.

VANAK

Besede
mode

»Kreativnost
prihaja s
konfliktom idej.«
Donatella Versace

Stil življenja je čedalje bolj izražen s stilom oblačenja, ki je predvsem rezultat izkušenj, okolja, modne ozaveščenosti in včasih tudi zavednega ali nezavednega posnemanja. Zakaj je v bistvu vse, kar počnemo, tako povezano? Miselni vzorci so si ne glede na to, kaj počnemo, dokaj podobni, zato ni čudno, da je življenjski stil tako viden tudi v naši zunanji podobi. In res je, da oblačila niso okupirala samo ženske glave. Posebej v času vseh znižanj so v trgovinah vidni tudi moški. Ugotavljanje, da so lahko tudi njim namenjeni prijetni materiali, tako za oko kot otip, jih prijetno preseneča. Konec koncev je udobje tisto, na katero najbolj prisegajo. Velikokrat se iz moških ust sliši, da je ni mode, ki bi ga prepričala o nakupu neudobnega oblačila.

Za nekoga je velik korak, da stopi čez prag neke trgovine in si drzne izbrati, česar drugi nikoli ne bi pričakovali. Vendar je vse, kar nam lahko predstavlja problem, lahko le priložnost za našo kreativnost. Če res na stvari pogledamo z mogoče nevsakdanjega zornega kota, se lahko tudi česa naučimo. Pablo Picasso je nekoč rekel: »Vedno nekaj počnem, da se tistega, česar ne znam narediti, lahko naučim.«

Kdo pravi, da si ne moremo obuti rdečih čevljev in nadeti rokavic poleti? Vredno je poskusiti odpreti garderobno omaro in jo pogledati na drugačen način.

Seveda so asociacije na določeno bluzo, kravato, majico ali nogavice lahko zelo pogoste. Poskušajmo jih odmisli. Kombinirajmo na novo in videli bomo, da lahko postanejo problemi prava kreativna pustolovščina, ki se na novo rojeva iz konfliktov idej.

Tatjana Kalamar
Morales

Oaze idej

Z našega štedilnika

Hladna juha iz robid

5 dl kefirja, 1,7 dl smetane, 5 dag sladkorja, 30 dag robid, 1 vanilin sladkor, 2 žlici limoninega soka

Kefir in smetano s sladkorjem penasto zmešamo. Robide operemo, dodamo vanilin sladkor, limonin sok in s paličnim mešalnikom dobro zmešamo. Nato dodamo mešanico kefirja in vse sestavine dobro premešamo. Juho postavimo v hladilnik, da se dobro ohladi. Ohlajeno nalijemo v krožnike ter po želji dekoriramo s točeno sladko smetano in listom melise.

Postrvi file z opečenimi bučkami in melancani

60 dag postrvi, 20 dag bučk, 20 dag melancanov, sol, poper ali mešanica začimb za ribe, 1 limona, masčoba za pečenje

Postrvi očistimo, filiramo, solimo, pokapljamo z limoninim sokom in spečemo v ponvi ali na žaru. Posebej spečemo na kolobarje narezane bučke in olupljene ter nasoljene melancane. Pečene ribje fileje večkrat prerežemo in jih zlagamo na krožnik tako, da med vsak košček ribjega fileja vstavimo opečen kolobar bučke in melancana. Lahko pa jih tudi nabodemo na leseno palčko.

Nadevan krompir s sojinim pirejem

50 dag soje, 5 dag masla ali margarine, mleko, lahko tudi sojino, 4 srednje veliki krompirji

Sojo operemo in čez noč namakamo. Preden jo damo kuhat, ji prilijemo nekoliko vode, solimo in skuhamo do mehkega. Nato jo odcedimo, pretlačimo, primešamo maslo in mleko po potrebi. Krompir, ki smo ga skuhal posebej, prerežemo po dolgem na polovico, izdolbimo in napolnimo s sojinim pirejem.

Omaka iz zelene

30 dag gomoljne zelene, 2 dag moke, 1 dl kisle smetane, sol, poper

Zeleno operemo, olupimo in skuhamo do mehkega. Ko se ohladi, jo narežemo na kockice. Na olju zarumenimo moko, zalijemo z vodo, v kateri smo kuhali zeleno, solimo in popramo. Nato dodamo narezano zeleno in prevremo. Na koncu izboljšamo s kislo smetano.

Janez Gjergjek,
vodja kuhinje
v Zdravilišču Radenci

Surova pesina solata z jabolki

30 dag rdeče pese, 2 veliki jabolki, 2 dl jogurta ali kisle smetane, 1/2 čajne žličke sladkorja, sok 1 limone, 3 žlice manj masne majoneze, 1 srednje velika čebula, sol

Peso operemo, olupimo in na drobno naribamo. Jabolka olupimo (uporabimo kisla jabolka) in naribamo. Naribano peso in jabolka damo v posodo in zmešamo. Dodamo gorta, naribane čebule, majonezo, sol, sok korja in limoninega soka naredimo omako ter jo prelijemo po solati in vse skupaj dobro premešamo.

Brusnična krema s karamelno omako

20 dag svežih brusnic, 3 dl sladke smetane, 6 g želatine v prahu ali 3 lističi želatine, 6 rumenjakov, 3,5 dl mleka, 10 dag sladkorja

Želatino namočimo v hladno vodo. Brusnjake in sladkor penasto umešamo, zalijemo z vrelim mlekom, dodamo brusnice in stalnim mešanjem segrejemo do vrenja. Paziti moramo, da krema ne zavre, sicer lahko sesiri. Kremo odstavimo, dodamo namočeno želatino, premešamo, da želatina stopi, in pustimo, da se krema ohladi. K hladni kremi primešamo stepeno sladko smetano, rahlo premešamo in nalijemo v kozarce ali namazane modelčke. Kremo postavimo v hladilnik, da se strdi. Ponudimo jo s karamelno omako.

Karamelna omaka

15 dag sladkorja, 2 dl sladke smetane, 2 žlici ruma

Sladkor pristavimo v posodo in ga na srednji temperaturi mešamo tako dolgo, da svetlo karamelizira. Prilijemo malo vode in rum, dodamo sladko smetano in kuhamo do primerne gostote. Omako precedimo in ohladimo.

Veliki računalniški miti

V računalništvu je veliko mitov, ki niso dovolj pojasnjeni in vzbujajo dvome. Da uporabniki ne bi bili v negotovosti, odkrivamo ozadje nekaterih razširjenih trditev.

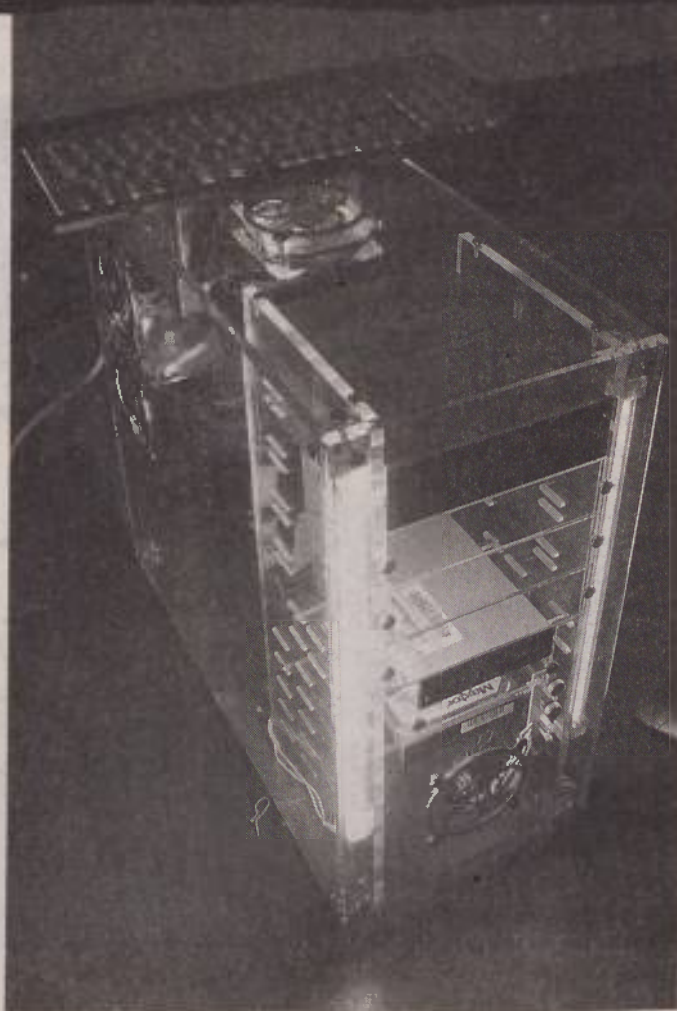
1. **Magneti uničijo podatke.** Izjava velja za stare diskete. Novejše pomnilniške kartice (Compact Flash, SD, Memory Stick ...) so za magnet neobčutljive, ker delujejo na drugačnem principu kot diskete. Enako velja za trde diske. Podatke bi lahko poškodoval le zelo močan magnet.

2. **Če ne »ustaviš«** USB-diska pred odklopom od računalnika, bodo težave. Res je, da lahko privede odklop USB-diska med zapisovanjem podatkov do izgube podatkov in celo poškoduje disk. Odklop v mirovanju pa praviloma ne bi smel biti problematičen.

3. **Piškotki (angl. cookies) beležijo vse, kar počnemo na internetu.** Nekateri piškotki lahko beležijo obiske določenih spletnih strani. Nekateri celo brskanje po več straneh. Večina pa se jih osredotoči samo na spletno stran, ki je piškotek dodala na naš računalnik. Uporabljajo se za personalizacijo spletne strani našim potrebam in navadam. Lahko jih tudi izklopimo v Internet Explorerju (meni Tools>Internet Options>Privacy Tab>Advanced).

4. **Izklop računalnika brez »zaustavitve«** windowsov privede do težav. Tako vsaj pravi Microsoft. Menijo, da to lahko privede do večje fragmentacije diska in izgube podatkov. Testi so pokazali, da izklop računalnika, ko ta ni v aktivnem zapisovanju po disku, ne privede do težav. Lahko pa tudi nastavimo, da se računalnik po pritisku gumba za izklop postavi v stanje hibernacije. Pri ponovnem pritisku gumba se bo vzpostavil na natančno tisto mesto, kjer smo ga izklopili, in to hitreje kot pri normalni vzpostavitvi celega sistema.

5. **Odjava od spama nam bo dala še več spama.** Ko se odjavimo od spama z odgovorom prek elektronske pošte, v bistvu izdamo svoj mail še več potencialnim spamerjem. Legalna podjetja bodo

našo odjavo upoštevala, pri drugih pa je stvar nepredvidljiva. Dobro je uporabiti kakšno od orodij za preprečevanje pama (Vestnik 5. 2., 12. 2.).

6. **Heckerji lahko uničijo podatke na našem disku.** Nekateri računalniški črvi in virusi, ki jih je zadnje čase precej, lahko uničijo datoteke z našega diska. Večinoma pa njihov namen ni uničevanje, ampak zbiranje podatkov oz. vdiranje v sisteme.

7. **Vsakodnevno izklapljanje računalnika skrajšuje njegovo življenjsko dobo.** Nekateri trdijo, da izklapljanje računalnika premenjuje komponente, drugi spet, da je potreben občasen popravilni izklop računalnika. Izklapljanje vsekakor ne bo škodilo, pomembna pa prihranimo pri energiji in življenjski dobi komponent.

8. **Vlada bere našo elektronsko pošto.** Res lahko skrajšajo vsak človek nezaščiteno elektronsko pošto. Obstajajo programi, ki lahko pregledajo velike količine elektronske pošte. Internet je v svoji zasnovi odprt sistem, zato lahko vsak počne skoraj vse. Ena od teh tega je uporaba programa za kodiranje, kot je PGP.

9. **DOS je mrtev.** Nastal je leta 1981 in se v domačih računalnikih ne uporablja več. Najti pa ga je mogoče še v poslovnih programih kakšnih trgovin, restavracijah, hotelih, kjer ga potrebujejo zaradi zagon starejšega poslovnega programa.

10. **Če periodično ne izpraznimo baterij na prenosni računalnik, skrajšujemo njihovo življenjsko dobo.** To velja za starejša računalniška baterije. Novejše litijeve baterije nimajo več tega učinka in jih lahko izpraznimo in polnimo po potrebi. Popolno izpraznitev baterije le občasno, da se ponovno nastavi indikator preostalega polnjenja.

11. **Pri delu z računalniškimi komponentami moramo nositi statično elektriko.** Nekateri priporočajo antistatično zaprta oblačila, drugi pravijo, da je to nepotrebno. Dobro je, da se komponente dotikamo samo na robovih in ne pri pozlačenih kontaktih. Pri delu se lahko tudi dotaknemo ozemljene kovine, ki jo radiatorska napeljava.

Mag. Matej Gomboc

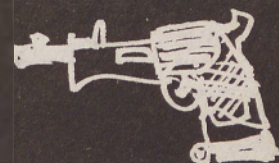
Kopanje šestih mladeničev iz Gornje Radgone in okolice se je končalo tragično

OSTE
BAKAL

I Z

M O J E G A

A R H I V A

Za osemnajstletnega

Roka Nemeta ni bilo pomoči

Potrti prijatelji tudi dan po nesreči niso bili sposobni govoriti o tragediji, ki je mnoge zelo prizadela

Res je sicer, da je obujanje spomina na umrle, še posebej, če so nas ti tragično zapustili v cvetu mladosti, novo in težko odpiranje ran predvsem najbližjim svojcem, po drugi strani pa je nenehno poudarjanje omenjenih zgodb lahko v pomoč tudi vrstnikom ponesrečenih. In gotovo bo tudi primer iz arhiva »najbrž pomagal kakšnemu mladeniču ali mladenki, katerih, žal, tudi letos ne manjka tudi po različnih neurejenih kopališčih, kot je tudi tisto, kjer se je mladenič na včerajšnji dan (28. 7. 2003), tragično pretrgala življenjska niti mladega fanta Roka.

Torej zgodilo se je v ponedeljek, zadnji v lanskem juliju, in to na dan bo gotovo ostal z najbolj črnimi črkami zapisan v življenju mlade družine Vesne Ivanek - Nemet in Draga Čresnjavec pri Gornji Radgoni. Kako tudi ne, ko mladenič brez svojega edinega sina in sploh edinega otroka, nekaj pred 17. uro se je namreč v neurejenem kopališču v Babincih pri Ljutomeru zgodila tragedija, ki je mlado življenje 18-letnega Roka Nemeta. Med skupino mlajših kopalcev, vrstnikov iz Gornje Radgone in okolice, se je namreč Rok utopil. O nesreči so obveščene reševalne ekipe, žal pa nesrečnega fanta niso mogli najti in rešiti. Šele pozneje, ko so na kraj dogodka prišli potapljaške enote PGD GA-PO-RA iz Gornje Radgone, so truplo nesrečnega fanta, natanko ob 18.35, našli na suho, a, žal, pomoči ni bilo več. In nedvomno je mladenič hudo obvestiti starša nesrečnega fanta, ki sta na dopustu nekje ob morju, saj se jima kaj bolj žalostnega, kot izguba edinega sina, gotovo ni moglo pripetiti.

O celotni zadevi, predvsem z željo, da bi pomagali mladeniču in drugim mladim ljudem, ki bi se lahko znašli v podobnem položaju, smo takrat skušali govoriti tudi s fanti, ki so se odpravili v okoli 25 kilometrov oddaljene Babince ter tam kopal skupaj z Rokom, a žal so bili vsi še vedno pod pritiskom in v šoku tako potrti, da sploh niso mogli govoriti o tragediji. Še huje je bilo v družini, potem ko sta starša prispela domov, in pri drugih sorodnikih. S solznimi očmi in

popolnoma obnemele smo tiste julijske sončne in vroče dni srečevali tudi mnoge sošolke in sošolce iz osnovne šole (skupinska slika), ki niso mogli razumeti, da se je Roku to v resnici zgodilo. Nekateri od osnovnošolskih sošolcev so v težkih stiskah dan po Rokovi smrti odpotovali tudi v Grčijo na maturantski izlet (dijaki soboške gimnazije). Sam Rok se je sicer odločil za gradbeništvo, podobno kot njegova starša, in je pred smrtjo uspešno končal 3. letnik, njegovi načrti za projektiranje in arhitekturo pa so bili izjemno veliki. Žal pa je vse njegove načrte in mnoge načrte njegovih najdražjih prekrizala mrzla voda gramoznice v Babincih.

Kako in zakaj se je tragedija zgodila, je izjemno težko govoriti in karkoli ugibati, le po prvih ugotovitvah dežurne zdravnice smo lahko sklepali, da naj morebitnih udarcev v predelu glave ne bi bilo. Zdravnica je odredila medicinsko obdukcijo, ki je pozneje potrdila dejanski vzrok smrti fanta, ki je bil dober plavalec. Ali ga je zagrabil krč, ali je vsemu botrovala kakšna sprememba temperature vode, ali pa je bilo

posredi kaj drugega, je torej težko ugotoviti, dejstvo pa je, da mladega fanta ni več in da so ga v ožjem družinskem krogu pokopali zadnji julijski dan (četrtek) leta 2003 na pokopališču v Gornji Radgoni. Po naših neuradnih podatkih se je poleg šestih fantov iz Gornje Radgone, med katerimi je bil tudi Rok, v gramoznici kopalo še več kopalcev. Rokovi prijatelji naj bi hitro ugotovili, da ga ni, in so ga menda že med klicanjem policije in reševalcev skušali priklicati oz. najti, toda uspeha žal ni bilo. In šele izkušeni radgonski potapljači so ga uspeli najti. Nekaj po 18. uri smo prišli na kraj dogodka, kjer smo najprej zbrali obvestila očitvidcev, nato pa se nas je pet potapljačev odpravilo pod vodo. Po dobre pol ure smo truplo odkrili približno 10 metrov od obale in v globini kar osmih metrov, nam je povedal po akciji iskanja nesrečnega utopljenca vodja radgonskih potapljačev iz enote GA-PO-RA Marko Šajnvič.

V ponedeljek, 28. 7., ob 16.45 je bil Operativno komunikacijski center PU Murska Sobota obveščen, da pogrešajo v gramozni jami v Babincih enega od kopalcev. Po zbranih obvestilih je prišla do gramozne jame skupina šestih fantov iz Gornje Radgone oziroma njene okolice in se začela kopati. Med plavanjem od obrežja do plavajočega bagra za izkop gramozja je utonil 18-letni mladenič. Prijatelji so ga začeli iskati, vendar ga niso uspeli najti. Utopljenca so potegnili iz vode potapljači PGD Gornja Radgona, so takrat v svojem dnevnem poročilu zapisali operativci OKC PU Murska Sobota, ki so pripisali, da »ker je sezona kopanja na vrhuncu, ne bo odveč opozorilo, da je lahko kopanje zelo nevarno, če precenimo svoje plavalne sposobnosti«.

Torej je primer iz Babincev lahko samo dodatno opozorilo, da nikakor ne gre prezreti, da je v Sloveniji še vedno veliko urejenih in varovanih kopališč. Zato je gotovo treba slediti tem nenehnim opozorilom, da se je treba izogibati neurejenih kopališč, še zlasti gramoznic, kjer te lahko zasilje že gramoz. Drugo vprašanje pa je, ali ne obstaja tudi kakšna možnost, da bi se kopanje v takšnih »luknjah« tudi zakonsko prepovedalo ...

Radgonski policisti svetujejo in opozarjajo, da poteka sezona kopanja

Preveč je nevarnih divjih kopališč ...

Dobro je
vedeti ...!

Ne skači v vodo, če ne veš,
kako je globoka!

Ne gredo na to, da se je letošnja kopalna sezona zaradi nekoliko slabšega vremena nekoliko pozneje kot običajno, in je tudi na vročino samo po sebi kliče po kopanju na vrhuncu, niti policisti niso sedeli na rok. Preveč je namreč »črnih kopališč«, katerih je zelo veliko tudi na našem območju, tako ob raznih gramoznicah kot rekah in jezerih. Ob lepem, toplem in vročem vremenu pritegnejo tudi takšna kopališča veliko kopalcev, vendar tam nimajo organiziranih služb za reševanje iz vode, niti ni upravljavec. Še posebej je treba opozoriti gradbince, ki skrbijo za gramoznice, da morajo po zakonu o rudarstvu postaviti opozorilne table oziroma poskrbeti za druge predpisane ukrepe in tako preprečiti kopanje v gramoznicah. Policisti bodo namenili v turistični sezoni posebno pozornost tako imenovanim neurejenim, črnim kopališčem in v primeru nepravilnosti o njih obveščali pristojne inšpekcijske službe. Na območju PP Gornja Radgona imamo dve urejeni kopališči v Radencih, v jezerih v naselju Blaguš in Negova, ter gramoznico v Zgornjem Konjišču, vsa druga (reki Mura in Ščavnica, gramoznice Hrastje - Mota, Podgrad, Lutverci ...) pa se štejejo za črna kopališča, pravi pomočnik komandirja PP Gornja Radgona Srečko Šteiner.

Tudi izurjenega plavalca premaga trenutna slabost

In čeprav v primerjavi s prejšnjimi leti v zadnjem času na območju PP Gornja Radgona ne beležijo večjih negativnosti na tem področju, radgonski policisti z nekaj nasveti želijo opozoriti na nekatere obveznosti, predvsem zaradi lastne preventive in varnosti, ki se še zlasti nanaša na otroke, ki sami ne poznajo nevarnosti.

Na kopališčih se ravnajte po določbah kopališkega reda in znakov, ki so postavljeni, ter po odredbi in navodilih reševalca iz vode in druge osebe, ki je odgovorna za vzdrževanje reda na kopališčih; uporabljajte kopališke naprave glede na svoje znanje plavanja brez nevarnosti za svoje zdravje in življenje; brzice skrivajte presenečenja in pasti, ravnajte premišljeno in ne izzivajte narave; na kopališčih storilci kaznivih dejanj ne počivajo; kopalce bi še posebej želeli opozoriti na previdnost pred priložnostnimi tatovi; pred plavanjem ne pijte in s prijatelji ne stavite, da ste sposobni npr. preplaviti gramoznico; ne skačite v vodo, ko ste vroči in potni; telo se mora postopno privaditi na temperaturo vode; ne puščajte otrok brez varstva ob robovih bazenov ali bregovih jezer; saj ne pozabite, da otroci ne poznajo nevarnosti; ne uporabljajte vodnih blazin in drugih pripomočkov za plavanje v globoki vodi, ker ne nudijo nobene varnosti, nikoli ne

plavajte s polnim, pa tudi ne s popolnoma praznim želodcem, počakajte najmanj dve uri po obilnem obroku in izogibajte se alkoholnim pijačam; ne skačite v motno vodo, v plitvine ali na neznanih mestih - neznane situacije so zelo nevarne; upoštevajte vremenske razmere in ne pozabite, da tudi najbolj izurjene plavalce lahko premaga trenutna slabost, poudarjajo na PP Gornja Radgona.

Sicer pa radgonski policisti svojo posebno zloženko z opozorili in nasveti, kako se obnašati na kopališčih in kako reagirati v primeru, da se v bližini nekdo utaplja ter potrebuje pomoč, delijo predvsem otrokom in mladostnikom. Lično tekstovno in slikovno urejeno zloženko že delijo po osnovnih in srednjih šoli na območju občin Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici, zloženko pa bodo delili tudi na urejenih kopališčih na svojem območju, kot so: Radenci, Negova, Blaguš in Zgornje Konjišče. V zloženki so zapisali tudi nasvet naključnim reševalcem iz vode. In tam je med drugim zapisano, da je utapljačemu bolje vreči vrv ali vejo kot skočiti v vodo.

Junaštvo je lahko pogubno tako za utapljačega kot reševalca. Reševanje je namreč velikanski telesni napor in utapljačemu se je treba vedno približevati s hrbtni strani in ga zgrabiti npr. za lase.

O. B.

Črna kopališča so nevarna
rednim policijskim delom pred vsako

Nagradna križanka

Od 29. VII
do 26. VIII

HOROSKOPEN

Pripravljala: Agencija HOS

Za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Dobro prikrivate tisto, kar mislite, in drugi vam tega ne morejo prebrati z obraza, zato bodo morda ravnali napačno. Občasno boste nadpovprečno obremenjeni in vam ne bo do smeha. Včasih tudi pomanjkanje energije in občutek utrujenosti. Kljub vsemu vam dobre volje ne bo zmanjkalo, saj ste po naravi optimistični in najdete stvar, ki vas razvedri. Ukrepajte hitro, sreča ne bo čakala. Srečna 12, negativna 26.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Izkušnje so vas pripeljale do tega, da si ne želite preveč k srcu zadev, na katere ne morete vplivati, kar je zdravo. Presenečeni boste ugotovili, da včasih svojih čustev ne poznate najbolje. Nekaj boste iskali, spoznali neresnico in srečali netaktnost.

Nikar ne prepuščajte stvari golim naključjem, ampak jih vzemite v svoje roke. Nakup in zapravljanje pustite za konec meseca. Trud bo pošteno poplačan.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Preveč idej in premalo realnih dejstev vam bo lahko povzročalo preglavice. Proti koncu meseca se obrne. Takrat pride zmaga nad iluzijami. Tisto, kar so vam nekateri zamerili, boste zlahka odpravili na diplomatski način. Za spletke vam ne bo mar, naj se s tem ukvarjajo drugi. Telo potrebuje počitek, zato je prišel čas, da si nabereite novih moči. Zaupajte svojemu šestemu čutilu. Poskrbite za sveži zrak, z ljubljeno osebo izmenjajte toplo besedo.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Iskali boste pravo rešitev, vendar ne boste ravno odločni. Preveč aktivno razmišljanje vam lahko nakopije težave pri počutju. Na splošno obdobje ni primerno za večje posle in ni ravno idealno tudi zato, ker boste v bližini občutili neiskrenost. Držite se zase ali se družite z ljudmi, s katerimi nimate veliko skupnega. Službene zadeve vam bodo šle od rok. Odgovoriti bo treba na nekaj vprašanj, čeprav so zoprna. Ste ljubljani.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Pripravljali se boste na nekaj, pa ne boste vedeli, za kaj pravzaprav gre. Namesto namiga pride ponudba. Občutek svečanosti in pomembnosti bo ugodno vplival na vaše delo. V vaših koreninah se dogajajo premiki.

Pričakovanja, nove izkušnje, veliko samozvesti in energije. To pa je že več kot pol uspeha. Mesec se vam bo zdel naporen, saj se bo pokazalo nekaj, kar je povezano s preteklostjo. Držite se terminov!

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Dovolj bo energije, da se lahko lotite pospravljanja zadev, ki vas že nekaj časa neusmiljeno čakajo. Nekateri stvari je treba počistiti, nekaterih se znebiti. Sicer obdobje sprememb in zdravega duha pa tudi energičnosti in vztrajnosti. Nekoliko slabši odnosi s tistimi, ki so vam blizu. Zdravje zelo dobro. V drugi polovici meseca posvetite pozornost izdatkom in financam nasploh. Vse bo prišlo samo.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Pravih trenutkov na delovnem mestu ne bo ravno na pretek, zato bodite pozorni na njih. Ne boste mirovali, ker boste ves čas čutili potrebo po aktivnosti. To vam bo dala zelo samozavest in optimizem. Z nekaterimi ljudmi iz vaše okolice boste imeli težave in potrdili boste veliko dobre volje in potrpežljivosti, da jih boste rešili. Ne delajte prehitrih zaključkov in ne dvignite rok od stvari, kjer se da še narediti. Sreča bo izbrala vas.

ŠKORPLJON

(23. X. – 21. XI.)

Uspešno boste krmarili med preglavicami, ki se vam bodo pojavile. V vas se bodo zgodili preobračaji, ki jih ne boste pričakovali in jih niste prebrali. Pred vami je mesec samostojnosti, neodvisnosti, optimizma in zbranosti. Manj primeren bo za ljubezenske zadeve. To je za vas obdobje, ko treba paziti na denar, zato bodite previdni pri izdatkih. Privoščite si trenutke daleč od porok množic. Utrne se vam dobra ideja.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Nasprotujoče sile bodo uperjene v vas, ko boste razčistili, boste presenečeni. Delo bo potekalo drugače, kot boste pričakovali. Na splošno moramo opozoriti, da vam avgust ne bo ravno naklonjen. Počutje bo sicer v redu in tudi več obremenitve vas ne bodo spravile na tla. Mogoče dobro, če se ob primernem tisku posvetite stvarim iz preteklosti. V ljubezni vam nasmiha sreča. Vse glavne vloge so ustvarjene za vas.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Dojeti morate, da vas pri delu ne ovirajo vedno le drugi, ampak to večkrat storite sami. Zdi se, da bo prikazala priložnost, da se posvetite temu vprašanju. Ljubezenski navdih vas bo pripeljal do spoznanja, da nosite v sebi velik potencial. Sicer pester mesec, ko se boste nepričakovano znašli v središču pozornosti. Pomemben mesec, ko boste ugotovili, da ste naredili kar največ za svojo varno prihodnost. Podajte se v neznanje.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Težavam, ki se bodo porajale, boste doreli. Ne boste se vpletali za vsako ceno, čeprav bodo obstajale sile, ki vas bodo napeljevale k temu. Sicer miren mesec, čeprav dinamika ne bo primanjkovalo. Izvirni boste in pripravljeni na svoje osebne izzive. Za odpravljanje zdravstvenih težav bo najbolj primerno obdobje okrog 14. Nekaj čustvenih zapletov, ki si jih boste razlagali po svoje. Merilo za srečo je pogum.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Mirno boste razmišljali in ob pravem času boste potegnili pravo potezo, zato se ne razburajte in ne obupajte, če vam stvari trenutno ne bodo šle od rok. Lepo se boste razumeli z ljudmi, oni bodo iskali vašo bližino. Dnevni ritem lahko nekoliko upočasi, dokončnih odločitev pa se v tem obdobju izogibajte. Prioriteti v tem obdobju sta posel in družina. Tja usmerite energijo. Sreča se bo nasmešnila nemirnim.

Rešitve VESTNIKOVE KRIŽANKE
z dne 15. julija – HITROSTNO ROLANJE,
MARTINA FELKAR, ROLLER KLUB

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
Regina Varga, Dobrovnik 94, 9223 Dobrovnik - DŠ 52555097

2. nagrada kuharska knjiga Boug žegnaj!
Franc Kaučič, Branoslavci 21b, 9240 Ljutomer

3.-7. nagrada VESTNIKOVA MAJICA
Vesna Petrovič, Jakčeva 26, 1000 Ljubljana
Ernest Kerčmar, Zvezna 4, 9000 Murska Sobota
Larisa Konkolič, Mačkovci 52b, 9202 Mačkovci
Milan Sukič, Topolovci 5, 9261 Cankova
Rezka Sušnik, Moravci 17, 9243 Mala Nedelja

Nagrajencem čestitamo. Potrdila za nagrade bodo prejeli po pošti.

Povabilo
k reševanju

Potrudite se in rešitev z osenčenih polj prepisite na dopisnico, ki jo skupaj z vašo davčno številko pošljite na naslov: VESTNIK, p. p. 107, 9000 Murska Sobota, s pripisom PENOVA NAGRADNA KRIŽANKA, do vključno petka, 6. avgusta 2004. Pet reševalcev bomo nagradili, in sicer z nagrado v vrednosti 10 tisoč tolarjev, knjigo, čestitko na Radiu Murski val in Vestnikovo majico.

pen

Pen je, kratko rečeno, Vestnikova mesečna priloga in ima tudi sicer zvezo z naravnim mesečnim ciklusom. Ustanovljen je bil, da bi, v skladu z imenom in asociacijami, učinkoval kot časopisni pen (tinalo) in penetrantnež (prodiralcec) ter bil poln fotografij, kakor se za tabledo spodobi.

Izdaja ga Podjetje za informiranje. Odgovorni urednik matičnega časopisa je Janko Votek, uredniki Pena so Bojan Peček, Jože Rituper in Irma Benko. Oblikuje ga Andrej Čonter, za fotografije skrbita Nataša Juhnov in Jure Zauneker, lektorita Nevenka Emri. Računalniško ga oblikuje Robert J. Kovač. Za Pen ni posebne naročnine!

pen

Franc Jerebic, s. p., visoko priznani »pozvačin«

»Pozvačin stare riti klin«

Štetiti ga je povsod tam, kjer se da kaj »zašušmariti«. Šumari že kar od leta 1972 pri beltinski folklorni skupini, katere člani so močno izoblikovali njegovo osebnost, da je duhovit, poln humorja, prepoznaven, vedno s cigareto v kotičku ust. Že vrsto let nastopa kot »pozvačin«, in to ne le priplezni skupini. V zadnjem času ga vabijo ne le sorodniki, temveč tudi drugi, da na poroki opravi delo »pozvačina«, ki mu prav posebej pristaja. Izučen je za trgovski poklic in je do sedaj zamenjal že dvajset služb, a je, kot sam pravi, v sedanjih najbolj zadovoljen.

To je Franc Jerebic iz Lipe, rojen 29. avgusta 1955 v Beltincih v družini štirih otrok, kjer sta bila z bratom Dragom dvojčka, vendar je slednji zagledal luč sveta nekaj minut pred svojim sogovornikom. Prav v folklorni skupini je leta 1977 spoznal svojo življenjsko družico Nado, prav tako beltinsko folkloristko, ki se je folklorni skupini pridružila, ko se je zagledala v Franca. Njegove delovne in organizacijske sposobnosti so vidne pri KUD-u v Beltincih, je tudi predsednik Turističnega društva Lipa. Vred časom je bil pri nogometnem klubu v Lipi, nekoč tudi njegov predsednik. Pri gasilcih je le član in ob kakšnem klicu na pomoč vedno priskoči na pomoč. Ima hrebe in želje za ustanavljanje in delovanje v nekaj novih oblikih in gibanjih.

»folklore pač ne gre

Franc je predsednik beltinske mladine in v današnji doba je vzbudil pozornost nekdanjih »štetilov« pri beltinski folklori. Sedemdesetletnega so ga povabili zraven. Prvi »pozvačin« folklorne in njegov velik idol je bil pokojni Boris Žalig.

»Skupini je bilo veliko mladih in lepih deklet, v katera se je Franc zaljubljal, toda od tistih od teh ljubezen ni trajala. Z dvema dekletoma je bilo že tako daleč, da ni mogel v Beltince in bila bi gostija, vendar jo je prišel z neko trejo punco. Nekoč pa se je začel zanimati štiri leta mlajša Nado iz Lipe. Odločila se je in mrzlega 3. avgusta 1977 prvič prišla na plesne vaje.

»Začela spogledovati z Jerebicem. Po nekaj letih si všeč. Drugi člani skupine so rekli, da Franc tako lepega dekleta ne bo imel, zato so ji ga še priporočili. Nadejmi je bil najuspešnejši Milan Zrinski, ki sta velika prijatelja. Še leto ni minilo, pa sta se Franc in Nadka poročila in nadaljevala življenjsko in folklorno kariero. Franc se je po poroki preselil v Lipo k Litropovim, kot so do danes imenovali vaščani. Tam je postal gospodar, saj je bila njegova družica Sandra in Alenke, ki sta po zgledu tudi nekaj časa plesali pri folklori.

»V koncu 70. let so mu folkloristi nadeli beltinskih grantov in klobuk, po čemer je bil znan daleč prek meja domovine, celo v Japonsko. Njegove nastope so gledali že v vseh sosednjih državah, Nemčiji, Italiji in še v nekaterih drugih evropskih državah. Najbolj je ostala v spominu daljna Japon-

ija, da se podoba »pozvačina« ohrani v mladih rodovih. Truditi se je treba, da je »pozvačina« oprava ob kakršnemkoli priložnosti in rože pisanih barv in lepote spletene. Pri promociji sta Milan Zrinski in Mogoče bo v prihodnje s »pozvačinskimi« nastopom in »gustovanji«, kar je že marveč tudi samostojni nastop ob porokah, festivalih, proslavah, prireditvah in drugje. Tako se radi spominjajo njegovi prijatelji. Žena pa naj-

Jerebičev »pozvačin« obuja nostalgijo na čase od začetkov folklorne do danes.

večkrat potoži, da je njen mož največji »tepeš« na tem svetu, saj ga skoraj nikoli ni doma. Največji izziv, čast in ponos je doživel, ko je šel leta 1997 k nekdanjemu predsedniku države Milanu Kučanu z vabilom na jubilejni folklorni festival in predsednika tudi pričakal pred festivalnim krajem.

K večnemu počitku je pospremil ob grobu vse člane legendarne Kociprove in Baranjeve bande, s katerimi so veliko nastopali, ter druge pokojne folkloriste, na katere ima lepe spomine na skupne zlate čase nastopanja. Zdaj si v prostem času nadene očala za boljši vid in vzame v roke kupe papirjev s »pozvačinskimi« govori ter fotografije od najstarejših in do teh novjših, na katerih so plesalci beltinske bande.

»Ge je pozvačin, tam je veselo«

Tako se glasi eden od njegovih izrekov o »pozvačinah«, običajih ter o »gustovanjih«, saj je tam prvo in glavno mesto »pozvačina«. Na nekaterih porokah, kjer lik »pozvačina« izpustijo ali pa je »pozvačin« samo okrašen s papirnatimi trakovi, toda ne ve na pravi – šaljivi način odigrati svoje vloge in s tem razveseliti gostov, ni pravo, prekmursko »gustovanje«. Obstaja tretja možnost, in sicer da je »pozvačin« humoren, a so ljudje preveč zaprti, pogosto preveč med seboj skregani, da bi bilo pravo slavlje, kot je bilo nekoč. Vesel je, da se »pozvačin« v našem okolju znova vse bolj uveljavlja, saj po njegovem mnenju ljudje iščejo nekaj več kot samo materialne

dobrine in lov za denarjem. Spominja se časov, ko so »zvača« ali »pozvačina« nekateri hoteli celo izkoreniniti, vendar se večstoletna podoba, nekateri zatrjujejo, da kar iz poganskih časov, ni vdala. Francu je to v velik ponos, saj sam pravi, da »pozvačin« res ne more biti vsak in da to mora biti – moški, najbolje, da je poročen. »Pozvačinova« žena mora biti posebej ponosna na svojega moža, ki zna osrečiti, osmešiti, ponagajati mladim dekletom, z »ježem« loviti otroke, jim dajati bonbonov in še kaj. Za dobro slavlje so potrebni kar trije tedni priprav, ki obenem omogočajo druženje vsega sorodstva, sosedov in prijateljev. Na pristnem prekmurskem »gustovanju« mora biti tudi dobra glasba, to pa je povezano tudi z denarjem. »Malo pejez malo muzike,« bi dejal Franc. Spominja se anekdote, ki se čedalje bolj uveljavlja. Starejši mož si je na gostiji naročil glasbo, vendar zanj ni hotel odšteti dovolj denarja, pa je muzikante takole prepričal: »Dečki, igrajte, pejezi so v žepi!«

Bojan Zadravec

Franc Jerebic z ženo Nado ter hčerkama Sandro in Alenko. Spredaj stoji še Sandrina prijateljica Martina Ferčak. Slika je nastala leta 1985 v beltinskem parku.

Od danes do nedelje bo v Beltincih 34. mednarodni folklorni festival, kjer boste našega pozvačina zagotovo lahko videli tudi v živo. Že zdaj pa vam namenja delček svojega gostovanjskega vabila, ki naj velja tudi za festivalske dogodke:

Prijte vsi, šteri ste od kolena menši pa od podplata vekši – z glasnimi gutami, friškimi petami ino trdimi mošnjami!

Tou so moje reči, k van poslame.

Želela je preveč

Pravijo, da je to, kar si je zaželela Sharon Stone (46), hollywoodski rekord, ko gre za pogajanje glede honorarjev. Ko so igralki - v znanem prizoru v filmu Basic Instinct je pred preiskovalcem prekrizala noge, pod krilom pa ni imela ničesar - ponudili vlogo v filmu Basic Instinct 2, je postavila naslednje pogoje: 87 milijonov evrov, med snemanjem na terenu počitniški voz s kopalnico in kaminom, telesnega stražarja in ves nakit, ki bi ga nosila v filmu. Producenti so si takoj premislili in tako zaenkrat z nadaljevanjem filma ne bo nič.

Stefi postala nesmrtna Dovolj ima ljubezenskega trikotnika

Najslavnejšo nemško igralko tenisa Steffi Graf so pred kratkim sprejeli v Teniško hišo slavnih v ameriškem Newportu, ki so jo odprli pred pol stoletja. Poleg nje sta letos to čast doživela še Stefan Edberg in 87-letna Dorothy Cheney, prva Američanka, ki je leta 1938 zmagala na nacionalnem avstralskem prvenstvu (Dorothy ima pravi teniški pedigree - njena mati je bila med drugim zmagovalka Wimbledona leta 1905 in 1907 in tudi oče je bil uspešen tekmovalec). Stara gospa je prišla na slovesnost v spremstvu Johna Mc Enroeja. Stefi si je priborila častno mesto v Teniški hiši slavnih kot igralka, ki je bila kar 377 tednov prva na svetovni lestvici. Častni govor ob sprejemu je imel njen mož Andre Agassi, ki je med drugim povedal, da je težko najti besede za nekoga, ki mu je tako močno spremenil življenje, nato je raznežena Steffi zajokala.

Steffi in Agassi na svečanosti ob sprejemu, ki je bil poln ceremoniala in govorov.

Linda Batista, brazilska igralka, ki je prišla iz rodne Rije de Janeira v Italijo in tam uspela kot TV-zvezda nadaljevanke Čarovnija, je po devetih letih prekinila zvezo s producentom Guidom De Angelisom, ker je ugotovila, da nikdar ne bo zapustil svoje žene in otrok. »Nisem več mogla biti tiho in prenašati moškega licemerstva,« je povedala 32-letna igralka, ko se je odločila, da bo javno prekinila razmerje z enim najmočnejših italijanskih producentov. Njuna ljubezen je bila pravzaprav javna tajna, saj je Guido velikokrat prenočeval na Lindinem domu, v dragem stanovanju v strogem središču Rima. Tudi zdaj že 14-letna hčerka Pais Santos iz njenega prvega zakona z brazilskim poslovnem, je kar precej navezana nanj in ga ima za svojega očeta. Toda o tem se ni veliko govorilo, ker v Italiji še zdaj velja nepisano pravilo, da se o zvezi poročenega moškega, celo če ima otroke in vsaj na zunaj kolikor toliko urejen zakon, v javnosti ne razpravlja. Imeti ljubico je neke vrste statusni simbol moškega, ljubica pa na družbeni lestvici ne kotira ravno visoko.

Linda je ponosna na svoje 200 kvadratnih metrov veliko in luksuzno opremljeno stanovanje, ki ga je kupila pred tremi leti: »Vse, kar imam, sem sama prislužila. V tem stanovanju ni nikoli pusto, saj me stalno obiskujejo prijateljice z vsega sveta,« se rada pohvali. Na novinarsko vprašanje, kako je reagiral Guido De Angelis, ko je zvedel, da je njune zveze konec, pa je povedala takole: »Dobesedno je zbesnel. Poklical me je in pol ure vpil v telefon, češ kako sem mu mogla narediti kaj takega. Zastonj sem mu govorila, da o najini ljubezni nisem hotela govoriti, dokler je trajala. Javno sem spregovorila zato, da si olajšam dušo, ne pa, da bi se mu maščevala.«

Linda je rojena za poslovno žensko in dejansko ni od nikogar odvisna. Svojo popularnost je letos unovčila tudi tako, da je posnela reklamni spot za draguljarsko hišo Damiani.

Dekle meseca ...

Negotova glasbena kariera Davida Bowiea

Prekinjena turneja

Oboževalci slavnega britanskega glasbenika Davida Bowiea so z velikim razočaranjem prejeli vest, da bo pevec zaradi zdravstvenih razlogov prekinil že začeto evropsko turnejo. Njegov tiskovni predstavnik je povedal, da je kriv ukleščen živec v ramenu, ki mu povzroča neznosne bolečine, tako da ne more imeti preostalih enajst koncertov. Kmalu pa se je zvedelo, da je zadeva veliko resnejša. Davida so morali operirati na srcu. Vse se je zgodilo po koncertu v nemškem mestu Schessel. Ko je prišel z odra v garderobo, ga je začelo dušiti, v roki pa je čutil omrtvičenost.

Vse je kazalo na infarkt. Odpeljali so ga v bolnišnico v bližnji Hamburg, kjer so zdravniki ugotovili, da sicer ni najhujše, kljub vsemu pa je še vedno nevarno: David ima zamašeno arterijo in ga morajo takoj operirati, da mu bodo lahko vstavili specialni filter.

»Resnica je, da sem bil na operaciji, ki je minila brez komplikacij. Razočaran pa sem in tudi jezen, ker sem se zadnjih deset mesecev odlično počutil in sem si dobesedno želel koncertov.

Komaj čakam, da bom z njimi nadaljeval, saj se odlično počutim,« je povedal Bowie

doma v svoji hiši v New Yorku, kjer zbolí okreva ob svoji soprogi Iman (49) in hčerkici Zahri. Zdravniki niso tako optimistični.

Pravijo, da je bila operacija izredno zahtevna in bo treba ustali zornosti, da se zdravje ustalí. Kardiologi pravijo, da pevec plačuje draga za grehe iz mladosti, ko je bil na vrhuncu slave. Takrat je veliko pil in kadil pa tudi droga (heroin in kokain) mu ni bila tuje. Zdravje mu je uničeno in s tem se bo moral sprijazniti, pravijo.

... je Dubravka Cetinski iz Zeline pri Zagrebu. Za sebe pravi, da je navadna študentka, ki je že opravila vse izpite in samo še čaka na trenutek, ko bo naredila diplomu in se zaposlila na srednji šoli kot profesorica. Trenutno ji je seveda prva skrb, kako bo zapustila plažo, se oprhala in kako bo nato preživela večer. »Če že na sebi nimam obleke, naj bo vsaj pesek. Okolje, v katerem živim, je precej konzervativno in ima o goloti svoje mnenje,« je povedala fotografu, preden mu je pustila, da jo »klipsne« na plaži, nedaleč od Kaštel Sućurca.

Severina nekoliko na boljšem

Severina in Paris
- ena zgodba,
dva filma,
dve različni usodi

Naslednja Severina Vučković in vnukinja ustanovitelja hotelov Hilton Paris Hilton imata v svojih ljubimih precej isto usodo, vendar je razplet le-te nekoliko ugodnejši za Severino kot Paris. Tako kot Severina, je tudi Paris Hilton s svojim dečkom Rickom Salomonom leta 2000 v sobi pariškega hotela na tleh posnela svoje seksualne eksihibicije. Tudi njena umetnost se je znašla na internetu in tudi ona je oseba, ki so nepooblaščno distribuirale njeno "pornografsko delo". In v čem je Severina na boljšem? Visoko sodišče v Zagrebu je odločilo, da je zasebni parafilm Severine in njenega hercegovskega sicer podjetnika Milana Lučića, avtorsko delo, kar pomeni, da se brez odobritve avtorja oziroma brez plačila odškodnine delo ne sme objaviti. Takšno tožbo je sodišče v Los Angelesu zavrnilo. V primeru Paris je film objavil njen fant Rick, Paris pa je za 30 milijonov dolarjev studio, ki je objavil njun 45-minutni »pornič«, tožbo ne bosta dodatno »kasirali«. Državno sodišče v Zagrebu je namreč tudi Severini in njenemu dečku zavrnilo tožbo proti petim osebam, ki naj bi bile avtorji filma, ki so si ga z veseljem ogledali tudi v tujih deželah tostran Sotle.

Sicilijanka Melissa Panarello napisala seksi knjigo poletja

Škandal kot že dolgo ne

Razkriti Berlusconi

Veronica in Silvio Berlusconi ob sprejemu ameriškega predsednika Busha junija letos v Rimu

Redko se zgodi, da napiše soproga šefa vlade knjigo. Še redkeje, da bi v knjigi v času njegovega mandata o njem pisala najslabše. Zdaj se je to zgodilo pri sosedih, v Italiji. Veronica Lario (48) je o svojem možu Silviu Berlusconiu, medijskem magnatu in italijanskem premieru (67), napisala knjigo, polno mržnje ali celo sovraštva. Pravijo, da je njena knjiga z naslovom Tendenza Veronika druga največja katastrofa poletja v Italiji. Prva so bili azuri na svetovnem nogometnem prvenstvu.

Lepa mati treh otrok živi brezskrbno v čudoviti vili Palazzo Macherio nedaleč od Milana. Stene krasijo slike umetnikov, kot sta recimo Tintoretto in Picasso. Vsi deli garderobe nosijo samo dve oznaki: ali Chanel ali Gucci. Kljub vsemu je Veronika po dvajsetih letih skupnega življenja zdaj postala nezadovoljna in agresivna. Svojega soproga je razkrila in ga označila za zakonolomca. Da ji

mož ni ravno pri srcu, je potrdila z izjavo, da ga na njegovi politični poti nikoli ni podpirala ali volila. Če že, se je družina srečala le enkrat na teden, ob nedeljskih kosilih. Silvio je priletel s helikopterjem, ves čas je telefoniral, nato pa odbrzel. Če ne drugam, na nogometno tekmo svojega kluba AC Milano. Družina dejansko že dalj časa živi ločeno. Ona s svojimi otroki Barbaro (19), Eleonoro (17) in Luigijem (15), on v nekaj kilometrov oddaljenem dvorcu Arcore.

Kljub številnim pikantnostim in razkritim intimnostim iz njunega življenja pa ga vseeno vsi ne obsojajo. Ko se je odločila za vlogo soproge magnata Berlusconijevega kova, menijo, bi Veronika morala vedeti, da k takemu zakonu spadajo tudi razne nevednosti, na katere bi morala biti pripravljena in s katerimi bi se morala že vnaprej sprijazniti.

Tašča ji je oprostila

Na mednarodni konferenci o aidsu, ki se je začela sredi meseca v Bangkoku, je Nizozemsko zastopala Mabel Wisse Smit. To ne bi bilo nič nenavadnega, če Mabel ne bi bila snaha kraljice Beatrix oziroma soproga njenega srednjega sina, Johana Frisoa. Kraljevič in meščanka Mabel sta se poročila v začetku leta, čeprav je vlada tej zvezi nasprotovala. Mabel je namreč v svoji zgodnji mladosti hodila s kriminalcem. Čeprav je takoj, ko je zvedela, kdo je njen fant, z njim prekinila vse stike, je »madež« iz mladosti (vsaj za tamkajšnjo vladu) ostal. Mladi princ je takrat izjavil, da se rajši odpove prestolu, kot da bi jo izgubil. S tem, ko je Mabel določila za predstavnico države na konferenci, je kraljica nekako naredila črto pod preteklostjo in sprejela snaho.

Do včeraj nezaželen na nizozemskem dvoru - Mabel na konferenci v Bangkoku

Ene vzburla, druge razburila

Knjiga se odlično prodaja. Samo v Italiji so doslej prodali več kot 800.000 izvodov. Odkar je izšlo v nemški reviji Bild več odlomkov, je v nekaj tednih pošla celotna izdaja nemškega prevoda. Na vprašanje novinarjev, ali je resnično doživela vse, kar je v knjigi opisanega, je priznala, da je 90 odstotkov vsega dejansko spoznala. Pravi, da je zdaj, ko je vse obelodanila, nič ni sram. Za njo je seks povsem normalna stvar. Starši so vedeli, da piše, za vsebino pa se niso zanimali. Seveda je bil potem ob izidu knjige za starše pravi šok. Kakšen odnos do sodobnosti imajo njeni starši, se vidi po tem, da je morala pisati v garaži, ker mati računalnika ni hotela imeti v hiši, češ da je to instrument hudiča. No, zdaj pa so videli pravega hudiča ...

Bralci Péna se predstavljajo

Kdor zahaja v Dom starejših Rakičan in se vsaj enkrat ustavi tudi pri »mladeniču«, ki stoji za točilnim pultom v tamkajšnjem bifeju ali ga sreča v sobi pri katerem od starostnikov, lahko takoj ugotovi, da je ta »mladenič« – Stanko Bez nec iz Lipovec, ki bo šele čez tri leta srečal abrahama – zelo vljuden, prijazen, ustrežljiv, dobrega srca ... V sebi pa sicer nosi veliko breme iz otroštva, o katerem je pripravljen tudi odkrito pripovedovati.

Tragedija nekega dne ...

»Leta 1957, ko mi je bilo pet mesecev, je prišlo v naši družini do velike tragedije (zaradi mamine duševne stiske), v kateri sem izgubil očeta in brata, mama pa je

– Odraščal brez staršev

– Zna biti deklica za vse

– Službo natarja ima zelo rad

– Je navdušen nogometaš (kot gledalec)

– Še bolj navdušen je za kartanje (kot igravec)

– Pred srečanjem z abrahamom še enkrat očka

Stanko Bez nec iz Lipovec

Vsi ga imajo radi

morala na večletno prestopanje kazni. O tem se je takrat veliko govorilo in pisalo. Jaz se seveda tedaj vsega tega nisem zavedal. K sebi me je vzel očetov brat Štefan, skrbnik pa mi je bil stric Ludvik. Oba sta me imela zelo rada. Bila sta mi kot očeta. Rad me je imel tudi dedek Ivan, pri katerem sem največkrat spal, pa tudi vsi drugi domači. Odraščal sem torej na kmetiji v Puconcih, kjer nisem čutil pomanjkanja ...»

Vleklo ga je domov

V osnovni šoli, ki jo je končal v Puconcih, ga je najbolj zanimala zgodovina, da bi se izobraževal v tej smeri, pa ni imel možnosti. Sprejel je torej ponudbo hotela Slon v Ljubljani, kamor je odšel za vajenca, vmes pa je obiskoval 3-letno gostinsko šolo za natarja. Po končanih obveznostih leta 1975 bi lahko ostal v Ljubljani, a ga je preveč vleklo v domače kraje. Tedaj se je tudi že vrnila iz zaporu njegova mama Irena, ki je dobila stanovanje v Murski Soboti. Odločil se je, da bo začasno živel pri njej tudi on. Še prej si je poiskal sezonsko zaposlitev kot natar pri soboški Zvezdi in na kopališču. Čez čas se je tudi osamosvojil.

Radi ga imajo, on pa njih

»Leta 1977 pa sem dobil redno zaposlitev v Domu starejših Rakičan, najprej kot strežnik, čez kakšnih deset let pa sem napredoval in prevzel delo samostojnega natarja. Moje delo ni samo za točilnim pultom, ampak strežem tudi po sobah, če ima kdo takšno željo. Nekateri me pokli-

V Domu starejših Rakičan je bil najprej strežnik, čez nekaj let pa je napredoval v samostojnega natarja.

va velika strast je tudi nogomet. Kot mladenič ga je nekaj časa igral, zdaj pa je kot gledalec in navijač. Nekaj prostega časa najde tudi za obisk mamine sestre Sidone Flisar na Vaneči in v zadnjem času vse pogosteje domačih njegove izbranke Ireno Muršič v Murski Soboti. Občasno obišče tudi mamo, ki živi v Lendavi. Pripravljen je iti tudi magat prijateljem pri delu v vinogradih, če je treba, je pač deklica za vse. Tudi kuhinjsko mu gre dobro od rok in potico bi spet brez težav. Njegova direktorica Vlasta Bertalanec nam je o njem povedala: »Stanko je res dober, zna prisluhniti starostnikom, jim skuša pomagati, če se le da. Videti pa je, da ni nikoli mlajši, kot piše v njegovi osebni izkaznici.«

Na lepe trenutke v otroštvu ga spominja ta fotografija, na kateri je skupaj z velikim prijateljem – zajčkom Figarom.

Shranil je tudi fotografijo, ko ga je obiskala mama.

Zora in Marjana

pen par

Obe sta Slavečanki in obe tudi živita v Slavecih, vendar v dveh različnih občinah – prva v kuzmanski, druga pa v graški. Kako je to mogoče? Ker je Zora Kočar doma v Gornjih, Marjana Sabo pa v Dolnjih Slavecih, in to je velika razlika. Med njima pa sicer ni veliko razlik. Obe sta »zagledani« v Avstrijo, radi sta v dobri družbi ... Pred kratkim sta sklenili, da si bosta prizadevali za združitve obeh Slavec in se skupaj podali na pot. Bilo jima je vroče ...

JOG

Radi ga imajo tudi vsi drugi, on pa njih. Katica, ki se je postavila poleg njega, pomaga čistiti in avliji rože.

čejo že zato, da potem tudi malo postojim pri njih in se kaj pogovorimo. Zdi se mi, da me imajo vsi radi, jaz pa seveda tudi njih. Gre za duhovno prijateljstvo. Jaz živim zanje, oni pa mi marsikaj vračajo. Večkrat, ko sem praznoval rojstni dan ali pa ob božično-novoletnih praznikih, so me že presenetili s šopkom rož ali kakšnim manjšim darilom. Nekateri so imeli tudi izrecno željo, da so mi šli kdaj pa kdaj pomagat pri gradnji hiše v Lipovcih.»

V njej živi Stanko od leta 2000 z zunajzakonsko partnerico Ireno. Pri njiu je tudi njegov sin Boštjan, ki si je prav tako izbral gostinski poklic. Če bo vse po sreči, pa bo čez nekaj mesecev pri hiši še novorojenček.

Njegovi najlepši trenutki

Do takrat pa se bo Stanko še naprej najraje igral s psičko Kajjo, ki je njegova velika ljubljanka. Najlepše je, kadar gresta skupaj na sprehod. Zelo rad pa zahaja tudi v družbo prijateljev in znancev, da se malo pogovorijo in vržejo karte, če je priložnost. Menda mu malokdo pride do živga. Njogo-

Pri delu mu prostovoljno in z veseljem pomagajo oskrbovavec Tonček Šefer, s katerim sta postala velika prijatelja.

FOTO

Jožef G. Blatnik